דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
שנון פועלי ארץ ישראל
מיסודו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

ג' י' בתמוז תשל"ג, 10 ביולי 1973 • גליון 14727 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים • המחיר 65 אגורות

היום ב„דבר"

- משבר הדולר — אספירין לדיפוי סרטן / י. נוימן
- ראיון של חול / אהרן מגד
- הבנייה הגדולה / אהרון גבע
- הבטחות לסין ולישראל / דב אפל
- מי נפגע מהציונות / משה א. גלבוע
- האמריקאי המכוער — וישראל / מרדכי ברקאי
- יריד האמנים הירושלמי / טוביה מנדלסון
- דבר כלכלה / עמ' 13—12
- מוסף ל„בריאות" / עמ' 11

מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 17—28, תל אביב 21—28, צפולה 20—31, נצרת 19—30, נהריה 20—30, לוד 18—31, באר שבע 17—32, אילת 24—39, כפרץ שלמה 26—35, רמת הגולן 17—27, הר כנען 18—28, עזה 20—29 ויריחו 24—37.

מימד חדש AUDI 80
★ בתכנון רכב ★ בבנית מנוע ★ בעיצוב ★ בבטיחות
AUDI 80 דור חדש למכוניות המופת של AUDI

...תייקרויות אשונות [ב]תקופת ההקפאה

...רע הבא יידונו העלאות נוספות; ועדת המחירים תעסוק ...10 הימים רק פעם אחת בבקשות מפעל ורק ...ליה במחירי חמרי גלם בחו"ל

...מאת דוד ליפקין, ...הכלכלי של „דבר"

...ת המחירים הציבו־ ...חליטה אמש על ה־ ...ריות הראשונות ...ן במסגרת המדי־ ...של הקפאת המחי־ ...100 יום. ואישרה ...ת מחירי המרקים, ...ות פת, צנורות, ...כיבוי, פולאתילן, ...פי.וי.סי. ומודעות ...יום.

...ה הבכירה, שהיא תדון ...ת מחירים רק לפי הק־ ...של התייקרות חומ־ ...בחו"ל פחות ממפינה של 2 אחוזים. ההלכה נוספת היתה, שהוועדה תדון בתקופת 100 יום רק פעם אחת בבקשת מפעל לייקר את מוצריו בשל התייק־רות חמרי הגלם ולא יותר מזה.

חברי הוועדה הביעו חשש, ש־אם הוועדה לא תקבע מגבלה זו יהיו מפעלים שיבקשו העלאות מ־חירים כל שבוע בנימוק, ששינויי המטבע מייקרים את חמרי הגלם. בהחלטה הודגש, שהוועדה תדון שנית בבקשה של מפעל רק אם אליה תלווה המלצה של שר־המסחר והתעשיה.

חבה"ע מציעה התייקרויות גם משינויי מטבע

נציג חברת העובדים אשר בולץ, הציע, שהוועדה תקבע נוסחה ל־אישור התייקרויות הנובעות משי־נויי מטבע. לפי נוסחה זו יוכל משרד המסחר והתעשיה לאשר הע־לאות מחירים עקב שינויים מוני־טאריים. ההצעה נתקבלה בהתנג־דות חריפה של יו"ר הוועדה משה קשתי, סמנכ"ל משרד התחבורה יוסף בהר, ונציגי ההסתדרות אב־רהם ארד ודוד לוצקי.

במהלך דיוני הוועדה הביע קש־תי את החשש, שהוועדה תוצף בבקשות להעלאות מחירים ולא תוכל לטפל בכל הבקשות. לכן העלה את האפשרות שהוועדה תת־פלג לשתי ועדות משנה. אולם בשלב זה הוחלט להקפיא את ה־הצעה. הממונה על המחירים ד"ר משה מנדלבאום, מסר, שמצויות אצלו בקשות נוספות להעלאות מחירים אשר יובאו לדיון בשבוע הבא.

עדיפות התביעה לייקור האשלג

הוועדה לא אישרה רק בקשה אחת להעלאת מחירים — בקשת מפעלי ים המלח להעלות את מחיר האשלג. הדחייה באה בשל היות האשלג חומר גלם מקומי ואין הצ־דקה לייקורו.

הוועדה אישרה העלאת מחירים אלה:

★ מרקים של מפעלי „אסם־ליטופ" ו„תלמה" ב־7 אחוזים;
★ קופסאות פח — העלאה של 8—10 אחוז לפי הסוגים. בשלב זה לא נוכתה הסובסידיה של 2 אחוזים. החישוב הסופי, כולל הסובסידיה, ייעשה כשיגיע חומר הגלם לארץ;
★ חביות פח — 7 אחוזים;
★ צינורות בלי תפר — ייקור ב־160 ל"י לטונה;
★ מכשירי כיבוי — 7.3 אחוזים;
★ פולאתילן — 6 אחוזים;
★ מוצרי פי.וי.סי. — 7 אחוזים;
★ כבלים ומוטי חשמל — 8 אחו־זים;
★ מודעות מסחריות בעתונים, ש־המפרסמים רוצים לפרסם תוך 3 שבועות, יתייקרו ב־25 אחוז. תע־ריפי המודעות האישיות לא ישתנו. העלאה זו באה עקב המחסור ב־ניר וצמצום המקום בעתונים.

חופשים נרהבים נצרכו אחר אגיות משא יווניות, אך התברר שהמבצע נבע מאי הבנה.

(סוף בעמ' 3, טור 9)

...בר שוב: יש העלות הריבית

סופר „דבר" בכנסת

בנק ישראל מ. זנבר ...תמול והביע דעתו, כי העלות את הריבית ...הוראות להשקעות פי־חרשות בתעשיה וב־...ת בשלושה אחוזים, ...הריבית על אשראי ל־...והר בשני אחוזים, כן הנבר להעלות את ...ת לקרנות היצוא מ־אחוזים לתשעה במט־שראלי, וב־6 אחוזים חזים במטבע חוץ. כ־...על העלאת הריבית ...נים, יש להגדיל את ...יציב על היבוא בפו־...

נגיד בנק ישראל, שדיבר ביש־יבת ועדת הכספים והכלכלה של הכנסת הכספים, כי נוכח המצב הקיים במשק, בתנאי תעסוקה מלאה ו־הרמת הון, יש להפעיל יותר סלק־טיביות בהשקעות לתעשיה. בני־גוד למה שהיה קיים בתקופת ה־מיתון ובשנים שלאחריה, שמהן ...מפעלים לצורך כל השק־עה במפעל חדש, הנגיד יכול ל־התעכב. לדעתו, גם על־ידי ייקור הריבית, כיוון שבתנאי האשראי הזולים הקיימים אין ...כדאיות הקמת מפעלים שמבחינה כלכלית אינם כדאיים. לשמש זאת הוא הציע לא להצלים את הריבית להקלאות.

הנגיד הודיע להודה, כי הוא הציע לממשלה לבצע בתקופת ייצוב המחירים את מדיניותה ה־... להתאים את הוצאותיה התקציביות לכנסותיה השוטפות.

(סוף בעמ' 3, טור 9)

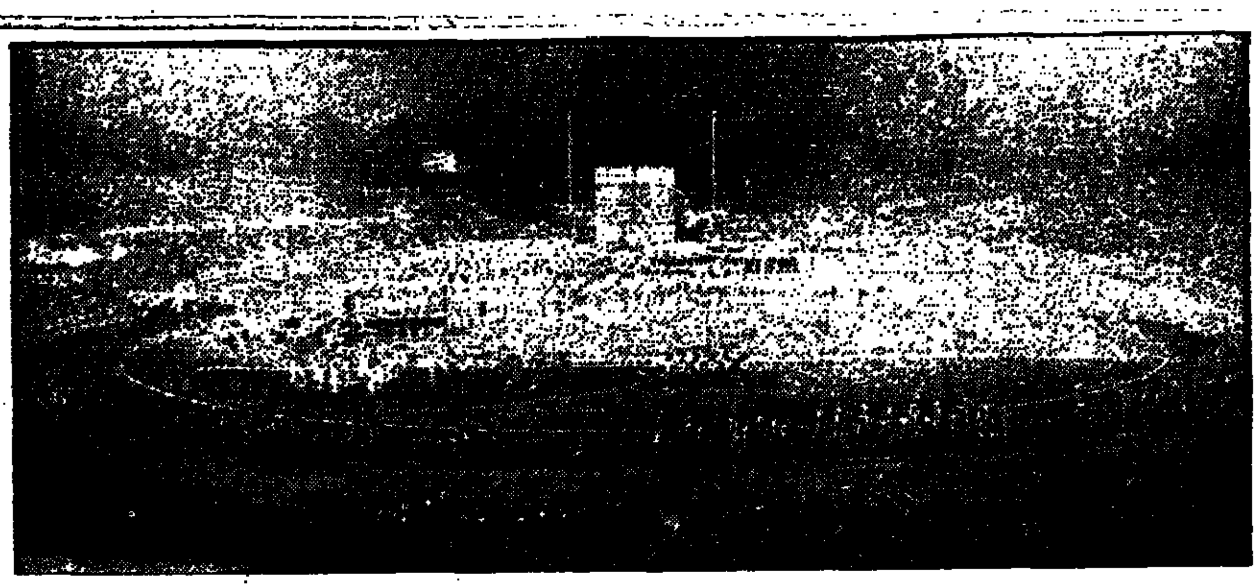

במטחי תותחים, בהפרחת יונים וב„יזכור" נפתחה המכביה ה־9

מאת אהרן להב, סופר „דבר"

בהשעה מטחי התותחים, בהפ־רחת יונים ובהשמעת „יזכור" לזכרם של י"א חללי אולימפיא־דת מינכן ובהדלקת אש המש־חקים — נפתחה אמש המכביה ה־9 לעיני 50,000 צופים שמי־לאו עד אפס מקום את האיצ־טדיון ברמת גן והריעו ל־27 המשלחות, שצעדו במקצבות ו־במנגינות על מסלול הריצה השחור.

האווירה היתה חגיגית למדי. קשה היה להבחין ברדת החשכה, שכן האיצטדיון הואר באור יום עם שקיעת השמש ושיווה לצעדת מאות הספורטאים היהודים טעם של אולימפיאדה. כל משלחה באה בבגדים אחרים, של צבעים. היו שבאו בצבעים הלאומיים של מדי־נותיהם והיו שבחרו באדום, לבן, כחול וירוק כצבע הבולט בתל־בושתם.

הראשונה ספרד

המשלחות הגדולות ביותר באו מארה"ב (199 ספורטאים), דרום־אפריקה, קנדה ואנגליה יותר מ־100 ולצידם משלחות קטנות יותר, כשאת יפאן מייצג יהודי אמריקאי הלומד בטוקיו את הווי המזרח הרחוק והוא ספורטאי־בודד מצ־טיין.

שתי משלחות — זו של ספרד הופיעה לראשונה במשחקי המ־כביה וזו של רודזיה — לא צעדו בדגליהם הלאומיים, אלא הניפו את דגלי מרכז המכבי. משלחת אחרת שחידשה את הופעתה היתה משלחתה של יוון שראשוני צע־דיה צעדו בתלבושת היהודית המ־סורתית.

איחור של 8 דקות

הטקס הרשמי החל באיחור של שלוש דקות, כאשר מכוניתו הש־חורה של נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר נכנסה לאיצטדיון כש־לפניה רוכב אופנוע של משטרת ישראל. הקהל הרב קם על רגליו והריע לנשיא, שזו לו אימפריה ספורטיבית שניה מאז החל בכ־הונתו. דקות ספורות קודם לכן הגיעה ראש הממשלה גולדה מאיר אל תא הכבוד יחד עם בני מש־פחתה. כניסתה לא לוותה בטקס, אך משהכריז הכרוז על נוכחותה, קידם אותה הקהל במחיאות כפיים סוערות.

את פני הנשיא קידמו 37 חברי הוועד הבין לאומי של המכביה ה־9 בחליפות בהירות ותזמורת מתנדבים של צה"ל השמיעה תרועה וגם הנשיא הניפה לראש הנוער.

ומצעד המשלחות החל. ראשונים — גוש של 100 דגלנים חברי „מכבי הצעיר" נושאים דגלים ל־אומיים; אחריהם טייסים צבאיים כמשמר כבוד לדגל המכביה, שני־שא בידי תריסר חברים ספורטאים ותיקים של המכבי, משתתפי המ־כביות הראשונות, מצטיינים במק־צועות ספורט שונים.

בעקבות הדגל באו ספורטאי מ־

(המשך בעמ' 2, טור 4)

קזאפי מעכב הסיוע למצרים

נ י ו־י ו ר ק, (יופ"ע וצ"ק). — שליט לוב, הקולונל קזאפי, עיכב את העברת הסיוע ב־סך 87.5 מיליון דולר בשנה, שלוב התחייבה לשלם למצ־רים, כדי לפצותה על הפ־סדים שנגרמו מסגירת תע־לת סואץ לשיט. בעיכוב ה־תשלום מבקש קזאפי ללחוץ על מצרים למען מימוש ה־איחוד המתוכנן בין שתי הארצות — על כך מסר את־מול השבועון האמריקאי „ניוזוויק".

סאדאת פנה לפייסל מלך סעו־דיה, אשר הבטיח להעניק את סכום הסיוע הלובי, אם קזאפי ימנע גם בעתיד את תשלום ה־כסף. השאלה היא — כותב השב־ועון האמריקאי — מה הבטיח תמורת זה סאדאת לפייסל, המת־נגד הן לקזאפי והן לרעיון ה־איחוד בין לוב למצרים.

חזר ללוב

ק א ה י ר, (יו.פ.). — נשיא לוב מועמר קזאפי, חזר אתמול ל־לוב לאחר שסיים ביקור בן 18 יום במצרים, שבמהלכו ניהל שי־חות רבות וממושכות עם נשיא מצרים סאדאת ומנהיגים ואישים מצריים רבים.

לדברי מקורות בקאהיר, הגיע קזאפי, בעיקר בשיחתו האחרונה בת חמש השעות עם סאדאת, ל־ידי הסכם בדבר מרבית הפר־טים הנוגעים לאיחוד המצוי בין לוב ומצרים, אם כי נותרו עוד כמספר נושאים, ביניהם ענין החלת החוק המוסלמי בפדראציה, המה־ווים אבני נגף על הדרך לאיחוד מלא, וסלגביהם לא הגיעו שני המנהיגים לכלל הסכם.

ברגע האחרון

מרכז־או"ם, (צ"ר). — כל קבוצה של טרוריסטים עלולה ל־איים על שלום העולם — נאמר, בין השאר, בתזכיר שהגישה מש־לחת ישראל באו"ם למזכיר הכללי קורט ולדהיים, לקראת הדיון על הטרור הבין־לאומי שיפתח בספטמבר הבא.

ישראל מדגישה בתזכירה, כי ה־מעשים האלימים של קבוצות ה־טרור, תהיה הנבקהן אשר תהיה, הם עבירות פליליות ויש להעניש את מבצעיהם בהתאם.

גלילי מוצע ליו"ר ועדת המצע לכנסת

ידלין לראשות הוועדה ההסתדרותית

מאת סופר „דבר"

מזכירות מפלגת העבודה מת־נהלת בימים האחרונים מגעים בעניין המועמד לראשות ועדת המצע לכנסת, וקיימת אפשרות סבירה שהשר ישראל גלילי יע־מוד בראש הוועדה.

כנודע, כי ראש הממשלה ו־מזכ"ל „העבודה" כבר שוחחו ב־עניין זה עם השר גלילי.

כן מתנהלים דיונים בצמרת ה־מפלגה בדבר איוש ועדת־המצע להסתדרות. מזכירות הלשכה הח־ליטה שבראשה יעמוד אהרון ידלין.

אתמול נפגש מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון עם ידלין והושגה הבנה בקשר להרכב ועדת־המצע להסתדרות וצורת עבודתה. סוכם, שבן־אהרון יופיע לפני הוועדה ו־יציג את רעיונותיו והצעותיו ל־גבי המצע. קיימת הבנה בנושא ועדת המינויים שבתפקידה לקבוע את 1501 הצירים הבאים לועידת ההסתדרות. בראש הוועדה יעמוד מ"מ מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל.

שיתוף מלא בנצרת עילית

הושבע הוסכם על שיתוף מלא בין חלקי המפלגה בסניף נצרת־עלית, לאחר ההחלטה שראש ה־מועצה המקומית מרדכי אלון יהיה מזכיר המפלגה לתקופה נוספת ו־גם מזכיר מועצת הפועלים בעיר מנחם אריאב, יהיה מועמד המפ־לגה לקדנציה נוספת. הוא ישמש גם כהגן ומ"מ מקום של ראש המועצה המקומית.

בהתייעצות בנושא זה השתתפו

(המשך בעמ' 2, טור 6)

למרות ההודעות על תמיכה קרובה בדולר

נמשך המשבר בשוקי המטבע

ברה"מ תומכת בדולר

צ י ר י ך, (א. פ.). — ברה"מ מכרה בשמונת החודשים האח־רונים כ־160 טון זהב באמ־צעות בנקים שווייציים — מס־רו מקורות בבנקים שווייציים. ואלתר פריי המנהל הכללי של איגוד הבנקים השווייציים, מסר גם, כי הוא מצפה שה־סובייטים ימשיכו במדיניות זו של מכירת זהב, המסייעת ב־מידה רבה למניעת עליה נוס־פת במחירי המתכת והתורמת בכך במידה מה ל־ייצוב הדולאר.

ב א ז ל, (ע"ר, ע"ה, יו.פ. ו־א.פ.). — נראה, כי הדאית התערבותו של הבנק הפ־דראלי המרכזי של ארה"ב למען תמיכה בדולאר במו־עד קרוב — נמסר מחוגים מקורבים למשתתפי כנס נגידי הבנקים המרכזיים מ־עשר מדינות מערביות מפו־תחות, שנערך בסוף השבוע בבאזל.

ידיעות אלה באו, כנראה, ב־עקבות העובדה שהדולאר ירד אתמול שוב בשוקי הכספים של שווייץ, על אף הודעה שפורסמה על־ידי בנקאים אירופיים ואמריק־איים, כי התמיכה בדולאר „צפויה להגיע".

כתבים מסרו אתמול מפאריס, מבאזל ומלונדון, כי בשוקי ה־כספים האירופיים הורגשה עצ־בנות ומתיחות מרובה, בעקבות הידיעות המסופלות והנוגדות ב־דבר הצעדים אותם ינקטו האמריק־אים והאירופים למניעת ירידה נוספת בערכו של הדולאר. ירידה בערכו של הדולאר אובחנה גם בבורסה של טוקיו.

ק א ה י ר, (יופ"ע). — ההצעות האמריקאיות לרפורמה מוניטרית בעולם, ובעיקרן ההצעה להגביל את ההצטברות של עודפי הכסף שבידי המדינות, פירושן הטלת פיקוח על הפקדונות הערביים בחו"ל — זאת כתבו אתמול עתוני קאהיר.

העתונים מגיבים על ההצעות שהוגשו לקרן המטבע הבין־לאומית על־ידי שר האוצר האמריקאי ג'ורג' שולץ בחודש ספטמבר 1972. בהתאם להצעות אלה יאבדו מדי־נות, שמאזן־התשלומים שלהן מר־אה בהתמדה על עודף, את הזכות להמיר את עודפי הכסף שבידן לאחר שהגיע לסכום מסויים.

„אל אהראם" כותב, כי ארה"ב רוצה למנוע מצב, שבו יוכלו מדינות ערב להפעיל את הנשק הכלכלי העומד לרשותן.

אחרי חצות

מיטשל: ניקסון לא ידע על ווטרגייט

ו א ש י נ ג ט ו ן, (יו.פ.). — שר המשפטים לשעבר בממשל ניקסון, ג'והן מיטשל, אמר אמש בעדותו בפני ועדת הסנאט החו־קרת בפרשת ווטרגייט, כי לא הוא ולא ניקסון ידעו על הטמנת מכשירי ההאזנה במשרדי המפלגה הדמוקרטית, לפני או אחרי המב־צעים. (ראה ידיעה קודמת בעמ' 2).

אנשי המס בודקים תשלומי הוצאות

פקידי מס־ההכנסה בודקים ב־ימים אלה אם התשלומי שכר שהיא שולמו על־ידי חברות גדולות, שולמו במסגרת החוק או מעבר לחוק. בין הגופים הנבדקים: חברת החשמל, „אל־על", התעשייה האוירית, הבנ־קים ולמעשה כל המעסיקים הג־דולים.

פקידי המס קיבלו הוראה לשים דגש מיוחד על הוצאות רכב. בדיקות אלה, הנערכות על־ידי הנ־הלה של מחוז הגדולים במס־הכנ־סה, הן בדיקות רגילות המתבצ־עות כל שנה במועד דומה. השנה הוחלט להקדים את הבקורת, ב־עקבות תשלומים לפי הסכמי ה־שכר החדשים והתשלומים רטרו־אקטיביים ששולמו בחודשים האח־רונים.

„אל־על": כבהרישה

דובר „אל על" הודיע, כי חב־רת „אל על" מנכה ומשלמת תש־לומי מס־הכנסה החלים עליה על־פי התקנות ועל־ידי נציבות המס והחברה איננה מעלימה כל תשלומי שכר הניתנים לעובדיה. לדבריו, „אין ולא היו בחברה „תש־לומים סמויים או תשלומי־הטבות מעבר לחוק". (צ)

תתכן הכללת ההטבות הסמויות במדד קיצבאות הביטוח הלאומי

מאת א. גבע, סופר „דבר"

המוסד לביטוח לאומי יבדוק את ה־אפשרות בדבר הכללת ההטבות הסמויות במדד אשר לפיו מעד־כנות קיצבאות הביטוח הלאומי — מסר אתמול ד"ר ישראל כץ, מנכ"ל הביטוח ה־לאומי.

כידוע, הוצמדו קיצבאות הבי־טוח הלאומי לשכר הממוצע, או־לם בשכר אין כלולים הטבות נלו־וות וסמויות. עתה ייעשה נסיון לכלול גם אותן.

בעקבות ההצמדה לשכר, ש־הונהגה באפריל, עלו הקיצבאות ב־23 אחוזים בקירוב. המדובר ב־קיצבאות למשפחות מרובות יל־דים, נכי־עבודה, זקנים ושאירים. באמצעות ההצמדה יבוטלו חילוקי הדעות המתמידים בקשר לקביעת גובה הקיצבה. ההצמדה לשכר הב־טיחה גם שהאוכלוסיה, אשר הכ־נסתה העיקרית הן הקיצבאות, הי־הנה מעליית רמת־החיים הכללית ועל־ידי זה מונעים את הרחבת הפער בין אוכלוסיה זו לבין שאר התושבים.

בעקבות ההצמדה גדלו הקיצ־באות ב־23 אחוז, אך כמה קבוצות זכו לתוספות גדולות יותר. באוק־טובר הוכפלה הקיצבה למשפחות מרובות ילדים והקיצבה לזקנים גדלה מאפריל ב־39 אחוזים.

(המשך בעמ' 2, טור 7)

חופש הצבעה לחברי המערך בנושא ההפלות

מאת סופר „דבר" בכנסת

הנהלת סיעת המערך בכנסת הח־ליטה, לתת חופש הצבעה לחברים בעת הדיון בהצעת חוק פרטית של חה"כ אורי אבנרי, הבאה ל־התיר הפלות מלאכותיות. ההצעה תעלה לדיון מוקדם בכנסת מחר.

ח"כ ... יעיד, כפי הנראה, להסיר את ה־הצעה מסדר־היום, בשם ...משרד־הבריאות ... עם זאת נראה, כי גם ה־... בחברי ... בכנסת יצביעו בעד הצעת החוק.

נראה, כי גם בסיעת גח"ל יינ־תן חופש הצבעה בנושא זה. במו־קורות בכנסת מעריכים, כי יהיה רוב בכנסת נגד ההצעה, אך קיים להודאי שיהיה זה רוב דקיק ביו־תר.

משרד העבודה — המחלקה לאיגוד שיתופי
אוניברסיטת תל־אביב — הפקולטה למדעי החברה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מרכז הקואופרציה לצרכנות תחבורה ושירותים

היום, יום שלישי, 10.7.73, י' תמוז תשל"ג בשעה 4 אחה"צ במועדון ע"ש יוסף קיציס בבית מרכז הקואופרציה רחוב הארבעה 24 תל־אביב

יתקיים
מפגש חגיגי
לציון יום הקואופרציה הבינלאומי 1973
בו גם תצוין הופעת הספר „הקואופרציה במאה ה־20"
מאת ד"ר א. דניאל וד"ר א. שסקין

בהשתתפות:
יוסף אלמוגי, שר העבודה • יצחק בן־אהרון, מזכיר ההסתדרות • אהרן בקר, ח"כ • פרופ' איתן ברגלס, דיקאן הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת ת"א • ישראל זיו, יו"ר מרכז הקואופרציה

הרצאות פתיחה:
ד"ר אריה שירום, ראש החוג ללימודי עבודה, אוניברסיטת ת"א
ד"ר אברהם דניאל, אוניברסיטת תל־אביב

ביום ו' י"ג בתמוז תשל"ג 13.7.73 ייערך בקיבוצנו
טקס
קבלת מחזור כ"ח לחברות
המפקדים מתבקשים לשחרר את הילדים בני המחזור לערב זה.
קיבוץ יגור

כלכלת העבודה הישראלית — כלכלת הפועלים ...
הועדה המרכזית
ישיבת הועדה הכלכלית
תתקיים מחר יום רביעי, י"א תמוז תשל"ג, 11.7.1973 בשעה 19.00 באולם הישיבות של הועד הפועל של ההסתדרות תל־אביב
סדר היום:
המשך הדיון על חברת העובדים
הפותח: הח' יצחק בן־אהרון — מזכ"ל ההסתדרות

המרכז לתרבות ולחינוך של ההסתדרות
האגף להסברה
מההדורה שהופיעה של החוברת
על ההסתדרות - תפקידיה ויעודיה
מאת זאב צחור. הופיעה בסדרת „דפי עיון" ...
הופיעה החוברת
לשאלת המשטר הקרקעי בישראל
מאת זאב צחור
★
מורה ומחנך מבבל
קובץ זכרון לעזרא חדד ז"ל
...
ההפצה: המדור המרכזי במרכז לתרבות ולחינוך ...

בי"הס לפעילי ההסתדרות ע"ש זלמן ארן
מודיע:
ההרשמה לסמינר נמשכת
משך הסמינר: 8 חודשים.
הלימודים פעמיים בשבוע, בימים ראשון ורביעי בשעות 6.20—9.10 בערב.
מועצות פועלים, הנהלות מוסדות ומפעלים וגרעיני ועדי עובדים מתבקשים להציג את מועמדיהם לסמינר.
חברים פעילים, בוגרי סמינרים יסודיים המעוניינים להתקבל לסמינר הסגתי — יפנו אישית או בכתב לבי"הס (ת"א, רח' מוהליבר 5, טלפון 240211).
הנהלת הסמינר מקבלת חברים לראיון אישי בימים: א' וד' בשעות 4—6 לפנות ערב.

סמינר ערב שנתי
★
לכלכלה
חברה
מינהל
ויחסי־עבודה
★
מחזור כ"ג — 23

המקציף הנבחר לשנת 1973
UN כשר
הקניה הטובה לשנת 1973

שולחן כתיבה ... של הארגז

אנו מודיעים בכאב ובצער על פטירת אחותנו היקרה

יוספה קרוק ז"ל

מבית גרביה, ממלאבה — פולין

ההלוויה — ביום השלישי, י' תמוז תשל"ג, 10.7.1973 בשעה 3.30 אחה"צ מרחבת בית־הכנסת הגדול ברעננה

שמואל גרביה ומשפחתו, תל־אביב
הלל גרביה ומשפחתו, קבוץ גן־שמואל
שרה שינבאום ומשפחתה, סינסינאטי
בתיה מרמורשטין ומשפחתה, נתניה
מאטיל הרד ומשפחתו, נתניה

לידידנו החבר

שמואל גרביה

אתך באבלך הכבד בפטירת אחותך

יוספה ע"ה

בית קופת־חולים
מחוז תל־אביב

מחר ביום רביעי 11.7.73
במלאות 8 שנים למותו של חברנו

יעקב אחוה ז"ל

נעלה לקברו בבית הפלמין בקבוץ עינת
בשעה 4.30 אחה"צ התייצבות עם זכרון

המשפחה
ובית עינת

ביום רביעי י"א תמוז תשל"ג 11.7.73 בשעה 4.30 אחה"צ
תערך אזכרה ליקירינו

רוזן עדה בלפרמן מאשה בלפרמן שמחה

בבית העלמין באביחיל

המשפחה

„מגעים סודיים בין ישראל לתוניס"

ניו־יורק, (יופ"א, ע"ר ו־ע"ן). — השבועון „טיים", מגלה כי מגעים סודיים מתנהלים עתה בין תוניסיה לישראל. השבועון כותב כי המגעים מתנהלים בקשר עם ידיעה זו, על דברים שהשמיע שר־החוץ התוניסי מוחמד מסמודי בשיחה עם שליח קתולי.

לדברי השבועון, גיבש בורגיבה תכנית בת ארבעה שלבים לשם יישוב הבעיות בין הצדדים. שלב ראשון כרוך בגישושים סמויים. שלב זה כבר בסתיים. השלב השני בא את ביטויו בשיחות סודיות

המתנהלות עתה במסגרת הכנות לשלב הבא — פגישה פומבית בין בורגיבה לראש ממשלת ישראל. עם תום שלב זה יתנהלו עוד שיחות סודיות, כשהמצרים והפלשתינאים תומכים את מקומותיהם של נציגי תוניסיה.

בורגיבה: „זהבתי בכשלה"

ניו־יורק, (יופ"א, ע"ר ו־ע"ן). — בראיון שהעניק נשיא תוניסיה חביב בורגיבה לשבועון „ניוזוויק" נאמר, כי יוזמת השלום המזרח תיכונית שלו נכשלה. עם זאת הצהיר בורגיבה, כי ינסה שוב מאוחר „שהזמן לצידי".

נשיא תוניסיה טען, בראיון, כי מאבקו נכשל, מאחר שמנהיגי ישראל לא רצו בפגישה מעין זו.

הבריטים ממתנים עמדת מצרים

מאת חגי אשד, כתב „דבר"

לקראת הדיון בנושא המזרח־התיכון במועצת הבטחון בשבוע הבא, נוקטים הבריטים במאמצים למתן את עמדת מצרים... לפי ידיעות אלה, התלבטו המצרים בין נסיון להעביר החלטה קיצונית שהאמריקאים יטילו עליה וטו, ובין כוונה, אשר נראה כי הבריטים הם המעודדים לקבלה, לנסות לנסח החלטה שתהיה מקובלת בניסוחה, אך לא בצורה כה קיצונית שתאלץ את ארה"ב להצביע נגד.

כאשר ביקר לורד באלפור וג. קריג בארץ, הפליט קריג באוזני העיתונאים, כי ידוע לו שהמצרים מבקשים הצעת החלטה כתובה אך שהוחלט לאחר שהשר הבריטי עליו הצביע גם הוא — לפי ההערכות הבאות. לפעולות ברית ביה זאת יש גם עדויות אחרות בניו־יורק.

„תכנית ישראלית לכיבוש דרום־מזרח לבנון"

ביירות, (ע"ץ). — העתון הלבנוני „אל־היאר" מפרסם מה שמכונה על־ידו „תכנית ישראלית מוכנה על כל פרטיה" לכיבוש אזור הגבול בדרום־מזרח לבנון, במעקוב במסגרת הבנות של המרביים של הר הרמון ועד הגבלה, הבנה מכל לבנונית על הכביש בין ביירות והמשק.

העתון מציין כי אם תוגשם תכנית זו תחלש ישראל על הקשר בין סוריה ללבנון ועל הכבישים בין מדינות ערב הנעבורים בדרך המלך בירות—דמשק בכיוון לירדן, כעבדיה, עיראק, כווית והמדינות המפרץ הפרסי. „אל־היאר" טוען, כי ישראל מצפה רק ל„אור ירוק" מצד ארה"ב, כדי לבצע תכנית זו ולספח שטחים לבנוניים וסוריים נוספים.

לדברי העתון, שיגרה ממשלת לבנון — לאחר שנודעו לה פרטים על „שאיפות ההתפשטות הישראליות" — את המנהל הכללי של לשכת הנשיא ד"ר בוטרוס דיב לוואשינגטון. יחד עמו יצא גם ד"ר שארל מאליק מי שהיה שר־החוץ, כדי להשפיע על ארה"ב לפעול נגד הכנסת הכנית הישראלית. נעשו פניות גם אצל הנשיא פומפידו ואצל הפאפיפיור פאולוס השישי.

עוד 13 קושרים הומתו בעיראק

ביירות (ע"ר ויופ"א). — עוד 13 עיראקים הוצאו אתמול להורג בבגדאד על חלקם בנסיון ההפיכה, שנכשל. הוצאו להורג כך מגיע כעת ל־23. הוצאו להורג בשבוע שעבר, 22 הוצ־שב מאנ"גנ ההפיכה נאזם כזאר.

בין הנאשמים שהוצאו להורג אתמול — מוחמד פאדל, חבר ההנהגה הלאומית של מפלגת ה"בעת".

בהגיע נוסף של ה„בעת", עבד־אל־חאלק כמאראי, שנידון אף הוא למוות, זכה לחנינה כהנשיא באכר שהמהתיק את דינו למאסר עולם. יצוין, כי סמאראי ייצג לבתים קרובות את מפלגת ה"בעת" בשיחות עם משלחות שהגיעו לעיראק. הוא יצא גם לשיחות בחו"ל. בפעם האחרונה קיבל על עצמו שליחות מעין זו, כאשר יצא לביירות כנציגו של

נשיא עיראק, כדי לפעול למען ההפיסות בין המחבלים והשלטונות לבנון.

„רדיו בגדאד" מסר, כי הקשרים התכוונו להרוג גם את הנשיא ואת סגנו סדאם חוסיין אך עלה בידם רק להרוג את שר ההגנה גנראל שיהאב.

נשיא בית המשפט המיוחד, שגזר את פסקי דין המוות, עזת אלדורי אמר, כי הוא מקווה שגזרי הדין ישמשו אזהרה לכל אלה, המשכים על סכנה מקו המפלגה או על קשירת קשר נגד השלטון.

בהודעה ששודרה ברדיו בגדאד נאמר, כי יחידת רוצחים הפוגה בשדה התעופה של בירת עיראק לשובו של הנשיא באכר מביקור בפולין. באכר חזר באיחור של שעתיים והיחידה לא יכלה להשאר במקום, מאחר שהחשה כי תתגלה.

השותפות היהודית־הערבית הגדולה בגדה — לפני פירוק

מאת כתב „דבר" בירושלים

השותפות היהודית־ערבית הגדולה ביותר בגדה המערבית עומדת לפני פירוק לאחר סכסוך ממושך בין השותפים.

המדובר בשותפות במחצבות אבן גדולות בדרום לבית־לחם, שהוקמה לפני שנתיים בין הקבלן הישראלי הלל פפרמן מירושלים לבין הסוחר מבלאלה עבד אל־נור גיטה. השותפים, שהשקיעו הון רב בציוד המחצבות, בסכסוכים זה חדשים רבים והם הביאו את עניינם לבית־המשפט. בגלל הסכסוכים עובשה העבודה במחצבות בהן עובדים עשרות פועלים. השותף הערבי היה בעבר יזם בדלים הערבית ב־1948 ובין כינוי כמנהל השותפות שהרסה את בנין „פלסטיין פוסט" בשנים האחרונות הוא אחד הסוחרים הגדולים ביותר בגדה המערבית ועוסק ביבוא ובייצוא מכוניות שונות. שר המשפטים היה... השותפות

הגדולה ביותר בין ישראלים לערבים בגדה ובלבדה יש רק עוד חברות קטנות בבסנם קטן.

ציבים מהגדה בכנס בשוק ברבת־עמון

נציגי לשכות המסחר בגדה המערבית, משתתפים בכנס השנתי של לשכות המסחר הירדניות שנפתח השבוע ברבת־עמון. הנציגים מהגדה עומדים להעלות בכנס את בעיית המכסים המוטלים על הסחורות המיובאות מהגדה המערבית לירדן ובעיות כספיות אחרות.

אהרונסון הורשע

מנהל מרכז ההסברה בתל־אביב אברהם (אבריהם) אהרונסון, הורשע בבית־הדין המשמעתי לעובדי המדינה על כך, שביצע עבודות פרטיות בזמן עבודתו בשירות המדינה, בעיקר לאיגוד הפקידים.

אהרונסון הואשם, כי בהיותו עובד מרכז ההסברה ניהל חברת חקירות פרטית בלי אישור נציבות שירות המדינה. כן הואשם כעובד בחברה בשעות שבהן היה עליו לעבוד בשירות המדינה. בית־הדין המשמעתי המליץ להעביר את אהרונסון ממרכז ההסברה אל שירות התעסוקה, בו עבד לפני כן. כן פסק שלתקופה של חצי שנה יורד אהרונסון בדרגה ...; בית־הדין התליט לפרסם את פסק־הדין, פירסום ההחלטה עונש כשל־עצמו.

אוחנה מועמד לראשות קריית שמונה

מאת סופר „דבר" בגליל

מזכירות מפלגת העבודה בקריית שמונה החליטה אמש להמליץ לפני מועצת הסניף על שמואל אוחנה כמועמד לראשות המועצה המקומית מטעם מפלגת העבודה.

גורי זיקטורי נבחר להתמנות לתפקיד מזכיר מועצת הפועלים.

דבר DAVAR
העורכת: חנה זמר
סגנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: אליהו אגרס
מנהל כללי: גדעון נאמן
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת. ד. 199, טלפונים 246251 (4 קווים).
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 246251.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רחוב הלל 16, טלפונים: 231251-3.
חיפה, רחי הנביאים 27, טלפונים 442111—2—3

דליקה בשדה נפט בלוב

ביירות (יופ"א). — חלק משדה הנפט אל־נאפורה שבלוב עלה ביום ו' בלהבות. הדליקה נכבשה כמה שעות עד שהצליחו להשתלט עליה — על כך מוסרת סוכנות הידיעות הסורית בבריטניה.

הסוכנות מציינת, כי בעקבות הדליקה נפצעו שני מהנדסים, לבנוני ובריטי. וכי הנזק נאמד ב־90.5 מיליון דולאר. עוד נאמר בידיעה, כי השדה שייך ל„חברת הנפט האמריקאית „אוסיסי".

כווית, (ע"ץ וע"ר). — הנזק שנגרם בדליקה שפרצה שלשום בבוקר בבתי הזיקוק של חברת הנפט הלאומית של כווית נאמד ב־40 מיליון דולר — כתב אתמול העתון הכוויתי „כווית טיימס".

לא היו אבידות בנפש בעקבות הדליקה.

קירילנקו בביירות

ביירות, (יופ"א, ע"ר וע"ץ). — אנדרי קירילנקו, חבר ה„פר־ליטבורו" הסובייטי, הגיע אתמול לביקור בן ארבעה ימים בביירות. קירילנקו, השתתף קודם לכן בסוריה בחגיגות לציון הסיית כימי העריה.

קירילנקו הוא הנציג הסובייטי הבכיר ביותר, המבקר בלבנון מאז השיגה מדינה זו את עצמאותה ב־1943.

ביירות, (ע"ץ, ע"ר ויופ"א). — „במילוי תפקידנו איננו מייצגים לא את הימין ולא השמאל ואומת המידה היחידה שלנו היא האינטרסים של לבנון ורווחת עמו" — הצהיר שלשום ראש הממשלה החדש של לבנון טאקי אדין סולח.

בממשלה, שהרכבת הושלמה שלשום ימנו 22 שרים, מספר שיא בלבנון, שעד כה היו במשלותיה לכל היותר 18 שרים. כל המפלגות הפוליטיות וכמעט כל הקבוצות הדתיות והאתניות מיוצגות בממשלה. שלמעשה אינה אלא הפרלמנט הלבנוני בקנה מידה קטן יותר.

זייאת יביא איגרת לטיטו

קאהיר. (יופ"א). — שר־החוץ המצרי מוחמד הסן א־זייאת, היוצא היום ליוגוסלאויה. נושא עמו איגרת אישית מאת הנשיא סאדאת אל נשיא יוגוסלאויה הגנרל שאל טיטו — על כך מסרו אתמול מקורות דיפלומטיים.

עם תום ביקור בן שלושה ימים ביוגוסלאויה, ייצא השר המצרי לוינה לביקור בן יומיים. זייאת מגדיד גם במכתב אישי של סאדאת אל קנצלר אוסטריה ברונו קרייסקי.

גיבור „סמי וסנופי" נעצר בירדן

מאת סופר „דבר" בירושלים

ג'ורג' איברהים מנוהל־ירושלים, שחקן הטלויזיה בתכנית הפופולרית „סמי וסוסי" נעצר בעת ביקור במזרח הירדן.

ממקורות משפחתיים נמסר אתמול, כי ג'ורג' איברהים, שיצא לביקור ברבת־עמון, נעצר שם על־ידי השלטונות הירדניים. סיבת מעצרו לא ידועה.

ג'ורג' איברהים הוא בן משפחה של מנהיג „החזית העממית לשחרור פלשתין" ג'ורג' חבש.

מקום רביעי למועמד בדווי

מאת סופר „דבר" לענייני ערבים

במפלגת העבודה הוצע, כנראה, לשריין את המקום הרביעי ברשימת המיעוטים לכנסת למועמד בדווי, כן הסתם — שייך חמד אבו־רביעה.

המגעים בעניין זה יוחשו בעקבות כינוס השייכים הבדווים שלשום בבאר־שבע.

שר הבטחון משה דיין קיבל אתמול בלשכתו את מזכיר הכוח האמריקאי המשמנה על שגרירות ארה"ב בישראל אחת הנ"הלן, שבא להפרד מכנו עם סיום תפקידו בארץ.

חברת המשלחת ההולנדית למכביה פרשה לפתע ממשלחתה, כשעברה ליד בימת הכבוד ועשתה דרכה לעברה של ראש־הממשלה, גולדה מאיר. אנשי הבטחון מנעו בעדה את הגישה לבימת הכבוד, אך לבסוף נתרצו ואיפשרו להולנדית להגיש זר־פרחים לראש־הממשלה.

נפתחה המכביה התשיעית

(המשך מע' 1)

כבי העולמי לעתיד. צעירים יהודים מהתפוצות שהתאספו בימי המכביה לכנס נוצר בין לאומי של מכבי.

מיד אחריהם צעדו המשלחות הספורטיביות כשראשונה צעדת לפי הא"ב, משלחתה של אוסטריה ואחריה אוסטרליה. כשבראשה הדגל היא האתלטית המצטיינת ליבד שרם, שאף זכתה בהואר מלכת היופי של ההון ויקטוריה.

ואחרי אוסטרליה — איטליה עם 70 ספורטאים אירלנד עם 3 שחקני גולף; ארגנטינה עם 57 ספורטאים, כשתזמורת צה"ל מנגנת בלי הרף להגיע אופייניים למשלחות, כשהן עוברות וחולפות על פני הנשיא ומצדיעות בצורות שונות. היו שפרצו את הסדרה, הפרד לשנות את הסדר הטוב ורוקו פרחים לעבר הקהל, שפוזה מקובלת מאד גם בצעידות הפתיחה של האולימפיאדות.

האמריקאים יצרו פקק

הגדולה במשלחות — זו של ארה"ב בתלבושת לבן־כחול — קצרה גם תשואות רבות. כשהגדולה צוצרים בשלישות לאורך עשרות מטרים ולפעמים ארוכות יצרו „פקק תנועה" עד שהגל הסתדרו על משמה הדישא להמשך הטקס.

ואחרי ארה"ב בלגיה עם 94 ספורטאים ובריטניה וגרמניה המערבית, דנמרק ודרום אפריקה. כי הציגו בלי אתלטים קלים כמות והרים שהכריזו המרגם... מכבי.

יהנדב דייא

בדיוק ב־7.28 בערב הכריז נשיא המדינה: „הנני מכריז בזאת על פתיחת משחקי המכביה ה־9 ושאר.

אנדרסון: הבית הלבן הכין „רשימה שחורה" של סנאטורים רפובליקאיים

ואשינגטון, (א.פ., יו.פ.י, ע"ר ו־ע"ץ). — כך טוען העתונאי ג'ק אנדרסון, ... הבית הלבן „רשימה שחורה" של סנאטורים רפובליקאיים ...

הבית הלבן נתן אמש תשובות כי ... לא ינתנו כספים מקרן הבחירות לסנאטורים ... לדברי אנדרסון, נמצא ברשימה שמו של הסנאטור הרפובליקאי מניו יורק יעקב יאביץ.

צרפת אסרה על הכניסה לאזור הניסויים ממחר

לונדון, (ע"ץ ע"ר ויופ"א). — שלטונות צרפת בפולינזיה שיגרו הודעה לשלטונות התעופה האזרחית הבריטיים והבאו נאמר, כי תטיסה תהיה מסוכנת בשטח אזורי הניסויים החל ביום ו' 11 ביולי אתר תמצא ועד להודעה חדשה — על כך מסר אתמול בלונדון דובר של רשות התעופה האזרחית.

בהודעה צויין, כי בשני האזורים ייערכו ניסויים גרעיניים.

ביתונים נמסר מניו־זילנד, כי אניית מלחמה צרפתית ומטוסים צבאיים עוקבים אחר הפריגאטה „אוטאגו", אשר שטה אתמול ב־

מרחק 60 עד 120 מילין מאיזור הניסויים הגרעיניים הצרפתיים ליד אי האלמוגים מורורואה.

... עם אניה כל ... אליה ... להפעיל את נשקו.

רבין נפגש עם משלחת הפרופסורים

הגיעה של הכנת שלום בים התיכון ... פרופסורים באוניברסיטאות של ארה"ב שנפגש עמם אתמול בתל־אביב.

רבין כינה ... ישראל וארה"ב אחד.

הישראלי שנעצר בצרפת — בנימין משולם

מילאנו, (ע"ץ). — הישראלי, שנעצר ביום ה' בנתיבת הגבול בין צרפת לשוויצריה, כשהוא נושא עמו 110 מיליון לירטה, הוא בנימין משולם, בן 26, בתל־אביב — נמסר בבקור ...

הקירה בעניין ... לפת, נראה, כי אין לפרשה ...

ביקורת בכנסת על פעולות משרד־הדתות

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר" בכנסת

בקורת חריפה ביותר נמתחה אתמול בכנסת על פעולות משרד הדתות במסגרת הדיון על הצעת התקציב. הדין התנהל באיחור ... פעולות המשרד הוא שר כמעט מכל הסיעות בקורת חריפה על נושאים שונים המצויים בתחום פיקוחו. בהיותו בלום נאומו של חה"כ יוהה ... היה המשרד מהלכות במשפט קו בענייני דת.

בין היתר דרש ... התורה המסורה ציבורית בשבת ... את פתחתם את הוראות ... ציבוריים והשלכות ...

לצורך גיהאון לגייר; השלת הרב ... ישיבה, ותיקון חוק הגיהאון ... דרך לפסולי חיתון ... בין ... הרב גורן ...

שר הדתות ד"ר זרח ורהפטיג ... כי בקרוב יוקם בית־דין ארצי לגיור ...

ראשון המתנגדים בדיון היה ...

חולקו פרסי ארלוזורוב

בדיקה משפטית של מה שהיה לפני 40 שנה היתה הופכת את משפט ארלוזורוב ללעג ולקלס. עם זאת אני סבור, כי גם בבחקר ... יהיה מקום ... בעיקר — אמר שר החוץ אבא אבן, בטקס חלוקת פרסי ארלוזורוב ...

השר קרא להתייחס לזיכרו הד באבנים בלפני 40 שנה בכלא הכבוד. ...

הפרסים הוענקו לגזל מנדל, איש האוניברסיטה העברית על מחקרו: „הערבים והציונות לפני מלחמת העולם הראשונה", לד"ר יואב גלבר על עבודה ב. א. ברגשא: „המדיניות הציונית והסכם ההעברה בשנים 1933—1935" ולרחל טוקטלי, לעבודה מחקר בנושא: „ברוקים בין בפלגות ביש־ראל". (ע)

יעקב אגמון יצא למוסקוה

האמרגן התבנאי יעקב אגמון, יצא אתמול למוסקבה כדי להשתתף בפסטיבל הסרטים, בו יוצג הסרט הישראלי „מצורי הדין בנושא מלחמת ששת הימים והשואה לכותל.

לפני צאתו מסר, כי מעולם לא התיימר לייצג את ממשלת־ישראל בכל צורה שהיא.

הפקקית גילה אלמגור הצטרפה לבעלה במוסקבה רק לערב ההקרנה של הסרט. „אני מופיעה כאן בטעם עצב־ערב ואיני רוצה להפסיד את המבצעים של הפסטיבל", אמרה. (ע)

עלה קריין רדיו מוסקוה בערבית

כי שהיה קריין רדיו מוסקוה בשפה הערבית, מסרוך קסן, בי אתמול כעולה חדש לישראל. קסן, יהודי שהיה חבר המפלגה הקומוניסטית העיראקית ונכלא שם לבתיהם לפני 22 שנה, שימש שנים רבות כקריין ראשי בשפה הערבית בשידורי ברה"מ לעולם הערבי. יש לו משפחה ענפה בישראל והוא נקלט על־ידי אנשי משרד הקליטה למבקן הקליטה בירחתנן. (ע)

2 רבי־חובלים מאודסה קיבלו היתרי־יציאה

מאת סופר „דבר" בחיפה

שני רבי חובלים יהודים בני אודיסה, יעקב באספאלי ושלמון אוסטרובסקי, שנתקבלו על פי בקשתם לאיגוד קציני ים בישראל... הנוער... קיבלו היתר־יציאה ... יודעות ... ישראל אחר כמתם בעלים־יבאים. במבריק להבריח בארץ הביתר ...

כן נמסר שאפריציון ויקטור בוגוסלבסקי, שנידון במשפט לנינגרד השני, במאי 1971, לשלוש שנות מאסר שוחרר כמאסרו אחרי שסיים לרצות את עונשו. הוא מתגורר בנינגר דשם, בן 32, נשוי ואב לילדה.

תתכן

(המשך מע' 1)

ישראל היא אחת המדינות הבודדות שמצבידה את הקיצבה לשכר המתבצע בשבוע.

חלוקת במסים בירושלים יוקפאו לעתיד

הצעה להקפיד את גובה ההקלות במיסוי עירוני במגזרי עיוור... לבוד יוקר החיים ולכל המבוגרים, אושרה באחרונה על־ידי הועדה לעבוד ...ד עירית ירושלים.

סיכומים נוספים שיובאו יחד עם הצעה זו לאישור מועצת העיריה, יהיו:

סכום של 50 אחוזים בגובה ההנחה יתבטל...

קוסמונוטים באו לאימונים ביוסטון

ניו־יורק, (יופ"א, ע"ר ו־ע"ץ). — קבוצה של קוסמונוטים סובייטיים, שמנה כוללת ארבעה שהוענקו לצוות של הטיסה המשותפת הסובייטית־אמריקאית המתוכננת לשנת 1975, הגיעו שלשום בערב ליוסטון, שם יתחילו באימונים ביצרכז החלל. ...

הסובייטים הודיעו, כי אלכסיי לאונב ואלרי קובאסוב, הם הי...

ברז'נייב יבקר בקובה

לונדון, (ע"ר). — מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב יבקר בקובה בדצמבר השנה או בינואר בשנה הבאה ...

גלילי

(המשך מע' 1)

מזכ"ל העבודה א. ידלין ...

גילויים נוספים בשערוריית השוחד המיני בבי.בי.סי.

לונדון, (ע"ר). — ראי כפול שבאמצעותו התקיפו אנשים מחדר שכן, על כנס מיני שהתנהל בבית־ברכת בלונדון בחדר המבוך, טרכב כפיתוי ובכוח, שמטרתו היתה להגיע את אנשי שירות השידור הבריטי להרבות בשידור בנגינה פים של החברים בסיישיבים — כתבה מצהת שנמסרה אתמול בבית־משפט בלונדון.

המפיק רצה בילדה

העדה ... שלא יוהה אלא כ„עלמה א." היא כיפיה, כי אחד בדרידה בידד לה פגישה עם מפיק הטבעות טלוידיה ... הגיבה הבוגת לה, כי הגדולת הבעת הביבי היא תקבל מקום עבודה בטלויזיה, אולם לבסוף נאלצה הבלה א. להופעק ב־10 לירשם.

במסתרי הראי הכפול

עד שיפרה העדה, כי בבוהו של ... ג'יניפר, שבייתר... בדרך ... באמצעותו התקיפו על בני ... „עלמה א." להתלבש ...

האופרה הישראלית מציגה
מופעים מיוחדים
לציון 25 שנה למדינת ישראל
DIE FLEDERMAUS
תל־אביב
1.8 ● 4.8
11.8 ● 15.8
18.8
נאלה
ירושלים
בנייני האומה
9.8
חיפה
„ארמון"
16.8
פלדרמאוז
אופרטה מאת יוהן שטראוס
ההצגה: אדיס דה־פיליפ
מנצחים:
ג. זינגר ● פ. ציוסט ● א. טרסקי ● א. לבנון
כוריאוגרפיה: פ. צ'ארטקוב ● מנהל מקהלה: ד"ר ה. פינקוס
בהשתתפות: סולני האופרה והבלט של האופרה הישראלית
מכירת הכרטיסים המוקדמת החלה

4 פוליסה
ביטוח נוסעים
מעניקה יותר
אישפוז בחו"ל
החזר הוצאות עד 5,600 $ (23,520 ל"י)
התשלום בחו"ל במטבע זר.
טיפול רפואי ובדיקות
החזר הוצאות ללא הגבלה בסכום.
פיצוי נוסף עבור הפסד ברטיס נסיעה.
ביטוח תאונות
בסך עד 35,000 ל"י.
מטען אישי
בסך 3,000 ל"י (לפי בחירה)
פנה אל משרד הנסיעות או אל סוכן הביטוח שלך!
אישפוז־שלוה

פנטום מצרי — מדאיג, לא מסוכן

מפקד חיל־האוויר נפגש עם כתבים לקראת יום החיל

מאת יונה שמשי

...ית מטוסי „פנטום" אמ־ ...לסעודיה ולכווית, עלו־ ...ר מצב שבו תהיה למצ־ ...רים אפשרות של גישה ...מבצעית, של בדיקה מק־ ...המטוס וטיסה בו. יש ...משמעותי לגבי מטוס, ...דים אותו על פי כורע ...ידים אותו מגישה בלהי ...ג. אבל גם אם זה יקרה ...ר מהווה סכנה עבורנו" ...אתמול מפקד חיל האו־ ...אלוף בנימין פלד בפגי־ ...כתבים צבאיים לקראת ...ל שייערך השבוע. ...חיל האוויר אמר, כי עד ...היתה למדינות ערב אפ־ ...ל גישה בלתי אמצעית אל מטוס ה„פנטום". הוא הוסיף גם, כי ייתכן אפילו שהמטוסים יגיעו מסעודיה אך ממילא לידי מצרים. דבר זה יתן להם מושג שאין להם אותו כיום. ואז יהיה למצרים נשק שווה ערך לזה שבידנו והייתי מצדיק שהוא לא יהיה בידם. ואף על פי כן, קרוב לוודאי שהם לא ימצאו במטוס ה„פנטום" את „המסתורין" שאנו מנסים להסתיר", הדגיש מפקד חיל האוויר.

שינוי הטילים

בתשובה לשאלה אמר האלוף פלד, כי חיל האוויר טס זה זמן רב לאורך הגבול עם מצרים לצרכי סיורים. „לעתים קשה לדעת מה מניע את המצרים שעם לשגר טילים לעבר מטוסינו ופעמים אחרות לא, אמר. „ייתכן, כי השגרה שזה לא מכבר שינוי המצרים טילים לעבר מטוסי חיל האוויר בעת סיור, נובעת מכך שהם מתוסכלים. אם בגלל כשלונם בדיוני מועצת הבטחון ואם בשל הרצאות ועידת הפיסגה של ניכסון וברז׳ניב בוושינגטון". „אבל", הוסיף האלוף פלד, „המצרים לא הפריעו לנו בעבר והם לא יפריעו לנו גם בעתיד לטוס.

מפקד חיל־האוויר — אלוף בנימין פלד

בתשובה לשאלה אמר מפקד חיל האוויר, כי ההבנה אומר שאם הרוסים הקימו מערכת הגנה אווירית מסויימת במצרים הם עוזבו אותה. ההנהגה של גורמים מערבים היא שעם עזיבת הרוסים ירדה רמת ההחזקה של אותה מערכת.

„המספרים אינם אומרים דבר"

בתשובה לשאלה אחרת, בדבר יחסי הכוחות שבין חיל האוויר הישראלי לבין חיל האוויר המצרי, אמר אלוף בנימין פלד, כי אם הכוונה היא שחיל האוויר יוכל לבצע את משימותיו, הרי התשובה היא חיובית. אבל אם הכוונה ליחס המספרי של מטוסים, הרי היחס הנה כאז מלחמת ששת הימים לרעת ישראל. „אולם", הדגיש, „המספרים אינם אומרים דבר לגבי יחסי העוצמה ואני מאמין, כי יחס זה הוא לטובתנו".

להלן אמר מפקד חיל האוויר, כי חלו שינויים במערך הטילים המצרי וכי סוללות טילי ה„אס. 3" ו„אס 6" שהשאירו הרוסים, מאויישות עתה על ידי המצרים.

בתשובה לשאלה אחרת אמר האלוף פלד, כי החיל נמצא בתחרות מתמדת עם השוק האזרחי, לדבריו, האתגר העיקרי העומד בפני חיל האוויר הוא, להגדיל את סגל הקבע אותו מגדיל חיל האוויר, „ברור, כי לא הכסף בלבד יענה את הכל, בכל הנוגע להרחבת השורות וברור כי נשארים בחיל בעיקר האנשים שמעל לנורמה", אמר מפקד חיל האוויר.

ב. צ. דינור נטמן בהר־המנוחות

פרופ׳ בן־ציון דינור, שמת ביום א׳ בשנת ה־89 לחייו, הובא אתמול לקבורה בהר־המנוחות בירושלים.

לפני צאת מסע הלוויה מבית הלוויות בסנהדריה, ספד למנוח שר־החוץ אבא אבן, בשם ממשלת ישראל, ואמר בין השאר:

בן־ציון דינור עבר את גילוי השיבה והגבורות והיהו רעננה בקרבו. אף־על־פי־כן קשה לנו מאד להיפרד מעליו. מתנתק אחד החוטים המתמעטים הקושרים אותנו אל דור המייסדים. זה הדור שהוציא את ליבת־ציון מן הכוח של שאיפה אל המעגל של גילוי עליה. בנין מולדת ותחיה רוחנית. הוא הספיק קודם כל לנשום לתוך ריאותיו את מלוא האוויר התורני של ישיבות ומרכזי הגות יהודית בליטא. ולאחר מכן במרכז אירופה. החליט לא לעשות את תורתו גלימה להתקשט בה. מצוות אנשים מלומדה. כי אם להקדיש אותה לשירות העם הנתון בחבלי מאבק על חידוש חירותו. חושיו ההיסטוריים העמוקים הובילו אותו אל התנועה הציונית. ואילו מצפונו החברתי הרגיש וחזונו האנושי העלה צירפו אותו אל תנועת העבודה. לפני 52 שנה הוא עלה לארץ. מייסד את המכון להכשרת מורים בירושלים לנעשה ממילא חלוץ ראשון במעלה בעיצוב פני החינוך שיכלול שיטות והוראה. בהיות מנצל ראשוני זה מבוסס ומוצק, הוא מעתיק את מרכז המופלא לתחומי המחקר וההוראה האוניברסיטאית. „ישראל בארצו", „ישראל בגולה", „פרקים ודורים" — שלוש כותרות אלה של יצירותיו מלמדות על כיוון מחשבתו. כל כתיבתו מצטיינת בצניעות של תלמיד חכם למופת. אין הוא פוסק הלכות יומרניות. אינו נתפס להכללות פשטניות ושטחיות, אין הוא כופה את דעתו על קוראיו הר כביכול. הוא מציב את האבנים הגלמיות, מגיש את המקורות. ומניח להם לדבר בעצמם כשהוא מעניק להם ביאורים ופרשנות עד כדי יצירת יחידה ספרותית מושלמת. רוח ישראל ניצבת ביצירותיו כתרבות חיים שלמה. המשפיעה ומושפעת ביחס לסביבות שהיתה שרויה בהן, אך בראשיתו ובסופו של כל חשבון כתרבות יהודית. לא זיקוי ולא העתק; מפגן אדיר של מקוריות ועצמאות רוחנית.

לכאב פרידתנו ממנו מתלווה גם רגש של סיפוק וגאווה על ריבוי מלאכתו ורמת איכותו. חקוקים בלבנו רישומיה של אישיות אצילה. עברית לכל עומק מעמקיה. הגוף הקטן אך המוצק, שבקרבו פעמה רוח רבה. למי שהעשיר חזון והגשים חלומות מורידים אנו דמעות בינו, בגאווה — וביראת כבוד.

בתום דברי א. אבן יצא המסע בכיוון רחבת האוניברסיטה העברית בגבעת רם. שם ציפו לארון ראש־הממשלה, שרים, מורי האוניברסיטה ותלמידיו של דינור. הוקרא הספד ששלח נשיא האקדמיה הלאומית למדעים גרשון שלום וכן השמיע דברי הספד תלמידו פרופ׳ ש. אטינגר. אשר העלה על נס את המנוח כעילוי, כחוקר, כמורה וכמחנך.

לאחר אמירת קדיש ותפילה קצרה, המשיך המסע להר המנוחות. שם אמר דברי הספד יעקב צור, בשם מוסד ביאליק. (ע)

בפתיחות ישיבת הכנסת אתמול התייחדה המליאה עם זכרו של המנוח, שהיה חבר הכנסת הראשונה והשניה ושר החינוך והתרבות בממשלת ישראל. יו״ר הכנסת ישראל ישעיהו אמר דברי הספד קצרים. הכנסת תקיים ישבת־אבל מיוחדת לזכר המנוח בתום שבעה למותו ביום ב׳ הבא.

...בטחון של סאן סלוואדור קולונל קארליס רומרו, המבקר בארץ כאורח מערכת הבטחון, בפגישה עם שר־הבטחון משה דיין.

וייטקונג מחזיק שני קצינים קנדיים

...ון, (עיר עייץ רויטרס). ...בר הויאטקונג אישר את־ ...כי שני קצינים קנדיים ...הפיקוח הבין לאומית ...נסקת האש בוייטנאם נמ־ ...בידי כוחות הויאטקונג, ...בריאים ושלמים. ...בר של הויאטקונג ציין, כי שני הקצינים חזרו יחד עם שני וייטנאמים לאזורים המוחזקים על ידי הויאטקונג, בלי קצין קשר של הויאטקונג ומאחר שלא נתקבלה הודעה מוקדמת על בואם, חשבו השלטונות המקומיים, כי מסמכיהם מזוייפים ושני הקצינים הוחזקו במקום לשם חקירה. מאחר שיש קשיים בתקשורת בין סייגון ובין המקום בו מוחזקים השניים, נתאחרה ההודעה על כך.

בינתיים תבע הנציג הקנדי הראשי בוועדת הפיקוח הבין לאומית, מישל גיבון, שהוועדה תפסיק את הפעולות השיגרתיות עד לשחרורם של שני הקצינים הקנדיים. הוועדה הסכימה לקיים ישיבה ולדון בנושא.

שליטה המודח של קמבודיה, הנסיך נורודום סיהנוק, הכריז בריאיון שהתפרסם בשבועון האמריקני „ניוז וויק", כי יש לו כוח האדם והעוצמה, הדרושים כדי לתקוף את פנום פן הבירה. אולם אילו ברצונו התקפה עכשיו. המפציצים אמריקאיים פורשים על הבירה הרודסים אותה. על כן יוילים כנראה. מסה כוחות הנאמנים לסיהנוק להדות את ההתקפה עד לשנה היבשה בקמבודיה בחודשים דצמבר וינואר.

עוד אמר, כי במסעו לכמה בירות אפריקה, שנערך לא מכבר הוא העביר „הצעות שלום רציניות" לנשיא ניכסון, אך הלה מסר לו, כי עליו ללכת לפנום פן, לשוחח עם הנשיא לון נול ולבקש ממנו למחול לו ולנהל אתו מו״מ. סיהנוק הגדיר את דבריו אלה של הנשיא ניקסון כ„תגובה אמיתית של גנגסטר" והצהיר, כי בכך הקיץ הקץ על הדו שיח בינו לבין וושינגטון.

...״ח תפעל נגד חבריה ...סתייגו מעמדת ברה״מ ...שא המזרח־התיכוני

מאת סופר „דבר"

...יל רקיח באור וילנר הד־ ...נקום צעדים משמעתיים ...חברי המפלגה. שיבינו ...נות כן העמדה הסובייי־ ...בענייני המזרח התיכון ...מהשתקפה בשיחות הפיס־ ...ברז׳נייב־ניקסון.

...אה זו ניתנה בעקבות ישי־ ...ועד המרכזי של רקיח, ש־ ...ה לדיון בקו ההסברה של ...ג בבחירות הקרובות.

...רה, כי בכמה סניפים עו־ ...נשמעו טענות, כי ברה״מ ...את החלת מועצת הבט־ ...242 (שלא הוזכרה בהודעה ...תפת עם ארה״ב) וכי מוסקה ...ידה, למעשה, להמשך הקיפאון במזרח־התיכון.

נוסף לאיום בצעדים משמעתיים החליט, בהמלצת וילנר, לפתוח במסע הסברה בעניין הקו הסובייטי ולשגר מברק ברכה לברז׳נייב על „הישגו הגדול".

משלחת מהאנוי באה למוסקבה

מוסקוה, (ע״י). — משלחת צפון וייטנאמית, המורכבת מלה דואן, המזכיר הראשון של מפלגת הפועלים, ופאם ואן דונג, ראש הממשלה, הגיעה אמש לברה״מ לביקור רשמי.

בנמל התעופה קידם את פניהם מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז׳נייב.

צו־מניעה בגרמניה נגד פרסום ספר ג. מאיר

האמבורג, (עתים, ד.פ.א.) — בית־המשפט האיזורי במינכן הוציא צו מניעה, האוסר על הוצאת הספרים „שרץ" לפרסם ספר אוטוביוגרפי של גולדה מאיר. מדובר על רשימת נאומים, ראיונות ומאמרים של גולדה מאיר בשנים מ־1943 עד 1971 בעריכת מאיר סירקין.

התובעים, הוצאת הספרים „הופמן אונד קאמפה" טוענים, כי קיבלו בחודש מאי את הזכויות הבלעדיות להוציא ספר זה מהוצאת הספרים הלונדונית „ויידנפלד אנד ניקולסון".

ציורים מזוייפים ב־5 מיליון מארק

מינכן, (ד.פ.א. (עתים). — נוכל מקרב גרמני המבוקש הותבות מזוייפות מן התקופה הנאצית, על החלק האחורי של ציורים מזוייפים ובמגעיו עם אנשי עסקים צרפתיים הציג אותם כיצירות מופת של ציירים עתיקים ומודרניים וביקש למכור אותם בחמישה מיליון מארקים.

פקיד של משטרת מינכן מסר, כי הנוכל סיפר לאנשי עסקים שמם בא בבנק, כי הציורים נתפסו על ידי הנאצים בימי המלחמה בארצות הכבושות. הועברו לוינה זמן קצר לפני סוף המלחמה והוטל על קצין ס.ס. להעביר אותם למקום מבטחים. אולם הדבר נמנע ממנו בגלל הפצצה אויר התמונות הוטמנו בברלין, שם נמצאו לא מכבר. הוא הטביע על החלק האחורי של התמונות חותמות של משרד התרבות של גרמניה הנאצית.

המשטרה תפשה 16 מכלל 814 הציורים וגילתה, כי אלה אף אינם העתקים אלא חיקויים בלבד של ציורי פיקאסו, קלה, סיצאן, ורונזה. קוקושקה וטולוז לוטרק.

בהוטו רוצה להכיר בדאקה

איסלאמאבאד, (א. פ.). — נשיא פאקיסטאן זולפיקאר עלי בהוטו ביקש אתמול מהאסיפה הלאומית הפאקיסטאנית להעניק לו את הסמכות להכיר בבנגלהדש „אם ידרוש זאת האינטרס הלאומי של פאקיסטאן".

זהו הרמז הראשון בדבר כוונת פאקיסטאן להכיר בעתיד הקרוב בבנגלהדש.

...וגריר הצרפתי בארה״ב (מימין) מצטרף לפסנתרן הג׳ז ...ודע דיוק אלינגטון בנגינה על פסנתר, לאחר טקס ...גו הוענק לאלינגטון אות לגיון הכבוד הצרפתי. אלינג־ ...ן, הנושא על דש בגדו את האות, כובד בו על תרומתו ...רשימה לעולם הג׳ז בימינו.

צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

ספיר מפריך הטענות שהחברות הממשלתיות הפסידו 2 מיליארד ל״י

מאת סופר „דבר" בכנסת

„אין שחר ובסיס לדברי הח״כ מ. בגין, כאילו הביאו החברות הממשלתיות להוצאה לריק ולבזבוז של יותר משני מיליארד ל״י" — אמר אתמול שר האוצר פנחס ספיר, במקירותו בוועדת הכספים של הכנסת.

שר האוצר אמר, כי 41 חברות מתוך 52 החברות הממשלתיות העסקיות סיימו את שנת התקציב 1971—2 ברווח של 205 מיליון ל״י ורק 10 חברות סיימו מאזנן בהפסד של קרוב ל־19 מיליון ל״י. עוד אמר, כי סך כל השקעות הממשלה בבניות ל־31.3.1972 הסתכמו ב־1.8 מיליארד ל״י. התוצאות העסקיות של כלל החברות, הוסיף, הגיעו באותו תאריך ל־258.4 מיליון ל״י והדיבידנד שקיבלה הממשלה הסתכם ב־108.8 מיליון ל״י. נתונים אלה, אמר השר, פורסמו בדו״ח האחרון של החברות הממשלתיות שהונח על שולחן הכנסת ודאי צפוי גם לנגד עיניו של חבר הכנסת בגין. עם זאת אמר ספיר, כי ניתן גם להצביע על כשלונות וליקויים בהם אפשר לשפר ולתקן. אך סך כל תוצאות פעולותיהן של החברות הממשלתיות הוא חיובי.

הממשלה לא תציל הקבלנים מפשיטת רגל

בהתייחסו לפעולות הממשלה לריסון קצב הבנייה המואץ, במסגרת פעולותיה לריסון האינפלציה ומניעת משבר בענף הבנייה עקב מספר הדירות הגדול הנמצא עתה בבנייה והמגיע לכ־87 אלף יחידות דיור, אמר שר האוצר, כי אם יתברר בחודשים הקרובים כי הקבלנים הפרטיים לא עמדו בהתחייבותם לצמצם את מספר התחלות הבנייה בכ־12 אלף יחידות דיור השנה, תשקול הממשלה הוצאת צווים בהתאם. ספיר הטעים, כי אם יקרה אסון בענף הבנייה לא תוכל הממשלה לחזור על אותן פעולות שנקטה בשנת 1965 בזמן המשבר שפקד אז את הענף ולא תציל את הקבלנים מפשיטת רגל. בעניין זה ציין חבר הכנסת א. גולדשטיין מגח״ל, כי אם לא תצומצם הבנייה הפרטית צפויה „קטסטרופה" לענף הבנייה בישראל.

אשר לבנייה הציבורית אמר שר האוצר, כי התחלות הבנייה הציבורית ב־1972 ירדו לעומת 1971. הוא ציין, כי הוועדה לרויזות הבנייה החליטה בסוף השבוע החולף על הקפאת כ־120 אלף מטר מרובע מתוך 280 אלף המטרים המרובעים שתוכננו ואושרו.

בעניין שביתת הרופאים הדגיש שר האוצר לפני הוועדה, כי לא נסתר מאומה מעיני הציבור מתוכם השכר שנחתם בסוף השבוע שעבר. תוספת השכר שקיבלו הרופאים לא חרגה מ־45.6 אחוזים, תוספת עליה החליטה הממשלה עם פרוץ השביתה, ולא ניתן מאומה יותר ממסגרת זאת.

אשר לפעולות הממשלה לטיפול בנוער במצוקה, הסכים שר האוצר, להצעת יו״ר הוועדה חבר הכנסת י. קרגמן, אשר אמר, כי הכרחי להרחיב ולהגדיל את מפעל ההזנה לילדים בבתי ספר וגני ילדים. שר האוצר הסכים לבדוק את ההצעה ואף גישה חיובית.

שר האוצר חזר והדגיש את החלטת הממשלה לפתור את בעיית הדיור של משפחות הגרות בצפיפות של 4 נפשות ויותר בחדר עד סוף שנת הכספים הבאה.

בן־אהרן: שאלות המצוקה והחברה — במרכז הבחירות

„מערכת הבחירות הקרובה לא תתמקד דווקא על צדיקת הדרך בעבר, אלא על תכנית פעולה לעתיד שבמרכזה עומדות שאלות המצוקה וצביונה הערכי וההומני של החברה הישראלית" — אמר אתמול מזכיר ההסתדרות י. בן אהרן בישיבת מרכז הקיבוץ המאוחד, שנערכה ברמת הכובש, וכה פתח את הדיון על הבחירות הקרבות.

בן אהרון ציין את ההישגים הניכרים של המערך בתחומים בטחוניים ומדיניים. בפיתוח הארץ ובהקמת 40 ישובים חדשים מאז 1967. עתה מוטל על המערך להתמקד בנושאים הפנימיים של החברה הישראלית. המחייבים עיצוב מדיניות אמיצה, נועזת ובדת הגשמה, אמר.

בחלקה הראשון של ישיבת המרכז נדונה הצעת ועדת החברה להבטיח זכויות פנסיה לחברים קשישים המעובים את הקיבוץ, במסגרת תיקון העויבה הכללי.

בעקבות השיחה סוכם, להביא את הנושא לדיון בכל ישובי הקיבוץ ולהחזור ולסכמו בישיבה קרובה של המרכז. כן אושר סדרי היום לשתי מועצות קיבוץ, שהאחת תדון בשאלות חינוך ובמרכזה בעיית מיבנה בית הילדים. והשניה בשאלות אירגוניות. כגון שינוי מיבנה המרכז ובחירת מזכירות מרכזת.

בתחילת הישיבה צויין יובל ראישון — 50 שנה להופעת כתב־העת העיוני של הקה״מ „מבפנים", וסוכם לקיים בקרוב יום־עיון על הביטוי בכתב של חברי הקיבוץ.

זנבר

(המשך מע׳ 1)

להקפיא את כספי האמיסיות החדשות, לא לקבל אשראי מחו״ל לזמנים קצרים וכן לצמצם את ממדי הבניה.

פעולות אלו חייבות להיות, לדעת הנגיד, מטרה מכוונת של הממשלה לריסון האינפלציה ולהקטנת הביקוש.

הנגיד מסר עוד לוועדה, כי הוא התנגד להקפאת הריבית הבנקאית בתקופת ייצוב המחירים, משום שהדבר לא ישמש את המטרה למענה הוחלט על התכנית לייצוב המחירים. הממשלה קיבלה את דעתו.

בתשובה לשאלה הודיע מ. זנבר, כי הוא תומך בתשלום תוספת יוקר לשכירים בחודש יולי, אף על פי שיש בכך צעד אינפלציוני, הואיל ואין כל הצדקה לדרוש מהעובדים לוותר על תוספת השכר שהם זכאים לה בעקבות העלאת המחירים והקטנת ערך הקניה כל הכסף.

עריק סיני: שחיית מאו — סיפור פיות

ניו־יורק, (א. פ.) — ועדת הבטחון הפנימי של בית המחוקקים האמריקאי, תשמע בקרוב כפי עריק סיני הטוען, כי שחייתו המפורסמת של היו״ר מאו ב־1966, בנהר היאנג־צה, הינה „סיפור פיות". האיש, אשר ישמיע את עדותו בפני הוועדה כחודשיים, תואר על ידי חברי הוועדה כחבר לשעבר של המפלגה הקומוניסטית הסינית. אשר שימש בזמנו כאחד משומרי ראשו של מאו צה טונג ואשר נמלט מסין בבחירה להונג־קונג בשנת 1969.

בון לא תבקש הסגרת רוצחי מינכן

בון (ע״י). — ממשלת גרמניה־המערבית ויתרה באורח רשמי, על פניה ללוב, שתסגיר לידיה את שלושת הערבים, שהשתתפו בטבח הספורטאים הישראליים במינכן.

דובר משרד המשפטים המערב־גרמני אמר אתמול, כי החלטה זו נתקבלה „לאחר בדיקה מדוקדקת של המצב המשפטי ותוך תיאום עם כל השלטונות הגרמניים הנוגעים בדבר".

אוגנדה שחררה האמריקאים

ניירובי, (י.פ. וא.פ.) — ממשלת אוגנדה התירה אתמול ל־112 מתנדבי חיל השלום שנעצרו ביום שבת עם נחיתתם באוגנדה, לעזוב את המדינה והם המריאו אתמול בערב לניירובי — מסר דובר של השגרירות האמריקאית בניירובי.

כתבים מוסרים מניירובי, כי החלטת אמין לשחרר את האמריקאים העצורים, באה בעקבות מברקים שקיבל נשיא אוגנדה אידי אמין, מנשיא זאיר מובוטו ומנשיא קניה ג׳ומו קניאטה ובהם הבטיחוהו שליטי המדינות השכנות, כי המתנדבים האמריקאים מיועדים לסייע לארצותיהם של הנשיאים האפריקאיים בתום לב.

איי בהאמה זכו אמש בחצות למעמד של מדינה עצמאית, לאחר שהורד הדגל הבריטי מתרניו.

לבנק לאומי כבר מזמן אין סניף בלונדון

*

יש לנו ב״סיטי״ בנק מסחרי על כל שרותיו

אנו היינו בלונדון עוד ב־1902. השנה בה נפתח משרדנו ב״סיטי״. עם גידול עסקינו בבריטניה לא הספיקו שרותיו של סניף בנקאי. אי לזאת הפכנו את הסניף לבנק מסחרי כללי המגיש את כל השרותים הבנקאיים ומניותיו רשומות בבורסה של לונדון.

ANGLO-ISRAEL BANK LTD.
Bow Bells House, 11 Bread St.
London EC4P, 4BT. Tel. 01-248 7712

בהיותך בלונדון – הנך מוזמן לבקרנו.

*

כמו כן עומדים לשרותך הבנקים הבאים:

בניו יורק
BANK LEUMI TRUST COMPANY OF NEW YORK
579 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017

בפריז
BANK LEUMI LE-ISRAEL (FRANCE) S.A.
30 Boulevard des Italiens, Paris 9e

בציריך
CIFICO-LEUMI BANK
Claridenstrasse 34, Ch 8022 Zurich

חברות בנות של

בנק לאומי לישראל בע״מ
הבנק הצועד עם הזמן

משרדי נציגות: בפרנקפורט (מיין), בואנוס איירס, סאן פאולו, קראקס, יוהנסבורג, הונג־קונג.

هكذا من الأصل

משק וכספים

יצרני השימורים דורשים העלאה של כ־20%

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

יצרני השימורים הגישו למשרד המסחר והתעשיה בקשות להעלאות במחירים. הבקשות נעות בין 15 ל־20% אחוז ומבוססות על ההתייקרויות שהיו במשך השנה החולפת במחירי חמרי הגלם וקופסאות הפח.

יצרני שימורי מישמש, תירס, אפרסקים ומלפפונים לא העלו את מחיריהם מאז הקיץ החולף. עתה הם ניגשים לעיבוד התוצרת החקלאית, אשר נרכשה במחירים גבוהים יותר. כמו כן עלו הוצאות אחרות כגון קופסאות פח, שכר עבודה, הוצאות מינהל וכו'. יצרני השימורים מצאו עצמם עתה במצב מסובך, כי כאמור, במשך השנה שחלפה נמנעו מכל העלאת מחירים. עתה אין הם מוכנים לספק את התוצרת החדשה, המעובדת בימים אלה, במחירים של 1972. הם תובעים ממשרד המסחר והתעשיה יחס מידי והתחשבות בעובדה שלא העלו את המחירים במשך כשנה.

בהתייעצות של יצרני השימורים, שנערכה בסוף השבוע שעבר, הוחלט שכל אחד מהיצרנים יגיש בקשה נפרדת להעלאת מחירים בהתבסס על תחשיביו. הצעה להגיש תביעה כוללת של כל יצרני השימורים להעלאת מחירים נפלה. התברר שהנתונים לגבי הגידול בהוצאות הייצור שונים בין יצרן ליצרן. כאמור, התביעה להעלאת מחירים נעה בין 15 ל־25 אחוז.

יבואן ישראלי עומד לייבא 100,000 טון מלט מברה"מ

לא עסקה ראשונה אחרי מלחמת ששת הימים

מאת י. ביכלבסקי, סופר „דבר"

עיסקת יבוא של 100,000 טון מלט מברית־המועצות לישראל איננה הראשונה בשורה של עיסקות עם מדינה זו לאחר מלחמת ששת הימים וניתוק היחסים בין שתי המדינות.

נודע לי שבשנים 1968־69 רכשה חברה כלכלית שבבעלות ההסתדרות 20.000 טון ברזל מברית המועצות. הברזל היה נחוץ להשלמת מפעל בעל ערך חשוב ביותר למשק הישראלי.

נציגי החברה הממשלתית הרוסית הסכימו לעיסקה לאחר שהכסף שולם בדולרים ובמזומן ובתנאי שהברזל יובל באניות לא־ישראליות. הישראלים קיבלו את תנאי הרוסים. הברזל הוטען על אניות שחכרו גורמים ישראליים ואשר הניפו דגלים זרים. האניות הפליגו מנמל רוסי בים השחור לחיפה. מחיפה הועבר הברזל לדרום הארץ להשלמת המפעל.

לחץ דם גבוה?
תוכל להוריד אותו

סיבות רבות גורמות לתופעה המטרידה שמה לחץ דם גבוה — אולם אחת הסיבות המכריעות והמוּדעות היא איכות האויר שאתה נושם.

רופאים ומדענים בדקו ומצאו, כי ניתן לרפא את לחץ הדם הגבוה על ידי אויר המועשר בחלקיקים בעלי מטען חשמלי שלילי — אותו אויר המצוי בשפע במקומות מרפא מפורסמים. בשיתוף עם אותם רופאים ומדענים פיתח אמקור מכשיר אלקטרוני חדיש, המסייע לך להוריד את לחץ הדם הגבוה על ידי הפקת אויר מועשר. קוראים לו יונוטרון. היונוטרון של אמקור.

נסה אותו במשך 30 יום ותוכל לקבל את כספך חזרה אם לא תהיה שבע־רצון מהתוצאות. היונוטרון פשוט מאד להפעלה. אין צורך לפרוק קירות. חבר את התקע לשקע — ונשום לרווחה. השיג אותו בסניפי אמקור ואצל הסוחרים המורשים.

יונוטרון

אמקור

משרד החקלאות שוקל החזרת מחיר תפו"א לקדמותו

מאת א. מרומי, סופר „דבר"

לאחר חתימת עיסקת־יצוא 12 אלף טונות תפו"א, כפי שפורסם אתמול ב„דבר", הודיע סמנכ"ל משרד החקלאות לענייני כלכלה איתן ישראלי, כי נוכח פניות נוספות של מדינות דרום־אמריקאיות לקניית תפוחי־אדמה, שוקל עתה משרד החקלאות להחזיר מחיר תפוחי־האדמה לקדמותו.

כזכור, הוכרז לפני כ־10 ימים על הורדת המחיר הסיטוני לתפו"א מ־65 אג' ל־33 אג', במגמה למכור אותם לצרכן בחצי לירה לק"ג (במקום 80—100 ל"י) וכדי להקל את הלחץ של עודפי תפוחי האדמה. מנהל מועצת הירקות חזר והודיע פעמים מספר, כי המכירה המוזלת תימשך כל עוד יהיה ביקוש מוגבר מצד הצרכנים. הודעתו של ישראלי הפתיעה גם את מנהל מועצת הירקות, שהשיב אמש על שאלתי, כי אין הוא יודע על כך דבר. א. בן־יעקב הביע את החשש, כי עצם הפירסום על כך עלול לגרום מיד לעליית מחירים. עם זאת אמר, כי זכותו של משרד החקלאות — המשתתף בהוזלה זו בסובסידיה של 90 ל"י לטונה — להחליט על החזרת המחיר לקדמותו.

איתן ישראלי אמר אמש, בתשובה על שאלותי, כי אם המשרד „שוקל", אין פירושו של דבר כי מחר שוב יועלה המחיר. ההוזלה הוכרזה במגמה להיפטר מעודפים והיא תימשך כל עוד יש עודפים. אולם אין הוא סבור כי הממשלה צריכה לתת סובסידיה להוזלת תפוחי־אדמה. על השאלה כמה יש עוד עודפים שאין להם מקומות איחסון בקירור, השיב ישראלי: חמשה אלפים טונות. — „וכמה אתה עוד מוכן לייצא?" — „חמשת אלפים טונות". כלומר משרד החקלאות מתכוון לייצא את כל העודפים ולהחזיר את מחיר תפוחי־האדמה לקדמותו.

נודע, כי עודפי תפוחי־האדמה נמכרו לפרו, אורוגואי, האיים הקנריים, במחיר 60 דולר־לטונה ואין יצוא זה עשוי להכניס הרבה יותר ממה שמשלם היום השוק המקומי. עם זאת אפשר לומר, כי בכך הצילו בשביל המדינה כשלושה רבעי מיליון דולר ולולא יצוא זה היה, כנראה, הכרח להשמיד כמויות גדולות וכמויות אחרות למכור לתעשיה ב־100 ל"י לטונה.

עודד ארז — מנהל חטיבת המזון והכימיה

עודד ארז נתמנה לכהונת מנהל חטיבת המזון והכימיה וייכנס לתפקידו בחודש הבא. ארז מכהן עתה כנציג המסחרי של ישראל בארה"ב. הוא יקבל את התפקיד של ד"ר משה מנדלבאום, שעמד שנים בראש חטיבת המזון.

ד"ר מנדלבאום יתרכז עתה במילוי תפקידו כמשנה למנכ"ל משרד המסחר והתעשיה וממונה על המחירים.

רום פורש מניהול חטיבת המתכת במשרד המסחר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מנהל חטיבת המתכת במשרד המסחר והתעשיה יוסף רום, הודיע לצמרת משרדו, על כוונתו לפרוש מהמשרד ולעבור למשק הפרטי. רום ביקש לשחררו מתפקידו מיד לאחר סיומה של הועידה הכלכלית, אבל נענה לבקשת צמרת המשרד לדחות את הפרישה לכמה חדשים.

במשרד המסחר והתעשיה מניחים, שרום יעכב את פרישתו עד לאחר הבחירות, באם לא יימצא מועמד לניהול החטיבה. כבר הוזכרו מספר מועמדים במשרד ובמשרדים כלכליים אחרים לתפקיד המתפנה, אבל טרם נפלה ההכרעה.

לזכותו של רום זוקפים את ההתפתחות המואצת של תעשיית המתכת בשנים האחרונות. הוא נטל חלק בדירבון תעשיינים להקמת מפעלים חדשים, ולהרחבת מפעלים קיימים ולהשתלבות בביקוש הניכר למוצרי תעשיית המתכת הן מצד מערכת הבטחון והן בחו"ל.

פריקת גרעינים ע"י מנופים — לראשונה מאז הפעלת ממגורות „דגון"

מאת סופר „דבר" בחיפה

לראשונה מאז הפעלת ממגורות „דגון" בנמל חיפה הוחלו אתמול לפרוק גרעינים גם באמצעות מנופים מצויידים בתופסים כדי להתגבר על צפיפות אניות גרעינים בנמל.

המנופים הופעלו בפריקת 20.000 טון גרעינים מאניה אמריקאית, במקביל לפריקת גרעינים מהאניה „תמנע" באמצעות משאבות הממגורות. תפוקת המנופים בשתי משמרות היא 2000 טון — שליש מתפוקת הממגורות. השימוש בהם יקר יותר. אך הוצאות אלה מתאזנות הודות לקיצור זמן המתנת האניות.

חברת „דגון", לה זכיון בלעדי לפריקת גרעינים, נענתה לבקשת משרד המסחר והתעשיה והסכימה להעסיק את מינהלת הנמל כקבלן משנה בתעריף מיוחד כמפעיל המנופים. משרד המסחר והתעשיה היה מעוניין בכך כדי להקל על הלחץ שנגרם בעקבות בואן של כמה אניות גרעינים בבת אחת.

במפרץ עוגנות שתי אניות גרעינים נוספות ומנהל „דגון" ד"ר ראובן הכט הודיע שיסכים להאריך את ההסדר עם מינהלת הנמל, אם יהיה צורך בכך. לדעתו, נגרמה הצפיפות ברציף הגרעינים בשל ביקורה של אנית הנוסעים „מלכת אליזבט" בנמל אשר נקשרה למשך 10 ימים לרציף הגרעינים ושיתקה את הפריקה.

האניות המחכות בקו לחיפה עם מטעני גרעינים איבדו את תורן לנמלי הגרעינים בארצות הברית, שם שוררת צפיפות בלאו הכי בעקבות משלוחי חיטה גדולים לברית־המועצות.

שטחי האחסנה סתומים

בנמל חיפה נגרמה אתמול אבטלה של עשרות פועלים משום ששטחי האחסנה של הנמל סתומים, בעיקר על־ידי מטעני עצים. במפרץ עוגנות שלוש אניות עם מטען עצים אך אין אפשרות להכניסן לעבודה בשל המצב בשטחי האחסנה.

7 מיליון ל"י יושקעו ב„מנועי בית שמש"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הרחבה נוספת של מפעל „בית־שמש" אושרה באחרונה [illegible] ידי מינהלת מרכז ההשקעות. השקעה הנוספת המסתכמת [illegible] מיליון ל"י כדי להגדיל את [illegible] צולת ההשקעה הקיימת.

המגמה של ההשקעה [illegible] היא, להרחיב את ייצור [illegible] כוח לאספקת חשמל ומנועים. „מנועי בית־שמש" [illegible] שנה שעברה לייצור בהיקף [illegible] מיליון ל"י וב־1973 [illegible] ייצור ב־23.95 מיליון ל"י.

מונה מנכ"ל חדש ל„מיכון וציוד"

מאת סופר „דבר"

יורם רז נתמנה למנכ"ל של חברת „מיכון וציוד", בת של החברה למימון [illegible] המיכני נכנס לתוקף ב־1 ב[illegible] מסר יו"ר מועצת המנהלים [illegible] החברה יהודה גיל, בתשובה לשאלת סופר „דבר".

רז יבוא במקומו של [illegible] הפורש שמעון אשל. „הוא [illegible] נסיון בתחום התעשיה. „מיכון וציוד" עוסקת [illegible] השכרת ציוד למפעלי תעשיה [illegible]

שערי מטבע חוץ בין־בנקאיים באירופה
יום ב' 9.7

מסירה מיידית

דולר ארה"ב	2.5550/60	ל־1 לירה שטרלינג
מרקים גרמניים	2.31 1/2־32 1/2	ל־1 דולר ארה"ב
פרנקים שוויצריים	2.74 1/2־77	"
פרנקים צרפתיים	3.96־4.01	"
לירות איטלקיות	579/581	"
פרנקים בלגיים	34.75־35.00	"
פלורינים הולנדיים	2.54 1/2־56	"
ינים יפניים	253/253	"

מסירה מאוחרת

	לי"ש	מ"ג	פ"ש
חודש	2.5480/2.5495	2.3070/2.3190	2.7280/2.7550
3 חודשים	2.5385/2.5405	2.2930/2.3050	2.7005/2.7275
6 חודשים	2.5245/2.5265	2.2780/2.2910	2.715/2.7005
12 חודשים	2.4895/2.4970	2.2590/2.2750	2.6270/2.6570

בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות

שם הנייר	השער ב־	
או.ה.ה. ש	343	+5.0
או. ה. ה. מ	346	+9.0
אי די בי בכ'	273	—
אי די בי	224	+0.5
אי די בי ב'	260	+1.0
אגוד	314	—
א"י בריטניה מב'	315	—
א"י בריטניה ש	312	—
א"י בריטניה מ	318	—
דיסקונט	1061	+1.0
דיסקונט א	665	+10.0
המזרחי ש	165	—1.0
המזרחי מ	166	—1.0
הפועלים מב'	342	+1.0
הפועלים ש	328	+2.0
הפועלים מ	330	+2.0
בל"ל	303.5	+6.0
בל"ל — 60% דיב'	299.5	+5.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ש	228.5	+2.5
אפותיקאי מ	232	+3.5
כרמל מ	154.5	—1.0
משכנת' בבנין	239	—
פת' משכנת' ש	262	+5.0
פת' משכנת' מ	266	+6.0
שכון בכ'	183	+1.0
שכון ב'	215	+4.0
ספנות מב'	268	—
ספנות	258	+5.0
מוסדות מימון עסקיים		
שלטון	119	—
אוצר להתעשיה	233	+1.0
חקלאות	86.5	+1.0
פת' תעשיה מב'	75	—
ביטוח		
אריה	740	—12.0
הסנה	260	+2.0
סהר	235	+5.0
צור	153	+1.0
מסחר ושירותים		
בית הרכב	70	+0.5
דלק ש	211.5	+1.5
דלק מ	223	+3.0
קרור 1	441	—

קרור 10	417	—
חשמל	62	—1.0
ספנות	219	+5.0
בקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים		
אזורים	220	+1.0
אפריקה 1	344	—2.0
אפריקה 10	297	—
הכשי' הישוב ש	209	—2.0
הכשי' הישוב מ	210	—2.5
סר"ב ש	141.5	+3.5
סר"ב מ	155	—
סר"ב ב'	132	—
גבסים	256.5	+2.5
ישרס	183	—1.5
מהדרין	185	+5.0
מטעי הדר	181	+2.0
משקיעים	127.5	—
נאות אביב	84	—0.5
פרי אור	203	+11.0
רסקו מב'	108	—
רסקו	85	—1.0
ישפרו	121	—
תעשיה		
אליאנס	460	+9.0
אלקו 1	114	+2.0
אלקו 2.5	105	+2.0
אלקטרה 1	274	—
אלקטרה 5	270	—4.0
ארגמן מב'	379	—
ארגמן מ	380	+5.5
ארגמן — 30% דיב'	372	+4.0
אתא ב'	143	—1.5
אתא ג'	142	—1.0
אתא משנה	138	+2.0
דובק	450	+3.0
כבלים	206	+1.0
טבע ש	1045	—55.0
טבע מ	1130	+15.0
כימיקלים	50	—1.0
ל' אפשטיין	75	+2.5
פולר	242	—
פניציה ש	118	—
פניציה מ	122.5	+1.5
פניציה 10	122	—
נייר חדרה	326	+1.0
עסיס	262	+3.0
נחושתן	399	+4.0
ערד	119.5	—
שמן	148.5	+1.5
תעל	304	+2.0
חברות להשקעה ולאחזקות		
אלגר ש	102.5	—1.0
אלגר מ	107.5	+2.5
אלרן ש	226	—1.0
אלרן מ	239	+6.0
אמיסר	59.5	—
מרכזיה	238	+13.0
פועלים השק'	277	+1.0
פז	118	+0.5
וולפסון 1	190	+13.0
וולפסון ש	113	—0.5
וולפסון מ	117.5	—1.5
ירדן	78.5	—
אמפא	144	+4.0
דיסק' השק' ש	267.5	+0.5
דיסק' השק' מ	270	+0.5
מזרחי השק'	114	—1.5
בל"ל השק'	226	+5.0
פריון	118	+0.5
חסותה	115	—
יצוא השק'	75	—
כור	167.5	—1.5
כלל השק'	216	+1.5
כלל תעשיות	209.5	+1.5
עוז השק'	182	+1.5
פבה	65	+2.0
מניות הנפקות במטבע חוץ		
אמיקו רג' א' מ	88	+0.5
אמיקו בכ' מ	95	—
אדנים	117	—4.0
נפטא	56	+1.0
לפידות ש	122.5	+1.5
לפידות מ	140	—
אג"ח ניתנות להמרה במניות		
שמריהו בל"ל	144	+1.0
שמריהו בל"ל—3	112	+2.0
פת' משכנת' אג"ח	119	+5.0
הכשי' הישוב אג"ח	100	+2.0
אלקטרה אג"ח	186.5	+6.0
אתא אג"ח	103.5	+1.5
דיסק' השק' אג"ח	122.5	+1.0
מזרחי השק' אג"ח	101	+1.0
אי די בי	975	+1.0
ישפרו	910	—
מלווה פיתוח 6½%		
ר"ב	120.4	+0.2
ר"ג	119.2	+0.2
ר"ד	119.7	—
ר"ו	116.6	+0.1
ר"ח	116.3	+0.6
רי"ב	116.5	+0.3
רי"ד	115.4	+0.4
רי"ו	114.5	+0.2
רי"ח	114.3	—0.2
רכ"ב	112.7	+0.2
רכ"ד	112.8	—
רכ"ח	113.8	+0.1
רל"א	113.7	—
רל"ג	113.7	+0.7
רל"ה	118.4	—
רל"ז	116.3	—
ר"מ	116.1	—
רמ"ב	115.5	—
רמ"ד	115.2	+0.2
רמ"ו	114.7	—
נ"א	114.6	—
נ"ב	112.8	—

ג"נ	113	—
כ"ד	108.4	—1.2
מפעל הפיס (ג)	158	—
מפעל הפיס (ד)	הפסקת מסחר	
מילווה קליטה	שער	שינוי
1961	196.5	—
1961	186.9	—
1961	178.4	+0.5
1961	166.5	—
1962	183	—
1962	174	—
1962	163.4	—
1962	153	—
1963	271	+0.7
1963	251.8	+1.0
1964	245.7	+1.0
1964	222.1	—
1965	223.2	+0.4
1965	202.5	+1.0
1966	181.7	+0.2
1966	182	—0.2
1967	175.3	—1.5
1967	169.4	—2.0
מילווה בטחון 1968		
א	99.5	—
ב	97.9	—
ג	98	+0.6
ד	191.1	+0.3
ה	189.7	+0.7
ו	187.5	+1.3
ז	183.9	+0.4
ח	182.7	+1.2
ט	177.4	—
י	181.5	—
מ"א	185	+0.7
מ"ב	183.2	+1.0
מ"ג	181.6	+1.1
מ"ד	177.6	+2.0
מלווה בטחון 1969		
א	179.5	—0.5
ב	176.9	+2.2
ג	175.6	+0.5
ד	175.5	+0.2
ה	173	+0.4
ו	172.5	+1.5
ז	171.9	+0.9
ח	174.1	+0.4
ט	174.1	+2.1
י	171.8	+0.8
כ"א	171.5	+2.0
כ"ב	172	+4.1
כ"ג	168	+0.4
מ"א	173.1	—
מ"ב	173.4	+0.4
מ"ג	168.6	+0.4
מ"ד	167.1	+1.5
מ"ה	168.3	+1.8

מניות ושערים

מימוש במניות במשתנים

התעניינות מוגברת בשוק המניות הורגשה אתמול בבורסה. יציע האורחים שוב התמלא במשקיעים שעקבו מקרוב אחר מהלך המסחר. ואילו לנציגי הסוחרים שוב זרמו פקודות קניה מהמשקיעים. אולם חלק מהמשקיעים ממשיך להמתין אך הפעם לירידות מה בשערי המניות כדי להיכנס במצב נוח יותר להשקעה במניות.

אתמול החל המסחר בשוק המניות במגמה של עליה. אבל בשלב המשתנים נחלשה המגמה כשהחלה תנועה של מימוש רווחים. המדד הכללי של שערי המניות צלה ב־0.27 אחוז. המחזור הסתכם ב־4.7 מיליון ל"י. מתוך זה בשלב של שערים משתנים 2.3 מיליון ל"י.

בקבוצת המניות הבנקאיות נקשרו עיסקות גדולות במניות הבנקים למשכנתאות, בעיקר ב„מפתח" ו„אפותיקאי". גם שערי „מתוח משכנתאות" התקדמו. אבל תוך מחזורים קטנים. הפעילות ב„אי.די.בי." היתה שגרתית וגם כאן הורגשה הנטיה לרכוש. מימוש במניות „אריה" גרם לנסיגה זמנית בשער. אולם חלה שוב התחזקות בשלב של שערים משתנים.

במניות מקרקעין הביקושים בשלב הפתיחה היו צנועים יותר. בשלב המשתנים ניצבו מניות „פרי אור" במוקד ההתעניינות. גם ל„גבסים" הופיע ביקוש מאסיבי למדי ושערן נשמר גם בשלב המשתנים.

במניות התעשייתיות לא היו שינויים מיוחדים. היה מימוש במניות „טבע", „אתא" ו„נייר חדרה", בעוד שמניות „ארגמן" היו יציבות עם נטיה לעליות.

בקבוצת המניות של חברות ההשקעה היה מימוש ב„וולפסון". לאחר שבאחד השלבים נקשרו עיסקות ב־120 וב־122 נק'. שער בל"ל השקעות הוסיף להשתפר בשני השלבים.

ביקוש לאג"ח בפרנקים

בשערי רוב האיגרות הנקובות במטבעות אירופיים (במיוחד בפרנקים שוויצריים) נרשמו אתמול קונים בלבד. ואילו באגרות הנקובות בדולר היו ירידות. ברוב הסדרות הצמודות למדד היתה עליה נוספת של 5—7 עשיריות נקודה. פרט לשתי הסדרות האחרונות של מילוות קליטה שעלו ביום א' בצורה די מוגזמת. המחזור היה 4.3 מיליון ל"י.

יצואני התוצרת החקלאית יקבלו תוספות

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

סיכום שנת היצוא 1972/73 של התוצרת החקלאית הטרית, מראה ברוב המוצרים עליית מחירים משמעותית לעומת שנת 1971/72.

כנכ"ל „אגרקסקו" משה שביט מסר אתמול כי עליית המחירים היתה אבסולוטית ועליית התמורה הושפעה גם מייסוף המטבע באירופה. למרות עליית הוצאות ההובלה ביבשה, בים ובאוויר והוצאות אחרות, הגדל התמורה נטו ליצואנים. שביט אמר כי בסיום חשבונות העונה יקבלו המגדלים ברוב המוצרים תוספת תשלום מעל למחיר המובטח.

בעונה שחלפה נוספו שני מוצרי חקלאות חדשים ליצוא: נשלחו 120 טונות אגוזי פיקאן במחיר 1000 דולר לטונה ו־55 טונות שקדים יבשים במחיר 2000 דולר לטונה.

רשימה שניה

אנו הח"מ תומכים בעיקרי ה„הצעה למצע תנועת העבודה הישראלית" של ח.כ. אריה אליאב וקוראים לחברי מפלגת העבודה, המערך ולאוהדים להצטרף אלינו ולהביע זאת ע"י חתימה על התלוש המ"ב ולשלחו לת.ד. 30061 תל־אביב.

אגרם אליהו		תל־אביב
אהרנה שמואל		קרית שמונה
אודשן יצחק		ירושלים
אלון יעקב	חבר מרכז העבודה	אשקלון
אהוני עידו		קבוץ יטבתה
אלנתן עזי		קבוץ גשר
בוזגלו שמעון	חבר מרכז העבודה	דימונה
בסם רזי		ירושלים
ביתן דן		ירושלים
בכורי שלמה		תל־אביב
בלומנטל נפתלי	חבר מרכז העבודה	תל־אביב
בן־חורין אבשלום		קבוץ העוגן
בן־כנען ציון		דימונה
גבע אהרון		ירושלים
גבעול יוסף		תל־אביב
גוטפריד גדין		קבוץ אור־הנר
גומקובסקי אברהם		מושב כפר־הס
גורמן ישראל		יהוד
דותן גלעד		חיפה
ונה יעקב	חבר מרכז העבודה	תל־אביב
זילכה אברהם		ירושלים
זמיר אברהם		תל־אביב
זמירין דן		קבוץ כינרת
זקבר צבי		קבוץ אשדות־יעקב איחוד
חדד מישאל		צפת
טובן חיים		באר־שבע
יהושע אברהם ב.		חיפה
יהושפט שושנה		ירושלים
יספיאן רחל		תל־אביב
יעקובסון דן		הרצליה
יעקובסון שלה		רמת השרון
ליפמן שניאור		רחובות
מירון אברהם		כפר הנוער גלים
		חיפה
מישאלי דב		מושב כפר בילו
מכורש דוד		חולון
מנור גיורא		קבוץ משמר העמק
ניומן ישראל		גבעתיים
סוארי חיים		רמת גן
סומך ששון		תל־אביב
סופר חוה		פתח תקוה
סימון אריה		כפר הנוער בן שמן
עופרי פנחס		כפר סבא
עידן אלי		דימונה
עילם יגאל		תל־אביב
עמיר מיכה	חבר מרכז העבודה	אשקלון
ערד ישראל	חבר מרכז העבודה	חיפה
פוקס יוסף (ג'ו)		תל־אביב
פורת יהודית	חבר מרכז העבודה	טבריה
פרי אמנון		קבוץ נוה־אור
פרס יוחנן		רמת השרון
צחר יהודית		ירושלים
צחייק עובדיה		הרצליה
קאופמן אדי		ירושלים
קורן דני	חבר מרכז העבודה	תל־אביב
קפרא פנחס	חבר מרכז העבודה	שעריים — רחובות
ראודור גבי		מושב בן־שמן
רנאי אלישע		תל־אביב
רובין דן		קיבוץ בית־זרע
רובנר אברהם		בת־ים
רוזנברג מייק		קבוץ מעלה החמישה
רוזני מוריס		ירושלים
ריבלין מנחם		תל־אביב
שיפמן הנרי		ירושלים
שמיר נחום		בית שמש
שמש יחזקאל		ירושלים
שפריר אורי		תל־אביב
שקולניק יעקב		בני ברק

אל: ת.ד. 30061 תל־אביב

אני הח"מ תומך / כת בעיקרי ה„הצעה למצע תנועת העבודה הישראלית" של ח.כ. אריה אליאב:

שם ______________

כתובת ______________

חברת הר־החרמון בע"מ

מכרז להקמת מבנה תחנה לרכבל באתר החרמון

1. את טופסי המכרז אפשר לקבל במשרד מילוסלבסקי אדריכלים בע"מ, רח' הפלמ"ח 42 צפת, כל יום בין השעות 08.00 — 15.00 תמורת תשלום בסך 150.— ל"י אשר לא יוחזר.
2. סיור קבלנים למקום הבניה ייתקיים ביום 20.7.73 בשעה 11.00.
3. רק קבלנים מורשים רשאים להגיש הצעותיהם.
4. את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה וחתומה למשרד מילוסלבסקי אדריכלים בע"מ לא יאוחר מיום 31.7.73 בשעה 12.00.
5. אין חברת הר־החרמון בע"מ, מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

דן פרי — מנהל כללי

לוחות פרספקס

בכל הצבעים לפי מידה מבוקשת

לוחות פוליאסטירן, דיימונט ואורנמנט

טיות בכל הצבעים ובכל המידות

מכסים לפלורסנטים — מחומר אקרילי

ניפוחים־כיפופים לתאורה ולשלטים לפי שרטוט וכו'

לוברים לתאורה מכל המינים

י. שיפרוט, רח' פרץ 20, תל־אביב, טל. 612919

המועצה האזורית הגלבוע

מודיעה על

מכרז למכירת רכב

מיניבוס פיג'ו 7, שנת ייצור 1970 בעל מנוע דיזל.

טנדר טויוטא 1500 שנת ייצור 1971.

את המכוניות אפשר לראות במגרש החניה במועצה האזורית הגלבוע כל יום בין השעות 8.00—14.00.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה עד ליום 30.7.73.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

משה בן־צבי — ראש המועצה

מחרטות

במחירים ללא תקדים

הספקה מידית עד 15.7.73

1. IMOR P — 400 ליצור וכלים 420 מ"מ הריסה 1500 מ"מ בין העוקצים 27,000.— ל"י ממוכסנו.
2. IMOR 8 — 400 מידות כנ"ל 25,000.— ל"י ממוכסנו.
3. IMOR PRN 320 800 מ"מ בין העוקצים 320 מ"מ הריסה 13,500.— ל"י ממוכסנו.
4. IMOR DCR 480 2250 ק"ג 1500 מ"מ בין העוקצים 480 מ"מ הריסה 10 כ"ס ומהלכים מהירים 47,000.— ל"י ממוכסנו.

— לכל המכונות יצרע מחוסם ומשחז ציוד קירור לינטות ואביזרים.
— שיווק ציוד רתוך חשמלי, ARGON/CO₂ מתוצרת AIRCO.
— מקבי העתקה הידראוליים — DUPLOMATIC.
— אפשר לראות בהפעלה באולם התצוגה שלנו בקרית המלאכה, תל־אביב:

DAVID EISEN MACHINERY LTD.

דוד איזן מכונות בע"מ

ת.ד. 35013, טלפון 03/825345

המועצה המקומית אום אל פחם

מכרז מס' 3/73/74

המועצה המקומית מודיעה בזה על מכרז לתאורת רחובות הכפר הצורך בקבלת הצעות להתקנת 600 פנסים ולוחות האוטומטיות להפעלתם.

על המעונינים להתקשר עם המועצה המקומית בשעות העבודה הרגילות החל מ־9.7.73 — ועד 18.7.73.

קבלת ההצעות והתוכניות תמורת 50 לירות. ההצעות תהיינה במעטפות סגורות בצרוף ערבות בנקאית בסך 10% מערך ההצעה. את ההצעות יש להגיש עד 18.7.73 שעה 12.00.

המועצה לא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אחמד ג'בר גברין — ראש המועצה

...וני הארגון האסיאני העלה
אהרן תכנית למלחמה באבטלה
...בנון מבקשת להצטרף לארגון

...ים המעשיים של מז- האזור האסיאני של ...ציול האיגודים המק- התפשיים, החלו את- ...שבתו של מזכ"ל ה- ...ות י. בן-אהרון.

האזור האסיאני פ. פ. ...ן, הודיע, כי מלבד יש- ...רפה גם תורכיה לאזור וגם לבנון מבקשת ל- ...אליו. הוא ציין, כי הצ- ...לבנון תרחיב את הבסיס להידברות בין ישראל ...ערב, וארגאיאין הביע תק- ...י באמצעות סניף האזור ...קשנו השלום והבנה ...ושנו באמצעות המגבים ...ם.

כן נבדק התקנון בעניין זכותן של תורכיה וישראל להצטרף ל- אזור האסיאני נוכח היותן קשו- רות בשוק האירופי המשותף. ד- הסתבר, כי אין בתקנון מניעה להצטרפות.

עד לבחירת המוסדות — מעמד של משקיף

תובהר, כי לרגל הצטרפותה של ישראל לסניף האסיאני שונה ה- תקנון כדי לאפשר לנציגיה לי- טול חלק פעיל במוסדות הארגון. הואיל המוסדות הם נבחרים הוח- לט, כי עד הבחירות הבאות יוס- פו אליהם נציגי ישראל כמש- קיפים. נציג ישראל נוזמן מיד השתתף בדיוני מזכירות הארגון. להלן דנה המזכירות במלחמה באבטלה ושמעה מפי מזכ"ל ה- הסתדרות תכנית מפורטת בעניין זה.

עקיבא איגר, מנהל המכון ה- אפרו-אסיאני, הציע, שיוקם גוף מתאם בין כל מוסדות החינוך ו- המחקר של האזור האסיאני כדי למנוע כפילויות ולפעול במלוא היעילות.

רוב הנכבדים הדרוזים החרימו הביקור אצל כמאל קנג'

מאת יואל דר סופר "דבר"

רוב הנכבדים ומנהיגי הדת הד- רוזיים החרימו את המשלחת, שיצאה אתמול לכפר מג'דל שמס ברמת הגולן, כדי לברך את השייך כמאל קנג' שנידון בזמנו ל-23 שנות מאסר בשל ריגול לטובת סוריה אך ניתן בחודש שעבר במסגרת חילופי שבויים בין ישראל לסוריה.

המשלחת כללה כמה כהני דת מגלילים, בית ג'אן וירקה בראשותו של השייך אמין טריף, המנהיג הרוחני של העדה. שייך טריף אמר, כי הוא ערך ביקור ניחומין אצל כמאל קנג' בהתאם למסורת הד- רוזית והביקור אינו מצביע על הז- דהות עם פעלו של האיש.

אישים דרוזיים חשובים נמנעו מלהצטרף למשלחת פן יתפרש הד- בר שלא כהלכה. הם אמרו כי יצי- את המשלחת היא פעולה שלא בזי- מנה והיא משאירה טעם מר בפה משום שמדובר באדם שאילו הצ- ליח במזימתו היה גורם נזק למער- כת היחסים בין היהודים לבין הדרוזים.

סופרנו מעיר כי השייך אמין טריף והאחים מבין אלה שתמכו ביציאת המשלחת הועמדו במצב לא נוח. רבים מבני העדה הדרו- זית, ולא רק הדרוזית, ביקרו אצל השייך כמאל קנג' לאחר שחרורו. אילו היה השייך טריף נמנע מלערוך ביקור, היה הדבר גורם לפירושים לא נכונים ואולי אף לשיבוש היחסים בין חלק מבני משפחת אבו סאלה, אחת המשפחות הדרוזיות המכובדות, לבין המנ- היגות הדרוזית בארץ.

מאסר על נהיגה בתקופת פסילה

תושב צור שלום, שנפסל מ- לנהוג במשך שלוש שנים, נידון אתמול בבית משפט השלום ב- נצרת ל-8 חדשי מאסר בפועל, 4 חדשים על תנאי, שלילת רש- יון לתקופה של 6 שנים ו-1000 לירות קנס, לאחר שנהג לפי רשיון חדש, שהוצא במרמה ב- משרד הרישוי באשקלון, ובשל האונה עברם בתקופת היותו ב- פסילה.

הנאשם סנדר שטיינברג נתפס שעה שהתנגש במכונית שבאה ממולו. (ע)

בעלי האניות הגרמניות שפוקדות את נמלי ישראל שינו עמדתם
הודיעו שיעסיקו ימאים בהתאם לחוזה של הארגון הבין־לאומי

מאת סופר "דבר" בחיפה

בעלי אניות גרמניות ה- פוקדות את נמלי הארץ הו- דיעו לאיגוד קציני הים על כוונתם להעסיק את הימ- אים שבאניותיהם בהתאם לחוזה המינימום של הארגון הבין-לאומי של עובדי ה- הובלה.

השינוי בעמדת בעלי אניות אלה בא בעקבות הלחץ של האיגוד הישראלי, אשר פעל על פי בקי- שתם של הארגון הבין־לאומי ושל איגוד ימאים גרמני, ואשר הודיע שלא יינתנו שירותי נתבים בארץ לאניה בה מועסקים יורדי ים ב- תנאים שמתחת לסטנדרט הנדרש. האיגוד הישראלי איים לפני כמה ימים לעכב הפלגתה מחיפה של האניה הגרמנית "דונאו" וחזר על איומו אתמול, במקרה של האניה "ולצבורג". האיום הוסר לאחר קבלת ההודעה מגרמניה.

איגוד חטיבות הדירוגים שיגר אתמול מברקים לשר התחבורה ולועדת העבודה של הכנסת ו- תבע לעכב הצעת חוק הספנות לקריאה שניה ושלישית בכנסת. הדירוגים טוענים שלהצעת החוק הוכנסו שינויים שלא יוכלו לקב- לם הם תובעים שהות לעיין מע- מיק בהצעת הח"ק. במברק צויין שאי-היענות לתביעה עלולה לג- רום לשיבושים חמורים בצי ה- סוחר.

חוק הספנות נמצא בהכנה זה כמה שנים ובעבר תמכו בהצעת החוק כל יורדי הים הישראלים.

הנחות בארנונה למשפחות מרובות ילדים בחיפה

מאת סופר "דבר" בחיפה

ועדה מיוחדת בראשותו של ראש העיר י. צ'ייזל החליטה להעניק למשפחות מרובות ילדים בחיפה הנחות ניכרות בשיעורי התשלום של ארנונה כללית ואג- רות שונות.

משפחה בת 4 ילדים תשוחרר מתשלום ארנונה בעד חדר אחד. משפחה בת 5—7 ילדים תשוחרר מתשלום ארנונה בעד שני חדרים ומשפחות גדולות יותר ישוחררו לחלוטין מתשלום הארנונה.

החלטת הועדה המיוחדת היא במסגרת הפעולה שיזם חבר מו- עצת העיריה בחיפה י. דניבו לעזרת משפחות מרובות ילדים.

אחדים מתושבי הרובע היהו- די שבעיר העתיקה סיפרו על הת- מרמרות בקרב מאות תושבי הרו- בע, בשל סגירת התנועה לרגל חתונת בנו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מרדכי גזית, שנערכה באחד מבתי הכנסת הספרדיים ה- משוקמים שברובע.

תוצאות הניסוי לגדל דגים בבריכות באדמת הכבול — מעודדות

מאת סופר "דבר" בגליל

תוצאות הניסוי לגדל דגים בבריכות באדמת הכבול התבורי בשטח ביצת החולה לשעבר מעודדות ומבדיקות המשכן. דבר זה מתברר מן הסיכום שנערך אתמול כארבע בריכות נסיון על שטח של ארבעה דונם בהן גודלו דגים ממקורים מהסוג קר- פיון ואמנון.

הנסיון נערך בהתאם לתכנית להחזיק בתחתית למים חלק מאדמת הכבול ההוגרן במגמה לעכב היווצ- רות חנקות הזורמות לכנרת דרך הירדן ומזהמות את האגם. לצורך הנסיון נחפרו ארבע בריכות, ש- תיים עמוקות ושתיים שטחיות יח- סית. הבריכות העמוקות נתמלאו מי תהום של הכבול ללא תוספת מים ממקורות אחרים. לבריכות השטחיות הוזרמה תוספת מים מ- הירדן. בנסיון שנערך בשתי ברי- כות (עמוקה ושטחית) לא ניתנה לדגים תוספת מזון, ואילו בשתי הבריכות הנותרות קיבלו הדגים תוספת מזון כמקובל בבריכות מס- חריות בעמק החולה. לשם בריכת נסיון לא הוכנסה תוספת של דשן כימי. כמקובל.

בתום תקופת גידול של חדשיים הצי מתקבלו תוצאות משביעות את הדעת בשטח התפתחות הדגים ו- משקלם. לאור תוצאות חיוביות אלה החליטו המומחים לגדל בעונה הבאה בבריכות נסיון מינים אחרים של דגים כגון כסיף וקרפיון העשב שהובא לישראל מהמזרח הרחוק.

המחקר הנסיוני בוצע במימון מינהלת הכנרת ובשיתוף מומחה של התחנה לחקר הדיג וחברת מקורות. מטרת המחקר היא למצוא דרכים למניעת היווצרות חנקות ב- שטח הכבול על ידי הצפתו במים משום שהכבול, המשתרע על שטח של 3000 דונם, מהוה מקור אקר- לגבי.

החשודים בשוד כנסיית הקבר שוחררו בערבות

בית המשפט המחוזי בירוש- לים ציווה אתמול לשחרר בער- בות של 20.000 ל"י כל אחד, את האחים יהושע ואלכסנדר ויגרטן, החשודים בשוד כנ- סיית הקבר הקדוש בירושלים.

זהו מקרה יוצא דופן, כי משוח- ררים בערבות נאשמים בשוד מזוין הצפויים, לפי החוק, למאסר עולם.

האחים ויגרטן, בעלי בית-מלון בת"א, נעצרו לפני כשלושה חד- שים בעקבות שוד שביצעו 3 אל- מונים בכנסיית הקבר הקדוש בירו- שלים. השלושה פרצו לכנסיה כשי הם מצויידים באקדחים, רעולי-פנים ולובשי גלימות כמרים, ושדדו מה- מקום לוח כסף הקודש לנוצרים. תוך כדי השוד התפתח מאבק בין השודדים לבין אחד הכמרים והוא הוכה בראשו ונפצע.

בכתב אישום שהגישה פרקלי- טות מחוז ירושלים נגד האחים ויגרטן האשימה את השניים, כי עם אדם שלישי השתתפו בשוד האמור ולבקשתה נעצרו החשודים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. פרקליטם של האחים, עוה"ד כ. רום, ביקש אתמול לשחרר את השנים. בטענה, כי נוצרו נסיבות חדשות בפרשה המצדיקות את שחר- רורם. הוא ציין, כי הראיות היחי- דות כיום נגד שולחיו, הן עדות אסיר ששמע, לדבריו, את הנאש- מים, מתהדרים על השוד. רצונת מומחה משטרתי שזיהה עקבות המכון בבעלי האשמים כשבן המו- גורות שבכנסיית הקבר הקדוש.

הסניגור הטעים, כי שחרור הנא- שמים לא יפריע לשתי העדויות, אחר עוד שהמשפט נקבע ל- אחר הפגרה השניים צפויים להמ- תין כחצי שנה בכלא עד תום המשפט.

נציג התביעה ביקש לדחות את הבקשה. בטענה, כי המדובר בע- בירה חמורה, בעלת משמעות צי- בורית, וקיים חשש שהנאשמים יש- פיעו על העדים.

השופט מ. בולק, קיבל את טענת הסניגור. וקבע, כי השינוי שחל בטיעוני המשפט, מצדיק שחרור ה- נאשמים על אף חומרת העבירות בהן הם מואשמים. (ע)

בשוק הפירות והירקות

עגבניות 30—85 ; מלפפונים רגילים 75—120 ; גזר 30—70 ; סלק 30—40 ; כרוב 25—60 ; קי- שואים 85—160 ; שעועית בולג- רית 170 ; שעועית ירוקה 120— 150 ; שעועית צהובה 100—175 ; צנון 70—90 ; צנונית 50—70 ; תרד 80—160 ; חצילים 30—80 ; פלפל בהיר 60—115 ; פלפל כהה 50—80 ; גמבה 150—220 ; בצל ירוק 50—100 ; בצל יבש 25—40 ; שום יבש מקומי 200—400 ; תפו"א סתויים 33—34 ; תירס 50—90 ; דלעת 80—100 ; במיה 100—240 ; קולורבי 40—50 ; מלו- נים 100—200 ; אבטיחים 30—70.

תפוחים:
גרנד אלכסנדר 70—100 ; דלי- שס רגיל 250—320 ; ענה 140— 360.

אגסים:
ספדונה 80—230 ; קוסציה 80— 230.

שזיפים: סנטה רוזה 130—280 ; אוגדן 100—140 ; סצומה 100— 280 ; רדרוזה 100—250 ; מריפו- זה 140—350 ; ריקסון 100—200 ; לדורה 120—320.

ענבים:
פרלט 120—200 ; מלכת הכר- מים 100—150 ; אלפונס 120— 140 ; מוסקט המבורגי 150—340 ; כנרת 230—260 ; תמר 180—230 ; קרדינל 120—170.

פירות שונים:
בננות 300—500 ; אפרסקים 90 —350.

הדרים:
לימונים 95—125 ; ואלנסיה 65; אשכוליות 75.

...ל מציע רציפות פנסיה גם ...בדי הרשויות המקומיות

...ת ההסכם לרציפות פנסיות, שנחתם בין למבטחן סוציאלי ב- ...ות לבין משרד-האו- ...יבות שירות המדינה, ...יר המרכז וכיום מזכ"ל ...רות, ירוחם משל, ל- ...רכז השלטון המקומי. ויישום ההסכם גם ...עובדים ברשויות-המו- ...(עיריות ומועצות- ...ת).

החבר פנחס אילון, חייב משל בנדון הודיע, כי הבא יקיים דיון בנושא ויבדקו האפשרויות להחלת הסכם הרציפות על כלל עובדי-הרשויות בארץ.

משל קבע ועדה מיוחדת, בהרכב: צ. אבל, עוזרי יהודים נוד מן, נציג הסתדרות הפקידים, יהו עם הרכז לעניני עבודה במרכז השלטון המקומי גרשון לב, ושני נציגים נוספים של מרכז השלטון המקומי, ושמתפקידה לגבש ולהכין את הסכם הרציפות לחתימה מוס- מכת.

יצויין, שעם חתימת ההסכם ה- נ"ל יוקל מעבר עובדים הקשורים בקרנות פנסיה תקציבית של ה- רשויות לקרנות הפנסיה (המבט- חים) ההסתדרותיות, ולהיפך, תוך שמירת מלוא הזכויות.

ק"מ קוי ביוב יונחו ...נה בירושלים

...ים קוי ביוב, בהוצאה ...מיליון ל"י, יונחו על ידי ...מהנדס עירית ירושלים ...התקציב 74—73. היקף ...אלו הוה להיקף הרשי ...הונחו בחלק ההודי של ...ם ב-6 השנים שעברו ...יחוד העיר.

...ם פרא מנהל אגף הביוב ...מהנדס העיר, מסר, כי ...ישלמו רשתות הביוב באבו ...רביע, בואדי ג'וז, באיזור ...מפתי, באל סילוואן, ראס ...מוד, א-שייך, בית חנינא ...כן יותקן ביב באסף באי-

השנה יושלם שלב נוסף, כמצם סופי של רשת הביוב בעין כרם. בהשקעה של 250 אלף ל"י וכן במנחת (מלחה), בשכונת ימין משה ובבית וגן.

בשנת התקציב האחרונה הניחה העיריה כ-30 ק"מ קוי ביוב (לעומת כ-22 ק"מ בשנה ה- קודמת) אשר כללו את השלמת ה- ביוב בכפר השילוח. קרית מוריה והר ציון. כן הונחו קוי ביוב חד- שים ברחוב שמריהו לוין ובמבצע שכונת עקרבים.

...ן יושקעו 2 מיליון ל"י במבצ- ...ביוב וניקוז במערב העיר. הסכום יופנה להנחת קוי לבתים חדשים ולחיסול ...תברואיים.

...לתאוה...י מלאכה מוחים ...אי־אישור ניכוי ...16 ממס לפנסיה

...סופרו הכלכלי של "דבר" ...התאחדות בעלי-מלאכה, ...פרנק ופנחס שורץ, החוי- ...בי שר-האוצר פנחס ספיר, ...עדת הכספים של הכנסת ...ישרה מהן המאשרות לעצ- ...ובעיקר לבעלי-מלאכה, ל- ...מס הכנסה את ה-16 אחוז ...פרישים לקרן פנסיה. הם ...ם, שהממונה על הכנסות ...מסה נוודרפר, הבטיח ...ת שהעניין יוסדר באורח ...עד בחודש יוני.

...התאחדות מזהירים, ש- ...ן האישור לניכוי ממס לא ...להמשיך בהתחבת בעלי- ...לקרן הפנסיה שהוקמה ...ק למלאכה ואף ייאלצו ל- את הכספים למאות חברים הצטרפו. אם לא יוסדר ה- במושב הנוכחי של הכנסת, בכך ציבור בעלי המלאכה הבטוחה מצד הממשלה.

...ל התאחדות בעלי המלאכה ...יורק, כבר אתמול, שיו"ר הכספים של הכנסת חה"כ קרגמן, הודיע לו, ש- הנדרש יאושר עוד ב- הנוכחי של הכנסת.

מועדון נוער ע"ש מ. רפפורט בחדרה

במלאות שנתיים למותו של מאיר רפופורט ז"ל, לשעבר מז- כיר מועצת פועלי חדרה וראש מחלקת המושבות של המרכז הח- קלאי ומחלקת הארגון בוועדים, נחנך בחדרה, מועדון מרכזי ל- סקציה המקצועית של הנוער העובד הנקרא ע"ש המנוח.

המועדון כולל אולם הרצאות מרווח, חדרי-עיון ומשחקים, ספ- ריה-מקצועית וכן חדרי-מלאכה ל- תחביבים לבני-הנוער.

באזכרה שנערכה למנוח במועדון החדש, השמיעו דברים: מזכיר מ. פ. חדרה יוסף אשתר, מנהל לשכת המס המחוזית אברהם נו- ביק, נציגי מחלקת הארגון י. גדעוני וה. אביאל ותיק ציבור פועלי חדרה יעקב רוניק, וכן שמואל סולר בשם המשפחה ו- הידידים.

אלמנת המנוח, גניה רפופורט, הסירה את הלוט מעל השלט הנושא את שמו של המנוח.

חידון על יהודי תימן ב-8 בספטמבר

במסגרת חגיגות שנת הכ"ה ל- מדינת-ישראל ייערך חידון ארצי, נושא פרסים, בנושא יהודי תימן, תולדותיהם ויצירותיהם. החידון יתקיים בבני-התצריכה ב-18 בספטמ- בר ויקיף את הנושאים: תולדות יהודי תימן, קורות החוקרים ב- תימן, הוגים סופרים ומשוררים יהודיים בתימן, האמנות היהודית בתימן, העליות מתימן לארץ יש- ראל.

כשלוש מאות איש הביעו רצו- נם להשתתף בחידון וב-15 ביולי יתקיים מבחן-מיון מוקדם בכתב בת"א, בקרית-אונו, בפתח-תקוה, בראש-העין ובנתניה. כדי לקבוע את המשתתפים הסופיים.

יצויין, כי למבחן נרשמו גם מועמדים שאינם יוצאי תימן.

בפסטיבל החסידות

קול: צפת תהיה עיר פסטיבלים כמו אדינבורו

מאת י. עשני סופר "דבר" בצפת

הפסטיבל להסידות, למסורת ו- אומנות יהודית, הנערך מטעם וע- דת הקייט והתיירות שליד עירית צפת, משרד התיירות והתאחדות בתי-המלון, נפתח אתמול בקולנוע "צליל" בצפת.

בטקס הפתיחה אמר שר התי- ירות מ. קול, כי מטרת יוזמתו לערוך פסטיבלים בצפת היא, ל- העלות את צפת על מפת-הפס- טיבלים העולמית, כמו הפסטיב- לים של זלצבורג ואדינבורו. צפת, אמר השר, מתאימה מכל הבחינות שבה תשמע מוסיקה של חסידות והכל ייעשה שהיא תהיה עיר קייט ונופש ומלאה אורחים בכל חדשי השנה. כן סיפר השר, כי כבר נוייסו שניים וחצי מיליון להקמת אולם קונגרסים וכנ- סים בצפת. האולם ייבנה תוך שנתיים והפסטיבל של שנת 1975 ייערך בו. השר העניק גם מדל- יון כ"ה למדינת-ישראל לש. הרוש, יו"ר ועדת הקייט והתיירות בצפת, על שקידתו בפיתוח ענף הקייט.

כל הנערים יוכנסו למעגל יום לימודים ב-5 השנים הבאות

מאת סופר "דבר" בירושלים

תוך 4—5 שנים לא יימצא נער או נערה שלא יוכנס למעגל יום-לימודים בשבוע — הודיע אתמול שר העבודה יוסף אלמוגי, בטקס הנחת אבן-פינה למרכז חי- נוכי מקצועי לנוער-עובד ב- ירושלים.

אלמוגי סיפר, שבישראל יש כ- 20 אלף צעירים בגילים 15—18 שאינם עובדים ואינם לומדים, כ-60 אלף צעירים באותם גילים לא סיימו לימודיהם.

הדחה רביעית במועצת ג'ת

מאת סופר "דבר" בחדרה

ראש המועצה המקומית בכפר ג'ת במשולש הצפוני, שריף גרע, הודח אתמול מתפקידו בישיבה מיוחדת שזומנה בהתאם להודעת הממונה על מחוז חיפה ד"ר ב. אילתי. זוהי ההדחה הרביעית מאז הבחירות האחרונות למועצה המקומית ב-1969.

חמישה מבין תשעה חברי המ- מועצה הצביעו נגדו. ארבעת חב- רי הקואליציה הקודמת שתמכו בראש המועצה המודח נעדרו. ב- אותה ישיבה נבחר עבדול ראזק ערו לראש המועצה.

אסיפת אגוד המפרסמים תתקיים ביום ה'

אסיפה כללית שנתית של איגוד המפרסמים בישראל תתקיים ביום ה' השבוע ב"שרתון". החלק הרא- שון של האסיפה יוקדש בעיקר לדיונים על נושא "הפרסומת המס- חרית במשק אינפלציוני". לבחירת רשויות האיגוד — ההנהלה וה- מועצה.

החלק השני של האסיפה. בו ישא את דבריו אורח-הכבוד של האיגוד שר החוץ אבא אבן, יוקדש למדיניות ההסברה של יש- ראל. לחלק זה הוזמנו שרים ו- מנהלי עתונים וצנורות פרסומת אחרים. אנשי מדע ומחקר וראשי האיגודים הפועלים בענף הפרסום.

בית נוער מרכזי ע"ש מ. רפפורט נחנך בחדרה

מאת סופר "דבר"

בית נוער מרכזי בחטיבה המק- צועית של הנוער העובד בחדרה, שהוקם בבנין סניף בנק הפועלים לשעבר ברחוב רוטשילד, נחנך ביום א'. בית הנוער ישא את שמו של מאיר רפופורט ז"ל, מי שהיה חבר הנוער הפועל של ההס- תדרות, חבר הנהלת מחלקת ה- ארגון וכיהן שנים רבות כמזכיר מועצת פועלי חדרה ומזכיר מח- לקת המושבות. בטקס נכחו בני המשפחה, ידידי המנוח, נציגי מו- סדות ההסתדרות מרכזיים ומקומיים.

את הלוט מעל השלט הסירה רעייתו. את דמותו ופועלו בחדרה בשטח הקמת שכוני עובדים האי- גוד המקצועי, נוער ופעילות חבר- תית ומפלגתית במשך שנים רבות העלו בדבריהם י. אשתר, א. נוביק, א. אביאל, י. גדעוני, ש. סולר וד. רוניק.

אמא יקרה, החופש בא!

אינך רוצה שילדך יתרוצץ ברחובות בשעות החום הקשות.

אינך רוצה לשמוע שוב ושוב: אמא, משעמם לי.

את רוצה להעניק לו פעילות מעניינת ומחנכת.

את רוצה לחתום בשבילו על **"דבר־לילדים"**

החותם ומשלם לשנה מראש מקבל את "דבר לילדים" מעתה ועד סוף השנה הבאה ונוסף לזה את ספר הפרס תשל"ד **"ישראל - 25 שנות מעש".**

המוסיף 20 ל"י יקבל גלובוס פיזי־מדיני מואר

(מחירות בחנות 42 ל"י).

משרד הפנים

במלאות שלוש שנים לפטירתו של שר הפנים המנוח,

ח. מ. שפירא ז"ל

תתקיים עלייה לקברו שבהר-הזיתים,

ביום חמישי י"ב בתמוז תשל"ג (12.7.73) בשעה 10.00 לפני הצהרים.

הסעה מיוחדת לקהל תצא מרחבת משרד הפנים, הקריה, ומבנין "בית מאיר" רח' המלך ג'ורג' ירושלים

במלאת 5 שנים לנפול בננו ואחינו היקר

רב"ט בעז פרידמן ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו

ביום ד' י"א בתמוז (11.7.73) בשעה 5 אחה"צ בבית הקברות הצבאי, חיפה

המשפחה

ביום השנה השלשים לפטירת יקירנו

יחזקאל כהן ז"ל

תתקיים אזכרה על קברו בבית הקברות בקרית שאול מחר יום רביעי י"א תמוז תשל"ג (11.7.73) בשעה 5 אחה"צ נפגשים ליד השער

אשתו צפורה, בתו, התנו ונכדיו

הרשויות המקומיות בישראל

אבלות על מותו של שר החינוך והתרבות לשעבר, החוקר והמחנך

פרופ' בן־ציון דינור ז"ל

ומביעות את תנחומיהן למשפחה

פ. אילון
יו"ר מרכז השלטון המקומי בישראל

האגוד העולמי למדעי היהדות

אבל על פטירתו של

הפרופסור בן ציון דינור

נשיא הכבוד של האיגוד ומייסדו

החוג להסטוריה של עם ישראל באוניברסיטה העברית

מתאבל על פטירתו של

זקן ההסטוריונים ואחד מגדולי המורים

הפרופ' בן ציון דינור ז"ל

למר יעקב רכס

אתך באבלך הכבד
במות רעייתך

טובה ז"ל

הפוצבות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעליה וקליטה

אנו אבלים על מותו של חברנו

לוין סטניסלב ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ארגון המהנדסים והטכנאים
עובדי סולל בונה ת"א
ועד מחוז הדרום

הננו אבלים על פטירתו של

סטניסלב לוין ז"ל

מעובדיו הבכירים של אגף כלכלה ותקציבים במרכז הקונצרן

ומשתתפים בצער המשפחה

בית סולל בונה

ליעקב פניני היקר

אתך באבלך בהלקח ממך

אמך ז"ל

אריזות ישראליות בע"מ
ההנהלה והעובדים

להברנו וידידנו היקר

דב גולדברג ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד
במות הרעיה ואם המשפחה

בתיה ז"ל

מצמחות: בר־ארי, בר־אדון, מכטינגר, עזבר פרידוביץ, צוקרניק והוכברג

אנו משתתפים באבלו של החבר

שמואל גרביה

מנהל קופת חולים מחוז תל־אביב

במות אחותו

יוספה ז"ל

הנהלת קופת חולים מחוז חיפה

לאברהם שלח
ובני ביתו

המומים מן האסון הכבד
אתכם באבל

מועצה אזורית בקעת בית שאן — המשקים האזוריים בקעת בית שאן

ההנהלה הציונית

אבלה על פטירתו של

פרופ' בן־ציון דינור

היסטוריון והוגה דעות של התנועה הציונית

המכון למדעי היהדות
החוג להיסטוריה של עם ישראל
מוריו ותלמידיו

אבלים על פטירתו של

הפרופ' בן־ציון דינור ז"ל

יד ושם,
רשות הזכרון לשואה ולגבורה

על מות

פרופ' בן־ציון דינור ז"ל

אבלים

ההנהלה, המועצה, וציבור העובדים

אבלים אנו על פטירתו של

הפרופ' בן־ציון דינור ז"ל

מורנו ומנהלנו במשך דור
הוגה ויוצר בשדה החינוך

ומשתתפים בצער המשפחה

בית המדרש למורים העברי הממלכתי ע"ש דוד ילין
והאגודה למען בית המדרש למורים

הכל ספורט

בעריכת אהרן להב

היום במכביה

● **שחיה** — „גלי גיל", ר"ג: 09.00: מוקדמות 100 מ' חופשי, 200 מ' חזה ו־200 מ' גב נשים; 100 מ' חופשי ו־200 מ' חזה גב־רים. 15.30: טקס הפתיחה ומשחי הגמר בכל הקבוצות שנערכו ב־בוקר וכן 200X4 מ' חופשי גברים.

● **כדורסל** — יד־אליהו: 09.00: גרמניה — ברזיל (בית א'); 18.45: יוון — אוסטרליה (בית ב'); 18.30 ארה"ב — קנדה (בית ב'); טקס הפתיחה וב־21.00: ישראל — ארגנטינה (בית א').

● **כדורגל** — ב־16.30, מגרש מכבי חדרה: ישראל — אנגליה (בית א'); באשקלון: פרו — גר־מניה (א'); בכרמיאל: ארגנטינה — הולנד (ב'); ברעננה: ברזיל — ארה"ב (ב') בפ"ת: צ'ילי — שוודיה (ד').

● **כדורעף** — חולון: 18.45 טקס הפתיחה ושני משחקים בנ־שים — ארה"ב וישראל — שוו־דיה (בית א').

● **כדוריד** — מגרש האוני־ברסיטה בת"א: 19.00: טקס ה־פתיחה ושני משחקים צרפת — שווייץ; ישראל — שוודיה.

● **כדורמים** — מכון וינגייט, 09.00: ארה"ב — דרום־אפריקה; 10.00: ישראל — מקסיקו; „גלי גיל", ר"ג: 18.10: בלגיה — אוסטרליה.

● **קליעה**: ר"ג, 09.00: רו־בה זעיר (תרגיל אולימפי 60 כדור 50 מ'). מטווח עוספיה — צלחות חרס „טראפ" — 100 כדור 50X50.

● **משקולות** — בית באר־בור, ת"א: 20.30 ארבעה משקלים ראשונים (עד משקל בינוני).

● **ג'ודו** — אוניברסיטת ירו־שלים, 19.30: מוקדמות במשקל הנוצה־כבד וכבד. 16.00: התחרויות גמר באותם משקלים.

● **סיוף** — אוניברסיטת בר־אילן, ר"ג: 10.00: רומח (גברים) [illegible]. 16.00: חצי גמר. 20.00: גמר.

● **טניס־שולחן** — מלון הילטון, ת"א: מ־08.30, מ־15.00 ומ־19.30 תחרויות קבוצתיות ל־נשים ולגברים.

● **טניס** — במגרשי ת"א, מכבי הצפון והפועל ת"א תחרויות מוקדמות מ־16.00.

● **חתירה** — ירקון, מ־8.30 ומ־16.00.

● **כדורת** — מכון ... 18.00, ומ־14.30 תחרויות ל... זוגות וקבוצות.

● **קריקט** — מגרש ... בגני־תקווה: 09.00: טקס ... זה הארה"ב ישראל — בריטנ...

● **גולף** — קיסריה: 0... תחרויות בודדים קבוצות וקב...

התשיעית יצאה לדרך

תלבושות ססגוניות ומקוריות. — 27 משלחות, 1700 ספורטאים אמש באיצטדיון רמת־גן במעמד הנשיא וראש־הממשלה. — בטקס הפתיחה

מאת יעקב ברוש

המכביה התשיעית עש־תה אמש את צעדה הרא־שון. בטקס הפתיחה הסס־גוני שנערך לאור הזרקורים החדשים של האיצטדיון ה־עירוני ברמת־גן שהאירו את המקום באור יום, הופגן מצעד השרירים של הנוער היהודי שנקבץ מ־27 מדי־נות, הבוקר ישמשו 1700 הספורטאים את מדי היי־צוג בהם צעדו אמש לעיני 50,000 צופים, „ייכנסו" לבב־די הספורט ויתחרו במ־שך 10 ימים על מאות ה־מדליות.

מצעד המשלחות היווה את מס־מר טקס הפתיחה. כל משלחת בתלבושת שהורכבה מכמה צבעים יצרו מראה מרהיב ציין היו כמה משלחות שידעו לקנות את לב הקהל בנפנוף כובעים והפרחת נשיקות.

הטקס נפתח בשעה 18.15 עם השמעת הימנון המכביה, שהפך עד לסיום טקס הפתיחה ל„להיט". כעבור שלוש דקות נכנסה סוף־סוף לפעולה תזמורת הנוער של עיריית רמת־גן לפעולה, לאחר ש־הנגנים הצעירים כבר היו במגרש בשעה 5.30...

האות כי הנה הולך ומתקרב מועד הפתיחה ניתן עם כניסת ראש הממשלה גולדה מאיר לבי־מת הכבוד. הקהל הופתע במקצת כאשר שמע באמצעות הכרוז, כי ראש הממשלה כבר נמצאת ב־מקום ולא ראה את מכוניתה מקי־פה את משטח הדשא בתוך ה־איצטדיון. גולדה מאיר הופיעה לטקס הפתיחה באורח פרטי ולכן לא נתקבלה בטקס רשמי.

בינתיים פינתה תזמורת הנוער של עיריית ר"ג את משטח הדשא ואת מקומה תפסה תזמורת מקצועית — זו של צה"ל בניצוחו של רס"ן יצחק גרציאני.

הונף גם הנשיא

בעוד שתזמורת צה"ל מנעימה בנגינות הולכו חברי הוועד המ־ארגן של המכביה — 37 במספר — להסתדר בשורה חזיתית מול בימת הכבוד, נכונים לקבל את פני נשיא המדינה, פרופסור אפרי־ים קציר, בהופעת הבכורה שלו בפני קהל עצום.

בשעה 6.33 נכנסה לאיצטדיון מכונית הנשיא ונס הנשיא הונף על ראש התורן. כעבור שתי דקות יצא הנשיא ממכוניתו ולחץ את ידי כל חברי הוועד המארגן. הנשיא תפס את מקומו בבימת הכבוד לצידם של ראש הממ־שלה, שרים, חברי־כנסת ואישים.

בשעה 6.39 ניתן האות למצעד המשלחות. תזמורת צה"ל פת־חה בהמנון המכביה ו־100 דגל־נים, בוגרי מכבי הצעיר, צעדו לתוך האיצטדיון, מחזיקים ב־100 דגלי הלאום ובעקבותיהם צעדה דבוקת סייפים מאגודת מכבי ר"ג.

את המשלחת הראשונה הקדימו ותיקי המכביות שנשאו בידיהם יריעת בד, עליה סמל המכביה.

אוסטריה ראשונה

מצעד המשלחות היה לפי ה־אלף בית העברי. זכות ה־ראשונים היתה למשלחת האוסט־רית שכללה 14 ספורטאים. הרא־שונים מבין 1700 הספורטאים שיצעדו במשך הערב.

המשלחת השניה, זו של אוסט־רליה, זכתה לתשואות רמות בג־לל התלבושת המרהיבה של 93 חברי משלחתה שצעדו במכנסיים, חולצות וכובעים (רחבי שוליים) צהובים ובמקטורנים ירוקים. אגב, האוסטרלים הכפילו את חברי ה־משלחת בהשוואה למכביה ה־8.

תזמורת צה"ל שהתמקמה בי־ציע בחלק הדרומי של האיצטד־יון ליוותה כניסת כל משלחת בנעימה מפורסמת של ארצה ר־אחרי משלחות איטליה (70), איר־לנד (3) וארגנטינה (57) נעש ה־איצטדיון. בשערי הכניסה של האיצטדיון, בחלק הצפוני, החלו לצעוד בטור ענקי חברי משלחת ארה"ב — 199 ספורטאים ו־40 מאמנים, שופטים ומלווים. הגדולה במשלחות שבאו מחו"ל. הודעת הכרוז כי 31 ספורטאים כבר נט־לו חלק במכביה הקודמת הגבירה את קצב מחיאות הכפיים למש־לחת האמריקאית שצעדה בתל־בושתה הייצוגית: מכנסיים ו־כובעים לבנים ומקטורנים בצבע בורדו.

האמריקאים יצרו פקק רציני על המסלול ורק כעבור כמה דקות הצליחו 28 הבלגים לעלות על ה־מסלול, ואחריהם הופיעו הברזי־לאים שכללו 94 איש בתלבושת שכללה מכנסיים ירוקים וחול־צות לבנות. כמה מחברי המשל־חת נשאו תמונת ענק של חגי כרמלי ז"ל, שליח מכבי בברזיל, שמת שם.

תשואות לבריטים

לתשואות חן זכתה גם המשלחת הבריטית, אולי בגלל העובדה שלנושא הדגל, טניסאי השולחן בף אינגבר, תהיה זו המכביה ה־5 ברציפות!! 93 חברי המש־לחת הבריטית יופיעו ב־12 ענפי ספורט.

משלחת מערב־גרמניה שכללה 60 איש בחליפות תכלת לא עש־תה רושם בצעידתה, אולם כאשר עברו הגרמנים לפני בימת הכבוד הם הוציאו מאי־שם פרחים וזרקו אותם אל־על וזכו בשל כך לת־שואות.

דנמרק הרשימה

למרות שאנו כבר רגילים לתל־בושת הייצוג הלאומית של דנ־מרק אי־אפשר היה להתאפק שלא לזכות את 26 הדנים בתשואות. תלבושתם, שכללה מכנסיים וכו־בעים לבנים ומקטורנים אדומים, בנוסף לצעידתם המרשימה, נת־נו לעשרות האלפים את ההזדמנות להביע לדנים את רחשי ליבם.

אחרי דנמרק נכנסה לאיצטדיון המשלחת הגדולה של דרום־אפ־ריקה, 119 איש. גם האורחים מיבשת אפריקה צדו את העין בצעידה ובהופעה מרשימה וכ־מובן שהקהל לא נשאר אדיש.

ההתרגשות, מסתבר, אחזה לא רק בקהל. הנה, משלחת הולנד (53) צעדה לפני בימת הכבוד ולפתע יצאה מבנה אחת הצו־עדות לעבר בימת הכבוד כשזר פרחים בידה. אנשי הבטחון עצ־רוה ואיפשרו לה לאחר־מכן לג־שת אל גולדה מאיר, למסור לה את זר הפרחים תוך כדי דמעות של התרגשות (ראה תצלום ב־עמודי החדשות).

המשלחת ה־14 היתה המקורית מכולן. היו אלה 22 חברי המש־לחת היוונית שצעדו בתלבוש־תם העממית הססגונית וזכו לתשו־אות רמות. כמו אלה שהרעננו גם לב גאורי, סטודנט אמריקאי ה־לומד בטוקיו ונשא את הדגל היפאני.

המצעד נמשך. מקסיקו (95), ספרד (5 איש, לראשונה משת־תפת במכביה), פינלנד (3), פרו (20), צ'ילי (29), צרפת (76) ו־קולומביה (4) צעדו לתוך האיצ־טדיון בזו אחר זו.

אחריהן הגיע תורה של המש־לחת הקנדית שעשתה רושם רב בצעידתה ובתלבושתה שהורכבה ממכנסיים לבנים, מקטורנים וכו־בעים רחבי שוליים אדומים. 69 הקנדים יופיעו במכביה ב־12 ענפי ספורט.

שוודיה מימנה

הבעיות הרודפות את רודזיה באו לידי ביטוי גם אמש כאשר משלחתה (29) לא צעדה עם דגלה, ולא עם דגל מכבי רודזיה.

המשלחת השוודית שמנתה 83 איש, חלקם מהגרים מפולין, זכתה לתשואות כאשר הכרוז הודיע כי ממשלת שוודיה השתתפה במימון יציאת המשלחת לישראל.

38 מברה"מ

המשלחת ה־26 במספר היתה של שווייץ (18) ואחרונה־אחרונה חביבה היתה משלחת ישראל — 370 ספורטאים. 30 מהם עולים חדשים מברה"מ. הישראלים קיבלו את התשואות הרמות ביותר וגם המשלחות האורחות שהתמקמו על משטח הדשא הצטרפו לרעם מחי־אות הכפיים. הישראלים צעדו ב־מכנסיים וכובעים בצבע תכלת ו־בחולצות בצבע כתום. את ראש הטור הארוך הוביל הקלע הדגלן הנרי הרשקוביץ שגם נשא את דגל הלאום באולימפיאדת מינכן. במאסף צעדו כדורגלני הנבחרת.

בשעה 7.20 הסתיים מצעד ה־משלחות ומיד לאחר־מכן הונף דגל המכביה ה־9. הושמעה „ה־תקווה" בביצוע תזמורת צה"ל ב־ליווי מקהלה בת 1200 נערים ונערות.

יו"ר ועדת הטקסים של ה־מכביה, רם מגן, ניגש לנשיא המדינה וביקש ממנו להכריז על פתיחת משחקי המכביה ה־9. אמר הנשיא, פרופסור אפרים קציר: „אני מכריז בזאת על פתיחת משחקי המכביה התשיעית ומאחל הצלחה למשתתפים".

„שישו ירושלים"

כאן פצחה מקהלת הנוער בשיר „שישו ירושלים" וכל חברי המש־לחות הצטרפו במחיאות כפיים קצובות.

רב צבאי קרא יזכור

וגם היו בטקס דקות קודרות כאשר הרב של הצנחנים קרא יזכור לזכר י"א נרצחי מינכן, שחובר במיוחד ע"י הרב הראשי לישראל, שלמה גורן.

הס הושלך ביציעים. הצופים עמדו דום במקומם, והדבר המ־חיש, כי האסון הגדול שפקד את הספורט הישראלי עדיין מלווה או־תנו. ב„יזכור" נאמר: „יזכור אל־קים את נשמות אחד־עשר בני ציון היקרים, מכבבי הספורט ה־ישראלי. הנאהבים והנעימים בחי־יהם ובמותם לא נפרדו, שנפלו בידי מרצחי זדון בעיר מינכן: דוד ברגר, יוסף גוטפרוינד, משה ויינברג, אליעזר חלפין, מרק סלא־בין, זאב פרידמן, יוסף רומנו, קהת שור, אנדריי שפיצר, עמיצור שפירא, יעקב שפרינגר. מנשרים קלו ומאריות גברו בבואם לייצג את מדינת ישראל קבל עם ועולם. בגן עדן תהא מנוחתם. יזכרם אלקים לטובה תהא נפשם צרורה בצרור החיים עם קדושי ישראל מדור דור ויקויים בהם חזון מאמרו: „וניקיתי דמם לא ניקיתי וה' שוכן בציון (ונאמר אמן)".

כאשר הזכיר הרב הצבאי של הצנחנים את שמות הנרצחים הוד־לקו בזה אחר זה 11 משואות בחלק המזרחי של האיצטדיון.

מיד בסיום ה„יזכור" הודלק זר־קור לעבר אש המשחקים — רמז, כי נושא הלפיד, טל ברודי ושני מלוויו, אסתר שחמורוב ושאול לדני נמצאים בסביבות האיצטדיון. ואמנם, בשעה 7.34 הודיע הכרוז על כניסת השלושה והקהל קם על רגליו וליווה במחיאות כפיים את ריצת השלושה על המסלול ועד שטל ברודי הדליק את ה־משואה שתבער עד לסיום משחקי המכביה.

מצנחים ויונים

המשואה הודלקה וממרחק נש־מעו 9 מטחים, יונים צחורות הופ־רחו מכלובים ענקיים שהיו בתוך האיצטדיון ומקהלת הנוער פצחה בשיר „יש לי יום חג".

אבל בכך עוד לא די. יש צורך להשביע את הספורטאים. תמר שומכר, בחליפה לבנה, יצאה מ־בימת הכבוד לעבר במה זעירה על משטח הדשא, הרימה את ידה הימנית ואמרה: „הננו נשב־עים כי בנוטלנו חלק במכביה נשמור על הגינות המשחק והת־חרות בהתאם לחוקים הבין־לאומ־יים על רוח החברות לתפארת ה־ארצות שמהן באנו".

עתה הגיע תור הנאומים שהיו קצרים. בירכו פייר גילדסגיים, יו"ר הוועד הבין־לאומי למען ה־מכביה וד"ר ישראל פלד, ראש עיריית ר"ג.

החל מצעד יציאת המשלחות שחרג מכל מסגרת נוכח הסטי־טאציות ההתרגשות שהשתלטו על האורחים. דווקא כאן, נוצר הקשר בין הספורטאים האורחים והקהל. המשלחות רצו להעניק משהו ל־צופים. משלחות רבות זרקו לי־ציעים את כובעיהם ומספר ספור־טאים רצו לגשת לאורחים החשו־בים בבימת הכבוד. אך נחסמו ב־עדינות בידי אנשי הבטחון.

מצעד יציאת המשלחות היה מבולגן, אבל גרם להתרגשות הר־בה יותר ממצעד הכניסה ותבויד נזכור את אותן דקות של הת־להבות האורחים.

בחלק האחרון של הערב נערך מופע התעמלות מרהיב בביצוע 15,000 חניכי מכבי הצעיר בהדר־כת אליעזר מאיו והזמן אר־קולי.

נשיא המדינה, פרופסור אפרים קציר, מכריז על פתיחת המשחקים.

תמר שומכר משביעה את הספורטאים.

לפיד המכביה הודלק במודיעין

ליד קברות החשמונאים במו־דיעין הודלק אתמול בבוקר הלפיד שמאשו הדליק אמש הכדורסלן טל ברודי את אבוקת משחקי המכ־ביה התשיעית.

בטקס החגיגי נכחו מאות מחב־רי המכבי הצעיר, אנשי הכנס הבין־לאומי לנוער של מכבי הצ־עיר, ראשי המשלחות האורחות ומוזמנים רבים.

את הנאום המרכזי בטקס נשא אלוף (מיל.) שלמה להט, שבין היתר בירך את מאות הספורטאים האורחים שהגיעו למשחקי המכ־ביה.

הוגה רעיון המכביה, יוסף יקו־תיאלי, הדליק את הלפיד ומסר אותו לרץ הראשון מילטון ברסלר מארה"ב, שזכה במכביה השמי־נית במדליית הזהב בריצת 400 מ' משוכות.

הלפיד הועבר על־ידי רצי ה־מכבי הצעיר לאורך מסלול מו־דיעין—לוד—כביש גהה—כפר ה־מכביה—מטה המכביה בגבעתיים ו־משם לאיצטדיון העירוני ברמת־גן.

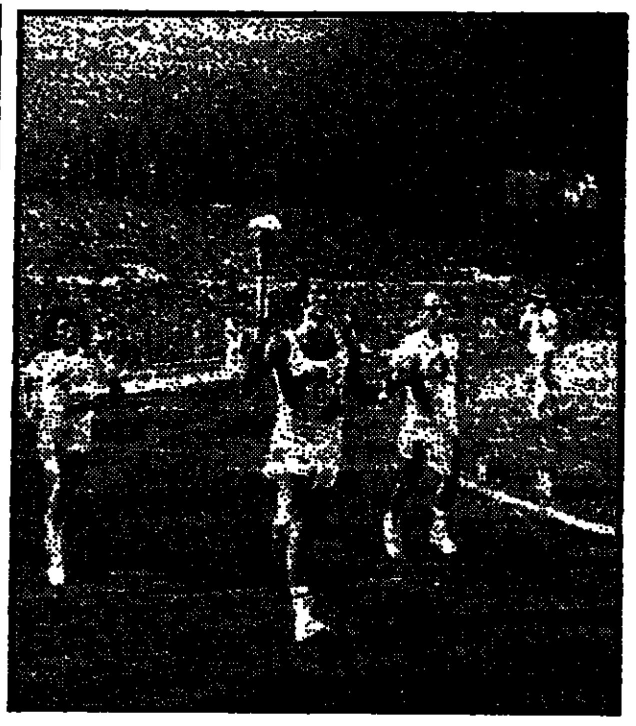

טל ברודי, מלווה על־ידי אסתר שחמורוב ושאול לדני בדרכם להדלקת אש המכביה.

המכביה ה־9

שיאי המכביה בא"ק

גברים

מקצה	שם	תוצאה		שנה
100 מ'	ה. ברומברג (דרום־אפריקה)	10.4	ש'	1957
200 מ'	ה. ברומברג (דרום־אפריקה)	21.5	ש'	1957
	ש. הולד (דרום־אפריקה)	21.5	ש'	1969
400 מ'	ג. שפירא (ארה"ב)	47.3	ש'	1965
800 מ'	פ. באנקים (דרום־אפריקה)	1:50.9	ד'	1969
1500 מ'	ר. רוזמן (בריטניה)	3:46.9	ד'	1969
5000 מ'	ה. מורגן (ארה"ב)	14:23.6	ד'	1965
10,000 מ'	ה. מורגן (ארה"ב)	30.55.8	ד'	1965
110 משוכות	ר. רייטנברג (ארה"ב)	14.8	ש'	1957
	ר. שיר (ארה"ב)	14.8	ש'	1965
400 משוכות	מורגן (בריטניה)	54.1	ש'	1965
	מ. ברסלר (ארה"ב)	54.1	ש'	1969
3000 הליכה	ד"ר ש. לדני (ישראל)	13:36.4	ד'	1969
גבה	לוי (צרפת)	1.95	מ'	1961
	זוברינסקי (ארה"ב)	1.95	מ'	1961
רוחק	ר. הרמן (ארה"ב)	7.47	מ'	1961
מוט	הקט (ארה"ב)	3.90	מ'	1953
משולשת	ג. באבל (ארה"ב)	14.82	מ'	1969
ברזל	ג. גובנר (ארה"ב)	18.32	מ'	1961
דיסקוס	ג. גובנר (ארה"ב)	50.03	מ'	1961
כידון	בוקס (ארה"ב)	67.07	מ'	1961
פטיש	ב. יעקובי (ישראל)	54.61	מ'	1965
קרב 10	ר. הרמן (ארה"ב)	6258	נק'	1961
100X4 מ'	ארה"ב	41.8	ש'	1961
200X4 מ'	ארה"ב	3:12.6	ד'	1965

נשים

מקצה	שם	תוצאה		שנה
100 מ'	לוצוף (דרום־אפריקה)	11.9	ש'	1965
200 מ'	שחמורוב (ישראל)	24.7	ש'	1969
400 מ'	הופמן (קנדה)	56.3	ש'	1969
800 מ'	הופמן (קנדה)	2:08.9	ד'	1969
100 משוכות	קאפ (אוסטרליה)	17.9	ש'	1969
80 משוכות	הייסבק (הולנד)	11.8	ש'	1961
גבה	למדני (ישראל)	1.67	מ'	1965
רוחק	שחמורוב (ישראל)	5.68	מ'	1969
ברזל	הצרוני (ישראל)	12.92	מ'	1961
כידון	מילר (הולנד)	42.01	מ'	1969
דיסקוס	ויטנברג (ישראל)	40.45	מ'	1961
100X4 מ'	ישראל	47.9	ש'	1969

שיאי המכביה בהרמת־משקולות

משקל	לחיצה	חטיפה	הנפה	סה"כ
תרנגול	סוקולסקי (ישראל) 90 ק"ג 1965	סוקולסקי (ישראל) 80 ק"ג 1965	סוקולסקי (ישראל) 102.5 ק"ג 1965	סוקולסקי (ישראל) 272.5 ק"ג 1965
נוצה	י. ברגר (ארה"ב) 112.5 ק"ג 1957	י. ברגר (ארה"ב) 100 ק"ג 1957	י. ברגר (ארה"ב) 132.5 ק"ג 1957	י. ברגר (ארה"ב) 345 ק"ג 1957
קל	זיגבן (ארה"ב) 122.5 ק"ג 1969	זיגבן (ארה"ב) 110 ק"ג 1969	זיגבן (ארה"ב) 140 ק"ג 1969	זיגבן (ארה"ב) 372.5 ק"ג 1969
בינוני	רומנו (ישראל) 127.5 ק"ג 1969	גילר (ארה"ב) 105 ק"ג 1965	להין (בריטניה) 142.5 ק"ג 1965	ד. ברגר (ארה"ב) 385 ק"ג 1969
קל־כבד	אשכנזי (ישראל) 130 ק"ג 1965	גילמן (ארה"ב) 112.5 ק"ג 1969	סיקלר (ד.־אפריקה) 157.5 ק"ג 1957	גילמן (ארה"ב) 380 ק"ג 1965
בינוני־כבד	פ. אש (ארה"ב) 130 ק"ג 1957	פ. אש (ארה"ב) 120 ק"ג 1957	פ. אש (ארה"ב) 142.5 ק"ג 1957	פ. אש (ארה"ב) 392.5 ק"ג 1957
כבד	גובנר (ארה"ב) 145 ק"ג 1961	גובנר (ארה"ב) 127.5 ק"ג 1961	גובנר (ארה"ב) 177.5 ק"ג 1961	גובנר (ארה"ב) 450 ק"ג 1961

התאומים משוודיה ושחייני ארה"ב יתנו הטון בבריכ...

אניטה זרנוביצקי

ברנט זרנוביצקי

מאת ברוך דגון

לפני 4 שנים, במכביה השמי־נית, מילא יהודי אמריקאי צעיר את יציעי בריכת „גלי־גיל" עד אפס מקום. מאוכזב מאי־הצלחתו באולימפיאדת מקסיקו „התנקם" מארק ספיץ בטבלת שיאי המכ־ביה, „שרף" את מימי הבריכה וקבע לא פחות מ־8 שיאים חד־שים.

ספיץ, „השחיין האלמותי" בעל 7 מדליות זהב באולימפיאדת מינ־כן, לא יזנק היום לבריכה. אולם גם בלעדיו לא יחסרו בבריכה כשרונות, שיסתערו בשצף־קצף על המדליות, התארים והשיאים. במכביה השמינית התנהלו ב„גלי־גיל" קרבות מרתקים, באיכות גבוהה, שהאפילו, ללא ספק, על יתר אירועי „האולימפיאדה ה־יהודית". היום, כשיינתן את הזי־נוק לתחילת תחרויות השחיה ו־ראשוני ה„דגים" יזנקו למים, שוב תהיה השחיה במוקד ההתעניינות. כי הרי במקום ששורצים שחיי־נים אמריקאים, אי־אפשר שה־בריכה לא תגעש ולוח השיאים לא יתנדנד.

כשמדברים על סיכויים ועריכת תחזיות מדוייקות, צריך, בראש ובראשונה, לבחון את יכולתם של שחייני ארה"ב על־מנת לקבוע אם גם למדינות אחרות יהיה „מה למכור". אם לתרגם את הישגיהם המוצהרים של האמריקאים, ש־הושגו בבריכות זרות, קטנות, מיארדים למטרים, נראה ש„ארץ הדוד סם" תעמיד הפעם, באופן יחסי, נבחרת בינונית למדי. כ־תוצאה מכך עשויים להתפתח מא־בקים פתוחים במרבית המשחים, אם כי האמריקאים, שיציבו מק־סימום שחיינים (3) בכל משחה, יהיו כרגיל נותני הטון.

במכביה הקודמת השכילו היש־ראליות איבגנה טוביס ושלומית ניר ל„התברג" בין המנצחות, הרף השתתפותן של שחייניות מצטי־נות כמו נגמי ספיץ וקטי קול. הפעם תשאר הזירה, בין הגברים ובין הנשים, פתוחה למאבק כלל עולמי, מבלי שהישראלים אף יוכלו לאיים על המקומות הרא־שונים; שחייני הארץ המארחת ימלאו תפקידי־משנה בלבד.

תאומים פייבוריטים

„החולשה" היחסית של האמרי־קאים קורצת לשחייני שוודיה, ל־יותר דיוק לתאומים המייצגים ארץ זו — ברנט ואניטה זרנוביצקי. הזמנים, שהשיגו השניים, עולים בהרבה על אלה של האמריקאים. אולם, לפתות מסיבות אובייקטי־ביות, הם ייאלצו להפסיד כמה מדליות — פשוט, הם לא יוכלו להתחרות בכל המשחים, בעת ובע־ונה אחת. עובדה נוספת שאין להתעלם ממנה: כל השיאים ד־ההישגים הם „על הנייר" בלבד; בבריכה עשויים להתפתח קרבות מרים. קבהם יש ל־3 שחיינים אמריקאים סיכויים „לסגור" את הנחיתות האיכותית לגבי השחודים במשחה באקסי נבון.

רוי אברמוביץ

אף לא אחד מן השחיינים יצליח להתקרב לשיאיו של ספיץ ב־משחי התחירה (100 ו־200 מ') שחוים בסביבות 56 שניות. אולם המהירים, 3 השחיינים האמריקאים וזרנוביצקי מקדים אותם תיאור־טית ב־2 שניות. אסור להתעלם גם מסיכוייו של המקסיקני רו־ברטו שטראוס, שקבע כבר 55.2 שניות, כשם שלתמונה יכולים להיכנס גם הדרום־אפריקאי אריך רתנברג (56 ש') והקנדי רוברט לוקסנבורג (57).

קרב מעניין עשוי להתפתח ב־200 מ' תחירה. ברנט זרנוביצקי עבר את המרחק ב־1:59.7 דקות אולם גם האמריקאים קוק ווייץ' שוחים בקרבת לזמן זה. זרנוביצ־קי הוא פייבוריט מלא במשחה 400 מ' תחירה. ללא יריבים מסו־כנים, והוא גם קבע הישג מעולה ב־1500 מ' תחירה — 16:42.0 ד'. אלא שזרנוביצקי יוותר על משחה „מרתוני" זה והשאיר למקסיקאי שטראוס להיאבק על מדליית ה־זהב עם הדרום־אפריקאי סטיב אמואלס והאמריקאים ריוף ו־מירנק.

ברברה ספוז'ניק

חזה וגב „אמריקאיים"

במשחי הגב והחזה אין לארה"ב יריבים של ממש, פרט אולי ל־משחה 200 מ' חזה. האמריקאים יציבו את סמואל פרנקלין ומיילס שרנפילד ואילו בעקב הורוביץ עשוי לעבור את השיא ב־100 מ' חזה. זרנוביצקי יאיים על עליו־נות האמריקאים ב־200 מ' חזה (יורד מ־2:40.0 ד') והמאבק בינו לבין הורוביץ עשוי להיות אטרק־ציה.

במשחי הפרפר יתנהל ה־מאבק בין האמריקאים אנדי לרנר ורוי אברמוביץ לבין הדרום־אפרי־קאים בורבי יעקובסון וגנץ מארק.

העובדה שכל המתמודדים ... סביב הדקה במשחה מבטיחה רמה טובה ... שבירת שיאו של האמרי־קן במשחה המשול. ב־200 מ' מעורב אישי יאבקו על־... רה ברנט זרנוביצקי והדו־ביץ ואולי גם האמריקאי בוריסוף וגיפרי לאף.

האמריקאים ישלטו ללא ... במשחי השליחים. ... עשויים, בזכות מאמץ ... לזכות בכמה מדליות ... אלה.

אניטה בעקבות הא...

אניטה זרנוביצקי, בת ... אחיה ברנט, היא שחיינ... בגנית ואין ספק שהיא ... הסוג ברוב משחי הנשים. האמריקאיות ברברה ספו... וגדי ויינברג לא יתרגשו ... של אניטה ב־100 מ' ... (1:01.0 ד') ויציבו בפניה ... רציני.

במשחים הארוכים במגוון ... דה, תהיה ויינברג, או אי... שוסטר וג'ריל־אן סלוסמ... תת ואילו במשחי הגב ... עליונות של ספוז'ניק ושח... סכנה מצדן של אניטה זר... ושרון ימה מדרום־אפריקה ... חזי החזה יתנהל המאבק ... מל גודמן מדרום־אפריקה ... סוזאן גודוצקי, בת ה... ארה"ב.

במשחי הפרפר המעול...

האמריקאי [illegible]

צפויה שבירה טוטאלית ... אי המכביה מצידן של ... קאיות והשוודית. במשחי ... חות — שלושה ברורה של ... קאיות עם סיכויים לי... להשתלב במאבק על ה... 3—2.

שיאי המכביה בשחיה

גברים

מרחק	סגנון	שם	תוצאה
100	חופשי	ספיץ (ארה"ב)	52.9
200	חופשי	ספיץ (ארה"ב)	2:02.7
400	חופשי	ספיץ (ארה"ב)	4:24.0
1500	חופשי	ספיץ (ארה"ב)	17:50.3
100	גב	מילר (ארה"ב)	1:03.8
200	גב	בר (ארה"ב)	2:22.5
100	חזה	ברגייר (ארה"ב)	1:14.3
200	חזה	פונגרסקי (ארה"ב)	2:38.1
100	פרפר	ספיץ (ארה"ב)	58.1
200	פרפר	ספיץ (ארה"ב)	2:12.3
200	מעורב	סלומן (ארה"ב)	2:21.7
400	מעורב	ספיץ (ארה"ב)	5:02.0
100X4	חופשי	ארה"ב	3:46.6
200X4	חופשי	ארה"ב	8:30.9
100X4	מעורב	ארה"ב	4:16.4

נשים

מרחק	סגנון	שם	תוצאה
100	חופשי	קול (ארה"ב)	1:03.4
200	חופשי	ספיץ (ארה"ב)	2:13.9
400	חופשי	ספיץ (ארה"ב)	4:43.5
800	חופשי	ספיץ (ארה"ב)	9:40.5
100	גב	טוביס (ישראל)	1:12.8
200	גב	טוביס (ישראל)	2:41.1
100	חזה	ניר (ישראל)	1:20.0
200	חזה	אירניק (מכסיקו)	2:53.4
100	פרפר	רנו (ארה"ב)	1:09.5
200	פרפר	ספירא (ארה"ב)	2:34.0
200	מעורב	טוביס (ישראל)	2:38.3
400	מעורב	ספירא (ארה"ב)	5:33.2
100X4	חופשי	ארה"ב	4:22.5
100X4	מעורב	ישראל	4:55.1

הלוח החדש דרושים דבר

תל-אביב

...ירה לצביקה דרורי (הלפרין) ז"ל ...קיים בשעה 5 אחה"צ, ב... ...למין בגולת יצחק.

חיפה

...בית חיפה מעוני... ...הפנסיונרים ...קרית-חיים ...כל אילנה אורהי תרצה ...הופסם עם פרסיונר... ...שקשית. הצבור מוזמן.

מכוניות

● הצעות לא נורמליות במרכז למכוניות מחודשות, מ.ל.מ. מציעה לך לרכוש מכונית פוסיטא חדשה או משומשת בתנאים שאין להם מתחרה בשוק המכוניות בישראל. בחר אתה את סוג ההנחה לבחירתך: א. חלק נכבד ממחיר המכונית בתשלומים חודשיים לשנה תמימה. ללא תוספת ריבית או. ב. הנחה בסכום נכבד עם תשלום במזומנים בעד המכונית או ג. רדיו וכיסויים חינם. בנוסף לנ"ל בקורת 1000 ובקורת 3000 ק"מ חינם. תוקף המבצע עד — 18.7.73. פרטים נוספים: מ.ל.מ. מרכז למכוניות מחודשות רח' בן שמן 10 (ימינה בכביש גאולת יצחק) טלפון: 251980.

● קיבלנו מבחר גדול של מכוניות מכל המינים ומכל הסוגים וגם מיוחדים — 404 מכל שנות הייצור. „אוטו יוסי" סלמה 15 תל-אביב טלפון — 821423.

● „סובארו" רמת-גן ספיץ משנה „סובארו" דבוטינסקי 69 רמת-גן. טלפון 796061.

● נסיעת נסיון ושרות אישי ב„סובארו" דבוטינסקי 69 רמת-גן 796061.

הצעות עבודה

● הפניה לעבודה ללא תשלום: הסוכנות החדשה „הכבוד" — פרסום. מודעות לעיתונים, השקעות, תיווך נכסים וביטוח. אלנבי 140. כבר המשכבות. ת"א. טל. 613232.

דירות למכירה

● במרכז פתח תקוה למכירה דירות פאר 4 חדרים כניסה 3 חודשים. לפנות בפרטים: „נספים" רח' ההגנה 17 פתח-תקוה, טלפון 919383.

● מולד-בונה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה יהוד השרון פרטים במשרד רחוב הרצל 51. טלפונים — 053—23958, 053—28934.

● נמשכת המכירה באיזור הדר נ"ש בחולון (קרית שרת. שדרות ירושלים) דירות בנות 3 — 4 — 4½ חדרים. פרטים: „אחים פרי קלשטיין" הנשיאים 2 חולון טלפון 846246.

● גבול בני-ברק רמת-גן 3 מרוחים, 3 מרפסות, ק"א, ע"ע, חזית, לטלפן 762325 מ-15.30, גם בשבת.

● למכירה דירה 2½ חדרים, בת-ים טלפון 877113 משפחה שלה. להתקשר בשעות הערב.

● בתל-אביב דירת 3 חדרים ק"א ע"ע הדר, פ"א מרוהטת ושיפוצים, הסקה וגז מרכזיים. אהרונסון 43 רייכס 753496—760511 אחה"צ ובערב.

● באספקה דירת 2½ חדרים + פנת אוכל. לטלפן 419718.

● למכירה 2 חדרים + פ"א. פרטר גבוה, דבוטינסקי 27. גבעתיים. גרינברג, טל. 738380.

חקלאות

● מעונין במשק חקלאי מבוסס (פרדס + לול) במושב עובדים באזור תל-אביב צפונה. לטלפן 742813.

קבלנים

● האחים „זינגר" מעוניינים לקנות מגרשים בבית הכרם, בבית וגן ובתלפיות. אפשרי תמורת דירות בכל חלקי העיר. לפנות לטלפון 225779 או 222358 ירושלים, רח' חוצות ראשונים מס' 3.

● דירות לקונים למכירה ברח' ההלל 63 של 4 ו-5 חדרים. טלפון: 225779 לפנות לאחים זינגר חוצות ראשונים 3 ירושלים.

● דירות למכירה של 6 — 5 — 4 חדרים ברח' הרב עזיאל בבנין טרסות. לפנות לאחים זינגר חוצות ראשונים מס' 3 טלפון 225779 ירושלים.

● בבנין תלפיות ברח' מרדכי כספי דירות של 7 — 6 — 5 — 4 — 3 חדרים וגם פנטהאוס. לפנות לאחים זינגר חוצות ראשונים 3 ירושלים, טלפון 225779.

האופרה הישראלית

מנהלה ומייסדה אדיס דה-פיליפ

הצגות מיוחדות
חיפה 19.7
12.7, 14.7, 16.7, 21.7

כרמן
אופרה מאת ביזה
עם כוכבת המטרופוליטן ג'ואן גריליו
המנצח ריצ'ארד קאפ.
10.7, 17.7, 30.7

הנזל וגרטל
בשלמות רוסיים-רומנים.

22.7 **לה-טראוויאטה**
ת"א: 24.7
נתניה: 29.7
בית שאן 2.8

לילה בוונציה

הצגה מיוחדת
פלדרמאוס
אופרטה מאת שטראוס
ת"א: 1.8, 4.8, 11.8, 15.8
9.8 ר"ג • חיפה 19.8
טל. 57222
כרטיסים: אלנבי 1.

תריסים

● התקנת תריסים פלסטיק ומסגרות זכוכית. ביצוע מיידי מהיצרן לצרכן. „בית-הדר" שלמה המלך 99 טלפון: 228213.

● נפתחה מחלקה לתיקוני תריסים החלפת תריסים ישנים לחדשים. טלפון: 951109—760790.

שונות

● אמבטיות!!! חידוש! ציפוי אמאיל בביתך. גם בצבעים + 3 שנים אחריות. 243224, 232309.

מקוררים

● בקור המקררים!!! מוכר, קונה, מחליף ומתקן. הזדמנות אמקור 10 — 390 ל"י. „קירור לרובי" לוינסקי 102 תל-אביב 829554.

שירותים

● מבצע עבודות צער ואסצלם בחברות, בתים משותפים, כוסכים ובתי הרוקת. ביצוע מהיר ובאחריות. ת"א 731847 בערב.

● ביצוע לבודות גינון ואחזקה דשא וסיוד גגות. טלפון 907624.

אולמות

● למכירה אולם — 1000 מ"ר ביהוד, קומה ב' להעשייה ולכל מטרה. ניתנת חלוקה ליחידות — 200 מ"ר מינימום. אפשרות בתשלומים. לפנות: „מגדל-ישראל" ההגנה 17 פתח-תקוה, טלפון 919383 או יהוד רחוב אסבני 11 טלפון 750160.

הודעות לציבור

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים
רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים

מכרז 11/73
לאספקת מכשיר להעתקת סרטי קול

1. משרד החינוך והתרבות מבקש הצעות לאספקת מכשיר להעתקת סרטי קול מגלגלים ומקסטות לקסטות.
תנאי המכרז ורשימות הפריטים אפשר לקבל במחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים, חדר 405 ובבניין הדר-דפנה שדרות שאול המלך, תל-אביב, חדר 308.
2. הצעות מפורשות בהתאם לתנאי המכרז, בצירוף ערבות של בנק מוכר לפקודת משרד החינוך והתרבות בשיעור של 10% מערך ההצעה, למילוי תנאי המכרז, יש לשים במעטפה סגורה המסומנת במלים מכרז מס' 11/73. מעטפה זו תוכנס למעטפה שניה שתמוען: משרד החינוך והתרבות, המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 (לתיבת המכרזים חדר 405) ירושלים.
על ההצעה להתקבל במשרד החינוך והתרבות לא יאוחר מיום 5.8.73
3. אין משרד החינוך והתרבות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה כל שהיא, או להזמין את כל הכמות מכל פריט ממציע אחד.

א. ליברמן
מנהל המחלקה בפועל

מכרז

דרוש קבלן לנהל מטבח פועלים ל-300 איש.

בהצעות נא לפנות אל „הארגז" צריפין דאר באר-יעקב או בטלפון 961772 אל מר צבי רז.

תאריך אחרון להגשת הצעות 24.7.73. אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

„הארגז" בע"מ

דרושים
קונדיטור
בעל מקצוע מעולה
לבית-ההבראה בית-צ'רטסמפל במעלות
טבח-ראשי
לבית-ההבראה „שבי ציון" ע"י נהריה.

המעונינים יתקשרו בטלפון 262211 — מרכז קופת-חולים — מחלקת בתי-ההבראה או ישירות למוסדות הנ"ל:
שבי-ציון — 921034—04
בית-צ'רטסמפל — מעלות — 979181—04 979219—04

משרד הבריאות

קורס אחיות מעשיות
בביה"ח כפר-שאול
ירושלים

קורס לאחיות מעשיות יפתח בחודש אוקטובר 1973 בביה"ח כפר-שאול ירושלים.

מתקבלים בעלי השכלה של 8 שנות לימוד ומעלה.

בנות — מגיל 17 ומעלה.

בנים — לאחר שרות בצבא.

קיימת אפשרות לקבל נשים וגברים בעלי משפחות, ללא תנאי פנימיה.

קופת-חולים של ההסתדרות הכללית
מחוז תל-אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה
מתקיימות ערב ערב. כולל שבת וחג. בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (ופרש להוד-יוסף מ-8—11) במרפאות דלהלן:

1. מרפאת אילון התורנות סגורה באורח זמני. התברים מסניפי: אילת, יד-אליהו, רמת-חן, עממי ב' ורמת-ישראל, יפנו למגן טלי 101.
על חידוש התורנות נודיע דוד אדום, רח' מאז"ה 13, בזמן.
2. מרפאת התקוה ב' רחוב דיו פינת רח' ברכיהו. טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' וב' נשקה, כפר שלם והלק הקריב ליד-אליהו.
4. מרפאת נוה שאנן
3. מרפאת הדר יוסף רחוב קהלת ורשה כספר 12—10 טלפון 778095 בשעה 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפים: הדר יוסף נוה שרת, צהלה, רמת החייל, תל-ברוך וכן לחברים מהשכונות הקרובות לסניפים.
רחוב יסוד המעלה 61 פינת לוינסקי טל. 33483 לחברים מסניפי: נוה-שאנן, ושינגמון ופלורנטין.
5. מרפאת קמוביץ, רח' רצידת קמוביץ 36 פינת יהודה המכבי טל. 444404 — לחברים מסניפי: קמוביץ, רבינוביץ רמת-אביב, צ"ד מגש וחלק מבאורי — לפי רצון החברים. היכולים לפנות לקמוביץ או תל נורדוי - לפי בחירתם.
6. מרפאת תל נורדוי, רח' רב בת 1 פינת גבולי 21, טלפון 243233 — לחברים מסניפי: תל-נורדוי, אלהרוי אהרונוב, נלכיץ, הבל. רשמונים וחלק מבארי - לפי רצון החברים, היכולים לפנות לתל נורדוי או קמוביץ לפי בחירתם
7. מרפאת קרית שלום, רחוב רשבסקי 12, טלפון 822715 לחברים מסניפי קרית-שלום והסביבה.
הערה:
א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד שעה 7 בבוקר מתקיימת תורנות לילה במד"א רח' מאז"ה 13 טלפון 101.

ב. החברים מסניפי: מגדל-ברג, גר. אור אוליפנט, שבזי יונה הנביא ומנשיה — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. יפנו למגן דוד אדום, רח' מאז"ה 13, טלפון 101.
ב. תורנויות ערב שבת בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רחוב מאז"ה 13, טלפון 101.
1. בית מרקחת
במרפאת מנדלברג — רח' אלנבי 75. טלפון 614467 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ
2. בית מרקחת
ברוד ומנהוף 42, טלפון 289221, בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
3. מעבדה
בזמנהוף בין 4—5 אחה"צ.
ג. תורנויות שבת וחג
1. מתקיימות בין השעות 9.00 — 11.00 לפנה"צ במרפאות: כלבין התקוה, א' שדרות ושינגמון 20 הדר יוסף, יד אליהו, יד נה הנביא, כפר שלם, מנדלברג — רחוב אלנבי 75 טלפון 614467, נוה שאנן, קריית שלום, רמת החייל, קמוביץ, רמת אביב ותל נורדוי.
משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רחוב מאז"ה 13 טלפון 101.
2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז.
במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467.
א. רופאי א. א. ג. ורופא עיניים בין השעות 9.30 — 11.30 לפנה"צ.
ב. כירורג בין השעות 9.00 — 12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה לכל סניפי המחוז
בזמנהוף רח' זמנהוף 34 טלפון 284242 בשעות 9—11 לפנה"צ 4—5 אחר הצהרים
בית מרקחת מחוזי
במרפאת מנדלברג רחוב אלנבי 75 בין השעות 9.30 — 12.00 לפנה"צ 4.00 — 5.00 אחה"צ.
ב. בית המרקחת מגדל-ברג, רח' אלנבי 13 פתוח בימי א' עד ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקת.

עירית תל-אביב-יפו
האגף לרפואה ציבורית
מודיע בזה על

המשרות הפנויות

כדלקמן.
1. אפידמיולוגים ורופאים מוסמכים בניהול אקדמאי.
2. רופאה מוסמכת בעיסוק.
3. אחיות מוסמכות.
4. פסיכולוג קליני.
5. מזכירה רפואית.
6. פיזיותרפיסט.

המעונינים יפנו בשעות הבוקר לבית הבריאות העירוני, רח' בלפור 14, תל-אביב.

דרוש
מ"מ למנהל ביתספר
תיכון חקלאי
מגורים במקום

לפנות ת.ד. 6192 ת"א

עבוד כל מי שרוצה לעבוד.
להתקדם עם עבודה טובה
ותשלום גבוה
זוהי שעת הכושר שלך!!!

אם את/ה בעל נסיון או משהו אחר ואם אתה מוכן לנסוע. כל אחד מגיל 18 — 45
הרבה תעסוקות מתאימות קיימות בארה"ב, אנגליה, אירלנד, קנדה וכו'.
משרות פנויות קיימות עבור: שרברבים, שרטטים, מטפלות, חשמלאים, מהנדסים, לבורנטים, עוזרים להטיות הרבה צורות אחרות של תעסוקה.
אם אתה חפץ להתקדם בעשותך עבודה שאתה נהנה עם תשלום טוב.
כתוב אלינו עבור פרטים מלאים:

THE MARCAY AGENCY
P.O.Box 39 park Rd.
SOUTHPORT
LANCS
ENGLAND

למוסד ממלכתי
דרוש/ה
עובד/ת שיקום ב-½ משרה
המופיע במציאת תעסוקה זכבים ומשפחות

מקום העבודה: באר-שבע
דרגת המשרה: י"ב י"ג בדירוג האחיד או דירוג אקדמאי מקביל.
העבודה הינה לחצי יום או 3 פעמים בשבוע יום עבודה שלם.
רשאים להגיש מועמדותם בעלי/ות תואר ב—א בעבודה סוציאלית (או עובדים/ות סוציאלים מוכרים)
הצעות בכתב בלווי קורות חיים ותאור מפורט של השכלה, נסיון ורקע צבאי יש להגיש לת.ד. 7061 תל-אביב, 61070, למס' 15 (185) לא יאוחר מיום 27.7.73

נציבות שירות המדינה

כודיעה על הארכת ההרשמה למכרז הקבוצתי מק/8/73, שפורסם ביום 20.6.1973

להכשרת מפעילי מחשב במרכז למיכון משרדי
בירושלים ובתל-אביב
בדרגות ה—ג של דירוג עובדי מיכון

דרישות המשרה: השכלה של 12 שנות לימוד וידיעת השפה האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.

מועמדים שייבחרו יוכשרו לתפקיד ע"י המרכז למיכון משרדי במסגרת קורס מיוחד שיימשך שלושה חודשים.

מידע נוסף ניתן לקבל: במרכז למיכון משרדי
הקריה, רוממה, ת"ד 13016
טלפון: 02/525111.

בקשות יש להפנות בטופס מדף 1061 בצירוף תעודות השכלה; לנציבות שירות המדינה רחוב קפלן 3, ת"ד 776, 97000, ירושלים.
או לאחת מלשכותיה המחוזיות — תל-אביב, הקריה, רחוב ה' מספר 5;
חיפה, בית הממשלה;
באר-שבע, משרד הפנים, דרך הנשיאים.

היום האחרון להגשת הבקשות ט"ז בתמוז תשל"ג (16.7.1973)

אולפן עקיבא נתניה — מרכז ללימוד השפה העברית תרבות ישראל וידע הארץ

משרד החינוך והתרבות — היחידה לחינוך מבוגרים

קורס לערבית מדוברת

למתחילים - 21 יום

פתיחה: מחזור 1 15.7.73
מחזור 2 5.8.73

* שיטות הוראה אינטנסיביות לפי שיטות האולפן
* כתות קטנות * פעולות חברה ותרבות בהווי ערבי

הקורסים מתקיימים בתנאי פנימיה
תושבים קבועים של נתניה והסביבה מתקבלים כתלמידים אקסטרנים.

מספר המקומות מוגבל

פרטים והרשמה: אולפן עקיבא, חבצלת השרון,
טלפון 23947—053, 24506—053

האגודה לקידום החינוך
ירושלים
הפנימיה ע"ש בואר

דרושים

* **אם-בית קבוצתית** (משרות חלקיות)
* **כתבנית עברית** (משרות מלאות)
* **מזכירה/פקידה** (חצי משרה)
* **פקיד/פקידה**

לחשבונות, שכר עבודה ומשכורות.
רצויה ידיעה בהנהלת חשבונות.
דירוג ט' — י"א סולם אחיד, לפי כושר המועמד.

מועמדים מתאימים לכל אחד מהתפקידים הנ"ל מתבקשים לפנות מיד בכתב לת.ד. 3591 ירושלים או לטל. 532089—02 528297—02.
נא לציין על גבי המעטפה את שם התפקיד המוצע

למוסד ציבורי גדול

דרושים
טכנאי ייצור

לתפקידים טכניים מהוליים, מגוונים (רשיון נהיגה רצוי), נהיגה רצוי).

מקום העבודה: תל-אביב

תנאי השכר יקבעו לפי כשורי המועמדים

הצעות בכתב בלווי קורות חיים ותאור מפורט של השכלה, נסיון ורקע צבאי יש להגיש לת.ד. 7061, תל-אביב. 61070 למס' 15 (107), עד לתאריך 27.7.73.

למוסד ציבורי גדול

דרושים
כלכלנים

לתפקידים שונים בתחומי התכנון כלכלי, פקוח משקי ותקציבים.

מקום העבודה: תל-אביב

תנאי השכר ע"י כישורי המועמדים.

הצעות בכתב בליווי קורות חיים ותאור מפורט של השכלה, ורקע צבאי יש להגיש לת.ד. 7061 תל-אביב. 61070 (למס' 15) (104) עד לתאריך 27.7.1973.

למוסד ציבורי גדול

דרושים
טכנאי
אלקטרוניקה

לתפקידים טכניים, נהוליים בתחום מקרוגלים (רשיון נהיגה רצוי).

תנאי השכר יקבעו לפי כשורי המועמדים

הצעות בכתב בלווי קורות חיים ותאור מפורט של השכלה, נסיון ורקע צבאי יש להגיש לת.ד. 7061, תל-אביב. 61070 למס' 15 (107) עד לתאריך 27.7.73.

למוסד ציבורי גדול

דרושים
מנתחי מערכות

בעלי נסיון של כ-3 שנים בנתוח מערכות (או כ-5 שנים בתכנון ותכנות לעבוד נתונים)

רצ"יים בעלי השכלה אקדמאית מתאימה.

מקום העבודה: תל-אביב

תנאי שכר יקבעו לפי כישורי המועמדים

הצעות בכתב בלווי קורות חיים ותאור מפורט של השכלה נסיון ורקע צבאי יש להגיש לת.ד. 7061 תל-אביב, 61070, למס' 15 (106) עד לתאריך 27.7.1973.

مكتبة امين الاسعد

הפסקת הבנייה של דירות מעל 120 מ"ר – לששה חדשים

600 דירות יותרו לבנייה – בהיתרים מיוחדים

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של "דבר"

הוועדה המשותפת של משרדי השיכון והמסחר והתעשיה, מרכז הקבלנים וחברות הבניה והשיכון הציבוריות החליטה אתמול על הפסקת בניית דירות מעל ל־120 מ"ר למשך ששת החדשים הקרובים, ולא למשך 100 יום.

הסדר זה יבוצע במסגרת ההסכם על צמצום בבניית מספר הדירות ל־18,000 לשוק החפשי, על־ידי הקבלנים הפרטיים והחברות הציבוריות.

מחלוקת נתגלתה בדיוני הוועדה על משך הזמן להגבלת בניית דירות מעל 120 מ"ר. נשיא מרכז הקבלנים דוד שטרן עמד על תקופה של 100 יום של צווי הקפאת מחירים. אך מנכ"ל "שיכון עובדים" ח"כ אברהם צופר דרש להפסיק את בניית הדירות הגדולות במשך ששה חדשים. דעה זו נתקבלה גם על־ידי מנכ"ל משרד השיכון יוסף שרון, סמנכ"ל המשרד אשר אלניק, ונציג משרד המסחר והתעשיה עובדיה סרגאי.

שטרן עורר את בעיית ההתחייבויות של הקבלנים ללקוחותיהם לגבי בניית דירות גדולות. הוחלט להתיר בתקופה זו התחלת בנייתן של 500–600 דירות מעל ל־120 מ"ר באישור מיוחד של הוועדה לוויסות הבנייה. במשך שנה נבנות יותר מ־5,000 דירות מעל ל־120 מ"ר. כן הודגש, שלא תופסק בניית דירות גדולות שכבר הוחל בהן.

סיכומי הוועדה יובאו ביום א' לאישור ועדת השרים לענייני כלכלה.

דליקת קוצים איימה על מתקני הדלק ליד שדה דב

ברזי השריפה לא פעלו מחוסר לחץ מים

דליקה גדולה, שהשתוללה אתמול, סיכנה את מתקני הדלק, הגובלים עם שדה התעופה דב בתל־אביב וכובתה לאחר עמל רב על־ידי כבאי העיר.

הכבאים הוזעקו תחילה לאתר דליקת קוצים באיזור. בבואם התברר, כי בשדה הקוצים ישנן ערימות זבל, והאש התפשטה עד מהרה ואיימה על מתקני הדלק. למקום חשו מכוניות כיבוי, אך התברר כי אין אפשרות להפעיל ברזי־שריפה מחוסר לחץ מים. הכבאים נאלצו להביא מתל־אביב שמונה מכוניות כיבוי, שהוטענו בכמויות מים. בשלב מאוחר יותר התחברו לברזי השריפה, המצויים בחברת החשמל "רדינג", והאש כובתה. נודע כי תתמנה ועדת חקירה לברר את המחדל.

באותו פרק זמן פרצה דליקה נוספת בשדה קוצים, בדרך הנצחון ליד צהלה. האש איימה להתפשט לעבר צריפי מגורים אך כבאי תל־אביב הצליחו לאתר את הלהבות. אתמול אחרי הצהריים פרצה דליקה נוספת בחדר הייצור של מפעל "זיוד" בבני־ברק למוצרים כימיים. הכבאים השתמשו בחומרים מיוחדים לאתר את הלהבות. במהלך פעולות הכיבוי נכווה קל אחד הכבאים. (ע)

חשוד נוסף בפרשת האופיום

המשטרה עצרה אור ליום אתמול סוחר מכוניות, בן 41, תושב רמת הנשיא בבת־ים, כחשוד בקשר לכנופיית סוחרי הסמים המוכנים שנתגלו השבוע, בשווי של למעלה מחצי מיליון לירות. העצור, הקשור בעסקי עבודתו למגרש המכוניות "סאמי קאר" שבצלע ומספר עובדיו נעצרו אף הם, נתון במעצר. המשטרה תבקש להאריך את מעצרו. (ע)

הזוגות שפלשו לדירות בת"א נפגשו עם מנכ"ל משרד השיכון

המנהל הכללי של משרד השיכון יוסף שרון, קיבל אתמול לשיחה משלחת של זוגות צעירים שפלשו לדירות ברחוב מח"ל ליד רמת־הטוסים בתל־אביב ויצאו מהן.

שרון מסר למשלחת, כי מחיר הדירות שהוצעו להם באתר־הבנייה האמור הוא 61,000 ל"י ושום מחיר אחר לא הובטח למשתכנים על־ידי גורם מוסמך במשרד השיכון. והואיל וחלק מהזוגות הודיעו כי לא יוכלו לעמוד בתנאי תשלום המשכנתא על דירות אלה, אף על פי שחתמו על החוזים, הציע מנכ"ל משרד השיכון למשלחת שתי אלטרנטיבות נוספות:

◆ הלוואה להשתכנות עצמית בסכום המשכנתא המוצעת להם בדירות ברחוב מח"ל ובאותם התנאים, בשביל כל דירה שימצאו הזוגות הצעירים בכוחות עצמם.

◆ דירות במחירים נמוכים יותר באתרי־בנייה שונים של משרד השיכון באזור מרכז הארץ.

כן הציע מנכ"ל משרד השיכון לאנשי המשלחת להקים ועדה, בה ישתתפו שני נציגי הנהלת המשרד ונציג המשתכנים, לבדיקה אינדיבידואלית של גובה התשלום החדשי של משכנתא לזוגות צעירים בקבוצה זו, שמצבם הכללי קשה במיוחד, מתוך רשימה שמית שתוגש על־ידי המשתכנים.

בנק ישראל
מציע:
6½%
ריבית שנתית
הכנסה שוטפת
משתלמת פעמיים בשנה
הצמדת הקרן והריבית
למדד המחירים לצרכן
הגבלת מס
מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%
פדיון הקרן בתום
7 שנים
הרכישה –
בכל המוסדות הבנקאיים
ואצל חברי הבורסה
לניירות־ערך
המילווה לבטחון המדינה תשכ"ט-1969

פורסם דו"ח "ועדת טריפון"

ב־1978 יהיה עודף רופאים ועובדים במדעי הרוח והחברה

היצע המהנדסים יאזן את הביקוש

מאת סופר "דבר"

בשנת 1978 יהיה בישראל עודף של רופאים ועובדים במדעי החברה והרוח, אך יחסרו מורים אקדמאים. היצע המהנדסים יאזן את הביקוש — ממצאים אלה נכללים בדו"ח "ועדת טריפון", שפורסם אתמול בירושלים.

לפי ממצאי הדו"ח יגיע עודף ההיצע של עובדים במדעי הרוח ל־24 אחוזים, עודף עובדי מדעי הטבע — ל־19 אחוזים ועודף הרופאים ל־13 אחוזים. המחסור במורים אקדמאים יגיע ל־31 אחוזים. עורכי הדו"ח הוסיפו, ש"עובדי מדעי הרוח" פונים גם למקצועות לא אקדמאים, כפקידות, ולכן בעייתם פחות מדאיגה.

"ועדת טריפון" הוקמה על ידי שר העבודה יוסף אלמוגי אחרי שהתפרסמו מאמרים בעתונים, לפיהם צפוי עודף ניכר של אקדמאים. רפאל טריפון הוא פרופסור בטכניון.

במסיבת עתונאים, שהתקיימה אתמול בירושלים, אמר י. אלמוגי, שהנתונים מבוססים על עליה של 65,000 איש לשנה. אם העליה תהיה קטנה ממספר זה, מובן שגם היצע האקדמאים יהיה קטן יותר. אך במקרה של צמצום בממדי העליה יקטן גם הביקוש לאקדמאים.

השר חזר והדגיש, שהולכת ונבקמת קרן בת 100 מיליון דולר וכל מפעל, המעסיק אקדמאים נוספים, יוכל לקבל הלוואה. כן מוקמת קרן בת 10 מיליון ל"י למימון העסקתם של מדענים, כדי להקל על קליטתם של עולים אקדמאים ישלח לכל מרכז קליטה עיבד אקדמאי. לשכת התעסוקה לאקדמאים תקיים קשר עם 3000 מעסיקים, שיקבלו מידע על אקדמאים מבקשי עבודה. במסגרת זו יקבלו המעסיקים כבר בימים הקרובים פרטים על 520 מהנדסים, המחפשים עבודה. לדעת השר יש לשנות את תשתית המשק כדי לקלוט מספר רב יותר של אקדמאים. אפשר לתכנן "יצוא של שירותי רפואה", לקלוט מספר רב יותר של אקדמאים בתעשיה ובמנגנון הממשלתי. השר הביע את הדעה, שהאוניברסיטאות יקחו בחשבון את ממצאי דו"ח טריפון, כאשר יקבעו את המגמות התפתחותן.

בחודש מאי היו רשומים בלשכת האקדמאים 2390 מחפשי עבודה. ביוני סודרו בעבודה 1300 איש. וכאותו מספר של אקדמאים נוסף לרשימת מבקשי העבודה.

נחתם הסכם עבודה ראשון בקרית ארבע

הסכם עבודה ראשון נחתם אתמול, בטקס חגיגי, בקרית־ארבע בין מועצת פועלי ירושלים לבין הנהלת דפוס וכריכית "חברון" שנפתחו באחרונה באיזור התעשיה במקום.

דפוס "חברון" הוקם לפני מספר חדשים על־ידי שלושה ירושלמים — יהושע בן־ציון, משה וייס ושמעון ברמץ. המפעל מצויד במכונות חדישות ביותר לצילום ולהדפסת אופסט לכריכה. בימים אלה עוסק המפעל בהדפסת המהדורה הראשונה של מחזור "חברון".

במפעל מועסקים 15 עובדים, כולם תושבי קרית־ארבע, שעברו להתגורר בקריה ממקומות שונים בארץ עם בני משפחותיהם.

שמועה על רשימה משותפת של ע"מ והמרכז החפשי למועצת עיריית תל־אביב

מאת כופרת "דבר" בתל אביב

בחוגי עיריית תל אביב רווחת שמועה על אפשרות הצגת רשימה משותפת של סיעת ע"מ (הרשימה הממלכתית) והמרכז החפשי בבחירות הקרובות למועצת העיריה. שמועה זו התחזקה לאחר שנודע כי הרשימה הממלכתית בחרה בעו"ד צבי ליפקין כמועמדה בבחירות למועצת העיריה וכי נציגה הנוכחי, סגן ראש העיריה עו"ד אהרון מלצר לא "ירוץ" שנית.

ההסבר הפורמאלי לאי־הצגת מועמדותו של עו"ד מלצר מטעם הרשימה הממלכתית, הוא כי מלצר העתיק בימים אלה את מקום מגוריו להרצליה פיתוח ובכך איבד את הזכות להיבחר בתל אביב. עם זאת מציינים רבים, כי אין זאת הסיבה האמיתית. ידועים מקרים שעסקנים פוליטיים מחזיקים בשתי דירות לצורך פעילותם הציבורית ומצבו הנוכחי של עו"ד מלצר אינו מהווה מכשול להחזקת דירה נוספת בתל אביב. לדברי פרשנים אלה, הסיבה האמיתית להסתלקותו של מלצר מן הזירה הפוליטית במועצת העיריה נעוצה במאבקים הפנימיים בתוך הסיעה, שחלק מחבריה נוטה באחרונה להליכה משותפת עם המרכז החפשי בתחום מוניציפלי. יש סבורים שגם בבחירות לכנסת.

"נתיבי איילון" תקים ועדה לבדיקת טענות תושבי רחוב לוינסקי

מאת סופרת "דבר" בתל אביב

החברה המשותפת לעיריית תל אביב ומשרד התחבורה — "נתיבי איילון" — תקים ועדה מיוחדת לבדיקת בעיותיהם של תושבי רחוב לוינסקי, בעיקבות הקמת הכביש העילי לכניסת האוטובוסים לתחנה המרכזית החדשה. הוועדה תפעל בתאום ועל דעתו של היועץ המשפטי של העיריה עו"ד מ. ורשבסקי.

ההחלטה זאת נתקבלה השבוע בישיבת הנהלת העיריה בה השתתף גם מנכ"ל "נתיבי איילון", ברוך עמיר.

הנהלת העיריה דנה בנושא בעיקבות הפגנת תושבי רחוב לוינסקי ובעלי העסקים ברחוב זה, שנערכה בשבוע שעבר כמחאה על הפגיעות שגורמת לדיירים ולבעלי עסקים הקמת הכביש העילי. חלק מחברי הנהלת העיריה הביעו דעתם, כי יש לבדוק לאלתר את טענות התושבים. לעומת זאת סבור מנכ"ל "נתיבי איילון" כי הוועדה צריכה להמתין ולטפל בתביעות מוגדרות שיוגשו לה. הגשר נמצא עדיין בשלבי בניה ואין לדעת עדיין כיצד תשפיע הקמתו על הדיירים ופרנסתם של בעלי העסקים ברחוב לוינסקי.

בדיוני הנהלת העיריה בלטה מגמה לבדוק ברוח אוהדת את ענינם של דיירי הרחוב והכוונה לפצותם אם בדיקת מצבם תוכיח כי אמנם נפגעו או ייפגעו בעקבות הקמת הכביש. לפי התוכנן גובהו של הגשר יגיע לקומה השניה של בנין מגורים רגיל ודיירי הבתים קובלים על סגירת האור והאוויר לדירותיהם. ואילו בעלי העסקים ברחוב טוענים, כי הקמת הגשר תנתק אותם מהלקוחות.

קרן שפירא

נציגי המפד"ל בעיריית תל אביב תובעים זה זמן להקים קרן מיוחדת לתרבות תורנית על שם הכר שפירא המנוח — בדומה לקרן תל אביב לספרות ולאמנות, שהוקמה ביוזמתו של ראש העיריה י. רבינוביץ.

בישיבת הנהלת העיריה השבוע נמסר, כי משרד הפנים מוכן להעניק להקמת הקרן חצי מיליון ל"י בתנאי שגם העיריה תיתן את חלקה — לא פחות מרבע מיליון ל"י.

בית ספר יסודי ב"ל"

עם פתיחת שנת הלימודים החדשה יופעלו בתל אביב שני בתי ספר יסודיים חדשים, האחד באזור "ל" והשני בדרום יפו. ב־1 בספטמבר יופעלו גם 30 כיתות גן חדשות מתוך 62 הכיתות הנמצאות עתה בשלבי בניה שונים וייבנו לשימוש במרוצת שנת הלימודים החדשה.

ראש העיריה רבינוביץ הודיע גם על פתוח בניית קליטתם של בילאי 4 במעונות יום ובגני ילדים בעקבות ההחלטה המשותפת של הממשלה והעיריה על תוספת של 50 כיתות במעונות יום ועוד 50 כיתות בגני הילדים העירוניים.

בריכת שחיה ב"בית ברבור"

בריכת שחיה נפתחה השבוע במרכז הקהילתי החדש "בית ברבור" בדרום מזרח העיר. הפעלת הבית נתעכבה בגלל בעיות כספיות וכוח אדם. השבוע הודיע י. רבינוביץ, כי העיריה התגברה על הקשיים ובעוד כשבועיים יופעל הבית על כל מתקניו.

צה"ל חוייב בפיצויים בשל מעשה חבלה של חייל

צה"ל חוייב אתמול לשלם 1500 ל"י לקבלן בדווי לעבודות עפר, שהגיש תביעה אזרחית נגד חייל בשירות סדיר ונגד הצבא על חבלה ברכושו.

התובע, קאיד אבו עאמר, בנו של השייך אל הוזייל, הגיש לבית משפט השלום בבאר שבע תביעה אזרחית נגד טוראי דניאל חזן, נגד מדינת ישראל ונגד חברה קבלנית שניה. בתביעה נאמר שהחייל הכניס חול וסוכר למיכלי דלק של טרקטור ומכבש שבבעלות התובע. הדבר היה בעת שהקבלן הבדווי עבד בשטח צבאי באיזור שייך זוויד בצפון סיני. הקבלן הבדווי טען באמצעות עו"ד ז. ריבלין, כי נגרם לו נזק בשיעור של 8,793 ל"י.

שופט השלום יצחק בנאי קבע בפסק דינו כי "התובעת מס' 2 (מדינת ישראל) נושאת באחריות שילומים למעשיו של החייל שביצע את המעשה במסגרת שירותו בצה"ל". השופט הורה לצבא לשלם סך 1500 ל"י לתובע. החייל חויב בתשלום הסכום שתבע הקבלן, בתוספת ריבית שנתית בת 11 אחוז.

טוראי דניאל חזן, שהורשע במשפט צבאי שנערך לו בשל מקרה זה ובו נידון לארבעה חודשי מאסר, כפר בפני שופט השלום באשמה במעשה וטען כי חייל אחר עשה את המעשה.

בגזר דינו ציין השופט, כי אם בית דין צבאי מצא אותו אשם, יש מקום להרשיעו גם בתביעה האזרחית. (ע)

פירושים מנוגדים על הסכם השכר של המהנדסים גורמים לתסיסות

מאת סופר "דבר"

פירושים שונים ומנוגדים על הסכם השכר החדש למהנדסים, לפי פסיקת מזכיר ההסתדרות ירוחם משל, עוררו סערת־רוחות ומכנה לפריצת סיכסוכי עבודה רציניים במקומות־עבודה שונים.

מזכיר התאחדות המהנדסים שמעון וסרמן מסר אתמול, כי חברת החשמל אינה מבצעת את ההסכם החדש עם המהנדסים כלשונו ובכוונתה לכלול בו הטבות סוציאליות שונות, שהמהנדסים מקבלים כבר זה זמן. למהנדסים היה ברור כי הסכם השכר החדש הוא הישג נוסף ואין הוא יכול לבטל הישגים סוציאליים קיימים.

במחאה על כוונות הנהלת חברת־החשמל הכריזו המהנדסים על סיכסוך עבודה. למחר הוזמנו נציגי המהנדסים לפגישה עם ראש המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ. בפגישה ישתתפו נציגי הנהלת חברת־החשמל, הוועד הארצי של המהנדסים והטכנאים ואיגוד האקדמאים במדעי החברה.

תסיסה קיימת גם בין מהנדסי סולל־בונה, בגלל חילוקי דעות בעניין הדרגות שהיו נהוגות בסו"ב ואינן קיימות בממשלה. לדברי מזכיר התאחדות המהנדסים, מתעלמת סו"ב מפסיקת י. משל, הקובעת במפורש, כי כל ההוספות בעבר יישארו בתוקפן ויוכלו יחסית לעליית השכר, ומפרישת אותן פירוש משלה. מהנדסי סו"ב יקיימו ב־15 לח. ז. כינוס חירום ארצי בנושא זה.

ש. וסרמן אמר, כי תסיסה דומה קיימת גם בחברות אחרות כגון "שיכון עובדים", "מקורות" ועוד. אם לא יעבירו האחראים לדבר את החברות על המשמעות האמיתית של הסכם השכר עם המהנדסים, עלול להתלקח סכסוך כללי שיגרור גם בקבוצות־עבודה אחרות.

א. אברהמוביץ מסר, בתשובה לשאלת סופר "דבר", כי מלבד הפגישה עם נציגי חברת־החשמל זימן השבוע פגישה בין נציגי התאחדות המהנדסים והטכנאים וחברי המחלקה לאיגוד מקצועי, כדי לברר את מיכלול הבעיות הקשורות בביצוע הסכם השכר החדש וחילוקי הדעות הקיימים בנושא.

240,000 נוסעים יעברו החודש בנמל התעופה לוד

מתחילת יולי עברו בנמל התעופה לוד לפחות 8 אלפים נוסעים כל יום, לכן יש להניח, כי התחזית של 240 אלף נוסעים בחודש זה תתגשם — מסר אתמול מנהל הנמל ש. כסלו, בפגישה עם עתונאים.

הדובר ציין, כי על אף התנועה הרבה, לא נוצר לחץ גדול במיוחד בנמל. והואיל ולוח־הטיסות מתחלק בצורה טובה 24 שעות ביממה. לכן נמצאים שירותי־הנמל ומתקניו בתנועה הגדולה שבה בבניים המטוסים בתפוסה של כ־70–75 אחוז.

עיקר התנועה בתחילת החודש הוא בכיוון הנכנסים למדינה. ואילו בשבועיים האחרונים של החודש יש לצפות להעברת נקודת הכובד לכיוון היציאה.

עוד אמר כסלו, כי על פי הבדיקות עוברות 25 עד 37 דקות בממוצע מרגע שנפתחת דלת המטוס ועד שהנוסע עוזב את הנמל עם מזוודותיו. זהו ממוצע מקובל בסטנדרט הבין־לאומי, ואפילו בנמלי התעופה הגדולים המשוכללים ביותר אין משיגים תוצאות טובות מאלה.

בתשובה לשאלה מסר כסלו, שכ־25 עובדים בתפקידים בכירים מקרב העוסקים בבטחון בנמל, הועברו מחברת השמירה למינהלת הנמל, דבר שהעניק להם תחושת קביעות בעבודתם ויגביר בכך את יעילותם ואת העניין שהם מגלים במילוי תפקידים על הצד הטוב ביותר.

12 מבין ה־25 כבר השלימו את ההכשרה המינהלית ועוד כמספר הזה נמצא עתה בתהליך של מיון. (ע)

שני הרוגים וארבעה פצועים בתאונות דרכים

איילה כופר, מכפר־סבא, נהרגה, ובעלה ישראל, בן 28, רוכב קטנוע, נפצע קשה, בתאונה שאירעה אור ליום ב' בכביש השרון, קילומטר אחד מדרום לצומת בית־ליד.

הקטנוע התנגש במונית פרטית נהוגה בידי דוד אדרי מנהריה. הנהג נעצר לחקירה.

בכביש נהריה — חיפה, בקטע העוקף את עכו, פגעה מכונית פרטית נהוגה בידי ישראל סיני, בן 28, מטבריה, בהולך רגל ישיש בזמן שחצה את הכביש. הישיש, חוסין בבובא, בן 80, נפצע קשה והועבר לבית החולים הממשלתי בנהריה, שם נקבע מותו.

שני אנשים אחרים, פואד גוהרי בן 18, ודן מדיבולסקי בן 30, מנהריה, נפצעו בעקבות התנגשות המכונית שבה נסעו בכביש נהריה — כברי, ושהיתה נהוגה בידי גוהרי עריאל, בן 21, מנהריה, בג'יפ נהוג בידי סבג מהיד, בן 27, כפקיעין. הפצועים קיבלו טיפול רפואי. (ע)

ברכת
הרשויות המקומיות בישראל
לאם המושבות פתח תקוה
לראש העיריה ישראל פינברג ולסגניו
ביום חגכם — 95 שנה ליסודו של הישוב העברי הראשון בארץ־ישראל
פ. אילון
יו"ר מרכז השלטון המקומי בישראל

לסגן ראש המועצה האזורית — אונו
מר אליהו גזית ולרעיתו
קבל את ברכתנו הלבבית
בהגיע בנך אלון לעול מצוות
תזכו לגדלו בן נאמן לעמו
המועצה האזורית – אונו

משרד הדתות
המחלקה לשרותים צבוריים
עולים חדשים
שלא הוכנסו בבריתו של אברהם אבינו ע"ה במקומות מוצאם, מתבקשים לפנות אל משרד הדתות או באמצעות לשכת הרבנות הקרובה למקום מגוריהם.
ברית המילה יהודר ללא תשלום.
הפונים יקבלו בדואר הפנייה לבית חולים.
העוסקים עם עולים חדשים מתבקשים להפנות תשומת לבם להודעה זו.

לידידנו מר
מאיר עמית ורעיתו
ברכות חמות ואיחולים לבביים
לנישואי הבת
אילת עם בח"ל
בית המרכז החקלאי

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה, תל־אביב
בפקוח משרד החינוך והתרבות. נוסד בשנת 1945
נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ד 73/74
כנור · חליל צד
ויולה · קלרנית
צ'לו · גיטרה (קלאסית)
קונטרבס · חוגים לחלילית
פסנתר · פתוח קול (זמרה)
חוגים למבוגרים בתיאוריה ובתולדות המוסיקה, מקהלה, אנסמבל ומוסיקה מזרחית
(אפשרות לקבלת מילגות).
ההרשמה עד 31 ביולי 1973:
1. במזכירות, רחוב ליליינבלום 7, תל־אביב, טלפון 57541 בכל יום בין השעות 1 — 9 לפנה"צ.
2. בבי"ס "הר־נבו", רחוב הר־נבו 6 תל־אביב, בימים ג' וד' בין השעות 6 — 4 אחה"צ.

על פטירתו של
פרופסור **בן־ציון דינור**
מחנך, חוקר ההיסטוריון
בר־סמכא בדברי ימי ישראל,
שר בישראל ונאמן תנועת העבודה
אבלה
מפלגת העבודה הישראלית

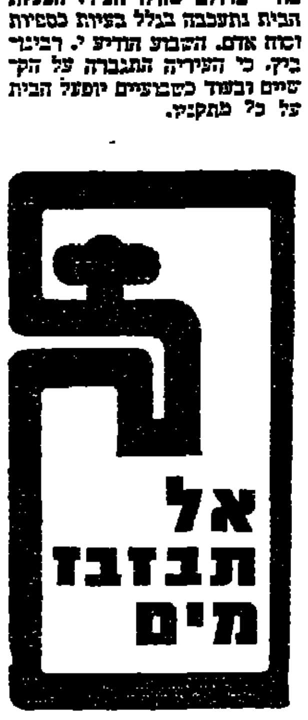

לעדה ודב וילנסקי והמשפחה
עמכם בצערכם העמוק
בהלקח מכם בנכם היקר
מיקי
מחבריכם מנהלי האזורים
חברת החשמל — במחוז הדרום

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של חברתנו
שרה רוסובסקי ז"ל
הובאה למנוחות עולמים אתמול יום שני ט' תמוז תשל"ג 9.7.73 בבית העלמין בכפר חיים
ומביעים תנחומים למשפחה
כפר־חיים

במלאות 25 שנה לנפול יקירנו בננו־יחידנו
מרדכי (מומה) גליקסון
נעלה לקברו בבית־הקברות הצבאי בנחלת־יצחק ביום רביעי י"א בתמוז תשל"ג — 11.7.73 ב־9 בבוקר. טכס העלאת נעבקים לזכרו ייערך בשעה 5.30 אחה"צ בבית החייל, רח' ויצמן 60, ת"א.
ההורים

ראיון של יום חול
אהרן מגד

נסיון אחר

מתוך למעלה מ־60 או 70 אלף עולי רוסיה שהגיעו ארצה מאז ראשית 1971 — נכנסים היום בתנועה הקיבוצית כ־60 עד 70 איש. כלומר, כעשירית האחוז.

שום זרם של עליה אשכנזית כלשהי, לא הפריש מתוכו יובל דקיק כל־כך, דליל כל־כך, אל התנועה הקיבוצית.

כלומר, אל אותה תנועה שכביכול יסודותיה, להלכה ולמעשה, היו עולים מרוסיה.

שניים מתוך 60 או 70 אלה, הם גניה ובוריס, שהגיעו לקיבוץ פלמחים לפני קצה למעלה משנה.

הלכנו, איפוא, לראות מה שלומם. איך הם מרגישים. האם נקלטו? האם יישארו?

מצאתים בחדרם, בשבת בבוקר, ועמם בחדר, בבית־תינוקות, ילדתם בת החודש, שזה־עתה גמרה לינוק ונרדמה.

דירה קיבוצית רגילה, ממוצעת, בקוטה שנייה של בית מוקף דשאים, והריהוט אף הוא דומה למה שאתה מוצא בשאר דירות, שלמרות האגדות על „התעשרות" הקיבוצים בשנים האחרונות, הן צנועות מאד.

אבל הרבה ספרים, שני קירות, דומני, תפוסים על־ידם. ספרים עבים וסדרות־ספרים, כמעט כולם רוסית, שהביא עמו הזוג משם. ובצד הספרים תקליטים, ובצד התקליטים מכונת־הסרטה ומכונת־הקלטה. אלה, עניינם כבר ב„קריירה" של בוריס, שהוא עומד בראשיתה.

גניה ובוריס הם זוג צעיר, בני 25, 26, והם עלו ארצה בסוף 1971. גניה היא ילידת בסרביה, אך את השכלתה הגבוהה קנתה בריגה, כי ליהודים קשה היה להתקבל לאוניברסיטה של קישינב. היא השתלמה בגנטיקה ואף החלה לעבוד שם במקצועה. בוריס הוא יליד ריגה, סיים בית־ספר להנדסאים ואחר־כך נכנס לפקולטה לעתונאות באוניברסיטה.

מה הביאם לעלייה ארצה? עכשיו זהו כבר סיפור רגיל: הוריהם לא היו „ציונים" ואף על יהדות ידעו מעט מאד. בביתה של גניה דיברו אידיש, בביתו של בוריס — שאביו נפטר בהיותו בן 6 — מעט מאד. ערב מלחמת ששת־הימים החלה והלכה יותר ויותר „הכרה היהודית". בוריס החל להתעניין ב„מקורות היהדות", וגילה ספרים של הרצל, נורדאו, ז'בוטינסקי, ברדוכב, מצא חברים לדעה ולשאיפה, קיים פגישות.

גניה —

גניה היתה חברה של בוריס.

סיפור רגיל. אם כי כמו כל הסיפורים של עולי רוסיה — לא כל־כך רגיל. ובוריס — כמו מישה שמשלובין, שכתבתי עליו במדור זה לפני כמה חדשים — ישב גם הוא בבית־סוהר. פרשה ישנה, שהוא מעדיף לפסוח עליה.

ההכרה הציונית — ששוב ושוב אתה תוהה על התשרשותה, כאילו יש בה פלא כלשהו, יעצה שבאמת היא טבעית מאד — אפשר לסכמה בהרגשה ברורה אחת: אנחנו נטע זר שם, אנחנו מיותרים שם, אין לנו מקום אלא בארץ משלנו.

אם כן עלו ארצה, כמו אחיהם לפני 70 ולפני 80 שנה.

חמישה חדשים עשו במרכז־קליטה באשדוד — ומשם הגיעו לקיבוץ פלמחים.

בקיבוץ — איפשרו לגניה לעבוד במקצועה, כגינקולוגית, בבית־החולים „אסף הרופא", 3 ימים בשבוע, בתור „עבודת־חוץ", ויתר 3 הימים במשק, בהוראה בבית־הספר, בחדר־האוכל וכו'. כך עד סמוך ללידתה. בוריס עובד 4 ימים בשבוע בפרדס, ו־2 ימים הוא לומד אמנות הקולנוע באוניברסיטת תל־אביב. שאיפתו היא להיות מפיק של סרטים דוקומנטאריים. (ומכאן — מכונת הסרטה שאותה מוצא בחדרם).

אם לפנים היינו שואלים עולה, מדוע אינך הולך לקיבוץ? — היום אנו משתוממים על עולה ההולך לקיבוץ.

בוריס מסביר זאת כך:

כבר בהיותם במרכז־הקליטה עמד על דמותה הנוכחית של החברה הישראלית, שהיא חברה חמרנית ככל ארץ אחרת, לרבות ברית־המועצות. הרי הם חיפשו משהו אחר, משהו אידיאלי יותר. אם חברה אחרת, חברה אידיאלית יותר — הרי הקיבוץ. שנית, הוא רצה לעשות מהפכה אישית בעצמו, ולעבוד עבודה פיזית, להיות עובד אדמה. ושלישית — סבורים היו שבחברה קיבוצית קיים חופש ותוכני רב יותר, כלומר, חופש מלחצים חיצוניים, המאפשר לאנשים להיענות בדעתם לעניינים שבתרבות, עניינים שברוח.

האם לא חששו מפני ה„קולקטיביות", השנואה כל־כך על אלה, שגדלו בברית־המועצות?

בוריס סבור שבטעות, מזהים עולי רוסיה „קולקטיביות" עם „טוטליטריות". כביכול כל קולקטיב, בעצם טבעו, מדכא את החופש או מגבילו. הנה אין הדבר כך: בקיבוץ יש מרחב בחירה גדול לאדם, הן בעבודה והן בלימודים. אין כמעט מקצוע שאין לו מקום בקיבוץ, אם כעבודת־פנים אם כעבודת־חוץ. ואפשרויות הלימוד, גם הן כמעט בלתי מוגבלות, עד השלבים האקדמאיים הגבוהים ביותר.

מדוע, אם־כן, כמעטים כל־כך מעולי רוסיה הולכים לקיבוץ?

התשובה, לדעת בוריס, נעוצה בשני הצדדים:

העולים עצמם אינם הולכים לקיבוץ משום שתנאי הקליטה בארץ מבטיחים להם למתחילים הרבה יותר מבחוץ לקיבוץ מאשר בתוכו: תוך „אבטחות" הראשונות כשיר העולה את כל חפצו — הרבה יותר ממה שלו „אפשר בעבר" — דירה מרוהטת, הטבים, בפיסקים, מכוניות, על־הרוב גם עבודה במקצועו. בקיבוץ לא יבוא כל זאת, ובקיבוץ גם בוטל כביכול האגד להתקדמות חומרית בעתיד.

(המשך בעמוד 15)

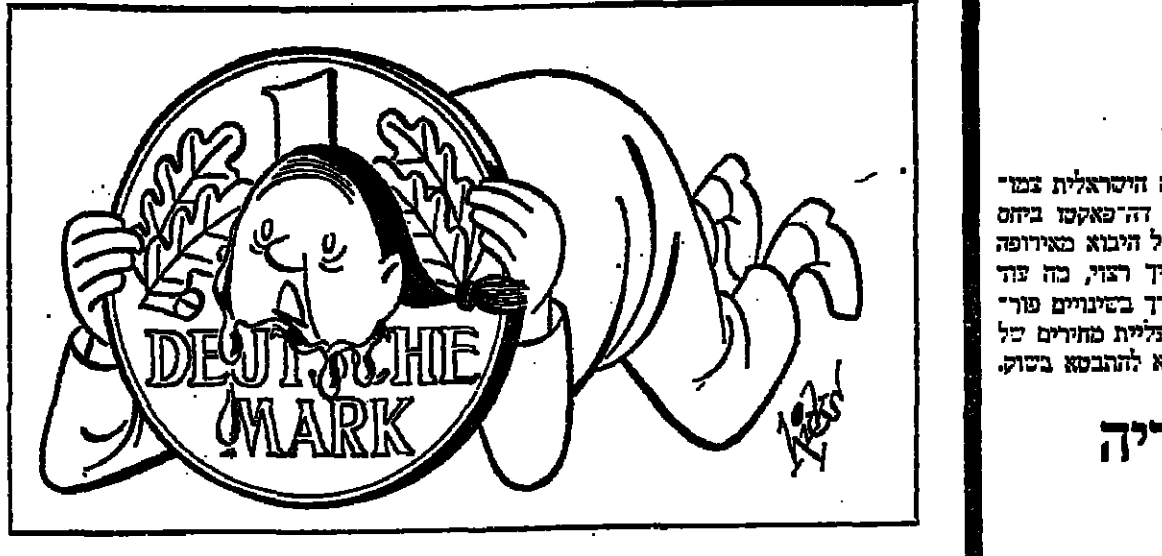

„רך מבפנים אך קשה מאוד מבחוץ!..."
היקס ב„די וולט"

הדולאר מתמוטט — ולא נמצאה דרך לבלום ירידתו

אספירין לריפוי סרטן

מאת ישראל בוימן

„מה דעתי על משבר הדולאר? לדעתי משבר כזה כלל לא קיים" הכרזתה זו של אישיות רמה ביותר בעולם הכספים בפברואר, זכורה ודאי יפה לרבים מצופי המסך הקטן. למחרת ההכרזה בוצע פיחות בשיעור של עשרה אחוזים בערכו של המטבע האמריקאי — ומאז חלה בערכו ירידה נוספת, בשיעור של חמישה עשר אחוז, לעומת המטבעות האירופיים היציבים.

למרבה המזל, דיבורים לחוד ומעשים לחוד: מי שבטח בדברי ריו בבריאותו של הדולאר דאג במעשיו בעוד מועד לכך, כי מלאי המטבע הקשה שבקופת מדינת ישראל לא יהיה בדולארים, כי אם במארקים ולפי השמועה גם בניירות ערך יפאניים.

אולם מי שצוהל משום שנפילתו התלולה האחרונה של הדולאר לא פגעה במלאי המטבע הקשה שבכספות בנק ישראל, דומה לאדם שעולמו עולה באש, אך הוא יוצא מכליו מרוב אושר: הצריף הפרטי הרעוע שלו בפרבר מרוחק עומד עדיין על תלו.

מערכת הכספים הבין־לאומית מתמוטטת ומאיימת לקבור בפיו המפולת את מערכת הסחר הבין־לאומי, שעליו מושתת השגשוג הכלכלי בעולם. מחלת הדולאר כבר, יצרה אינפלציה בעולם כולו — אפילו בארצות שבהן היתה עד כה יציבות יחסית — וזו מוחשת, עם כל משבר חדש של הדולאר: אינפלציה דוהרת אינה עוד בגדר סיוט מימים עברו, כי אם מפלצת שאותותיה אולי כבר נראים באופק. בסוף השבוע כבר נישבר בבורסות המטבע באירופה מראות שהזכירו — עם כל השוני הרב — להלפנים ותיקים את ימי האינפלציה הדוהרת לאחר מלחמת העולם הראשונה. אלא שהפעם לא היה זה ערך המארק הגרמני כפתת מבצה לשפה, כי אם הדולאר הוא שצלל, כתמצי מק כמה וכמה פעמים תוך יום אחד. אפילו לא הנה כל דמיון בשיעור הירידה, הרי מנקודת־ראות בין־לאומית המתרחש עתה חמור יותר: מערכת הכספים הבין־לאומית לא היתה מעולם בנויה על המארק הטובע, אך היא מושתתת כיום כולה על הדולאר.

והדולאר חולה מאד. או שמא נכון יותר לומר, כי הדולאר הוא הנגיף, המחליא כיום את כל שאר המטבעות. הלירה הישראלית אינבת לכאורה בין המטבעות הקודחים, אך זאת רק משום שמכבר נישבר המדחום שלה: אין סוחרים בה כלל בבורסה המטבע בעולם. אך טועה מי שמניח כי הישראלי לא ייפגע מצלילת הדולאר.

קודם כל הוא כבר נפגע ממנה בירידה, מחמת הצמדת הערך הרשמי של הלירה אל הערך האמיתי של הדולאר בשוקי המטבע בעולם. ישראלי הנוסע לאירופה או הרוכש מוצר אירופי כלשהו חש יפה, כי בלי החלטת פיחות רשמית על־ידי הממשלה בוצע שוב ושוב פיחות למעשה של הלירה, בשיעור לא מבוטל כלל. אין כיום עוד כל צורך בפיחות רשמי של הדולאר או של הלירה, לשם נגיסה בערכם. הדולאר הסך באה פיחותי הרשמי האחרון, בשיעור של עשרה אחוזים, למטבע הגייד כלפי מטה; הוא איבד, בלי החלטת פיחות, יותר מערכו בפיחות הרשמי של פברואר 1973 או דצמבר 1971. הלירה הישראלית, כי ערכה הרשמי נקבע בארץ וללא קשר ישיר עם הנעשה בבורסות העולם, צמודה בלאכותיה אל הדולאר. ממילא גם היא מאבדת מערכה, במהירות העולה על זו הנובעת מן ההתייקרות והמגמה האינפלציונית הכללית בעולם.

יהיו שיטענו כי אין זה אסון אם נסיעה לאירופה מתייקרת לישראלי מדי שבוע ולעתים מדי יום: למי שנוסע על חשבון הכלל אין זה איכפת. ומי שנוסע על חשבונו הוא, חייב לשפשף יפה בכיסו ולוודא אם באפשרותו לעמוד בהוצאה הגדולה בהתמדה. אך ספק אם ראייה זו הולמת ציבור באור. הזיגל בריבוי בגבים בין צפים ותרבויות — כה גם שהישראלי רובצת כבר המעמסה היהודית של העולם כם כבר על הגות לנכוע, על חשבונו הוא, לעולם הגדול.

אולם הבעייה לזמן ארוך חמורה הרבה יותר מזו הכרוכה בהוצאות היעידות והמיידיות של הפיחות — הניסבה למעשה „על פי החלטת הציבור", כלכון נגיד בנק ישראל. (המדובר הוא, לפי עין האמת, ב„ציבור" של ספסרי מטבע וחברות ענק, המתעשרות מספקולציה הגדולה נגד הדולאר). הבעייה לטווח ארוך נעוצה בהתפתחויות הצפויות במערכת הסחר הבין־לאומית. בעקבות הדרדרות הדולאר והעוד ועשיה ויכולת להחליפו ביחידה חדשה ואיתנה, כבסיס מערכת הכספים בעולם. „בקצה המדרון התלול צפויה הנפילה", מזהיר נביא בדעת זורדי פומפידו. וכוונתו לנפילה אל תוך בסבך כלכלי,

שיהיה ודאי שונה מזה של 1929 אך אולי חמור לא פחות.

יתכן כי ראייה זו שחורה מדי — אך הכנסים האחרונים הוכיחו, כי בהעדר הצאת אין הכוונות העשירות בעולם מסוגלות להתגבר על הניגודים ביניהן ולהתלכד בהקמת מערכת כספים חדשה, ותחת זו שהתפוררה. הוועידה שנערכה בימי סוף השבוע בבאזל, בהשתתפות נגידי הבנקים המרכזיים של ארצות מערב אירופה, ארה"ב, קנאדה ויפאן, לא הביאה אף היא את התפנית המקווה. תרופותיה עלולות להתגלות כאספירין לטיפול בחולה במחלה ממאירה.

בהחלטת באזל יש רמז חיובי אחד: מסתבר כי האמריקאים הבינו, כי הם חייבים לתמוך בדולאר ההולך ונחלש על־ידי מכירת מטבע קשה, בעיקר אירופי, מן הרזרווה האמריקאית. אך אין בהודעה כנהלי הבנקים כל רמז לכך, מה תהיה מידת התמיכה האמריקאית בדולאר ואיזה מחיר מבחינת דילדול הרזרווה מוכנה תהיה ארה"ב לשלם, למען ייצוב ערך החליפין של המטבע שלה.

עוד בסוף השבוע שעבר הכריז פול וולקר, סגן שר האוצר האמריקאי, כי אין ארה"ב שוקלת כלל התערבות לחיזוק הדולאר, משום שהחלשתו היינה „פרי המרות כספים ספקולטיביות, המזינות את עצמן, עד לנקודה מסויימת". מסתבר כי ממשלת ארה"ב מודה עתה כי אותה „נקודה מסויימת" נמצאת הרחק מעבר למקום הנסבל והרצוי — הן לארה"ב ולכלכלתה היא והן למערכת הכלכלית של העולם המערבי כולו.

הודאה בקיום מחלה שחייבים להתייחס אליה ברצינות היא דבר חיובי, אך אין היא מבטיחה עדיין

טיפול יעיל. התרופות הכזיבו שוב וכזוב מאז החלה ממשלת ארה"ב להמיר דולארים בזהב. כל טיפול במחלה לא זו בלבד שלא הביא עמו רפואה שלמה. הדבר כי אחרי כל טיפול חזר ההתקף והחריף בצורה קשה, חמורה משהיתה יותר כמקודם. הכלכלנים נכשלו ברובם בתחזיותיהם: אפילו הפסימיים שבהם חזו לפחות הרגעה זמנית ונתבדו. כלכלן אמריקאי בכיר כתב בגיליון־לב במאמן הכלכלי הידוע „וול סטריט ג'ורנאל": „עד כה עסקנו באמנות הקשה של תחזיות כלכליות. עתה אין זו עוד מלאכה קשה — היא נעשתה בלתי־אפשרית. המזל הוא שנשיא ארה"ב החליט להגדיל את מספר הכלכלנים המועסקים על־ידי המועצה לענייני יוקר המחיה. אם אין אנו מסוגלים עוד לגלות את המגמות הכלכליות, נוכל לגלות לפחות מכירה לכלכלנים".

אין זו אולי אשמתם כל הכלכלנים שהם בוכים, איש מהם לא נדרש בלימודיו לנהוג מצב, שבו מערכת הכספים הבין־לאומית בנויה על כספות, וההחלטות בידי עשיר מופלג לשעבר אבד החולים שלא לכבדם עוד ועל־ידי כך יצר כלפיהם יחס כאל בעורותיו של פרסם רגל בכוח. אמריקה היא עדיין עצמה, אך אין היא עוד מבינת מיהם על עלידגות, שכבנכנה וזכאית היותה לפזר ברחבי העולם. בעיקר ההשקעות אך גם דולארים, כאין להם כיסוי בפורט־נוקס.

הפיחות החוזר בערך הדולאר הגב, כבר בעבר בניכור התחרות כל תצפיות אירופיות בבוקרי העולם ושיבים עד כה אבבצי להיר אמריקאי בגר הקהילה הכלכלית ואירופית. הקהילה האירופית עלולה להגיב בפתח ב־

(המשך בעמוד 15)

המערכת המוניטארית: משבר מתמיד

שה להניח כי ההסכם שהושג בוועידת נגידי הבנקים המרכזיים יבטיח גם בטווח הארוך את היציבות המיוחלת במערכת המוניטארית הבין־לאומית. שרשרת המשברים שפקדו מערכת זו בשנים האחרונות הבהירה לכל כי קיימים גורמים עמוקים ועועים בשוקי המטבע, וכי למרות כל ההתאמות וההסדרים המיוחדים שנעשו עדיין לא בוצעה הרפורמה היסודית. הבעיות סבוכות עד שכיום גם אופטימיסטים מושבעים מטילים ספק ביכולת המדינות להגיע, תוך הסכמה הדדית, לרפורמה מוניטארית יעילה.

הפתרון האחרון הושג, כנראה, לאחר שארה"ב הסכימה — בניגוד לעמדתה הקודמת — לתמוך בדולאר כדי למנוע הידרדרות נוספת בערכו. לפי ההסכם תמכור ארה"ב זהב ומטבע, בתאום ובתמיכה של המדינות העשירות האחרות. צעד עשוי לצנן את הרתיחה בשוקי המטבע, להוריד את מחיר הזהב ולהעלות, לפחות לזמן מה, את מחיר הדולאר, שצוי כיום בשפל בלתי מוצדק לחלוטין.

בטווח קצר עשוי צעד זה למנוע את הצורך בפיחות רמאלי נוסף של הדולאר או בייסוף נוסף של מטבעות אירופאיים כמו המארק הגרמני. בטווח הארוך יותר — ובשלב אין לדעת כמה זמן יימשך — עלול צעד זה להתגלות כבלתי מספיק. לא מן הנמנע גם שבמשך החדשים הקרובים חולט על המרת השיטה הנוכחית של ניידות חלקית, שהתגלתה במסובכת למדי, בהסדרים חדשים, משוכללים יותר.

השאלה העיקרית המטרידה עכשיו נוגעת למסחר הבין־לאומי בעתיד הקרוב. הצורך היציבות הכרונית במערכת המוניטארית וחוסר הנכונות מצד המדינות השונות לשיתוף פעולה גורמים לשיבושים במסחר ומגבירים את נכונות המדינות השונות להטיל חומות מכס נוספות או לקבוע הסדרים פרוטקציוניסטיים נוקשים ומכבידים. תופעות אלה בצירוף גורמים אחרים — עלולים לגרום לשפל עולמי חמור, שיתבטא בצמצום הסחר הבין־לאומי.

בטווח הארוך זוהי מגמה הצריכה להדאיג גם את ישראל שכלכלתה מבוססת במידה רבה על השתלבות במערך הכלכלה העולמית. אך בטווח הקצר אין לזעזועים הנוכחיים השפעה מהותית על המשק הישראלי. הלירה הישראלית צמודה לדולאר וירידתו פירושה פיחות מתמיד דה־פאקטו ביחס למטבעות האירופאיים. תהליך זה המקשה על היבוא מאירופה ומעודד את היצוא לשם הינו ביסודו תהליך רצוי, מה עוד שבגלל ניידות השערים הוא מונע את הצורך בשינויים פורמאליים בשער הלירה. עם זאת הוא גורם לעליית מחירים של מוצרים המיובאים מאירופה, שלא תוכל שלא להתבטא בשוק.

אסיה פותחת שעריה להסתדרות

ישיבת המזכירות האסיינית של אינטרנציונל האיגודים המקצועיים החפשיים בתל־אביב היא אקט בעל משמעות כפולה. היא באה להעניק מסגרת חגיגית מיוחדת להצטרפות ההסתדרות אל החלק האסייני של האינטרנציונל. והיא מהווה עם זאת הכרה בישראל, כבחלק בלתי־נפרד מאסיה וכאחת הארצות החפשיות בה, מצד תנועת הפועלים שביבשת הגדולה.

תנועת העבודה בישראל, על־אף קשריה ההדוקים עם תנועות הפועלים האירופיות והאמריקאית, ראתה את עצמה מאז ומתמיד כחלק מתנועת הפועלים באסיה המתעוררת לעצמאות ולחירות. הנסיונות לבודד את ההסתדרות — ואת ישראל — משכנות רחוקות ביבשת לא עלו יפה ונוצרו יחסי ידידות ושיתוף־פעולה עם רבות מהן, חרף התנכרות השכנות הקרובות.

ההסתדרות ממלאת בעקיפין שליחות מדינית חשובה, בתרמה להידוק הקשרים בין ישראל לארצות אסיה ובהצטרפה לארגון. שבו רבות תנועות הפועלים ממדינות שטרם באו בקשרים תקינים עם מדינת ישראל. מעתה ייפתחו שבילים חדשים אל ארצות אלה. וכפי שהדגיש י. משל, מ"מ מזכיר ההסתדרות, לא זו בלבד שישראל אינה רוצה בחסימת שערי הארגון מפני נציגי ארגוני פועלים ערביים. היא אף מקווה, כי בוועידה הבאה בניו־דלהי תינתן למנהיגי פועלים בארצות ערב הזדמנות להשתתף בדיונים, ותוך כדי כך למצוא שפה משותפת עם שליחי ההסתדרות. הדבר עשוי לתרום לפתיחת שיחות בדרג ממשלתי.

אין דרך־מלך המוליכה לשלום, אך אולי יש שבילים, שבהם ניתן להתקדם אליו. הארגון האזורי האסייני הוא אחד מהם.

הלאמת שוק הבנייה — להבדיל מהלאמת הענף — תחסל את משכנות העוני

בנייה גדולה

ת אהרן גבע

בנים כמשוררים, לקצב הד־ של מדינת ישראל אין אח בעולם כולו. למעלה מ־ דירות נמצאות בשלבים של בניה, ואף־על־פי־כן קיימים הקטמונים בירוש־ שכונת התקווה בתל־אביב. משפחות גדולות בדירות צבבות אהרות הרות ב־ יותר. אם כך בונים ואלה תוצאות, סימן שאנו בונים דירות הלא־נכונות בשביל ים הלא־נכונים. המסקנה: לשנות את השיטה, לדעתי, להלאים את שוק הבניה, ק לתקופה מסוימת.

י, אנו בונים את הדירות נות. שטחה של דירה ת שבונים כיום הוא כמאה יש לאה, כמובן, סיבות המעוגנות בשוק הפרטי. הפרטי שואף כל אחד ל־ מאקסימאלי. ומאחר שרווח ים עולה ככל שהדירה גד־ לה, בונים דירות גדולות. דירה הנבנית היום על־ידי ר הפרטי עולה על מאה

דירות גדולות כשלעצמן אין בתנאי שמקבלים אותן ה־ הנבונים. אין עינינו צרה וזה מרובת ילדים המשיגה של ארבעה חדרים. אך את הגדולות אין רוכשות ות מרובות ילדים, רוכשים אנשים אחרים, כי הרא־ אינם יכולים לשלם את ים של היום, ואילו האחר־ מסוגלים לשלם — ומשל־

כאן אולי המקום להתעכב לרגע על מחירי הדירות. הקבלנים מעמידים פנים כאילו נקבע המחיר על־ידי מחיר הקרקע, שכר האינסטלאטורים, יוקר המלט וכו'. לטענה זו אין שחר ורבים, רבים מאד, יכולים להעיד על כך. לא פעם אחת, אלא אלפי פעמים קרה, שזוג פנה אל קבלן כדי לרכוש דירה והוא קבע מחיר של 80.000 לירות. הזוג הלך הביתה, ערך חשבונות, התחיל לגייס כספים וכאשר בא אחרי שבועיים והודיע לו הקבלן, שהמחיר עלה ל־85.000 לירות. הקבלן העלה את המחיר זמן רב אחרי שקנה את הקרקע ובא לידי הסכם עם הרצפים. הקבלן העלה את מחיר הדירה, כיוון שמצא קונה המוכן לשלם 85.000 לירות. ואם ימצא מחר קונה המוכן לשלם לו 100.000 לירות, ימכור את הדירה ב־100.000 לירות, בלי כל קשר למחיר הקרקע, המלט ושאר יציקות.

שורה ארוכה של גורמים מתעשרת כהבניה. בנקים אפותיקאים, סרסורי קרקע, כספרי כלה, קבלנים, קבלני משנה, יצרנים, רצפים, טייחים ועוד ועוד. התוצאה היא: בשכונות העוני אין הזוח כמשמשות, מוסראות, הקטמונים, שכונת התקווה ועוד, עומדות על תילן. ואם כי חלה התקדמות — אין היא מתבטאת בקצב הרצוי. ולכן אין מנוס מהסיכום: הדרך בה הלכנו עד עכשיו הכזיבה. עלינו לעשות תפנית ולשנות את הכיוון. הדרך הזוק,

הדרך הקפיטאליסטית, הכזיבה. עלינו להלאים את שוק הבנייה.

יהיה נא ברור: אין מציעים להלאים את החברות הקבלניות. אין מציעים לפגוע ברכוש הפרטי. מציעים להלאים את השוק, כלומר: הקבלנים יישארו פרטיים, אך הם יבנו אך ורק לפי הזמנת הממשלה. הם, כמו מפעל פרטי המייצר בשביל מערכת הבטחון, יבנו מה שהממשלה רוצה ובמקום שהיא תקבע. הממשלה תקבע את המחיר בהתחשב בהוצאות הממשיות, בתוספת רווח. ככל שהקבלן יהיה זריז יותר, יבנה יותר מהירות יותר. ככל שיהיה יעיל יותר, כן יגדלו רווחיו. הממשלה תרכוש את הדירות ואחר־כך תמכור או תשכיר אותן, לפי שיקול סוציאלי.

עלולים לטעון שדרך זו תפגע ביעילות. אינני רואה כל בסיס לטענה זו. אדרבה, הלאמת שוק הבניה תשים קץ לאפליה בין עולים לבין ותיקים. כולם יקבלו דירות לפי דירוג סוציאלי ובראש התור יעמדו אלה שאין להם דירות, ובתוכם העולים החדשים. אך גודל הדירה שיקבלו יהיה כותנה במספר ילדיהם. בתנאים זה יהיה גורלם כגורל הוותיקים. קץ האפליה בין עולים לבין ותיקים יביא לשיפור האווירה. הוא יסייע לקליטת העולים וממילא יסלק עולים נוספים.

אולי יימצאו יהודים, שיהוו בשלב זה את עלייתם, כי לא יהיה ביכולתם לקנות דירות גדולות. למעלים טענה זו נייעץ לשקול

מה יקרה אם נמשיך בדרך שהלכנו בה עד כה ונביא להתפרצות חברתית. האם ההתפרצות החברתית תעודד עליה או תרתיע אותה?

יגידו, שלשיטה המוצעת חסרונות גדולים. אני יודע, אך כלום לשיטה הנוכחית אין חסרונות? יהיו שיבהלו מהמלה „הלאמה". בעיני אין זו מלה גסה. בצרפת מולאמים סקטורים שלמים, וצרפת אינה ארץ קומוניסטית. הליבור מציע עכשיו להלאים 25 חברות גדולות, והליבור איננו מפלגה בולשביסטית. אך כשם ש„הלאמה" אינה מלה גסה, כך אין היא גם מכרות לשמה. אפשר אולי למצוא דרכים אחרות, כגון ריכוז כספי המשכנתאות וחלוקתם לפי קריטריונים סוציאליים ואין זה מן הנמנע שפלוני יציע דרך שלישית ורביעית. הכל אפשרי, פרט לדבר אחד — להמשיך בדרך הנוכחית, דרך שהיא בעיקרה קאפיטאליסטית. דרך זו הכזיבה. בנסיוננו למדנו, שאין היא מסוגלת לפתור את בעיית משכנות העוני. ואין זה אכפת שבחיל קורא לשיטה הקאפיטאליסטית „חפשית" ולשיטה אחרת „ביורוקראטית". רק אם הממשלה תתערב, רק אם היא תקבע קריטריונים, רק אם הבניה תכוון בניגוד לכללי השוק הפרטי — רק אז יש סיכוי שתעלם חרפת הקטמונים ושכונת התקווה.

משטר חפשי? — כן. אך לא משטר בו משפחה בת עשר נפשות „חפשית" לגור בחדר המי.

שליחים ישראליים בדרום־אמריקה

מאת אגון פרידלר, סופר „דבר" באמריקה הלטינית

היה מישהו שואל את השאלה בות: מה הטוב יותר ל־ ל — העולם כולו או העם י בתפוצות, לא היה עליו הרבה כדי למצוא את ה־ ה. היא ברורה בתכלית: הטם י, כמובן. על כל דיפלומאט על המדינה, העובד בשירות יש עשרה, עשרים או שלו־ דיפלומאטים בלתי־רשמיים, מתערבים בין הגויים, אינם בטקסים ואינם כלולים ב־ הדיפלומאטי. אלה הם שליחי ל בתפוצות. עיסוקם אך ורק היהודים. דאגתם הראשונה היא מבגביות. עם פרישה לעצמה) א יהודים לישראל. דאגתם ה: לשמור על היהדות, כדי ביכים הבאים עד יהיו ים שירצו לעלות לארץ או ת לשמור על קשר עם ה־ ה. בניגוד לדיפלומאטים הם צריכים להתכודד עם „אבירים נתן" ערבים. בלהכתם היא ב הרבה יותר מופשט: התמ־ ות וסכנת הכליה הרוחנית הפת על העם היהודי.

יסוד השליחים כן הארץ הוא קיבוץ וקודם בהרבה להקמת ינה הציונית. הציונות ירשה רת של „שנור" והפכה אותה שיר רב־עצמה במערכה לקר־ ות לאומית. לאחר 25 שנות המדינה כבודם של השליחים כלים בבקומו מונח, אבל יותר ר שמים דגש בעבודה ההד־ ת התרבותית בקרב יהודי וצות, ובעיקר בקרב הנוער.

אמריקה הלאטינית, יבשת שי־ ם בה כ־750.000 יהודים, יש 15 שליחים, בהם 83 בודים 4 שליחים לנוער מטעם הבוד לנוער ולחלוץ של הסוכנות הדית, האם כבלאים שליחים ה את תפקידם כיאות? אם בים עם עסקנים יהודים ב־

כמכסיקו־סיטי, בסנטיאגו או בבואנוס־איירס. שומעים קודם כל את הטענה השגרתית: לשליחים הישראלים יש רמת־חיים גבוהה מדי, הם גרים בדירות־פאר ונוסעים לנופש לארצות השכנות. בי בנקן שרוב היהודים מהמעמד הבינוני אינם יכולים להרשות לעצמם מותרות כאלה.

לפי דעתו של מיכאל גלעד, גיזבר הסוכנות לדרום אמריקה, טענה זו היא מופרכת. הוא סבור כהשכורות של השליחים סבירות ואינן מבזבזות. הן אינן מאפשרות לאיש להתעשר במשך תקופת כהונתו בחוץ־לארץ. גלעד טוען, שיש צורך לפצות את האנשים היוצאים לשליחות על כה שהם מפסידים בתחום ההתקדמות המקצועית או הכלכלית בארץ. אבל יש כמובן אי־שיוויון מסויים בין הארצות השונות, התלוי בערך של המטבע המקומי. מצבם של השליחים בארצות ה„אינפלאציה" טוב משל הנמצאים בארצות שבהן רמת־החיים גבוהה הרבה יותר, כגון ונצואלה או מקסיקו. אבל שאלה זו איננה עיקר.

תשובה ביותר השאלה: האם שליחים אלה נחוצים? האם הם ממלאים את תפקידם? ועל כך אף הפסקים המפורסמים ביותר לא יענו להשיב ב„לא". היהודים דלים מאד בכוחות אינטלקטואליים ואינם יכולים להבטיח את המשך החינוך היהודי על רמה נאותה. הם אינם מפתחים את הפעילות הציבורית כמקצוע (כמו שעושים בארצות־הברית). ולהוד השני אין, בדרך כלל, מטען רוחני שדי בו כדי לעבוד במבחן התמיד שלפניו.

אילו שלחו ביום בהיר אחד את כל השליחים לביתם היה נוצר חלל ריק, שאי־אפשר היה למלא אותו על־ידי כוחות מקומיים. אבל איש איננו מתאר לעצמו מצב כזה. העזרה הישראלית היא חלק

אינטגראלי של החיים היהודיים באמריקה הלאטינית. אין היא רק נחוצה — היא גם יעילה. מספר הנכשלים בקרב המורים הוא זעום. בדרך כלל הם מצליחים בתפקידים לעוסקים עבודתם בנאמנות ובמסירות למופת.

קצת שונה המצב אצל הנוער. בשנים האחרונות נשלחו לדרום אמריקה צעירים טובים מישראל, שלא ידעו את השפה ולא הכירו את המנטאליות של הנוער הדרום־אמריקאי. כמובן שהם נתקלו בקשיים שלא יכלו להתגבר עליהם. אך גם בידיעת השפה לא די. היום דרושים שליחים שיוכלו לעמוד בויכוח רעיוני נוקב עם הנוער בגוער האוניברסיטאות, המושפע מזרמים מקשבתיים שאין להם כל קשר עם היהדות או הציונות.

יש שליחים הנגררים אחרי הנוער שאותו באו להדריך, ונכנסים לפשרות שונות כדי שלא להפסיד אותו. הם מגלים נכונות, למשל, להסכים לביקורת מופרזת על ישראל, מתחילים לדבר בסגנון של השמאל החדש ומסתגלים למיני זיווגים סובים ומכוערים: ציונות עם מאואיזם, ציונות עם טרוצקיזם, ציונות עם תורת מרקוזה. לבסוף יוצאת תמיד הציונות מקופחת.

בינתיים העבודה של המכון לשליחים איננה מורגשת די הצורך. אנשי הסוכנות טוענים שאין להם כוח שליטה על השליחים לנוער הנשלחים על־ידי התנועות בארץ. וכך קורה שמגיעים לעתים שליחים שאינם מסוגלים למצוא שפה משותפת עם הנוער. כמובן שאין הם מבינים את הרקע החברותי וההתרבותי שלו. מצד גורמים שאינם קשורים בתנועות החלוציות בארץ נשמעת לא אחת הטענה, שמקפחים אותם משום שאין להם „אבא" בארץ וכי אינם מקבלים

שליחים, בשעה שתנועות נוער שבמספר חבריהן מבוטל יש להן צוות שליחים. הארגון הקהילתי היהודי המאורגן הוא „סנטרא", המאחד את קהילות היהודים יוצאי גרמניה הדואג בכוחו לשליחים. לפי דעתו של גלעד, המכיר היטב את המפה היהודית ביבשת, השליח האידיאלי לדרום־אמריקה הוא יוצא היבשת, שחי לפחות עשר שנים בארץ, היכה בה שורשים והוא מסוגל לבטא את רוחה.

אברהם שנקר, ראש מחלקת הארגון של ההסתדרות הציונית העולמית וחבר הנהלת הסוכנות, תובע, שיש להחליט אחת ולהכריז שאסור לשלוח לדרום־אמריקה אנשים שאינם מכירים את השפה ושאין להם די ידיעות־רקע. הוא סבור שיש צורך בחלוקה טובה יותר של השליחים וכי לערים קטנות יש לשלוח שליחים „מינסטיים" — אנשים שיכלו בעת ובעונה אחת למלא כמה תפקידים. לפי דעתו אין להזניח את החיים היהודיים בישובים הקטנים ויש לנקוט בדחיפות צעדים בכיוון זה.

רוב הישראלים המבקרים את המצב טוענים, שאין די כוח אדם כדי להתמודד עם הבעיות. מכל מקום, הרושם הכללי הוא, שאין עומדים בשני האתגרים העיקריים, השונים זה מזה לחלוטין: ארגנטינה וברזיל. בארגנטינה הבעיות העיקריות של הקהילה היהודית הן — התבוללות, נשירת הנוער אל השמאל, אזלת־יד של האירגונים המרכזיים וחוסר כוח משיכה של החיים היהודיים. בבראזיל הבעיות הן — זיקנות, אדישות ולא־איכפתיות, עודף כסף וחוסר אידיאלים.

מובן שאי־אפשר לפתור את כל הבעיות רק על־ידי שליחים. אבל דבר אחד ברור — בלעדיהם אי־אפשר.

هكذا من الأصل

הבטחות לסין ולישראל

דיפלומט פולני מגלה פרטים על מדיניות הקרמלין במלחמת ששת הימים

מאת דב אפל

ברז'נייב לא גילה את אמרי-זה בדברים שאמר לצופי הטל-וויזיה של ארה"ב לפני שובו למוסקבה, הוא הכריז אמנם ש"ה-דיטנטה" האמריקנית והאנ"ר"ת בכללה צפוי גדול מר אם האמונה העיוורת בכוח בלבד, בי-צוצמת הנשק הגרעיני או בנשק אחר כלשהו, התפוס. את מקומה של התבונה ביחסי ארה"ב — ברה"מ. אולם אין בהצהרתו זו, כשלעצמה, כדי להעיד על הפ-נייה מהצבאית במדיניות הסובייטית. הערכה דומה הביע עוד לפני עשרים שנים גיאורגי מא-לנקוב, ראש הממשלה הראשון של ברה"מ לאחר מותו של סטא-לין. הוא הצהיר זמן קצר לאחר מינויו — ויש להניח שאמר את מה שאמר על דעת חברי הפוליטביורו — שמלחמת עולם שלישית עלולה להסתיים במוראה של הציוויליזציה האנושית. דברי אלה נגדו את הערכתו של סטאלין (בכל מקום אף הצהרותיו), כי מלחמת עולם שלישית היא בעצם בלתי נמנעת אם כי ניתן לדחו-תה, ושהיא תסתיים בהכחדת המשטר הקאפיטאליסטי ובנצחון הקומוניזם בקנה מידה עולמי.

מאלנקוב והחבריה ידעו, שהפר-כתו זו של סטאלין נועדה להצ-דיק את מלחמת קוריאה ואת אחריתו להתלקחות המלחמה הזאת, שהביאה את ארה"ב לסף מלח-מה גרעינית נגד סין וברה"מ. מכיוון לאחר מותו להסתייג מד-עותיו.

הירחון הסובייטי "הפרובלמי היס-טוריה" (בעיות ההיסטוריה) גילה באחרונה, שברה"מ העבירה בצי-נעה של המלחמה, לפי בקשתה של פקין, להקים כוחות קרב לי-באנג'וריה, להגנת גבולי תעשיה בצפון כוריה סין ובקרבנה אוויר ...

...

כאשר ההודעות שלו לבריטניה, צרפת וישראל, רק לאחר שהקר-מל השתכנע כי ארה"ב מתנגדת למבצע הבריטי-צרפתי-ישראלי. בירצקי ציין באותו זמן בארה"ב וקיבל מוואשינגטון מספר פעמים הוראות דחופות לוודא אצל האמריקנים — שקיים קשר מתמיד עם דאלס — אם אמנם נכונה ידיעה זו. הסובייטים, לדבריו, פעמו ...

לכן החליטו להשמיע את איו-מיהם רק כאשר הוברר להם, לי-בולה בכל ספק, שהדבר שאינו כרוך בסכנת התנגשות עם ארה"ב ...

הקרבות, מבלי לעמוד על תנאי הקודם של נסיגה ישראלית מיד מהשטחים הכבושים.

כך נהגה מוסקבה גם באוק-טובר 1970, בעת פלישת הטנקים הסוריים לירדן. לדברי פרופ' קי-סינג'ר בנסיבת המתנהלת ...

...

מי נפגע מהציונות

מאת משה א. גלבוע

...

נזירים בודהיסטים מפגינים ליד שגרירות צרפת בטוקיו נגד הפיצוץ המימני המיועד בצפון האוקיינוס השקט על-ידי דנדוני גונג וכלי-הכשה אחרים הם סובבו את בניין השגרירות בתהלוכת-סולידאריות עם מאבקם של תושבי האיים הדרום-פאציפיים נגד ניסויי המימון הצרפתיים

המבחן בהלסינקי

מה מעיב בימים אלה על שמי אירופה

...

"אלגמיינה" (לונדון)

בשליחות הכנסת באוסטריה

מאת ישראל קרגמן

נציגים היה לשמוע את הקונספ-ציה ה"באוסטרית". הסוציאליסטית מפיו של מזכיר האיגודים המקצועיים באוסטריה, בניה, שהוא גם נשיא הפארלאמנט ומראשי התנועה הס-וציאליסטית באוסטריה. הוא אמר לנו: תפקידי הוא כתפקיד ההס-תדרות שלכם. אין אני נוהג אחרת. אנו, האיגודים המקצועיים והממשלה הסוציאליסטית, פועלים יד ביד; כל העניינים בעבודה נחתמים במשותף — וזה כנהוג כעובדים וכתנועה סוציאליסטית."

בפארלאמנט האוסטרי שלוש מפ-לגות בלבד. באוסטריה קיים חוק הכיסה של חכימה אוטרה. ...

...

לכל ארץ דמוקראטית שיטה פארלאמנטארית משלה. באוסטריה כל חוק המוצע על-ידי הממשלה מועבר לקריאה ראשונה ישר לוו-עדה; ...

הפארלאמנט האוסטרי מקיים כי-נוס ישיבות בחודש. ...

באוסטריה אין לפארלאמנט כל אפשרות לשנות את סדר-כל הת-קציב המוגש על-ידי הממשלה — אפשר רק לשנות סעיפים שונים במסגרת התקציב. ...

באוסטריה אין חוק האוסר שבי-תות — אך אין כמעט שביתות. ...

האינפלאציה לא פסחה, כמובן, גם על אוסטריה. ...

במשלה הסוציאליסטית מס ערך מוסף — שכונה אחוזים על מצרכי מזון, ...

על אף האינפלאציה התעסוקה המלאה לא היה מגוס ...

העובדים מצויים, התקשורת נימית בין ההנהלה והעובדים ...

הסיעה ימים טיפל בנו בבית המארחים בשם הפארלאמנט האוסטרי, שבראשו עומד סוציא-ליסט יהודי ישראל — נשיא הפארלא-מנט. ...

חששותיו של ידיד ישראל

מאת נחום אורלנד, סופר "דבר" בגרמניה

"אני חושש מאוד שלאחר הצי-רפותה של גרמניה המערבית לאו"ם היא תקבל את העבודה הצרפתית, שמתחילה מאוד מיש-ראל ...

האגודה לידידות עם ישראל השנייה בגדלה — 140 ח-ברים ...

...

האמריקאי המכוער – וישראל

מאת מרדכי ברקאי

...

(הדיפלומאט: העיתון הדיפלומאטי האמריקני)

קיץ שוודי (4)

...

מהדורה חדשה

ארצי

מאת

אבא אבן

"ארצי", הוא שחזור מסלא של מדינת ישראל, המפסח את הדרך שעברה הציונות, מהמונות שעברה ואת התהליכים שקיומה עליה להמשיך אותם בעתיד.

אבא אבן מגשר את המאבקים של התקומה בהשוק, בלום ובלוגה, את החוגה המבלי ערכים לשלום חמתי בין קיום לכד האומ-צים הדיפלומטיים לתשוק תנגודה של הזרימה בין העמים.

מחיר הספר 28.50 ל"י

להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים.

לכבוד

ספרית „דבר"

ת. ד. 199 ת"א

נא לשלוח לביתי את הספר „ארצי" מאת אבא אבן.

רצ"ב שיק ע"ס 28.50 ל"י.

שם

כתובת

חתימה

ספרית דבר

פתרון ליום חמסין

בימי הקיץ והשרב מדי שנה נגרם סבל ניכר למאות אלפי אנשים בישראל, המהווים למעלה מ־20 אחוזים של האוכלוסיה. סבל זה מתבטא בכאבי ראש (מיגרנה), בנדודי שינה, באוסר ערנות, באי יכולת להתרכז, בחוסר תיאבון, בסחרחורות, בבחילות ובהקאות. לעתים מתבטא הסבל בבצקת הגפיים ובתגובות אלרגיות, כגון: נזלת אלרגית, כאבי בטן, דפיקות לב או כאב לב, קוצר נשימה ורגישות לגירויים חיצוניים כמו אור, רעש או ריחות. במיוחד רב סבלם של אנשים הסובלים מקצרת, ממחלות דרכי הנשימה למיניהן, מלחץ דם גבוה ומאלרגיה שונות.

במשך שנים רבות לא ידעה הרפואה להסביר סבל זה ולמנוע אותו. עתה, בעקבות מחקרים שנעשו בחו"ל ובאוניברסיטה העברית בירושלים בראשותו של פרופ' פ. ג. זולמן, מנהל המחלקה לפרמקולוגיה שימושית, ובסיוע של משרד הבריאות האמריקאי, נתבררו הגורם לסבל ונוצרה האפשרות לשים לו קץ.

מסתבר, כי גורם זה הוא הרכבו החשמלי של האוויר. האוויר שאנו נושמים מורכב גם מחלקיקי חשמל זעירים ביותר, הנוצרים בעיקר כתוצאה מהשפעת הקרינה הקוסמית וקרינת חומרים רדיואקטיביים בקרום האדמה על האטומים של הגזים באוויר. חלקיקי חשמל אלה קרויים יונים. יש יונים בעלי מטען חיובי ויש כאלה בעלי מטען שלילי. מתברר, כי איכות האוויר תלויה במידה רבה ביחס שבין שני מיני היונים. ככל שרב מספר היונים בעלי המטען השלילי חש האדם טוב יותר. ככל שרב מספר היונים החיוביים הוא חש ברע.

בימי השרב טעון האוויר ביונים בעלי מטען חיובי והם גורמים לסבל. יתר על כן, בערים הגדולות, באזורי ישוב צפופים ובאזורי מלאכה ותעשיה מצוי תמיד שפע של יונים בעלי מטען חיובי המזיקים לבריאות ומעטים מאוד הם היונים בעלי המטען השלילי הטובים לבריאות.

לשם דוגמה: באזור עירוני סואן הוכיחו מדידות כי בכל סמ"ק אויר מצויים לא יותר מאשר 20—200 יונים בעלי מטען שלילי. בחיק הטבע מגיע מספרם עד כדי 600—800 לכל סמ"ק אויר ובאוויר טהור רצה עד 1400 בסמ"ק. המסקנה העולה מכך היא כי בחברות השפע והתעשיה המודרנית, ברוב המקומות בהם גר האדם, עובד או מתבודד גורם לו הרכבו של האויר נזק וסבל.

זוהי איפוא הבעיה. הפתרון לה מצוי במכשיר אלקטרוני לשימוש ביתי המיוצר כיום בארץ ומשווק לצריכה פרטית — יונוטרון. מכשיר זה מעשיר את האוויר ביונים בעלי מטען שלילי הטובים לבריאות ויוצר באופן מלאכותי בבית את האוויר המשובח המצוי במקומות מרפא. פרופ' זולמן, שחקר את הבעיה, מאשר זאת וכך הוא כותב: "הרשימה הארוכה של תלונות והסבל הנגרמים על ידי היונים החיוביים ידועה בשם תסמונת הסירוטונין. היונוטרון הביא החלמה גמורה ל־75 אחוז של החולים וגם מנע את ההפרעות הנ"ל. השימוש ביונוטרון הוא נוח ומרענן בהשפעתו".

היונוטרון מבצע פעולה נוספת שחשיבותה בבריאות כללית היא ממדרגה ראשונה. הוא מסנן את האוויר המזוהם המקיף אותנו ומאפשר לנו לנשום אויר נקי. תהליך זה נעשה ביונוטרון באמצעות מסנן אוויר תלת־שלבי: מסנן מכני לחלקיקי אבק גסים, מסנן אלקטרוסטטי לחלקיקי אבק דקים ביותר ומסנן פחם אקטיבי לספיגת גזים. מסנן משולש זה מונע נשימת גזים רעילים, פיח, אבק, מיקרו־אורגניזמים רעילים (בקטריות, חיידקים ונגיפים) ונבגים. למעשה יוצר היונוטרון בביתו של האדם מה שמכנים "מיקרואקלים". הייצור החוזר מאזן היונים הנכון וצלילות האוויר בבית או במשרד.

מות ילודים לפני הלידה

מאת ש. בת־דוד

שיעור התמותה של ילודים־טרם־לידה נשאר במשך שנים רבות קבוע — 8 עד 25 מקרי מוות לפני הלידה על כל אלף לידות. התקדמות כלשהי בנושא לא חלה בגלל חוסר ידיעה ברורה של אנשי הרפואה על הגורמים לתמותה לפני לידה.

הרופאים ד"ר א. לבין, מ. זלצברגר וג. קלנר מהמכון הפתולוגי של בית־החולים בילינסון, בית־הספר לרפואה של אוניברסיטת תל־אביב והמחלקה למחקר של בית־החולים משגב לדך בירושלים ערכו סקר קליני־פתולוגי מתוכנן מראש על 1000 ילודים שמתו לפני הלידה, כדי להגיע לאבחנה מדויקת של סיבות התמותה התוך־רחמית. ידע זה יכול, לדעתם, לתרום להורדת שיעורי התמותה.

התוצאות של סקירתם המבוססת על בדיקות של 337 ילודים שמתו בתוך הרחם, פורסמה בשנתון הרפואי האחרון של קופת־חולים.

"גילם" של הילודים שנבדקו היה בין השבוע ה־28 של ההריון עד לסוף ההריון הרגיל, לפני התחלת צירי הלידה, או ילודים שמשקלם לפחות 1000 גרם, וכן מקרים של היפרדות מוקדמת של השיליה.

באמצעות שאלון מיוחד נרשמו גם כל הפרטים הקליניים של היולדת, ותוצאות בדיקות המעבדה כולל בדיקת העמסת סוכר. במחקר השתתפו יולדות מעשרים בתי־חולים בארץ וכל הנתונים רוכזו במחלקת המחקר של בית־החולים משגב לדך בירושלים. הפתולוגים בדקו באופן מאקרוסקופי את הילודים, שמרביתם היו במצב מיסמוס. התוצאות נשלחו לבדיקה היסטולוגית במכון הפתולוגי של בית־החולים קפלן ולמכון של בית־החולים בילינסון.

הגורמים למות ילודים לפני לידה שנמצאו היו (באחוזים): סכרת 13.6, סכרת סמויה 4.2, התנוונות של השיליה 11.9, רעלת הריון ויתר לחץ־דם 17.2, סכרת מלווה רעלת הריון או יתר לחץ־דם 11.0, אי־ספיקת השיליה 5.9, היפרדות מוקדמת של השיליה 5.3, אי־התאמה של קבוצות־הדם 4.8, הריונות תאומים 3.8, מחלות שונות של האם 4.8, מחלות העובר 5.9, שינויים שונים של השיליה וחבל הטבור 6.5, העדר ממצאים 5.1.

החוקרים מציינים, שבין הממצאים המפתיעים שנתגלו בסקר זה היתה השכיחות הגבוהה של סכרת בקרב היולדות. נמצא, שמספר מחלות אחרות הקיימות או המופיעות אצל אשה הרה יכולות להשפיע באופן ישיר על גרימת מוות תוך־רחמי של הוולד. כמסתבר, שביותר ממחצית המקרים שנבדקו היתה סיבת המות של הוולד נעוצה במחלת אמו.

יש להניח, טוענים החוקרים, שעל־ידי השגחה קפדנית על היולדת במסגרת תחנות טיפת־חלב ניתן יהיה לגלות בעזרת אמצעים חדישים חלק מהמחלות של האם בשלביהן הראשונים, ועל־ידי טיפול מוקדם ככל האפשר ניתן יהיה להקטין במידה ניכרת את מספר מקרי המוות של הילודים.

הרופאים ממליצים בפני משרד הבריאות בארץ להנהיג בדיקה שיטתית לגילוי סכרת אצל היולדת במסגרת תחנות טיפת־חלב, כדוגמת קביעת קבוצות־דם ובדיקות אחרות הנעשות לנשים הרות.

כן ממליצים על בדיקת שתן ולחץ־דם ביתר תדירות ממה שנעשתה עד עתה ובעיקר בחודשים האחרונים של ההריון כאשר נמצא בביקורת הכרטסת של תחנות טיפת־חלב, שרישום שתי בדיקות אלה היה לקוי.

חשוב להביא את מימצאי המחקר הזה לידיעת הרבים ולו בגלל נקודה אחרונה זו. נשים הרות לא מעטות, בעיקר בהריון שני ואילך, נוטות להזניח בבדיקות השתן ובביקור קבוע אצל הרופא לבדיקות לחץ דם וכדו'.

אוזן מלאכותית לעזרת חרשים

חידושי האלקטרוניקה אינם פוסחים על מדע הרפואה וחדשים לבקרים אנו מתבשרים על התקנים אלקטרוניים חדישים המסייעים לטיפול במחלות ובמומים שונים. המצאה חדישה שפיתוחה הסתיים לאחרונה מעוררת תקוות בלבם של אלפי אנשים הסובלים מחירשות. המצאה זו היא "אוזן אלקטרונית", שאותה פיתחו שני מנתחים אמריקאים — ד"ר וויליאם האוז וד"ר דראלד ברקמן מבית־החולים למחלות אוזן בלוס־אנג'לס. השניים עסקו בפיתוח ההמצאה במשך שנים אחדות ולפני חודשים מספר החלו להשתיל את המיתקן לחרשים.

עד כה הושתלה האוזן האלקטרונית למספר קטן של אנשים, אך בעקבות הצלחת הנסיון ימשיכו השניים בניתוחי השתלה בקצב מוגבר. אחת מן המנותחות — נערה בת 22 — היא חרשת מלידה, שלא שמעה קול או רחש כלשהם בימי חייה. חודש לאחר הניתוח, לאחר שהגלידו התפרים, שמעה הנערה — לראשונה בחייה — את קול הוריה.

עיקרה של "האוזן האלקטרונית" הוא תיל פלטינה דקיק מצופה פלסטיק, שקצהו האחד נתחב אל תוך השבלול — איבר השמיעה שבאוזן הפנימית — וקצהו השני מחובר לסליל זעיר המוסתר מתחת לעור, מאחורי האוזן. סליל אחר, המחובר לאוזניה הקולטת קולות, נצמד לצדו החיצוני של העור. הקולות הנקלטים באוזניה נהפכים לזעזועים חשמליים המועברים — על ידי השראה — מן הסליל החיצוני אל הסליל המושתל מתחת לעור. התיל מעביר את הזעזועים אל השבלול.

באוזן תקינה מרטטים גלי הקול תנודות של קרום התוף. תנודות אלה מועברות אל השבלול בתיווך כן של שלוש עצמות קטנות (עצמות השמע). השבלול — כשמו כן הוא צינור לולייני מפותל כשבלול ומלא בנוזלים. יש בו תאים תחושתיים הקשורים לקצות של עצב השמע המוליך אל המוח. התאים התחושתיים יוצרים אימפולסים עצביים בתגובה לתנודת הנוזל שבשבלול, ודחפים אלה מגיעים למוח.

האוזן האלקטרונית מדלגת על רוב חלקי מנגנון השמיעה ומגיעה ישירות אל השבלול, שהוא איבר השמיעה המעשי. היא מחליפה, למעשה, את התאים התחושתיים ומאפשרת שמיעת קולות גם כשתאים אלה הרוסים.

לאחר השתלת האוזן המלאכותית חייב המנותח לעבור תקופת הסתגלות, כדי להתרגל לקולות שהוא שומע. האימפולסים הנוצרים באוזן המלאכותית שונים מאלה הנוצרים באוזן רגילה, ולכן גם אדם ששמיעתו היתה פעם תקינה חייב להתאמן מחדש בשמיעת קולות. מניחים, שלאחר תקופה של כמספר חודשים יסתגל המנותח אל האוזן החדשה עד כדי כך שיוכל להבחין במלים ולהבינן.

ממציאי האוזן האלקטרונית סבורים, כי היא תוכל לסייע, במידה זו או אחרת, לכשני שלישים מן הסובלים מחרשות. יש, מכל מקום, חרשים שלהם אין המכשיר החדיש מסוגל לעזור. לפני שמחליטים על השתלה יש לערוך למועמד מבדקים מסוימים כדי לקבוע אם המיתקן עשוי לסייע לו. רופא אחר, ד"ר וויליאם הזבל מן הפקולטה להנדסה ביו־רפואית באוניברסיטה יוטה, עובד כעת על פיתוח מיתקן דומה שיהיה מחובר ישירות למרכז השמיעה במוח. מקווים, שמיתקן זה יוכל לסייע לאותם אנשים שהמיתקן הקיים אינו מתאים להם.

בית ספר לאחיות מוסמכות "דינה"
בית חולים בילינסון

ההרשמה ללימודים נמשכת

השנה תחול תוכנית לימודים חדשה בה ירוכזו מרבית הלימודים תוך שנתיים.

השנה השלישית משמשת כשנת סטאז' בה תקבלנה התלמידות מענק כספי.

לבית הבראה בכפר החורש

דרוש אחראי להחזקה

לפנות להנהלת בית ההבראה כפר־החורש טל' 063־56685, או למרכז קופת־חולים רחוב ארלוזורוב 101 תל־אביב.

משרד העבודה
האגף להכשרה מקצועית
מחוז באר־שבע והנגב — מרכז קופת־חולים
מודיעים

נמשכת ההרשמה לבתי־הספר לסכנאי רנטגן שעל ידי קופת־חולים

משך הלימודים שנתיים, בתנאי פנימיה.
מתקבלים מועמדים בוגרי בתי־ספר תיכוניים לאחר שרות צבאי.
התלמידים יקבלו מענקים משך שתי שנות הלימוד.
ההרשמה בכל יום בבית מרכז קופת־חולים רחוב ארלוזורוב 101, חדר 433.

בוגרי י"ב כתות! נמשכת ההרשמה
לביה"ס לסכנאי רנטגן

מיסודם של
משרד העבודה, אגף להכשרה והשתלמות מקצועית — קופת־חולים

בשתי שנות הלימוד ייהנו התלמידים מתנאי פנימיה ומדמי כיס.

לפנות בכל יום בשעות 08.00—14.00
בבאר־שבע — להנהלת קופת־חולים, דרך פעילי בגין, חדר 114
בתל־אביב — מרכז קופת־חולים, רח' ארלוזורוב 101, חדר 430

לבריאות 10

מוסף "לבריאות" — מוגש כשרות לקוראי "דבר". המוסף מופיע פעם בשבועיים והקוראים מוזמנים בזה להגיב, לשתף פעולה, לשאול שאלות המטרידות אותם בכל נושאי הבריאות והאישפוז. כל השאלות והתלונות תיענינה במדורי המוסף על־ידי רופאי קופת־חולים ועל־ידי המחלקות המתאימות במרכז קופת־חולים.

ת מהפכני חדש של קופ"ח

רופא העצמאי בביתו

ת עלי מוהר

זה הגדולה תמה, התחיים ת ובבתי־החולים חזרו. לכ־ למסלולם הרגיל ולמסלולם אולם קשה לשער כי קופת־ של אחרי השביתה תדמה של טרום־השביתה.

שטלטלה גדולה זו לא עב־ הפוסד מבלי להשאיר בו

קופת חולים התפנה לדון עבודה חדשות הכשרויות לשיפור המצב ולהביא הרבוטחים. כמה משיטות אלה בגדר הצעה. ואילו ב־ החלו להשתמש חדשים מעב־ פורץ השביתה. דוגמה לאלה היא שיטת הרופא או רופא בביתו, שבה לפני חדשים מספר. שיטה שרות למבוטחים להיבדק אצל רופא בביתו, כאשר משלמת לרופא את שכרו. הצטרפו לשיטה זו כמאת־ אים, ומבין חברי הקופה לה כ־25.000 איש. לפי לה זכתה השיטה הן מצד וחן בצד המבוטחים. יש כי המספרים יגדלו בעתיד קופ"ח חידשה מיד אחרי את פניותיה לחברים להורישה זו וכבר עתה מצויים רוצים להצטרף אליה.

מתבצעת השיטה ומה הם ה? "שיטה זאת נוגדה דרישות חברי קופת־חולים" אומר שלום (סטפן) גראייק מרכז קופ"ח ומנהל איחוד חברים רבים רצו להיות לרופא בביתו, לקבל טיפול אינטימי יותר, ולא המנית עם התורים המרפאה רופא במרפאה עירונית ב־1700 נפש בעוד שרופא מטפל ב־400 חולים. והתחלת לפי שיטה זאת נבדקים אצל הרופא שאו פאים עצמאיים המתמודדים באותו איזור. כל חבר יכול לבחור לו רופא לפי ראות־עיניו. הוא מודיע על כך למזכיר המרפאה והלה נותן לו טופס לאותו רופא, ובזה נגמר העניין. החבר קשור לרופא כללי בחולים בעצמם, ואילו את יתר השירותים — טיפולי אחות, רפואה, מעבדה — הם ממשיכים לקבל במרפאה. זה אמנם גורם לפיצול. אך יש לזכור שבקופות החולים האחרות צריכים החברים ללכת מן הרופא למעבדה, משם לאחות ומשם לבית־המרקחת. כלומר, בקופות־החולים האחרות הכל בנפרד ואילו אצלנו הרי כל השירות — פרט לרופא — מרוכז במקום אחד".

הרופאים שיקבלו את החולים בביתם אינם רופאים שיצאו מן המרפאות כי אם רופאים פרטיים, רופאים במוסדות ממשלתיים וכן רופאי קופ"ח, הבתוספים אל הסגל הקבוע העובד במרפאות. זוהי איפא תוספת רופאים לקופ"ח, ובעתיד יגרום שרות הרופא בביתו ללא ספק גם להקטנת העומס במרפאות.

"בכל מרפאה — אומר סטפן גראייק — תלויה רשימה של רופאים עצמאיים" — במשך חצי שנה שבה הוא נמצא בטיפולו, ואחר יכול להמשיך אצל אותו רופא או, אם יש ברצונו, לחזור למרפאה או לעבור לטיפולו של רופא עצמאי אחר. כאמור 250 רופאים עובדים כבר בשיטה זאת וקיימות פניות רבות מצד רופאים נוספים. בין הפונים — גם רופאי בתי־החולים.

"עשינו סקר בין החברים שעברו לשיטה זאת, ולמעלה מ־90 אחוזים היו מרוצים. בעת שביתת הרופאים הוברר לנו גם כי רבים מחברי קופ"ח מעוניינים להמשיך בקבלת השירות הרפואי במתכונת שהיתה נוהגה בזמן השביתה, כלומר ללכת לרופא פרטי כרצונם, לשלם לו כסף, ולקבל מקופ"ח החזר בגובה של 70 אחוז או יותר מן התשלום. מרכז קופ"ח מוכן ללכת לקראת החברים בנושא זה, כדי לאפשר להם לבחור ברופאים שאינם עובדים במסגרת שיטת הרופא בביתו, ואינם קשורים עמנו. גם אז יקבל החבר את יתר השירותים — במרפאה".

האם נעשים צעדים לשיפור המצב במרפאות העירוניות עצמן?

"אנו דנים גם בנושא זה" אומר סטפן גראייק. "בכוונתנו לפעול למען הקטנת התורים לרופאים מקצועיים, וזאת ע"י התקשרות לרופאים נוספים, מחוץ למרפאה, במטרה להקל את הלחץ. כבר לפני כמה חדשים הנהגנו פניה ישירה לרופא בחדרו, מבלי לקבל מספרים במשרד.

"לא תמיד אנו מצליחים להסביר לחברים את המצב, ואין ספק כי מצב שירותי הבריאות בארץ יותר טוב מאשר בארצות רבות בעולם. מה שפוגע בנו כאן הוא ריבוי הביקורים אצל הרופא והשימוש המופרז בתרופות, כאשר אין תשלום, סמלי אפילו, עבור תרופה בעוד שברוב ארצות העולם חייב החולה לשלם חלק ממחיר התרופה. השביתה הוכיחה שכאשר קשה להגיע לרופא, או כאשר צריך לשלם עבור זאת — יורד מספר הביקורים ב־80 אחוזים. צריכת התרופות ירדה ב־50 אחוזים. אלה הבדלים משמעותיים המוכיחים כי אפשר לקיים את שירותי הבריאות בארץ במצות ביקורים ובצריכה קטנה יותר של תרופות. נצטרך ללמוד מזה לגבי העתיד.

שלום (סטפן) גראייק

"ואנו דנים כבר בצמצום הביקורים ובהנהגת תשלום עבור תרופות".

האם שיטת הרופא בביתו תחליף לבסוף את השיטה הקיימת?

"בכל מקרה תישאר המרפאה הבסיס העיקרי של השירות הראשוני למבוטח. יתכן שבעתיד נוכל לחסוך בהקמת מבנים נוספים ולהשקיע הכסף בשיפורים שונים. אנו מרחיבים עתה את השילוב בין המרפאה לבית־החולים. כשהמרפאה שליד בית־החולים הגדולה את אותרה, ויעבדו בה רופאי בית־החולים, שמספרם יגדל באמצעות הגדלת התקנים".

— מה עם החזרת כספים לאלה ששילמו סכומים גדולים בחדרי מיון בזמן השביתה?

"הוחלטנו למחרת השביתה להחזיר לאלה ששילמו שם 50 ל"י כ־12.5 ל"י נוספות, כלומר 32.5 ל"י במקום 20 ל"י כרגיל. מי שאושפז בבי"ח יקבל את מלוא 50 הלירות. כלומר, מי שביקר בחדר מיון וקיבל טיפול יקבל 75 אחוזים מהמחיר ששילם, ומבר שאושפז, יוחזר לו הסכום המלא ששילם".

עם הפעלת שיטת הרופא העצמאי ייעלמו התורים במרפאות

רים אמריקאים:

לכוהול – גורם לאימפוטנציה

ם השותים כמויות גדולות קאות חריפים במשך מספר סתכנים באימפוטנציה. לזו הגיעו שני רופאים אמ־ שחקרו את השפעת ה־ל על חיי המין. תמונתו האלכוהול מסוכנת במידה של העובדה, כי במקרים ם הנזק הנגרם הוא בלתי יפוי ואינו חולף גם לאחר נגמל מן הבקבוק.

אים, ד"ר פרדריק למר ור־ ויליס סמית מבית־החולים באלכוהוליסטים בעיר שבמדינת וושינגטון, מב־ את מסקנותיהם על מחקר במשך 37 שנים, על חייהם 14.0 אלכוהוליסטים זכרים. או, כי שמונה אחוזים מן ם סבלו מאימפוטנציה מחמת גלל ההתמכרות לשתיה. ב־ אחוז מן המקרים נמשכה טנציה גם לאחר שנים של ת מבקבוק. במקרים אח־ ל שיפור במצב לאחר הוד־ מספר כל התרחקות מן ה־

ר בין אלכוהול ואימפוטנ־ זה ידוע כבר לפני שנים במחזהו מקבת לם שקספיר השוער השיכור את ה־ הבאים: "האוכל לבשל, מגרה אותו וגם משקיעה מעוררת היא את התאוה ת המעשה".

סקסולוגים אמריקאים ידו־ מסטרס וג'ונסון, הצביעו ב־ על העובדה, שהאלכוהול הוא בשכיחותו בין הגורמים ש־ חולים גברים את האשמה וטנציה. הפציינט האופייני שלהם היה הגבר הלהוט הבקבוק שנתקל לראשונה בבעיה של אימפוטנציה לאחר מסיבת שתיה. למחרת שתה מעט למעלה מן הרגיל בגלל דאגתו, ובלילה שוב "נכשל" במיטה. הקדירה זו נרגה, איפוא, לסידרה שלמה של "יותר מדי משקאות ופחות מדי הצלחות בחדר השינה". מימצאים אלה עלו בקנה אחד עם הדעה שהיתה מקובלת עד כה, לפיה — הקשר בין אלכוהוליזם ואימפוטנציה הוא פסיכולוגי בעיקרו: אדם מגוים בשתיה בגלל כשלונות בחיי המין, או שההתמכרות לבקבוק והאימפוטנציה נובעים מאותן מועקות פסיכולוגיות.

המחקר החדש, לעומת זאת, מדגיש את הקשר הפיזיולוגי בין השתייה המוגזמת ובעיות המין. לדעת ד"ר למר וד"ר סמית נגרמת האימפוטנציה בגלל השפעתו ההרסנית של האלכוהול על מערכת העצבים. במאמר שפירסמו בכתב־עת לרפואה טוענים השנים, כי האלכוהול משפיע ישירות על אותם חלקים במערכת העצבים הקשורים לאבר המין ומשבש את המכניזם הגורם לזיקפה.

העובדה, כי האלכוהול עשוי לפגוע במערכת העצבים בדרכים שונות ידועה זה מכבר. ידוע, כי הפגיעה עשויה להתבטא בחולשה ברגלים, במחלת השיכחה או בבעיות דיבור. גם הפרעות אלה עשויות להימשך זמן רב לאחר שהחולה נגמל מן השתיה.

החוקרים האמריקאים הדגישו, כי הפציינטים שבהם טיפלו לא סבלו מהפרעות פסיכולוגיות בתחום חיי המין וניהלו חיי מין נורמליים לפני שהאלכוהול פגע ביכולתם. לאחר שנגמלו מן השתיה לא היתה, לכאורה, כל סיבה שלא ישובו לנהל חיי מין תקינים. העובדה, כי רבים מהם לא היו מסוגלים לכך מוכיחה, כי אכן נגרם נזק בלתי ניתן לתיקון למערכת העצבים.

"למרבה הצער", אמרו הרופאים. "האימפוטנציה מופיעה רק כאשר הנזק למערכת העצבים הוא בשלב מתקדם ואז כבר אין שום אפשרות לטפל בנזק זה ולרפאו. הטיפול הרפואי היחיד שאותו אנו יכולים לנקוט הוא — להזהיר את המכורים לשתיה להרפות מן הבקבוק ברגע שהם חשים בסימנים ראשונים של חוסר יכולת מינית, בתקווה שההתפכחות בזמן יעשו את שלהם ויחזירו את המצב לתיקונו". הסכנה אורבת, לדעת שני הרופאים, לאנשים הרגילים לשתות חצי בקבוק ויסקי, או יותר, ביום, והמתמידים בהרגל זה במשך חמש שנים או יותר. מצב שתיה כזה נראה אולי מופרז בעיני ישראלי ממוצע הטועם משקאות חריפים רק בהזדמנויות חגיגיות, אך הוא מקובל בקרב הרבה "משפחות הגונות" בארה"ב, שיצטרכו עתה לשקול מחדש את הרגליהן נוכח מימצאי המחקר.

בית הבראה "כינרות"

מכתבי תודה רבים של חברים ששהו בבית ההבראה החדש של קופ"ח, "כינרות", הגיעו ומגיעים למערכת "לבריאות". הבניין החדש, הנוף המאודיה במקום מעוררים התפעלות.

עם זאת, הגיעונו גם כמה הערות על סדרים מסויימים שאינם משביעים רצון. משפחת רוזנבלום מתל־אביב סבורה כי יש לתת את הדעת על הרעש הבלתי נסבל בחדר האוכל, הן מצד המבריאים והן בגלל הקריאות הקולניות לטלפון. "גם הנהגו להגביל את מתן השתיה" — מוסיף זלמן רוזנבלום — "עד לשעה 5.30 ולדרוש תשלום תמורת השתיה לאחר מכן גורמים לתרעומות אצל חלק מהמבריאים, ואולי כדאי ללמוד ממנהגם של בתי ההבראה בקיבוצים, המחלקים תלושי תה ועוגה; ובצורה זו יוכל המבריא לנצל את התלושים כרצונו".

במרכז קופת־חולים נמסר לנו כי אמנם הוחת שטח אקוסטית במבנה חדר האוכל, וכי עתה מתכננים האדריכלים את התיקונים שיבוצעו בקרוב.

אשר לקריאות הטלפון בשעות הארוחות — "שעות אלה — נאמר לנו — הן השעות היחידות שבהן אפשר להשיג את המבריא בטלפון. המבריאים עצמם רואים בשרות זה דבר חיוני מאוד. מלבד זאת אנו עורכים קורסים לטלפוניסטיות ולאלה שליד הרמקול ומדריכים אותם כיצד לקרוא למבריאים בשקט כדי למנוע קולניות מופרזת".

בנושא הגבלת השתיה אחר הצהריים: "לפנים היה נהוג שכל הארוחות ניתנות בשעה קבועה לכולם. בשנים האחרונות הנהגנו ליברליזציה גדולה בשטח זה. כל הארוחות ניתנות ברווח זמן די סביר. ורווח הזמן לכל ארוחה שנמשך כשעה וחצי הוא בוודאי למעלה מסביר.

אי אפשר שהארוחות תינתנה כל היום ללא הפסקה, בעיקר בשעות אחר הצהריים כאשר הצוותות צריכות להכין את ארוחת הערב.

אשר לתלושים, גם ב"כינרות" הונהג הסידור של תלושים. במשך השעות שנקבעו יכול כל מבריא לנצל את התלושים כרצונו".

זכויות הורים

הגברת צ. ה. מקרית אתא שואלת:

אני ובעלי הננו חברים בקופת־חולים כשנה, מאז עלינו ארצה, ואנו מבוטחים בביטוח מלא.

בקרוב עומדת להצטרף אלינו חמותי, שהחליטה לעלות בעקבותנו ארצה.

הבעיה המעסיקה אותנו בקשר לכך היא זאת: חמותי עברה את גיל 70 והיא אשה חולנית וזקוקה תדיר לעזרה רפואית. מאחר שאין לה כל הכנסות או פנסיה וגם הכנסותינו שלנו מצומצמות, איננו יכולים להרשות לעצמנו שירותי רפואה פרטיים. ברצוננו לדעת האם אפשר יהיה לרשום אותה בקופת חולים כחברה בזכויות מלאות, ואם לא, באיזו צורה תוכל לקבל עזרה בקופת חולים?

תשובת מרכז קופת חולים:

לפי הנתונים שהשואלת מוסרת קרוב לוודאי, שחמותה לא תוכל להתקבל בחברות מלאה; לפי תקנות קופת חולים אדם שאינו מסוגל לעבוד בגין מצב בריאותו או גילו, אינו מתקבל כחבר.

אולם אל לפונה לדאוג, כי חמותה תוכל לקבל עזרה רפואית בקופת חולים בזכויות הורים.

קופת חולים מאפשרת להורי חברים לקבל עזרה רפואית, אם אין להם שום הכנסה מחוץ לתמיכת הילדים, או שיש להם הכנסה אך היא אינה עולה על הסכום המותר לצורך זכאות לקבל "זכויות הורים".

עזרה זאת ניתנת פרושה, שהילדים שבזכותם הנזקק זכות זו להוריהם, אינם משלמים כל תשלום נוסף למס החבר שהם משלמים; אולם ההורים משלמים בעד עזרה רפואית לפי תעריפים מוזלים. למשל, הורה אי משלם בעד ביקור אצל רופא סך של —.2 ל"י ותמורת התשלום הזה הוא מקבל גם סוגים שונים של תרופות ללא תשלום נוסף.

על השואלת לפנות לסניף קופת חולים שאליו שייך ההורה ובסניף תחתום על "טופס בקשה להורשת צורה", והעניין יוסדר ללא דיחוי.

דבר כלכלה

לשנות את שיטת התשלומים הרטרואקטיביים

מאת מיכאל שמר

אחד התהליכים השליליים שהתבלטו בחודשים האחרונים, בתחומי מדיניות השכר ויחסי העבודה, הוא הגידול הניכר בהיקף התשלומים הרטרואקטיביים. נראה שללא חשש של הפרזה אפשר לקבוע שמאות אלפי שכירים קיבלו — ויקבלו — במשך השנה תשלומים, לעתים של אלפי ל"י, על חשבון העלאות שכר המגיעות להם מתאריך תחילת הסכם העבודה, כלומר מאפריל 1972.

משמעותם השלילית של תשלומים אלה מרובות. כמדומה, לכל: הם מהווים גורם בלתי מבוטל להחמרת הלחצים האינפלציוניים. בין היתר משום שהם ניתנים בתשלום אחד על חשבון העבר ולכן קיימת נטייה להתייחס אליהם כאל הכנסה מיוחדת ולא כאל חלק מהכנסות השכר הרגילות; הם נמנים על הגורמים להחרפת המו"מ על הסכם העבודה החדש וגורמים לשיבוש במערכת השכר; וכמו כן הם מונעים חישוב נכון של תוספת השכר המלאה בשנה הקודמת. כפי שמציין יעקב ארנון במאמרו השבועי מעוותים תשלומים אלה את נתוני השכר והתחלקות ההכנסה ובכך משפיעים גם לרעה על קביעת מדיניות השכר לשנה הבאה.

באחרונה הועלו מספר הצעות לתיקון המצב. שר האוצר דיבר על ביטול מוחלט של התשלומים הרטרואקטיביים. שר העבודה הציע כבר לפני מספר חודשים לקבוע הסדרים שיחייבו את העובדים והמעסיקים לחתום על הסכם עבודה חדש, במקביל לתום תוקפו של הסכם העבודה הקודם. אין ספק שהסדרים כאלה ימנעו, או לפחות יצמצמו מו"מ המתמשך על פני שנה או יותר. הגשמתן של שתי הצעות היוביות אלה תלויה, בין היתר בשינוי המועדים שבהם נחתמים הסכמי העבודה החדשים. נראה שיש לקבוע מועד אחד לחידוש הסכמי העבודה בכל ענפי המשק, כדי למנוע את הזהויות הרבות במהלך המו"מ, כשכל איגוד מקצועי מעוניין "למשוך" עד כמה שאפשר את חתימת ההסכם בהנחה שכך יזכה בכל ההטבות שקיבלו קודמיו.

עתה הוא הזמן לפעול להגשמת הצעות אלה. אם רוצים להחיל את השינויים הרצויים במדיניות השכר וביחסי העבודה כבר בשנה הקרובה. אם לא יוחל בהקדם במו"מ עם המעסיקים וההסתדרות ואם לא יינקטו ההליכים התחוקיים והמנהליים הדרושים כבר בחודשים הקרובים, נהיה עדים גם ב־1974 לתופעות השליליות שציינו אגב ביצוע הסכמי השכר השנה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי חדרה

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי למשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה הוגשה בקשה לאשור תשריט חלוקת קרקע בגוש 10041 חלקות 235—233, 228—226. המהווה סטיה מתכנית ב.ע. המאושרת.

מהות הסטייה: שינויים קלים בשטח חלקות המשנה.

כל מעונין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל בימים ובשעות קבלת הקהל במשרדי הועדה המקומית האמורה ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בכתב תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו בעתון, לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה.

ד' ברזלי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה

תיק: חד/430

משבר ברלין
משבר קונגו
משבר קובה

תולדות עמי העולם ב־25 השנים האחרונות נדונות בספר חדש בהוצאת "יבנה"

תולדות העמים בדורנו

מאת ד"ר מיכאל זיו — מרצה בכיר באוניברסיטת הנגב.
וד"ר י. מ. לנדאו — פרופסור חבר למדע המדינה באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת בר־אילן.

בספר מפות צבעוניות, תמונות וכן רשימות הספרים לקריאה נוספת שיסייעו לקורא ליצור לעצמו תמונה מההתרחשות ההיסטורית המגוונת והמהירה שחלה במחצית היובל האחרונה.

המחיר הרגיל: 30 ל"י
לתקופה מוגבלת: —.24 ל"י בלבד

לכבוד
ספרית "דבר", ת.ד. 199 תל־אביב.
נא לשלוח לביתי את הספר "תולדות העמים בדורנו".
רצ"ב צ'יק ע"ס 24 ל"י.
שם______
כתובת______
חתימה______

ספרית דבר
הפצה ספרית "דבר".

בנק ישראל: מגמות מדאיגות במאזן התשלומים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

דין וחשבון על ההתפתחויות הכלכליות בחודשים האחרונים שהוכן על־ידי מחלקת המחקר של בנק ישראל, מלמד כי מגמות החלוקים הקיימים על יבוא ההון ברביע הראשון של השנה מסתבר שחלה ירידה מסויימת בהיקף ההעברות החד־צדדיות. בפרט בסעיף ההעברות של יחידים. דו"ח בנק ישראל קובע כי לירידה בהעברות החד־צדדיות משמעות חשובה. פירושה הוא גידול רב יותר במצבת ההתחייבות לצורך מימון הגרעון. עוד מגלה הדו"ח, כי ביתרות מטבע החוץ של המשק היה הגידול בחמשת החודשים הראשונים של השנה איטי בהשוואה לשנה הקודמת. בסך הכל גדלו היתרות ב־90 מיליון דולר, אחרי ניכוי השפעת הפיחות של הדולר בהשוואה למטבעות אחרים.

בתחום המחירים בולטים במיוחד הממצאים על מחירי הדירות כפי שהם מתפרסמים בדו"ח. על פי מדד המחירים לצרכן נמשכה העליה המהירה במחירי הדירות, בחמשת החודשים הראשונים של השנה. הנתונים הם תוצאה של שימוש בסקר רבעוני של מחירי דירות ובמדד הוצאות הבניה לגורים. ואולם הסקר האחרון שיתפרסם יתייחס לתקופה שמרכזה אחד בינואר. לגבי תקופה זאת מתברר שעדיין היתה עליה במחירי דירות ואולם העליה היתה בקצב איטי יותר מאשר בתקופות קודמות. בדו"ח נאמר עוד, שמה שהכתוב עוד יותר הוא שקצב העליה במחירי הדירות היה יותר איטי מקצב העליה במדד תשומות הבניה. לעובדה זו יש להוסיף שגדל מלאי הדירות הלא מכורות שבידי הקבלנים. אף כי הדבר לא נאמר במפורש מניחים מן הדברים הכתובים בתוך בנק ישראל, כי חלה האטה מה בהתפתחויות בתחום מחירי הדירות וכי יתכן ועשויה להסתמן יציבות מה בתחום זה.

הסרת הפיקוח בראשית השנה האיצה עליית המחירים

נקודה מעניינת אחרת בדו"ח היא השפעת הסרת הפיקוח על המחירים בינואר 1973 וצמצומו לכ־126 מוצרים בלבד. דו"ח בנק ישראל קובע, כי עיקר הפיקוח על המחירים התרכז במחירי התפוקה התעשייתית. כאשר הוסר הפיקוח, חלה האצה בולטת ביותר בקצב עליית מחירי התפוקה התעשייתית. עליה זו נסתכמה בחמשת החודשים הראשונים של השנה בכ־13 אחוז, שפירושה קצב עליה שנתי של כ־33 אחוז. יצויין שבמשך כל השנה שעברה עלו מחירי התפוקה התעשייתית ב־9 אחוזים בלבד.

בנק ישראל קובע גם, כי החלטת הממשלה ערב חג הפסח, לאשר העלאה במספר מוצרים הנחשבים כמוצרי יסוד, בעקבות עליית מחיריהם. בהיל ואי הגדלת הסובסידיות אגב כך ביתר עם העלאת מה בחלק מהמוצרים שעליהם הוטלו מיסי עקיפין נוספים — כל אלה הביאו לכך שחלה עליית מחירים. עליה זו היתה מעבר למה שצפוי. ברביע הראשון של שנת 1973 חלה ירידה ביצוא החקלאי. ירידה נוספת ביצוא החקלאי נרשמה בחודשים אפריל—מאי. הירידה כולה על פי נתוני הבנק התרכזה ביצוא הדרים, בעוד שביצוא מוצרים חקלאיים אחרים היתה אף עליית מה.

השפעה שאינה מוסברת כולה בתחום היצור הוא הגידול ביצוא התעשייתי ללא יהלומים בחודשים הראשונים של 1973. בחודשים אפריל—מאי גדל היצוא התעשייתי ללא יהלומים לכדי 9 אחוזים בקירוב. עליה זו היתה למרות הביקוש המקומי הגואה, שעליות מחירים בשוק המקומי מעבר לעליה בסחורות מיצוא. דו"ח בנק ישראל קובע כי עובדה זו מורידה את הכדאיות היחסית ביצוא. ואולם על אף המשך עליית המחירים בארץ נרשמה התאוששות של היצוא בחודשים האחרונים, שאינה מתרכזת בתחומים צרים כי אם מקיפה את מרבית הענפים. ואולם הדו"ח קובע ששיעורי הגידול ביצוא הינם נומינליים וכלולה בהם השפעת עליית המחירים בשווקים הבין־לאומיים וגם השפעת פיחות הדולר. מטעם זה קשה לפי שעה, לדעת אם גם בניכוי עליות המחירים מתקבלת עדיין החשה בגידול היצוא.

אשר ליבוא מציין דו"ח בנק ישראל שלאחר קיפאון במשך מרבית השנה שעברה חלה עלייה תלולה של כ־20 אחוז, ביבוא מוצרים לייצור בחודשים הראשונים של 1973. התפתחות זו, של גידול ביבוא תשומות לייצור, היתה לפי דו"ח בנק ישראל התפתחות צפויה. זאת, בגלל מיעוט ביבוא בשנה שעברה מחד גיסא, והמשך התרחבות הייצור במשק מאידך גיסא. בידי בנק ישראל אין נתונים על מאזן התשלומים כולו עבור שלושת החודשים הראשונים של שנת התקציב הנוכחית. ואולם כלכלני מחלקת המחקר בבנק קובעים, כי מנתוני סחר החוץ בלבד יוצא, שהגרעון במאזן החוץ המשיך לגדול, זה הרביע השלישי ברציפות בקצב של 12 אחוז. כלכלני הבנק קובעים, כי לנוכח הלחצים האינפלציוניים ועליות המחירים בשוק המקומי צפוי המשך גידולו המהיר של היבוא, ובעקבותיו המשך גידולו של הגרעון במאזן התשלומים.

7 מיליון דולר — ההכנסה הצפוייה מיצוא שימורי עגבניות

מאת א. סדומי, סופר "דבר"

בימים אלה פתחו מפעלי השימורים את שעריהם לקליטת עגבניות־התעשיה. שטחי עגבניות אלו משתרעים על 25 אלף דונם, בהם מצפים להספקה של 100 אלף טונה.

מנהל מועצת הירקות א. בן־יעקב אמר לסופר "דבר", כי התעשיה משלמת 200 לירות לטונה העגבניות, בפתח ביהח"ר, ומחיר זהה היא משלמת לעודפי עגבניות־המאכל. בשנים האחרונות גדלה הספקת העגבניות לתעשיה מ־57 אלף טונות בשנת 1971 ל־77.6 אלף טונות אשתקד ו־100 אלף טונות, כאמור, השנה. אך במקביל חלו גם שינויים בהרכב המגדלים. הקיבוצים ירדו מ־34 אחוז ב־1969 ל־16.1 אחוז ב־1972 ואילו המיעוטים עלו מ־14 אחוז ב־1969 ל־30.2 ב־1972. המושבים ירדו מ־33 אחוז ב־1969 לכ־28 אחוז ב־1972 ולעומתם עלו המושבים השיתופיים מ־11 אחוז ב־1969 ל־18.7 אחוז ב־1972. בס"ה תפסו, איפוא, המושבים בשנה שעברה כ־47 אחוז מהשטחים ואחריהם המיעוטים — 30 אחוז. הקיבוצים — 16 אחוז ואחרים — 7 אחוזים.

כאשר הוחל בשנת 1968 בגידול מיוחד של עגבניות התעשיה, הרחו לזנים מיוחדים המבשילים פחות או יותר בזמן אחד ולכן אפשר לקטוף אותם בקומביין, היו סבורים שבגידול ממוכן הוא יתפוס אחד המקומות העיקריים בקיבוצים. אולם, במשך חמש השנים מאז חלה נסיגת הקיבוצים מגידול זה, לטובת המיעוטים והמושבים, וכמסתבר קוטפים היום רק כמחצית מעגבניות התעשיה בקומביינים והשאר נקטף בידיים. הן במשק הערבי והן בחלק מהמשק היהודי, הנעזר בעבודת ידיים ערביות.

עגבניות התעשיה מעובדות ע"י כ־14 מפעלים ש"שלושת הגדולים" בהם היו בשנה שעברה "מילוז" (21.2 אלף טונות), "פומר" (11.6 אלף טונות), "עסיס" — (7.1 אלפים טונות). הספקת עגבניות התעשיה לבתהח"ר תימשך שלושה חודשים, עד מחצית אוקטובר, לערך, ובתקופה זו ייקלטו גם עודפי עגבניות־המאכל. אם יהיו. עיבוד עגבניות התעשיה בכמויות גדלות והולכות משנה לשנה, לא בלבד שהוסיף לתעשיה זו מוצר חדש ומבוקש בשוקי חו"ל, אלא הוא גם סתם את הפער בתעסוקה שהיה קיים בבתהח"ר בין גמר עונת עיבוד ההדרים לבין התחלת עונת ההדרים החדשה. יש בכך ניצול מלא יותר של כוח האדם והמכונות, צימצום ניכר בהוצאות הכלליות וכמובן העלאת הרווחיות בכל המוצרים.

השנה יעובדו 110 אלף טונות

מנהל המועצה לשימורים, מנחם סבידור אמר לסופר "דבר", כי בשנה שעברה עיבדה התעשיה, יחד עם עודפי עגבניות־המאכל, 87 אלף טונות. והוא מקווה לעבד השנה לפחות 110 אלף טונות. (לדבריו, יש חוזים על הספקת עגבניות יעודות בכמות של 120 אלף טונות, מלבד עודפי המאכל). אשתקד הכניסו מוצרי העגבניות ארבעה מיליון דולר. אך כיוון שהשנה יש מחסור בשוק העולמי במוצרי עגבניות והמחירים עלו ולנו יהיו כמויות גדולות יותר מאשתקד, יש סיכויים טובים להגדיל את ההכנסה. לפחות, עד 7 מיליון דולר. יש לציין כאן שבמשך כל השנים, מאז הוחל בגידול העגבניות היעודות לתעשיה, היה פער ניכר בין החוזים התחומים להספקה לבין הביצוע, שהגיע רק ל־85 אחוז בערך.

רק בשנה שעברה הגיע הביצוע, לפי החוזים, ל־97 אחוז ועדיין מוקדם לקבוע מה תהיה ההספקה המדוייקת השנה. אך, כאמור, יש גם השנה עודפים ניכרים של עגבניות־המאכל, המשלימים את החסר ויסייעו לתעשיה לעמוד בחוזי המכירה ולספק את דרישות השוק. זוהי גם הזדמנות טובה להתבסס בשוק ולרכוש קונים חדשים. ואם תיוותר התעשיה השנה בתום העונה ללא מלאי. יש להניח כי לשנה הבאה יהיה שוב זינוק חדש להגדלת שטחי העגבניות היעודות לתעשיה.

במערכת המסים

השפעת מענק פרישה על פטור חלקי ממס על קיצבה

מאת עו"ד ש. י. חנן

במאמר שעבר פרסמנו במדור זה את הראשון בסדרת המאמרים המבהירים ומדגימים את ההוראות החדשות שבפקודת מס הכנסה בדבר פטור חלקי ממס על קיצבה. במאמר הקודם פורטו סוגי הקיצבות ושמי מקבלי הקיצבות שאליהם מתייחס החוק. בעבר הייב כל סכום חודשי של קיצבה במס רגיל ביד מקבלו.

ההוראות החדשות קובעות כי מ־1.4.73 יהיו 25 אחוז מסכום הקיצבה פטורים ממס, וזאת עד לסכום קיצבה חודשית של 2.100 ל"י. התיקון החדש לחוק מורה כי יש לצמצם את הפטור של 25 אחוז אם נתקבל מה שהחוק מכנה "מענק פטור" או שחלק מהקיצבה הוון.

להבנת המושג של "מענק פטור" יש לזכור את הוראות הסעיף 9 (7א) לפקודת מס ההכנסה. הסעיף מורה כי יינתן פטור ממס ל"כל סכום הון שנתקבל כמענק פרישה או מוות (= פיצויי פיטורין המשולמים עקב פרישה מעבודה או עקב מוות), אלא שאם יראה הנציב שסכום המענק עולה על הביקול (= פיצוי של חודש עבור כל שנת עבודה) שיקבע הנציב בהתחשב בתקופת השירות, בגובה השכר, בתנאי העבודה ובמקרה של פרישה — בנסיבות הפרישה... ובלבד שסכום המענק הפטור במקרה של פרישה לא יעלה על 2.250 ל"י לכל שנת עבודה".

לאחר הבנת הרקע נוכל לעבור לבחינת המושג המרכזי של "מענק פטור". "מענק פטור" — פירושו אותו חלק ממענק פרישה הפטור ממס על פי סעיף 9 (7א) לפקודה ואשר נתקבל ע"י הנישום, או ע"י באי־כוחו, ביום 1.4.73 או בתאריך מאוחר יותר. מכאן, שמענק כזה שנתקבל ע"י העובד או ע"י שאירו בתאריך כלשהו לפני 1.4.73 אינו כלול בהגדרת "מענק פטור" ואין להביאו בחשבון במסגרת הפעלת ההוראות החדשות.

עם זאת נקבע בחוק כי שלושה סוגי מענקים לעובדי מערכת הביטחון לא יובאו בחשבון אף אם נתקבלו אחרי 1.4.73, ואלה הם: —

(א) מענק ששולם לפורש משירות קבע בצה"ל, על פי סעיף 18 לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות), תשי"ד — 1954.

(ב) מענק ששולם לשוטר הפורש משירות במשטרת ישראל או לסוהר הפורש משירות בתי הסוהר לפי סעיף 22, לחוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב) תש"ל — 1970.

(ג) מענק ששולם לעובד שירותי הבטחון כפי שיקבע ראש הממשלה.

בגלל הסיבוך הכרוך בחישוב סכום הקיצבה החודשית הפטורה ממס בבקרה שנתקבל מענק "פטור" אחרי 1.4.73, נקדים התחלה דוגמא מספרית: באפריל 1973 פרש פלוני מעבודתו לאחר 35 שנות שירות וקיבל מענק פרישה סכום בסך 52.500 ל"י (לפי 1.500 ל"י לחדש). אלמלא קיבל את מענק הפרישה, היה זכאי לפטור על 262.50 ל"י מן הקיצבה החודשית (25 אחוז ב־1.050 ל"י). בגלל המענק הפטור שקיבל, יהיה הסכום הפטור ממס לא 262.50 ל"י, אלא רק 77.25 ל"י, וזאת לפי החישוב הבא: סכום הקיצבה החודשית (1.050 ל"י) פלוס המשכורת החודשית לפיה חושב המענק (1.500) הם 2.550 ל"י. המכונים בחוק "הסכום הכולל". מהסכום הכולל (2.550 ל"י) יש להפחית את סכום הקיצבה המירבית עליה מגיע החוק את הפטור החלקי (2.100 ל"י) והסכום המתקבל 450 ל"י נקרא בחוק "ההפרש". החוק מורה, כי הסכום שעליו לא יינתן הפטור הוא: במכפלת ההפרש (450 ל"י) בקיצבה החודשית (1.050 ל"י) חלקי הסכום הכולל (2.550 ל"י). הסכום היוצא הוא 182.25 ל"י. כאמור, סכום הקיצבה לגביו זכאי פלמוני לפטור ממס הוא, איפוא, 262.50 ל"י (= רבע ב־1.050 ל"י) פחות ה־182.25 ל"י, ונקבל 77.25 ל"י. שהם סכום הקיצבה הרק בגינו זכאי פלמוני לפטור ממס, וזאת בעקבות קבלת "מענק הפטור".

הקורא הרוצה לבחון עצמו בהבנת החוק יערוך את חישוב סכום הקיצבה החודשית הפטורה ממס בנתונים הבאים: עובד פרש אחרי 30 שנות עבודה. משכורתו האחרונה היתה 2.000 ל"י לחדש. הקיצבה החודשית שלו היא 1.400 ל"י. הוא קיבל "מענק פטור" בגובה של 30 אלף ל"י (לפי אלף ל"י לחדש בעבור 30 שנה).

החשוב הנכון צריך להביא לתוצאה שסכום הקיצבה החודשית הפטורה ממס היא 175 ל"י (= 350 פחות 175).

עליה בפעילות התעשייתית בחדשי השנה הראשונים

ברבע הראשון של 1973 היתה רמת הייצור התעשייתי (במחירים קבועים) גבוהה ב־1½% בהשוואה לרבע האחרון של 1972, וזאת לאחר שברבע האחרון של 1972 היתה עלייה של כ־4% לעומת הרבע הקודם. בששת החודשים האחרונים מאז אוקטובר 1972 עד מארס 1973 נמשך בממוצע קצב הגידול של הייצור התעשייתי בשיעור של כ־12% לשנה. על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הגידול בייצור ברבע הראשון של 1973 בהשוואה לרבע הקודם, בלט בעיקר בענפים: מתכת בסיסית, הדפסה והוצאה לאור (12% כל אחד), מוצרים כימיים ומוצרי נפט (7%), טכסטיל והלבשה (6%).

הפדיון של התעשיה, במחירים שוטפים, גדל ברבע הראשון של 1973 לעומת הרבע האחרון של 1972 ב־8% (שיעור גידול זהה נרשם גם באוקטובר — דצמבר 1972 בהשוואה ליולי — ספטמבר שנה הקודמת). כל הנתונים הובאו לאחר ניכוי ההשפעה העונתית הרגילה.

שכר העבודה לשכיר עלה ב־13 אחוז

מספר השכירים בתעשיה עלה, ברבע הראשון של 1973 לעומת אוקטובר—דצמבר 1972 בלמעלה מאחוז אחד ואילו מספר ימי העבודה למעשה של הפועלים (כולל השעות הנוספות) עלו בלמעלה מ־2½%, וזאת לאחר ירידה של כ־2% ברבע האחרון בהשוואה לרבע השלישי של 1972.

שכר העבודה היומי הנקוב לפועל (ללא הפרשים עבור תקופה קודמת) עלה בינואר — מרס 1973 ב־9½% בקירוב לעומת אוקטובר — דצמבר 1972. (הכל לאחר ניכוי התנודות העונתיות הרגילות).

סך כל שכר העבודה לשכיר (כולל הפרשי שכר עבור תקופה קודמת ותשלומים חד־פעמיים) עלה בתקופה הנ"ל ב־13%.

יצויין כי מדד המחירים לצרכן עלה בתקופה זו ב־5%.

העליה הניכרת בשכר ובמיוחד בשכר עבודה לשכיר, שהושגה בתקופה הנ"ל, משקפת, מלבד תחילת השכר העולה ותוספת היוקר ששולמה בתחילת השנה, גם את ההפרשים עבור התקופה הקודמת ששולמו לשכירים במסגרת הסכמי השכר.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מסתבר עוד כי בינואר—מרס 1973 בהשוואה לתקופה המקבילה של 1972 גדל הייצור התעשייתי (במחירים קבועים) ב־11% בקירוב, הפדיון של התעשייה (במחירים שוטפים) עלה ב־29%, מספר השכירים בתעשיה עלה ב־3% ומספר ימי עבודה למעשה של הפועלים (כולל שעות נוספות) עלו ב־5%. שכר העבודה היומי הנקוב לפועל (ללא הפרשים) עלה, במשך השנה האחרונה, ב־20% ושכר העבודה לשכיר אף ב־22% (עם הפרשים).

יעקב ארנון

השכירים — הנפגעים העיקריים מהאינפלציה

בימים אלה פורסם דו"ח ההנהלה המקצועית של המוסד לחקר התפוקה וההכנסות. דו"ח זה דן מדי שנה באחת הבעיות הפנימיות החשובות של החברה הישראלית, ההתפתחות שחלה בהתחלקות ההכנסה בין עבודה והון.

לפני שאבוא לניתוח מסוים של ממצאי הדו"ח רצוי לומר קודם כל מה אי־אפשר ללמוד ממנו. הדו"ח אינו עוסק בבעיית הפער הכלכלי האישי כלל ואין בו נתונים על אי־השוויון הקיים בחברתנו. חשוב להדגיש שהדו"ח מטפל רק בהתחלקות הכנסה בין עבודה והון, ורק בתחום זה ניתן ללמוד ממנו.

חשוב גם לזכור שאל נתוני המוסד ביחס לשנה שחלפה יש להתייחס בזהירות רבה. נקודה זו מודגשת גם על ידי ההנהלה המקצועית של המוסד. שכן נתוני השנה החולפת — גם כשהם מתפרסמים ביולי ולא בינואר, כפי שהיה נהוג בשנים קודמות — עדיין אינם סופיים, ולעתים חלים בהם שינויים. דבר המונע מאתנו להגיע למסקנות מדוייקות. לכך יש להוסיף כפי שצויין בדו"ח, שנתוני 1972 אינם כוללים עדיין את תשלומי השכר הרטרואקטיביים ששולמו וישולמו ב־1973, ובודאי שיגדילו את חלקם של השכירים יותר מכפי שהופיע בנתונים. היקף התשלומים הרטרואקטיביים קשה מאד להערכה מדוייקת.

בכלל, נדמה לי, שלנתונים של שנה בודדת חייבים להתייחס בהסתייגות מסויימת. מעניינים יותר הם הנתונים הרב־שנתיים. מנתונים אלה מסתבר, שמ־1967 חלה ירידה מתמדת בחלקה של העבודה בהכנסה הלאומית. נראה לי, עם זאת, שהירידה בחלק העבודה בשנים 1968—1967 אינה רלוונטית למגמה הכללית משום שהשנים 1966—1967 היו שנות מיתון חריפות, ומכאן שאין לראותן כשנות בסיס מתאימות לניתוח התפתחויות כלכליות חברתיות. ודאי גם, ששנים אלה למרות האחוז הגבוה של ההכנסה הלאומית שהופנה לגורם העבודה היו שנים לא רצויות. הן למשק והן לעובדים. כבסיס יותר מוצלח נראות לי השנים של 65—1963/1968, שהיו שנים נורמאליות בתעסוקה מלאה. בכל השנים הללו חלקו של גורם העבודה היה כ־83 אחוז ובכל השנים הללו היתה התשואה השנתית ליחידת הון סביב 7 אחוזים. מהדו"ח האחרון מסתבר שחלק העבודה בהכנסה הלאומית ירד מ־83 אחוז עד 74 אחוז, ושהתשואה השנתית ליחידת הון עלתה באופן הדרגתי ל־11 אחוז. בדיקת ההתפתחויות התלת־שנתיות מוכיחה שבכל השנים חרף תקופות המיתון היה שיעור הגידול בתוצר הלאומי הגלמי גבוה יותר משיעור השינוי בשכר (בשעת העבודה).

מסתבר איפוא, שאם אנו לוקחים כבסיס את השנים 1963—65/1968 הרי שבשנים אלה פיגרה התמורה לשעת עבודה אחרי גידול התוצר הלאומי וזאת בתקופה שהתשואה השנתית ליחידת הון עלתה. קשה לטעון, עם זאת, שמדיניות השכר בשנים האחרונות, שהיתה מבוססת באופן רשמי על עליות נומינליות של 13 עד 15 אחוז לא איפשרה שמירה על חלקו של גורם העבודה בהכנסה הלאומית. העובדה הבולטת בהקשר זה היא, שהמחירים, שהם הגורם העיקרי המשפיע על הרווחים של בעלי ההון עלו במהירות גדולה יותר מאשר השכר.

טענתם של העובדים שהשכר לא הדביק את קצב עליית המחירים מאז 1969 נכונה, אך המסקנה המתבקשת, לדעתם של אחדים, שעל סמך ממצא ניתן לתבוע עליות שכר נוספות אינה אפקטיבית כנראה. מן הנתונים מסתבר, שהשכר לשעת עבודה עלה בממוצע ב־70—1968 ב־6.1 אחוזים לשנה, ואילו המחירים עלו בממוצע ב־10.3 אחוזים לשנה. בשנים 71—69 עלה השכר לשעת עבודה בממוצע ב־12.6 אחוז ואילו המחירים עלו ב־15.9 אחוז. בשנים 72—1970 עלה השכר לשעת עבודה בממוצע ב־15.3 אחוז לשנה, בעוד שהתוצר במחירים שוטפים עלה ב־18 אחוז.

קשה להניח שהסיבה העיקרית להתפתחות זו היתה השינוי, שחל ביחסי הכוחות בין השכירים לבין בעלי ההון. סבירה יותר לדעתי היא ההנחה, שהאינפלציה של הביקוש ששררה במשק בשנים האחרונות היא שהביאה למצב זה. הנחה זאת תואמת את הידוע לנו מכבר, שנטייה אינפלציונית פועלת לרעת השכירים, ושכל התאמת של שכרם למחירים, העולים נעשית באיחור. בזמן אינפלציה — ובזאת נוכחו כבר הכל, כמדומה — נהנים מהיתרון היחסי הרב ביותר בעלי המלאי. בעיקר לאחר שבמשק הישראלי בוטל כמעט עיקרון הצמדה של ההלוואות. שצריך היה למנוע רווחים ספקולטיביים של בעלי ההון.

הלקח שיש להפיק מנתונים אלה הוא שהפסקת האינפלציה הוא תנאי מוקדם לגידול חלקם של השכירים בהכנסה הלאומית. ושהתחרות בתביעות שכר נוספות אינה משרתת שום מטרה. כל זמן שהאיגוד המקצועי יראה את עיקר תפקידו בהצגת תביעות להעלאת שכר העבודה, שמטרתן בין היתר מיצוי על עליית המחירים, יגרום הדבר לדחיפה נוספת של המחירים כלפי מעלה, והרווח של העלאות המחירים נשאר ויישאר בידיהם של בעלי ההון. אין שום קבוצה במשק שצריכה להיות מעוניינת יותר במלחמה באינפלציה מאשר השכירים. הגיע הזמן שנציגי השכירים ישתמשו בכוחם כדי לצמצם את התהליכים האינפלציוניים המאפיינים את המשק הישראלי בשנים האחרונות. ואין צורך להדגיש שדרישה זו אינה יכולה להיות תיאורטית בלבד. על נציגי כל הסקטורים במשק להתאים את הדרישות המופנות ביחס לשיפור ברמת החיים ליכולת המשקית האמיתית.

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז הסיוע לתעשיה הזעירה

יום עיון בנושא
אקולוגיה בתעשייה
לכידת אבק
וסילוק פסולת מוצקה

09.00 — דברי פתיחה — חבר הכנסת יוסף תמיר
יושב ראש ועדת הכנסת לאיכות הסביבה — אקולוגיה
מר משה פלד — מנהל המרכז
09.10 — "הנזקים הבריאותיים ממוצרי האבק לטווח קרוב ורחוק" ד"ר אליהו ריכטר — מפקח רפואי ארצי — משרד העבודה
10.10 — "החוק לשמירת איכות הסביבה" — אינג' אנטוניו פרנין
המרכז להנדסה סביבתית הטכניון — חיפה
11.20 — "שיטות וציוד לכידת אבק"
אינג' פיליפ קרומבי — חב' לייף
12.20 — "סילוק פסולת מוצקה מהמפעל ותיאום עם הגורמים המוניציפליים" —
אינג' משה אובהרובסקי — מהנדס איגוד ערים לתברואה — אזור דן.
13.15 — 14.00 "אספקטים כלכליים של סילוק פסולת מוצקת ואבק בתעשייה"
ד"ר משה נאמן — חב' לייף

יום העיון יתקיים ביום ב' — 16.7.73 במלון אכדיה, הרצליה־פיתוח.

● פרטים והרשמה: מרכז הסיוע לתעשייה הזעירה
שביל המרץ 4, קריית המלאכה תל־אביב
טל. 82—11—82, שלוחות 30, 33.

לציבור הנוסעים
מפתח־תקוה
לחופי הרחצה

הנהלת דן מודיעה על שרותי הסעה מיוחדים מפתח תקוה לחוף הרחצה באכדיה (הרצליה) החל מיום ב' 9.7.73.

מסלול ההסעה: תחנת המוצא מרח' חיים עוזר ליד תחנת קו 66
אוסישקין — הס — וולפסון — ההסתדרות — פרנקפורטר —
טרומפלדור — רמת־כובש — יצחק שדה — דרך דבוטינסקי
כביש גהה — כביש נתניה — חוף הרחצה.
חזרה באותו מסלול.

זמני יציאת האוטובוסים:
מפתח־תקוה בשעות 08.30 — 08.15
מחוף אכדיה 11.45 — 11.30

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאמנות
מודיעה על:

תחרות בי"ל להדפסים

שתערך בביה"ס לאמנויות — בקליפורניה בארה"ב.
לאחר התחרות תערך תערוכה של יצירות האמנים הישראליים במוזיאון י. מגנס בקליפורניה.
לקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות למחלקה לאמנות, משרד החינוך והתרבות רחוב יפו 19, ירושלים.

בשווקים

קלאות

גידול באספקת פירות

ת סופר „דבר" עניני חקלאות

ת הפירות לשווקים גדלה שעבר ב־22 אחוז. הגידול יה באגסים, תפוחים, אפר־ יענבים. הספקת השזיפים ממשמש כמעט ואזל הס־ בנות היא מצומצמת ביו־

הגידול בהספקה מחירי ות עדיין ברמה גבוהה ב־ מאשר בתקופה המקבילה כאשר בשבוע ראשון יולי הספקת פירות־הקיץ דביקה את הביקוש. מנהל הפירות יוסף גורס אמר „דבר", כי אחת הסיבות המצב לפירות היא הי הרב בהספקת האבטיחים ם ומחיריהם הגבוהים. ב־ חודש יוני בלבד שווקו 5000 טונות אבטיחים, כמות כאשר ביוני 1972, וגם החודש אין מצ־ פים לכמויות ניכרות. עם זאת הבטיח כי בשבועיים־שלושה הק־ רובים תגבר הספקת הפירות, בעיקר אגסים, תפוחים ואפרסקים, המחירים ירדו ומבחינת הצרכן יחול שיפור ניכר במצב.

בשבוע שעבר סופקו 3196 טו־ נות פירות לשוקי שלוש הערים הגדולות (2609), לפי הכמויות ו־ המחירים הסיטונאיים כדלהלן:

* תפוחים — 342 טונות (236) בעיקר „גרנד", „ענה" ו־ „דד". התפוח מזן „ענה" השיג מחיר סיטוני גבוה עד 3.50 ל"י לק"ג.
* אגסים — 694 טונות (375), רובם מהזן קוסציה. אך גדלה גם הספקת הספודונה. המחי־ רים 80 אג' עד 300 ל"י (אשתקד בתקופה זו 1.50—50).
* אפרסקים — 806 טונות (681), המחירים 3.20—1.00 ל"י (אשתקד 70—2.00).
* שזיפים — 694 טונות (709), המחירים 3.00—1.00 ל"י הזן „רנוקלד" השיג 3.30 ל"י (אש־ תקד 40—1.50).
* ענבים — 612 טונות (510) הביקוש לא בא על סי־ פוקו. המחירים 3.60—1.20 ל"י (אשתקד 50—1.70).
* בננות — הגיעו 11 טונות. המחיר 5.50 ל"י לק"ג.

ובירקות — עודפים

1080 טונות עודפי ירקות הוצאו בשבוע שעבר מהשווקים. מהם 908 או 84 אחוז עגבניות. פרט ל־4 טונות שהועברו להזנת בעלי־ חיים סופקו שאר עודפי העגבניות לתעשיה. הספקת העגבניות גדלה בשבוע שעבר ב־33 אחוז ואילו הצריכה פחתה בהשוואה לשבוע הקודם ב־124 טונות. המחיר הסי־ טוני המירבי היה 85 אג' לק"ג, לעומת 1.10 ל"י בשבוע קודם.

* מלפפונים: סופקו 749 טונות, ב־33 טונות פחות מב־ שבוע הקודם. היה מחסור והמחיר גבוה. לגבי העונה — 50—1.30 ל"י ולסוף השבוע עד 1.60 ל"י. בשנה שעברה בתקופה זו הוצאו 157 טונות עודפים, השנה רק 12 טונות סוג ב'.
* גזר — סופקו 405 טונות, יותר ב־47 טונות מהשבוע הקודם. 73 טונות הוצאו כעודפים (45). המחיר 25—70 אג'.
* קישואים — סופקו 135 טונות, כמו בשבוע הקודם, שלא סיפקו את הביקוש. המחיר 100— 1.50 ל"י ולקראת שבת עד 1.80 ל"י.
* חצילים — סופקו 408 טו־ נות, ב־11 טונות פחות מהשבוע הקודם, אך 54 טונות הוצאו כ־ עודפים, רק שלוש טונות מהעו־ דפים נמכרו לערביי השטחים ו־ השאר סופק לבעלי החיים.
* פלפל — סופקו 348 טו־ נות (353) ונותרו שתי טונות עודפים. המחיר לזן הכתה 40—90 אג' להגיר — 70—1.25 ל"י.
* כרוב לבן — 102 טונות (125) המחיר 20—50 אג'. ביקוש חלש. נותרו 12 טונות עודפים.
* כרובים — 610 טונות (528) לא ענו על הביקוש. המחיר גבוה, עד 2.10 ל"י לק"ג.
* אבטיחים — 2280 טונות (3645) המחיר 30—70 אג'.

סחורות

המשבר המוניטרי האיץ עליית מחירים

ת סופרו הכלכלי של „דבר"

ר המוניטארי החדש הביא, להאצה נוספת בעליית המתכות בבורסה הלונדו־ ומגם בשבועות האחרונים גמה מתמדת של עליות אבל גורם נוסף זה תרם נוספת למגמות שהסתמנו. והמתכות הגיעו למחירי שיא. ידי הקקאו, הקפה והסוכר שך השבוע החולף.

נחושת — אמנם תנועת לנחושת היתה מוגבלת. לו גורמים ספקולנטיים ש־ ם הספיקו כדי להביא ל־ מחירים. לזה הצטרף ה־ גורם של המשבר המוניטארי, עד כדי כך שבשלב מסויים של ה־ מסחר ביום ו', הגיע מחיר הנחו־ שת למחיר שיא. בסוף השבוע ש־ עבר מחיר טון נחושת היה 731 ליש"ט, ב־7.25 ליש"ט יותר מלפני שבוע. נמשכת ההפרעות באספ־ קת נחושת מצ'ילי, אשר תימשכ־ נה כנראה מספר חודשים.

* בדיל — המחיר של ה־ בדיל הגיע לשיא חדש. הוא עבר את ה„תיקרה" של 1,900 ליש"ט. במשך השבוע החולף התייקר מחיר טונה בדיל ב־107.5 ליש"ט והגיע ל־1,914 ליש"ט. עליית ה־ מחירים נובעת הן מהכמויות ה־ מוגבלות של בדיל המוצעות ב־ שוק המלאי והן בשל המשבר המוניטארי מועצת הארגון הבינ־ לאומי של יצרני הבדיל החליטה להשאיר בתוקפו את ההסכם ה־ קיים לגבי המחירים. הנקבעים בדולרים מאלאיים. למרות ניוד המטבע. יש לציין, שבשבוע ה־ חולף היו קניות בהולות של בדיל מהמלאי האסטרטגי של ארה"ב. כמות הבדיל ששוחררה למכירה בתוספת מיד.
* זהב — מחיר אונקיית זהב עלה בשבוע החולף ב־3.75 דולר ל־127 דולר. הגורם העיקרי לעליית מחיר הזהב היא התנו־ דות המתחדשות במעמד הדו־ לר.
* כסף — המשבר המוני־ טארי גרר עמו עליית מחיר ה־ כסף. אונקיית כסף התייקרה ב־ 5.3 פאני ל־108.7 פאני.
* עופרת — בעקבות עליית מחירי הזהב והכסף, עלה גם מחיר העופרת. עליית המחירים נבעה בעיקר מקניות ספקולטיביות. מחיר טונה עופרת עלה ב־4.5 ליש"ט, ל־173.5 ליש"ט.
* אבץ — אף באבץ היתה עליית מחירים נוספת. מזה שבוע נוסף, בשלב מסויים של המסחר הגיע מחיר טונה אבץ אף ל־300 ליש"ט. אבל במחיר זה לא נמצאו עיסקות קניה. לא רק המשבר המוניטארי, כי אם המחסור ב־ אספקה שוטפת של אבץ והקניות הספקולטיביות דחפו לעליית מחי־ רים. מחיר טונה אבץ עלה ב־ 28.5 ליש"ט, ל־294.5 ליש"ט.
* גומי — הפעילות הספקו־ לטיבית עקב משבר הדולר הקי־ פה גם את הגומי. מחיר קילו גומי עלה ב־0.25 פאני, ל־32.25 פ'.
* קפה — מחיר טונה ב־ קפה לאספקה בעוד שלושה חוד־ שים התייקר בשבוע החולף ב־5 ליש"ט ל־423.75 ליש"ט.
* קקאו — השמועות על אפשרות של ייסוף הפרנק הצר־ פתי השפיעו על הביקוש לקקאו. מחיר טונה קקאו עלה בשבוע ה־ חולף ב־59 ליש"ט, ל־693 ליש"ט באספקה מיידית. התייקרות של 52 ל־606.75 ליש"ט הטונה באס־ פקה לעוד שלושה חודשים.
* סוכר — מחיר טונה סו־ כר עלה בשבוע החולף ב־2 ליש"ט ל־100 ליש"ט.

משק העולמי

המרקנטיליסטים החדשים: אוגרי הג'ובים

מאת ד. גינתון

ם מוענים לעתים קרובות כי של מדינה מורכב אך ורק זהב, וכי הגדלת כמות ו הללו היא המטרה הגדולה עשיה המסחר הלאומיים". ם אדם סמית, שהחודש חל דתו ה־250, בספרו „עושר את הדוקטרינה המרכנ־ ית, ששלטה במחשבה הכל־ סוף ימי הביניים ועד לד־ ד שביקורתו וביקורת תל־ העבירה אותה לגן העדן אורית כלכליות.

שהיום מתפתח לעינינו מר־ ם בסוג חדש. שיעדו איננה מתכות יקרות, אלא אגירת ... והנחתו הבסיסית היא ... הראשון במעלה של כל כלכלית לאומית חייב להי־ הבטחת התעסוקה מלאה בכל ראכן, בנסיונותיהם לקיים ם יעד זה, הקריבו מדינאים ם בעשירות שבמדינות ה־ עלה. ובלא כל כך עשירות בו אם שוריות אידסטור להעלאת רמת החיים של האוכלוסיה בכללותה. בשל השתעבדותם לעקרון כי אסור לצמצם את המלאי הלאומי של מרסקים.

בסופו של דבר, מרכנטיליזם חדש זה הוא שמסביר כיצד הגיעו מדינות כגרמניה ויפאן לאגירת הכמויות העצומות של דולרים בל־ תי רצויים ברזרבות שלהן. מדי־ ניותן סוטים ואף „פרזלים" כנגד הצבר של דולרים מחוץ לארה"ב, אולם אין הם מוכנים לנטוש מדי־ ניות המביאה לעודפים במאזני ה־ תשלומים ויצירת אותם הדולרים כמוצר לוואי. שכן גבי קובעי ה־ מדיניות, העודפים בחשבונות ה־ סחר הם הקובעים — שכן ב־ טויים הוא במספר המועסקים. כך הגיעה גרמניה למצב בו המשק מקיים מקומות עבודה שמספרם ה־ עולה על כוח העבודה העומד לר־ שותו. היא מעסיקה כ־2.5 מיליון עובדים מחלקים אחרים של אי־ רופה. כך הגיעה יפאן למצב בו היא — עדיין — מקיימת פיקוח על היבוא ועל תנועות ההון בידי לאומיות אליה ממנה. שתיהן, גר־ מניה ויפאן, לחמו מלחמה נואשת ממש נגד התרופה הברורה, ייסוף מטבעותיהן, להוזלת היבוא אליהן וליקור יצואן למדינות אחרות. ה־ סיבה לכך — הפחד מפני אפשרות של „יצוא" תעסוקה, משום כך המאבק להמשיך ולקיים יצוא על יבוא יקר. בניגוד למצב ה„נור־ מלי", כל אדם שואף לקנות בזול ככל האפשר ולמכור ביוקר ככל האפשר.

יציאת הכלל אחת למרכנטיליזם החדש היתה, עד לאחרונה, ארצות הברית. זו יצאה ממלחמת העולם השניה כשרוב זהב העולם בקופ־ תיה, ומטרתה, במשך עשרים ה־ שנים „הראשונות" אחרי המלחמה, היתה דווקא להגדיל את יבואה, כך שמדינות אחרות תוכלנה לר־ כוש את הסחורות האמריקאיות להן הן נזקקו. וכאשר הקודים שהנחו אותה במדיניותה לא היו דווקא כלכליים. אחר כך, כאשר תנאי הסחר החלו להשתנות, היתה התגובה האמריקאית איטית ביו־ תר. היא המשיכה „לסבול" יבוא גדול וגדל של מוצרים ושירותים זולים ביותר. גם כאשר המחיר היה צמצום שווקים מסורתיים, בבית ובחו"ל, של יצרניה היא.

המפנה בארה"ב בא במפתיע, בעקבות השפל הכלכלי של 1970 ו־1971. עם גבור האבטלה, האילו הגידול המשך ביבוא הביא להי־ דרש לחצים פרוטקציוניסטים ב־ עצמה שכמותה לא ידעה ארה"ב מאז תחילת המאה. ביטוי מוחשי לאותם לחצים ניתן בחוק הארטקה־ בורק. שאמנם טרם הפך לחוק, אולם רבות מההגבלות שהוצעו בו הפכו להיות מדיניות לאומית. חוק הארטקה־בורק סוגר, למעשה, מע־ גל של כמעט מאתיים שנה. בעוד שאדם סמית תיאר את המרכנטי־ ליזם של ימיו: „בחברה נעשתה המטרה העיקרית של הכלכלה המ־ דינית להקטין ככל האפשר את יבוא התוצרת הזרות לצריכה מ־ קומית, ולהגדיל ככל האפשר את יצוא מוצרי התעשיה המקומית..." מפעילים הארטקה־בורק את הצע־ דים שתיאר סמית או לשם השגת המטרה: „מכסים גבוהים ולעתים איסור מוחלט על היבוא, הט־ מסים על היצוא, מענקים לתעשיות מסויימות, והסכמי סחר כדאיים". הכל מוכר וידוע. השוק המשותף, למשל, מחזיר ליצואניו את ... עודף מוסף על היצוא, ומהי המדי־ ניות החקלאית של השוק אם לא „הסכם סחר כדאי"?

הצרה היא שכקודמו, המרכנטי־ ליזם החדש פועל, בסופו של דבר, לרעת המשתמשים בו. אגירת ... בים, כמותה כאגירת זהב. פירו־ שה צמצום היעילות בה פועל המשק העולמי. היא מביאה לאינ־ פלציה ולפחות לאי עליית רמת החיים. במלים אחרות, זהו משחק על הפסדים. ב־1973 ממש כשם שהיה כאשר כתב אדם סמית את „עושר העמים" ב־1776.

המשבר בשוקי המטבע יחייב הסדרים חדשים

ת סופרו הכלכלי של „דבר"

ותנודות בשוקי הכספים ה־ מיים בשנה האחרונה הפכו שי הבנקים המרכזיים ב־ אירופה לקבוצה, שהכאוס ... — יותר מכל דבר אחר — יסכול מקצועי חריף. אבות, מדיניות בנקאית היה מאז שנה מוקשים. אך על אף והדאגה בתחום זה התפת־ שך השנים דוקטרינה מ־ לכדי, שהכתיבה את פ־ הבנקים המרכזיים המכור ויסות הפעילות הכלכלית לפי דוקטרינה זו הרי כל שהמשק הלאומי נוטה לב־ סימני התחממות־יתר צריך המרכזי לנקוט בצעדים ל־ הגידול באמצעי התשלום האשראי. הסכנתיות ש־ נתבעו הבנקים המרכזיים ב־ רך שונות ומגוונות: הפצת אוצר לשם ספיגת נזילות ור, העלאת שיעורי הנזילות ים הבנקים להחזיק לשם כישרים להרחיב את האש־ ציבור, העלאת שערי הרי־ ל בכיון המשנה בבנק ה־ ולעתים אף הגבלות כמו־ על האשראי לציבור — ב־ ת תיקרות שעליהן אסור ל־ לעבור.

ה האחרונה התברר לבנקים יים באירופה, כי הדוקטרי־ מקובלת איבדה חלק ניכר יטיביות שלה וכי המדינות את רמת הפעילות הכלכ־ אמצעות מדיניות מוניטרית ו יפה, בעיקר באותם משקי בהם אין פיקוח על כניסת יהל על כן, דווקא בהגי ם המרכזיים נשמעת כעת כי את התפקיד המכריע ת המשק חייבת למלא ה־ באמצעות הכלים התק־ ה העומדים לרשותה. קרי ת מיסים והוצאה ממשלתית. וכה זו בחשיבה הכלכלית הוצאה ישירה של אי־הספ־ פקד את שוקי הכספים ה־ יים ושל הזרימה המסי־ ול כספים ממדינה למדינה, ההגבלות אדמיניסטרטיביות תצלחנה לבלמה. זרימה זו הגיעה לשיאה קיצוני במאי 1971 ובתקו־ פה שלאחר מכן הכריזה את מדי־ נות אירופה, את יפאן ואת ארה"ב להגיע להסדרי מטבע חדשים ולקביעת שערים חדשים בין ה־ מטבעות החשובים בעולם. אולם בגלל מספר חולשות בסיסיות של ההסדרים לא הגיעו השווקים ה־ בינלאומיים אל המנוחה והנחלה.

הגורם הקבוע: חולשתו הזמנית של הדולר

מדינות באירופה שניסו לנהל מדיניות מוניטרית מרסנת לשם בלימת האינפלציה גילו כי הפעו־ לות להעלאת שערי ריבית מ־ קומיים לא הועילה. העלאת שערי הריבית בגרמניה, בהולנד וב־ שווייץ הביאה למבול של כספים, שזרמו למקומות אלה, והציפה או־ תם בשפע נזילות שלא יאפשר כל נסיון לרסן את לחצי הביקוש. שערי ריבית גבוהים באירופה ב־ עת ששערי הריבית בארה"ב היו נמוכים היוו תמריץ עצום לניי־ דות כספים מקצה אחד של האוק־ יינוס האטלנטי לשני. ארה"ב הנאבקת מזה שנתיים בקיפאון ו־ באבטלה ניסתה לעודד את ה־ פעילות הכלכלית ולהמריץ את ה־ תעסוקה על ידי מדיניות מוניט־ רית, שהזילה את שערי הריבית והזרימה נזילות רבה למשק ה־ אמריקאי. השערים הנמוכים בארה"ב והגבוהים באירופה, יצרו תמריץ אצל בנקים וחברות הב־ שייתיות באירופה ללוות כסף ב־ ארה"ב ולהשתמש בו באירופה. יש להוסיף כי פער זה בשערי הריבית בין אירופה לבין ארה"ב עדיין איננו מספיק להסביר את זרימת ההון לזמן קצר. אך ב־ נוסף לו פעל גורם נוסף, חולשתו הבסיסית של הדולר ה־ אמריקאי.

ההידרדרות ההדרגתית של מאזן התשלומים האמריקאי מאז תחי־ לת שנות ה־50 ואובדן יתרות מטבע חוץ והזהב, הביאו להצטב־ רות בלתי עצורה של דולרים ב־ חוץ לארה"ב ולהתערערות האמון בכושרו של המשק האמריקאי לש־ מור באיזון הבינלאומי ולפתור את בעיית האינפלציה שם. חוגים פי־ ננסיים והעסקיים ברחבי העו־ לם החלו לצפות כי ארה"ב תאלץ במוקדם או במאוחר לפחות את הדולר, כפי שאכן אירע בשנת 1971. אולם על אף פיחות ה־ דולר וייסוף השערים באירופה וב־ יפאן, נראה שהאמון בדולר כ־ בנכס רזרבה לא התחדש. על אף התאמות השערים לא חזרה ארה"ב לבסיס הזהב ואת עודפי הדולרים שהצטברו בבנקים המר־ כזיים באירופה לא ניתן להמיר בזהב, כפי שהיה לפני אוגוסט 1971. גם מאזן התשלומים האמ־ ריקאי לא מצביע על ההתאוששות המקווה ולכן נמשך חוסר האי־ מון בדולר, והנטיה לבריחה מדו־ לרים ולהשקיע בכסף לזמן קצר בשוקי הכספים באירופה.

חשיבות מכרעת לתקציב מאוזן

בתנאים אלה מהווה העלאת רי־ בית — משיקולי מדיניות מוני־ טרית פנימית — במדינה אירו־ פית, שמטבעה נחשב ליציב, תמ־ ריץ לזרימה מחודשת של דולרים למדינה זו מתוך תקוה להיהנות מריבית גבוהה ומהפרשי שערים. אם תוך כדי ביצוע ההשקעה יפו־ חת הדולר. התהליך שתואר ל־ עיל פקד את מרבית ארצות מע־ רב אירופה בשנה האחרונה ו־ הביאו למבוכה ניכרת בקרב אנ־ שי הבנקים המרכזיים במדינות השונות. בחלק מהמדינות ניסו ל־ הגדיל את האפקטיביות של כלי המדיניות המוניטרית על ידי שי־ מוש במערכות לפיקוח על כניסת מטבע חוץ לזמן קצר, זה המכו־ נה „כסף חם". המחשבה מאחרי נסיונות אלה היתה להגביל את כניסת כסף מבחוץ ולמנוע את החברות הכלכליות המקומיות מ־ לגייס כסף בחוץ לארץ, במדינות שבהן שערי הריבית נמוכים.

ברבית המדינות מודים אנשי האוצר והבנקים המרכזיים כי פי־ קוח בסוג זה לא יועיל הרבה, שכן אין ברשותם מנגנונים אד־ מיניסטרטיביים שיכולים לבצעו כהלכה. יש לזכור כי מדובר ב־ משקים פתוחים, המתנהלים בלא התערבות ממשלתית בתחומים רבים של הפעילות הכלכלית. ו־ שבהם נעלמו בהדרגה הרשויות שעסקו בפעולות פיקוח שונות. את צרפת מציינים כמדינה היחידה שבה קיים מנגנון אדמיניסטרטי־ בי, המסוגל, לפחות באפסנציה, ל־ פקח על כניסת מטבע חוץ שאי־ נה רצויה. שאר מדינות אירופה חוששות לנסות להכיל פיקוח, ב־ יודען שהסיכויים שיצליח אינם רבים.

פתיחות המשקים באירופה וקש־ רי הכלכלה המסועפים ביניהם הם גורם מרכזי המכשיל את הנסיו־ נות לפקח באופן יעיל על כני־ סת מטבע חוץ. נקח, למשל, חב־ רה בינלאומית גדולה כ„פולקס־ ואגן", המוכרת מכוניות בהיקף של מאות מליוני דולרים מחוץ לגרמניה. תקנות הפיקוח על מט־ בע חוץ, יכולות למנוע מחברת האם, שמושבה בגרמניה, ללוות דולרים בבנקים אמריקאים, על מנת להיהנות משערי הריבית ה־ זולים בארה"ב. אך קשה מאד למנוע מחברות הבת הפועלות ב־ ארה"ב לגייס שם כסף זול ולהע־ בירו לגרמניה; למשל, כמקדמות על חשבון מכירות הצפויות בחו־ דשים הקרובים. נזברי החברות הרב־לאומיות הגדולות, יכולים, ב־ קלות יחסית, לשים לאל את רוב הנסיונות לפקח על כניסת מטבע חוץ, מה גם שבנסיבות הקיימות קשה להעלות על הדעת הטלת תקנות פיקוח כה מחמירות שלא ניתן יהיה לעוקפן.

אין פלא, איפוא, שיותר ויותר בנקים מרכזיים באירופה נושאים עיניהם למשרד האוצר ומצפים כי ישועתם תבוא משם. סביר להניח כי יגבר הלחץ על משרדי ה־ אוצר במדינות השונות למלא תפקיד מכריע יותר בריסון האינ־ פלציה. בעתיד שוב לא יוכלו שרי האוצר לנקוט במדיניות פיסקאלית אינפלציונית תוך תקוה כי צעדי הריסון של הבנק המרכזי ינטרלו השפעות אלה. שכן יכולת התמ־ רון של הבנקים המרכזיים צומ־ צמה כאמור. מצב עניינים זה איננו נוח ביותר לשרי אוצר, ש־ שיקולים פוליטיים מונעים מ־ הם לעתים קרובות, מלנקוט ב־ מדיניות פיסקאלית מאוזנת. אולם המציאות הכלכלית של שנות ה־ 70 תשאיר בהכרח את רישומה גם בתחום הפוליטי ותחייב שרי־ נו עבודות שידגיש את תפקידו של תקציב מדינה. כאיזון כמעט בלעדי של התהליכים ה־ אינפלציוניים.

המועצה המקומית - עתלית

טלפון 942023 — ת.ד. 23

מכרז 6/73

המועצה המקומית עתלית מבקשת הצעות קבלנים לבצע עבודות גינון בגנים צבוריים בעתלית.

תיק המכרז, כולל מפרט טכני, תכניות נטיעה, פתחת השטח, הצבת ספסלים ופחיות אשפה וחזרה לדוגמה אפשר לקבל במשרדי המועצה המקומית בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום בסך 50.— ל"י שלא יוחזר.

את ההצעות יש להגיש במשרדי המועצה המקומית על טופס הרשמי ולפי כללי המכרז, במעטפה סגורה עליה יצויין: „מכרז 6/73", לא יאוחר כיום א', 15 יולי 1973 שעה 12.00.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה 10% ממחיר ההצעה.

המחאות פרטיות לא תתקבלנה.

המועצה המקומית שומרת לעצמה זכות לבצע את העבודה במלואה או חלק ממנה, לפי ראות עיניה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

עתלית, 3 יולי 1973

אהרון גרינברג — ראש המועצה

בנק הפועלים בע"מ

הודעה

ביום 24.6.1973 פורסם תשקיף, בין היתר בדבר

הנפקה

של

16,146,049 מניות רגילות בנות 1— ל"י למוכ"ז, המוצעות לבעלי מניות רגילות ולבעלי מניות מבוכרות של הבנק במחיר של 2.40 ל"י למניה.

בקשות למניות למוכ"ז מהנפקה זו יש להגיש בצרוף התמורה המלאה לבנק הפועלים בע"מ, מחלקת ניירות ערך, רח' לילינבלום 24 תל־אביב, במישרין או באמצעות סניפי הבנק או באמצעות בנקים וסוכנים לניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

בעלי הזכויות יצרפו להזמנותיהם לרכישת מניות גם תלושים מתאימים מתוך התלושים המחוברים לתעודות המניה שלהם כדלקמן:

בגין זכויות הנובעות ממניות רגילות — תלוש מס' 51.

בגין זכויות הנובעות ממניות רגילות מבוכרות — תלוש מס' 16.

המסחר בזכויות יתקיים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בימים 11 ו־12 ביולי, 1973.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מן התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ, בבנקים אחרים ואצל סוכנים לניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הזמנות למניות למוכ"ז שהוצעו בתשקיף ניתן להגיש לא יאוחר מיום 12 ביולי 1973, בשעה 12.30.

אין לראות בהודעה זו הצעה לרכוש את ניירות הערך מהנפקה זו.

משרד העבודה
מחלקת עבודות ציבוריות, המשרד הראשי
רח' לינקולן 3, ת.ד. 20101
טלפון 28251, תל־אביב 61200

מכרזי אספקה

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לאספקת: —

א. מעקות בטיחות מפלדה לכבישים — מכרז מס' א/73/87.
ב. צבע לסימון כבישים — מכרז מס' א/73/88.

2. טפסי המכרזים, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל במשרד האספקה הראשית, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.
3. בצרוף להצעות יש להמציא ערבות בנקאית, או המחאה עצמית בשעור הנקוב בגוף טופסי המכרזים. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מחובה לדון בהצעות.
4. המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8.30 ביום 20.7.1973.
5. אין מחלקת עבודות צבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

י. זיו
סגן מנהל מע"צ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי רמת־גן

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן, הופקד שינוי תכנית מפורטת, הנקרא: „תכנית מס' רג/666 שינוי לתכנית מפורטת מס' ר"ג/459", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש: 6159 חלקות: 227, 228, (חלק), 232, 497, 500, 513, 534 (חלק), 586, 588 (חלק), 590 (חלק), 581.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן מהנדס ועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או הגובל אתו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד' רוזניק
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „תכנית מס' 1321 שינוי לתכנית מפורטת מס' 334", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש: 6669, חלקה: 18 (חלק), מספר ארעי 567/2 חלק מחלקה 334.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד' רוזניק
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
י"ד סיון תשל"ג (24.6.73)

המועצה המקומית נס־ציונה

מכרז מס' 58/73
להנחת קווי מים

המועצה המקומית נס־ציונה מכריזה בזה על קבלת הצעות להנחת קווי מים ברחובות, רוטשילד, תל־אביב, מכבי הדרים ורמת בן צבי בנס־ציונה.

התנאים למכרז אפשר לקבל במחלקת המים של המועצה המקומית תמורת סך 60.— ל"י שלא יוחזרו.

את ההצעות יש להגיש ב־2 העתקים חתומים בידי המציע בצירוף ערבות בנקאית בשיעור 5% מהיקף ההצעה לתיבת המכרזים של המועצה המקומית עד יום 20.7.1973 שעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. שמיר — ראש המועצה

3.7.1973

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מרחב הרצליה

הודעה בהתאם לסעיף 190/ב'
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה שהועדה המקומית לתכנון ולבניה במרחב הרצליה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 190/ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, אוסרת להוציא היתר בניה ברצועה ארוכה כחלקות: 39, 38, 215, 202, 90, 89, 40, 486, 484, 43, 447, 448, 407, 45, 417, 413, 61, 117, 219, 401, 402, 66, 446, 369, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 187, בגוש 6536, חלקות: 27—23, 6, 5, 2, 65—63, בגוש 6537, חלקה 5, 3—1, בגוש 6582, חלק חלקה: 111 בגוש 6531 לצורך הרחבת רח' השחר בהתאם לתכנית מפורטת כמס' 48 משנת 1946, בהתאם לתכנית מס' 578/א' משנת 1966. ובהתאם לסעיף 190/ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

יוסף נבו — ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

רח' העליה השניה 2, פ"ת, טל. 918547

ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית „המרכז" בישיבתה מס' 37 מ־21.6.73 החליטה להמליץ בפני הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, לאשר את הבקשות המפורטות: —

1 — הקמת מבנן מים ע"י מועצה בקעית גני־תקוה בגוש 6720 חלקה 335 — גני־תקוה. ההקלה: שמוש חורג.
2 — הקמת בית מגורים ע"י שרון יעקב בגוש 6720 חלקה 290 בגני־תקוה. ההקלה בשטח הבניה.
3 — הקמת בית מגורים ע"י סעדיה יפת בגוש 6092 חלקה 95 בנחלת יהודה. הקלה במספר הקומות.
4 — הקמת בית דו־משפחתי ע"י מוסטפא אחמד אגבריאה בגוש 7846 חלקה 20 בטייבה. הקלה במספר יחידות דיור והקלה בשטח הבניה.
5 — תוספת בית מגורים ליד מבנה קיים ע"י כתבך סעיד גיבאלי בגוש 7846 חלקה 37 בטייבה. הקלה במספר יחידות הדיור.
6 — תוספת דירה מעל מבנה קיים ע"י עבדל רחים איברהים כאבר בגוש 7842 חלקה 40 בטייבה. הקלה במספר יחידות הדיור.
7 — בית מגורים דו־משפחתי ע"י יוסף אחמד גלבצה בגוש 7842 חלקה 28 בטייבה. הקלה במספר יחידות הדיור.
8 — תוספת קומת מגורים מעל מבנה קיים ע"י אחמד מוחמד צאום בגוש 7842 חלקה 43 בטייבה. הקלה בקו הבנין לצד ולאחור.
9 — תוספת יחידת דיור למבנה קיים ע"י עבדל רחמן כאמל ג'יבאלי בגוש 7846 חלקה 38 בטייבה. הקלה במספר יחידות דיור.
10 — בית מגורים דו־משפחתי ע"י צובחי וזאום עלי גיבארה בגוש 8049 חלקה 22 בטייבה. הקלה במספר יחידות הדיור.
11 — בית מגורים ע"י עבדל רחמן אחמד בלעום בגוש 7842 חלקה 41 בטייבה. הקלה במספר הקומות ובמספר יחידות הדיור.
12 — תוספת למגורים ומרפאה ע"י כודרין כהן בגוש 6189 חלקה 424 בכפר־שמואל. ההקלה: שמוש חורג למרפאה.
13 — תוספת לבית מגורים ע"י פרמוש ריטה בגוש 6189 חלקה 239 בכפר־שמואל. הקלה בקו הבנין לחזית לפי בניינים קיימים.

כל המעונין, אם כבעל זכות בהנאה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יכול לעיין בתכניות הבקשות במשרדי הועדה המקומית, בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדויות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

ש. דאלו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

תאריך — 6.7.1973

ה„רביזור" של גוגול עדיין אקטואלי

לא פסו ימי „הרביזור" ברוסיה. הנה מעשה ב„רביזור", שקרה בימים אלה וסופר בעתון סובייטי — ולא בדמיונו של סופר מחונן: איש בשם אסירייב הגיע לעיר קירוקאן שבארמניה הסובייטית והודיע ברבים שנשלח מטעם השלטון המחוזי לבקר את המיבנים בעיר, הטעונים תיקון ושיפוץ. „המפקח" סיפר בסוד שמיניסטריון האוצר גילה פרשת שחיתות ומעילות בענף הבניה בעיר זו. מנהל מחלקת הבניה בעיר העמיד מיד לרשות „המפקח" דירה מהודרת ומרווחת בבית־המלון הטוב ביותר שבעיר.

במשך שבוע ימים התהלך „הרביזור" אסירייב כשליט רודני שקשה להניח דעתו ותוקף ללא הרף במנהלי העבודה במיבנים הציבוריים. כל תושבי העיר, ובעיקר בעלי השררה, מיהרו להחניף ל„מפקח" ולקנות את חסדיו במתנות יקרות ב„מזכרות", באירוח כיד המלך. כאשר אסף „המפקח" די „מזכרות" ו„עשה חיים", נעלם מן העיר.

כעבור זמן חקרו האחראים על הבניה בעיר בדבר תדמיתם „בחלונות הגבוהים" בעיר הבירה. והנה נתברר, לתדהמתם ולבושתם, שלא היה ולא נברא „המפקח אסירייב". אין זה כי נוכל בנחלט לשחק את תפקיד „הרביזור" של גוגול, דווקא ארמנים, הידועים בפיקחותם ועורמתם...

תמו ימי החג של השבויים

חודשים מעטים לאחר שובם של השבויים האמריקאיים מהשבי בצפון ויאטנאם לקול תשואות ותרועות, כיאה לגיבורים, נשתתקה הצהלה ודעכה השמחה בארה"ב. עתה מתחיל להתגלות הנזק האמיתי שנגרם לנפשם ולעצביהם של השבויים המשוחררים: תוך פרק זמן קצר מאז שובם איבד את עצמו לדעת אחד השבויים המשוחררים, חמישים פתחו בהליכי גירושין מנשותיהם ורבים אחרים סובלים מדכאון, חמור פחות או יותר.

השבועון „ניוזוויק" כותב שאמנם „היה הסרן ברודנו הראשון מבין השבויים המשוחררים, שאיבד עצמו לדעת, אך היאוש והדכאון שהניעו את הסרן ברודנו לשים קץ לחייו הם מנת חלקם של רבים מאד מחבריו לגורל". לדעת הרופא הצבאי, המטפל בשבויים המשוחררים, סובלים מרביתם מדכאון בדרגות שונות, ועד לדרגת סכיצופרניה. כן סובלים מאבדן הזכרון, מחוסר יכולת להתרכז, מחשישות ומרגישות חולנית לכל רעש ולתנועה מהירה. רבים סובלים מקלאוסטרופוביה, הוא הפחד להיכלא בחדר לבד או בחדר נעול. אף בהברת ריפיה ואפילו בלילה.

כל עוד הסדירו את השבויים המשוחררים בחגיגות, בהופעות בפני הקהל וידידים, הצליחו איכשהו להסתיר את מצבם הנפשי המעורער. אולם עתה, לאחר שתמו ימי החג והשמחה, מתגלה מלוא הנזק הגופני — ובעיקר הנפשי.

שיוויון זכויות לאשה — נוסח יפאן —

אין בשפה היפאנית המלה המבטאה את שאיפת הנשים לשיווי זכויות. אך בטוקיו קיימות כבר כתריסר קומונות ועירות, המקיימות את השוויון הזה הלכה למעשה ואף מטיפות להשקפה ה„פמיניסטית" בקנאות הראויה ל„קאמיקאזה".

אחת הקומונות האלה שוכנת במבנה קטנטן באחד מהפרברים העניים של טוקיו. זוהי דירה בת שני חדרים ובה מתגוררות ארבע נשים צעירות, עם חמישה תינוקות. ריצפת הדירה מכוסה מצעים וקירותיה מלאים הכרזות נגד הממשלה. כל ארבע הנשים הן בשנות העשרים, יפהפיות, מבנות טובים. המאחד את הנשים היא השאיפה הלוהטת להשתחרר משלטון הגברים ואי־ידיעת זהות אבות ילדיהן הקטנים.

אחת הצעירות הסבירה שכאשר הגבר היפאני נושא אשה, אפילו מאהבה ואפילו היא משכילה ובעלת היגוד מעלה, הוא ניצב עד מהרה בפני הברירה בין מסירות לאשתו הצעירה לבין עבודתו, הדורשת מסירות ללא גבול ביפאן. על פי רוב בוחר הגבר היפאני בעבודתו ומזניח את אשתו. אף האשה המשכילה והעובדת מחוץ לביתה, כמזכירה או פקידה, איננה נחשבת בעיני הממונה והגברים ליותר מאשר קישוט נאה של המשרד. כאשר היפאנית העובדת במשרד מגיעה לגיל 30, כבר יורד „ערכה". אין בה עוד „תועלת" ועליה לפנות מקומה ל„קישוט" צעיר יותר...

מחירה של דארווין בעלייה

באנגליה נשאר שוק האוטוגראפים איתן כפי שהיה. מתוך רשימה, שהופיעה בעתון „גארדיאן" המכילה מאתיים שמות מפורסמים „העוברים לסחור" בשוק אספני האוטוגראפים, מסתבר שאי־אלה שמות עדיין „שווים כסף רב". ואפילו מחיר גבוה במידה מפתיעה. כך למשל שווה חתימתו של הסופר צ'ארלס דיקנס 25 לירות שטרלינג. שווים אף הרבה יותר מכתבים מקוריים של אישים מפורסמים, שהלכו לעולמם לפני מאה שנה ומעלה. מכתב הכתוב בידו של המשורר ביירון „שווה" עתה 450 לירות שטרלינג; ואילו מכתבו של צ'רצ'יל שווה 70 לירות בלבד. ארבעה דפים, הכתובים בידו של החוקר צ'ארלס דארווין, שווים 250 לירות שטרלינג, כלומר 2,500 ל"י. לעומתם שווים הרבה פחות מכתביהם של מלכים ומלכות: מכתבו של המלך אדוארד ה־ז' שווה 15 לירות שטרלינג; של המלכה ויקטוריה — בין 10 ל־15 לירות שטרלינג. כרטיס הגרלה, הנושא חתימתה של המלכה אליזבת ה־2, נרכש ב־15 לירות שטרלינג.

הירדן ליד מעוז־חיים — צילם בוריס כרמי

בין גלעד וחובייזה

שירותי ההקשורת השונים — הרדיו, הטלוויזיה והעיתונות — ממשיכים במדורי „לפני 25 שנה" גם עלוני הקיבוצים אינם מפגרים. בגליונות חג הכ"ה ואחריו מלאו העלונים סיפורים ותכרונות, כיצד לוחמים מיחידות הפלמ"ח ואנשי בטחון במשקים השונים, בהם אפשר למלא ספרים שלמים.

מעלון קיבוץ גלעד בחרנו לספר הפעם כיצד הציל חברי קיבוץ זה את תושבי כפר חובייזה השכן. זה היה במארס־אפריל 1948, לפני הקמת המדינה וצה"ל. הוועד הערבי העליון הורה אז לתושבי הכפרים הערביים לעזוב את השטח לפני בוא המנדט הבריטי, כדי לאפשר לצבאות ערב לחימה בלתי מופרעת בישובים יהודיים, והבטיח לתושבי הכפרים לחזור אחר הנצחון ולקבל לידיהם גם את רכוש השכנים היהודיים. לעומת זאת היתה הוראת הוועד הלאומי ומיפקדת ההגנה לא לעודד בריחה של תושבי הכפרים, אם אינם עוינים לנו.

באותם ימים נפגשו מוכתר חובייזה ומוכתר גלעד לשיחה על „מה יהיה" וסוכם ביניהם, בהסכם הדדי שתושבי חובייזה לא יתקיפו את גלעד וחברי גלעד לא יתקיפו את חובייזה. במקרה שכוח לא מקומי ייכנס לזירה, שלהם ולנו אין שליטה עליו, לא נבגוד בצד שלנו אבל נודיע לצד השני על ביטול ההסכם. וכך באמת קרה. לאחר התחלת המערכה על משמר־העמק, נעשו ההתקפות על הישובים היהודיים רציניות יותר ובלחץ המצב הושג הסכם בין ההגנה והאירגונים הפורשים על חלוקת השטח לקראת הקרבות הבאים. השטח מערבה מגלעד (חובייזה, אום־אל־שוף, סברין, בניכינה, בבעת־ידה) נמסר לפעילות של אצ"ל.

באחד הימים פגש שומר השדות של גלעד ג'יפ עם כמה בחורים יהודיים בסביבה והוא חשש כי זה חברי אצ"ל המכינים פעולה נגד חובייזה והכפרים הסמוכים. באותו ערב ניגש לבית המוכתר בחובייזה והודיע על ביטול ההסכם. תושבי חובייזה מיהרו לעזוב את הכפר באותו לילה ועברו לאום־אל־פחם, שם היו להם קשרי משפחה. חלקם עברו אח"כ לג'נין וסביבתה.

עם אור הבוקר החלו אנשי אצ"ל להרעיש את הכפר במרגמות "3. הם לא הודיעו לגלעד על הפעולה, לא לפני ולא אחרי ההרעשה. חברי הקיבוץ סרבו לשתף פעולה איתם, לאחר שכבר היה ידוע כיצד פעלו בדיר־יאסין. הם הסתערו על הכפר הריק וכבשו אותו בתרועות נצחון. תושבי הכפרים בסביבה זכרו את הדבר ולפני פרוץ מלחמת ששת הימים באה משלחת מטעם המועצה המקומית אום־אל־פחם והציעה עזרה בעבודות המשק, שהקיבוץ לא נזקק לה. בתום מלחמת ששת הימים ביקרו כמה מתושבי חובייזה הוותיקים, הגרים מעבר לקו הירוק, בכפרם לשעבר ובקיבוץ גלעד, כדי לחדש היכרות וידידות ותיקה ששררה בין שני הישובים עד 1948.

חוב מלפני 26 שנה...

ומכאן לסיפור אחר מעלון גליל־ים. מעשה בסוחר ערבי שמכר לקיבוץ בשר ובידו היה „פנקס הכר־גות", תמורתו היה מקבל את התשלומים מהגזבר. עם הכרזת המדינה ובריחת הערבים, נעלם הסוחר יחד עם כולם. לפתע הגיע באחרונה בקיבוץ ערבי מקלקיליה, עם הפנקס בידו ובו מסוכם כי ב־14 לחודש מאי 1948 נשאר הקיבוץ חייב לו 59 ל"י ו־350 מילים... 26 שנים שמר הערבי על הפנקס שלו במקום סתר ועתה בא לגבות חובו. ערך, איפוא הקיבוץ חשבון והחליט לשלם לבעל הפנקס את החוב עם ריבית בסך 300 לירות. אולם, הערבי אינו מסתפק בכך. לטענתו היתה הלירה המנדטורית שווה, בערך, ללישט"ס ולדינר הירדני. עכשיו היחס בין הלירה שלנו לדינר הירדני הו 12:1, לפיכך הוא תובע 700 לירות...

הדבש והעוקץ

„הבצורת היכתה קשות את יבול הדבש והכמות הצפויה נופלת בהרבה מהחזוי" — מוסר עלון אילת־השחר ומוסיף כי בשל כך לא יוגש דבש בחדר האוכל. מכירת הדבש לחברים תהיה במחיר המשולם למשק ע"י „תנובה".

כך בצפון הארץ, אולם בדרום המצב שונה. בכוורת „הבכוורת ניצור את הקרה" מספר עלון יד־מרדכי כי לאחר החששות הבדים מפני הצטמקות היבול בגלל כפור החורף הסתבר כי הדבורים העמלניות, בשקידתן המופלאה ובכושרן ניצחו את הקרה ואספו אל הכוורות ממיטב הצוף שבחבבי הפרדסים. למרות הסכנה שריחפה על פרחי ההדרים (המהווים כ־60 אחוז ממקורות הצוף של הדבורים) היה היבול מצויין, העלון מציין כי יש ביקוש רב ומחיר טוב לדבש בארץ ובחו"ל. המשק אינו ממהר להיפטר מהדבש, כי יש לו דוכן למכירת תוצרת, שם נמכר בשנה שעברה 25 אחוז מיבול הדבש, ויש סיכוי להגדיל את המכירה השנה, גם חברי יד־מרדכי יכולים לקנות דבש, במחיר שהוא נמכר בדוכן.

„סוסים פרטיים"

חבר קיבוץ מגדל כלב, לאחרים יש חתול, תוכי, אקווריום לדגים, מדוע לא יוכל לגדל לו באופן פרטי גם סוס?... בקיבוץ שפיים, למשל, נדונה כבר באסיפה שאלת הסוסים הפרטיים: היכן השוויון ומה על הבעיה החינוכית, מהם דרכי המימון לרכישתם, על חשבון מי המזון היקר שהם אוכלים, הסכנה למחלות והצורך בחיסונים, ומה יהיה אם יתפתח מסחר בוולדות?...

העלון מוסר כי „בדיון הסתמנה הדעה שיש לטפל בנושא בכיוון חיובי, כלומר, לא להציג את שאלת ביטול הבעלות אלא ליצור מסגרת של נוהלים שתאפשר, מצד אחד רכיבה חפשית לכל המעוניין בכך ומצד שני יבטיח המשק את המזון, הריפוי והביטוח. הודגש כי אין למכור ולדות.

בידיעון ועדת החברה של הקיבוץ־המאוחד נמסר גם על דיון בנושא בקיבוץ גבעת ברנר. מספר הסוסים הפרטיים במשק זה הוא שלושה. ז. טען שאינו רואה הבדל בין גידול כלבים, יונים, דגים או תוכים, מלבד ההפסד הגדול בהוצאות. לדעתו, הטיפול בסוס חייב להיות בידי אדם אחד, וכן הרכיבה. הרכיבה נהפכה היום לספורט עממי ונפוץ גם בהתיישבות העובדת ואין הוא רואה טעם למנוע מחבר את ה„הובי" שלו.

הוחלט, שאין להחזיק סוסים פרטיים. יש לרכז את כל הסוסים ב„סוסיה" של המשק ולדאוג לאירגון מתאים של האחזקה, הטיפול והשימוש בהם...

קיבוץ חדש נולד...

„קיבוץ חדש נולד. נטע יהד ברמת־הגולן, כפר חרוב. שמו של הרך" — כך פותח גליון מס' 1 של „חרובך" — עלון כפר חרוב מה־1 ביוני. ובאותו עלון כבר אפשר לקרוא:

„רכושנו גדל והולך. יש לנו כבר שתי מכוניות פדז, שעל אחת מהן מתנוססת הכתובת „כפר־חרוב — יפה נוף" ועל השניה „כפר חרוב — אל־רום". בקרוב נקבל קומנדקר ופדז נוסף לאנשי המפעל הנוספים יום יום לגבע.

בשטח הציוד החקלאי יש לנו כבר שלושה טרקטורים: שני „בולדוזר" ואחד „פרגוסון". כשמצפים עוד לפיאט שרשרות. כן יש כבר קולטיבטור לממע, מחרשה אחת ועגלה נגררת.

ברכתנו לקיבוץ החדש, השייך לאיחוד הקיבוצים.

לא כל זר אורח...

בחדר צעיר נראה אתמול ע"י כמה חברים נכנס ויוצא בחדרים. הספיקו, אפילו לתפוס שיחה אתו בתחנת האוטובוסים והוא גם מסר את שמו. לאחר מכן התברר כי בכמה חדרים חסרו סכומי כסף ניכרים. לאחר מכן נודע, כי ביקר כבר קודם בקיבוץ שכן וכי השם בדוי. כמובן, הפרטים נמסרו למשטרה. ויש לקוות כי תעלה על עקבותיו. אך חברי הקיבוץ מוזהרים, מנעולים חדשים — יש. אבל הדלתות נשארו לא נעולות ה„ירצה" קוראת לגנב...

„מה לא עושים למען הבריאות"?

ואם קיבוץ יפעת התפרסם בסחלבים שלו מקווה קיבוץ יד־מרדכי להתפרסם בפיתוח צמחי החצב. הן משמשים לייצור חמרים פרמצבטיים. בעלון נאמר כי „כאשר החצב פורח, הקיץ אמנם בורח". אך יחד עם זאת מיתוסף למשק גידול חקלאי חדש. קצת מוזר. אבל משתלם כנראה. וכך מספר העלון: „חברה מסיימת בת"א התמכה אתנו חוזה לגידול והחצב על אדמותינו. הקציבו לכך 40 דונם ובשלב הנוכחי תספק החלקה שלנו חומר רביה משובח למגדלים אחרים. החברה סיפקה לנו בצלצלים שנזרעו בקרקע קלה. בדרך כלל הכוונה היא לייצא את המוצר המוגמר כתכשיר־יסוד רפואי, לאחר שהפקעות ייאספו, ייובשו, ייטחנו ויהפכו לאבקה לבנה. תנאי הגידול נכונים הובטחה לנו החזרת כל ההוצאות בתוספת 100 ל"י נטו לכל דונם בשנה הראשונה ו־140 ל"י בשנה השניה. מומחי החברה והנהלתה אופטימיים למדי לגבי כדאיותו והצלחתו של הענף אצלנו. רכז המשק אומר כי הוצאות העיבוד סבירות, צריכת המים נמוכה ויתכן שעשוי המצב יותר... שלנו. מה לא עושים למען הבריאות?"

התוספת לא תרגיז את הגזבר

בקיבוץ הניתא יש אבוקדו. במדור החקלאי של „דבר" כבר כתבנו על ההצלחה הגדולה ביצוא האבוקדו השנה ועל עליית המחירים ב־25 אחוז בשוקי חו"ל. כדאי לספר פעם כיצד משתקף הדבר במשק הקטן, היחיד. וכך מספר עלון הניתא: „אשתקד הסתכמו ההכנסות בסכום ברוטו של 231,000 לירות בעד יבול של 135 טונות. כלומר, הכנסה ממוצעת של 1.50 ל"י נטו על כל ק"ג פרי. השנה נקבל, כנראה, מעל לחצי מיליון לירות, בעד 232 טונות. במחיר נטו ממוצע שיתקרב לשתי לירות לק"ג. נציין, כי היבול המצופה היה צריך להיות 150 טונות. והערכת ההכנסה 277 אלף לירות. התוספת הבלתי צפויה בודאי לא תרגיז את הגזבר"... הייפלא, אם כן, שחרף המחסור בעובדים מתכוננת הניתא לנטוע עוד 160 דונם אבוקדו, כדי להגיע לשטח כולל של 500 דונם?

הבוחנים

מאת יוסי ביילין

הרגישויות העמומות באיזור הבטן מתחילות כחמישה ימים לפני היום הגורלי; בלילה האחרון נרדמת שנתך, ולמחרת אתה מגיע זועף ורועד ומפחד לו. לבחון, השליח הבוטח, שנכנס למכוניתך ומכוון אותך למסלול המבוע. אלהים! דווקא עכשיו אתה שוכח לשחרר את מעצור היד, מסמן שמאלה במקום ימינה, הידיים מזיעות. הוא מנסה להרגיע, אומר שזה קורה לכולם, ואתה חושב: כמה טוב לו שיש לו רשיון ושהוא יכול להיות שליו כל־כך.

טרפון (הוא ביקש לכנותו בשם מן ההגדה), המשמש כבוחן נהיגה ורכב זה ארבע שנים, כבר איננו אדם צעיר. כל ימיו עסק במכונאות עד שהחליט למצוא לעצמו עבודה נוחה יותר, מעניינת ומסודרת. הוא מצא את תפקיד הבוחן וראה כי טוב. בחינות הרכב, מספר הוא, הן שבלוניות ואין בהן חידוש יום־יומי. לעומת זאת בחינות הנהיגה הן תמיד חידוש, כיוון שכל נבחן הוא עולם אחר. כשבסוף המבחן אתה נותן לאיש רשיון — מיד אתה הופך לגביו מלאך, אבל אם הוא נכשל — אתה בעיניו לא־כלום. תדמיתו של הבוחן בעיני הציבור שלילית מאוד, כשם ששלילית היא תדמיתם של ממלאי תפקידים ציבוריים אחרים, כמו שוטרים למשל. זה עצוב. אך נראה שקשה לשנות את המצב. התפקיד עצמו אחראי וחשוב, צריך להיות בן־אדם, צריך להיות קצת פסיכולוג. יש אנשים המקבלים שוק מהתרגשות, ואותם צריך להרגיע. להם צריך להסביר שהשד אינו נורא כל־כך. 30 עד 40 אחוז של הנבחנים עוברים את הטסט. אבל בחוץ נדמה שרק בודדים עוברים במבחן הראשון, ולכן יש פאניקה מיותרת.

יש אנשים הנוטים להתפרץ, ולעתים מגיעים הדברים אף לידי אלימות. אתה מדבר בשקט, מסביר בנחת ומרגיע. והנבחן מתייחס אליך כאל אויב הרוצה ברעתו. מבחינה זו הנבחנים הצעירים נוחים הרבה יותר - הם עוברים את המבחנים בקלות יחסית, גמישים ומבינים. ואם הם עושים טעות, יודע אתה בדיוק במה שגו, ואינם מתווכחים. המבוגרים אינם רוצים להכיר במגבלותיהם, ביחוד כאשר הם אנשים נכבדים, מנהלים ובעלי מעמד, הרגילים לכך שהם הפוסקים האחרונים והם הצודקים תמיד.

מסלול הקידום של הבוחנים איטי מאד, וזו צרה גדולה למי שמצטרף לדירוג האחיד. בוחנים העוסקים באותו תפקיד והנמצאים בדירוג טכנאים, מקבלים שכר כפול מזה שלו, — הוא משתכר כ־1000 ל"י ברוטו בחודש. מדברים על שכר שווה בעד עבודה שווה, אך המציאות כאן עומדת בסתירה לכך.

יהודה עובד כבוחן כבר 14 שנה. הוא בוחן בכיר, מודרג בדירוג טכנאים ואינו מתלונן על שכרו. כדי לעבוד במקצוע, הוא אומר, צריך לאהוב אנשים, אחרת זה קשה מאוד. גם הוא מעדיף מבחני נהיגה על־פני מבחני רכב, אך מעיד שחבריו מעדיפים דווקא את מבחני הרכב. משום שהפגישות עם הקהל אינן תמיד נעימות. הנבחנים הטובים ביותר הם צעירים, והגרועים ביותר — נשים שעברו את גיל השלושים; במרוצת השנים סיגל לעצמו טביעת־עין, ובצורתה הוא מסמן: את הנבחן עוד לפני הבחינה, אבל תמיד יש הפתעות, וזה המעניין בעבודה.

בעת הבחינה הוא פוגש פעמים באנשים הרומזים לו על אפשרויות לקנות למענו משהו, להביא לו שי, ואז הוא מנתב את השיחה לאפיק אחר. כשהוא בא בחברה אין הוא ממהר לגלות את מקצועו — הוא מעדיף לומר כי הוא פקיד במשרד התחבורה, כדי לא להזמין "חצים ובקשת טובות. מבחינה זו התפקיד עדין מאד. כשאנשים מתרגשים בעת המבחן, אומר יהודה, נובע הדבר, בדרך כלל, מחוסר ידע. אם אדם יודע — הוא פועל בצורה אוטומטית. המורה הוא גורם חשוב בהצלחת הנבחן; יש מורים המוציאים דרך קבע תלמידים גרועים, החוזרים על אותן שגיאות. לפעמים מלמדים המורים את תלמידיהם לחשוב, שהבוחנים אשמים בכל. תלמידים כאלה מוכנים מראש לנהוג בתוקפנות ברגע שייודע להם כי נכשלו. אך ברור שלא כל המורים כאלה.

יש נבחנים היוזמים בעצמם שיחה עם הבוחן, ואז הוא נענה להם, כיוון, שברור לו כי השיחה מפיגה את מתיחותם. יש כאלה שאינם מסתדרים עם המהלכים וחוזרים להיבחן כמה וכמה פעמים; לפעמים הוא מציע להם ללמוד לנהוג במכונית אוטומטית. לעומתם יש מי שנראה לו „אבוד" לגמרי — בהם כאלה המגיעים ל־20 מבחנים — ואז הוא רומז להם בעדינות, כי מוטב שיפסיקו בכלל לנהוג. צרת רבים היא שאנשים מגיעים למבחן מתוך ידיעה ברורה שהבוחנים אינם נוטים להעביר בטסט הראשון, והמבחן הראשון הוא, לגביהם, רק בחינת „חזרה כללית". כיוון שכך הם באים לא־מוכנים, ואינם עוברים את המבחן. נוצר מין מעגל סגור שאפשר לפרוץ רק אם אנשים יבינו, שאין לבוחנים כל עניין שלא להעביר מישהו בבחינה הראשונה.

אברהם בר־אוריין, מנהל שירותי נהיגה ורכב הוא סא"ל (מיל.) צעיר, שהשתחרר מצה"ל לפני חדשים אחדים. יש לו תכניות רבות לשינוי פני השירות. הוא מספר כי בארץ יש 76 בוחנים הפועלים בחולון, בתל־אביב, בנתניה, באילת, בבאר־שבע, בירושלים, בחיפה ובירושלים; בשאר המקומות נמצאים הסניפים, או צוותי בוחנים, הפועלים רק כמה ימים בשבוע ובוחנים נהגים חדשים ורכב. המגמה היא להעביר את בחינות הרכב יותר ויותר למוסכים מורשים ולהגביר את הפ עליהם.

כיום עוסק הבוחן בנהיגה ורכב כאחד, אך בר־אוריין שיש להפריד בין השניים, שהכישורים הדרושים לכיל קידים אלה שונים מאד. מ טוב אינו חייב להיות בוחן לה, ובוחן טוב אינו חייב ל במכונאות. הבוחנים עצמם צים להמשיך את עבודתם התחומים. כדי שתובטח הש תם בתחום אחד במקרה של בלות פיסיות כלשהן.

בכל משרד יש צוותים קב יום העבודה נמשך מ־7.15 עד 3.15 אחר הצהריים. הרכב מצטרפים כתגבורת ל הנהיגה, שבוחנים 12 איש כ־20 דקות כל בחינה. גם אוריין מספר על הבדלים בשכר ובסיכויי הקידום ש בוחנים. כתוה הדרגות אצל המתקבלים לפי הדירוג האחי י"א עד י"ג; אצל המת לפי דירוג הטכנאים — א+. הדירוג הוא: בוחן, רו חן, ובוחן ראשי, ורק מי ש בדירוג הטכנאים יכול להתק מעבר לדרגת הבוחן. עתה מו"מ להפלאת דרגות הבוחנ י"ד עד ט"ז. כיום דורש הבוחן להיות בוגר בית־ספ כון, עיוני, או מקצועי, וב מסויים במכונאות ובעל נהיגה, כמובן. את הבוחנים לק בר־אוריין לשלוש קבוצ והיקים העובדים 15—20 שנ מקצוע והמצאים בדירוג הטכ בני שלושים ויותר. העובדי ארבע־חמש שנים ורוצים ל במקצוע, וצעירים הבאים ל קצרה ואינם עומדים בלחץ שימות.

הטמס המוטל על הבוחנ מאוד, בגלל הגידול הצמו פרטי. מ־1967 ועד היום כמ לא עלה מספר הבוחנים, מספר המבחנים עלה כמ אחוז, ובעקבותיו גדל הת מבחנים והוא נמשך כיום ה לדעת בר־אוריין הכרחי את מספר הבוחנים, כדי עליהם ולשפר את השירות בור.

יריד האמנים הירושלמי

מאת טוביה מנדלסון

מספר אמנים ירושלמיים, ש„פקרנניה" אינם נוטלים חלק ביריד האמנים הנערך בחוצות־היוצר, מול מגדל דוד, מסכימים גם הם שהרעיון כשלעצמו חיובי. הביקורתיים שהיתה יפגה. שיריד האמנים, הנמצא עתה בעיצומו והנערך בירושלים זו השנה השלישית, משמח ומרנין־הלב. לירושלמים, האוהבים לצאת מבתיהם בלילות הקיץ הצוננים, יש לאן ללכת עתה, כשהיריד פתוח. וללשכת המודיעין לתיירים ולמבקרים ישראליים בעיר, יש לאן לשלוח את הפונים אליהם.

היריד נערך בצניעות רבה, בלא צעקנות, ואולי משום כך האווירה בו נעימה כל־כך. יצחק יעקבי, מנהל החברה לפיתוח מזרח־ירושלים המטפלת ביריד, מספר, כי מלכתחילה היתה כוונה להקים את היריד בצורה כזאת, הן בגלל העובדה שבחוצות־היוצר אין מקום לפתיחת יריד בעל ממדים גדולים יותר והן בגלל... התקציב. הסכום שהושקע ביריד האמנים מסתכם ב־120,000 לירות, מהן שליש כמבנת עיריית ירושלים, שליש החברה לפיתוח מזרח־ירושלים ושליש משרד התיירות. שלא כבשנים קודמות, בהן נערך היריד רק בתחום מה שמכונה חוצות־היוצר, פלש השנה היריד למה שאמור להיות הפארק הלאומי של ירושלים. ברחבה שהוכשרה במיוחד ליריד, הותקנו דוכנים, ועליהם מציבים מדי ערב אמנים — רובם אמנים ירושלמיים ומיעוטם אמנים מחוץ לירושלים — את יצירותיהם. בין המוצגים: ציורים, פסלים, דברי עור, הדפסי בטיק, עבודות קרמיקה ועוד.

היריד נפתח בשמונה בערב ושעריו ננעלים בחצות. השנה הנהיגו המארגנים חידוש: המבקרים יכולים להציג בו סטיקים, גלויות ומסעפים אחרים. הרחבה: מוארת — מערכת חשמל התקנה במיוחד לצורך היריד והיא תישאר קבועה במקום. האנשים הרבים, הדוכנים העמוסים, התאורה ומוסיקת־הרקע השקטה מקנים לרחבה צבעוניות ואווירה.

ליד הדוכנים תמצא את הישראלים, הבוחנים בעין מקצועית כל דבר, שואלים את מחירו, גם אם אין בכוונתם כלל לרכוש את היצירה.

יעקבי טוען, שבערבים הראשונים של היריד הרכישות קטנות. יש אנשים הבאים מספר פעמים עד שהם מחליטים לרכוש משהו, וגם אז מתווכחים על המחיר. התיירים מחו"ל הרבה יותר זריזים ברכישותיהם. אפשר שהדבר נובע מהעובדה שכאן הם חפשים — בלא מדריך התיירים המכוון אותם לחנויות ה„טובות"...

בין שמונים האמנים המציגים את יצירותיהם למכירה יש גם שלושה עולים מרוסיה ואף שתי צעירות מכפר חרוב ברמת־הגולן, שהצטרפו ליריד. בחירת האמנים נעשתה בעקבות פרסום פומבי בעתונים. הפונים נבחרו אחר־כך על־ידי ועדה ציבורית, בראשותו של בצלאל שץ. בשל הפניות הרבות — ובגלל השטח המוגבל — נאלצה הוועדה לדחות כמה מהפונים. ביריד משתתפים גם, כמובן, האמנים המקומיים של חוצות היוצר.

אנשים רבים מצטופפים מדי ערב ליד המקום שבו עוסקים בבניית מקובית. לנגד עיני המבקרים הופך האבן אגרטלים שונים, אך אחד מנה שהיה למצרך מבוקש מאד ביריד. גם ניקסון הצורף עובד בשעות היריד ואינו מהסס להסביר למתעניינים את השלבים השונים בעבודתו. עבודות הקרמיקה המעניינות מושכות אף הן תשומת־לב רבה וכן הדבר לגבי הציורים, הפסלים ועבודות האמייל. מקום מיוחד ביריד תופסים מעשי ידיהם של קשישים ירושלמיים, המוצגים למכירה על־ידי „יד לקשישים". בדוכנם של „יד לקשישים" במעבר של חוצות־היוצר, תמצא הכל — החל בצעצועים לילדים, בגדי־ילדים סרוגים ותפורים ביד, וכלה בציורים ותחריטים ואף שמלות־ערב מצוינות ומקוריות לנשים.

כשמדובר ביריד, מן הראוי להזכיר את ראש העיר, טדי קולק. חרף חילוקי־דעות „כרוניים" עמו בתחומים אחרים, אי־אפשר להתעלם ממלחמתו העיקשת לעיצוב אפיה התרבותי של ירושלים ומתמיכתו הבלתי־נלאית באירועים מסוג זה. תרומתו של משרד התיירות — הנמנה עם מארגני האירוע — מצטמצמת לעומת זאת בהשתתפות בשליש מתקציב היריד ובנוכחות שר התיירות משה קול בערב הפתיחה, המתקיים ברחבת היריד, שנרכשה השנה. הנ קוני־קבע הם ישמשו את האמנים שיתקיים להבא מדי

צבר
צעיר בריא רענן

בואו נשחה

השחיה מהנה ומועילה

השחיה תשפר את כושרך הגופני אם תשחה ברציפות לפחות 15 דקות, שחיה איטית וקלה. אם תהיה מעוניין בשחיה קצרה אך מהירה יותר, ההולכת ומתגברת, ראה תוכנית פעולה המתחלתית להלן.

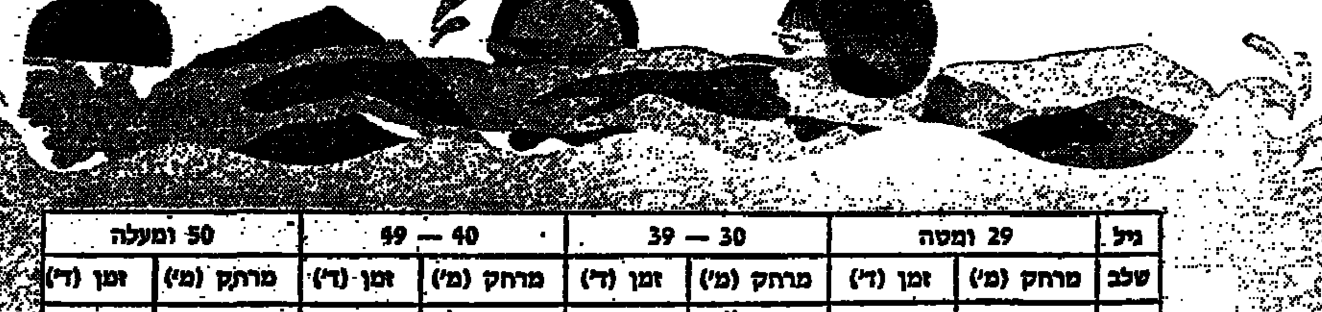

שלב	29 ומטה — מרחק (מ')	29 ומטה — זמן (ד')	30—39 — מרחק (מ')	30—39 — זמן (ד')	40—49 — מרחק (מ')	40—49 — זמן (ד')	50 ומעלה — מרחק (מ')	50 ומעלה — זמן (ד')
1	100	2:40	100	2:40	100	2:40	100	2:40
2	150	3:10	150	3:10	150	3:25	150	3:55
3	200	4:10	175	3:55	175	4:10	175	4:25
4	250	5:40	200	4:10	200	4:40	200	4:55
5	250	5:10	250	5:25	200	4:25	200	4:40
6	300	6:10	250	5:10	250	5:40	200	4:25

כתבו למטה „צבר", ת.ד. 33311 תל־אביב ותקבלו חוברת הסברה והדרכה כיצד לעסוק בפעילות גופנית.

משרד החינוך והתרבות רשות הספורט והחינוך הגופני / משרד הבריאות היחידה לחינוך לבריאות והסברה

האוניברסיטה העברית בירושלים

המחלקה למינהל תלמידים
המשרד לקבלת תלמידים

רישום מועמדים
לשנת הלימודים תשל"ד
ללימודי „מוסמך" ותעודה

הרשמת מועמדים לשנת הלימודים תשל"ד ללימודים לקראת התואר „מוסמך" וללימודי תעודה תסתיים ביום ב' באלול תשל"ג 31.8.73.

מתקבלות בקשות לפקולטות/בתי"ס:

הפקולטה למדעי הרוח (למעט לימודי תעודה בתרגום כתבי קדש)
הפקולטה למדעי החברה (למעט החוג לפסיכולוגיה)
הפקולטה למתימטיקה ולמדעי הטבע
בית"ס למדע שימושי וטכנולוגיה
המרכז להוראת המדעים
הפקולטה לחקלאות
הפקולטה למשפטים
המכון לקרימינולוגיה

בית"ס לספרנות
המרכז להכשרת מנהלים לצרכים קהילתיים
הפקולטה לרפואה
מדעי הרפואה הבסיסיים
נוירוביולוגיה
בריאות הצבור
תעודה באופתלמולוגיה
בית"ס לרוקחות

המעוניינים יירשמו במשרד לקבלת תלמידים. טפסי הרשמה ו„מדריך לתלמיד החדש" ניתן לרכוש תמורת 4.— ל"י (ע"י פניה אישית או בכתב) ב„אקדמון", גבעת רם ירושלים ת. ד. 41, 91999.

ללא צירוף המחאה על הסך הנ"ל לא יישלחו הטפסים והמדריך; חיילים בשרות חובה יקבלו את הטפסים והמדריך חינם, אישית או לכתובתם הצבאית.

בוגרי מוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל יירשמו במשרד לתלמידי חו"ל, הר הצופים, ירושלים. בוגרי האוניברסיטה העברית בירושלים המבקשים להמשיך לימודיהם באותה הפקולטה, יירשמו במזכירויות הפקולטות.

כל המועמדים מתבקשים לפנות לייעוץ מוקדם במזכירויות הפקולטות/בתיה"ס.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

16. — „שידור ישיר בית התפוצות" — שחיה: 100 מ׳ חפשי — גבר; 100 מ׳ חפשי — גבר.
17. — „מכביה" — (המדור ישיר): 200 מ׳ גבים.
18. — „סיפורי עיר הב׳" — „המנהרה הסודית".
20. — „אישים במשבר" — „סאלק נגד פוליו". מאבק של ד״ר סאלק בחיפוש תרכיב חיסון למחלת — שיתוק ילדים.
20. — „ארכן לופף" — של הכליף".
21. — „מוקד".
22. — „יומן המכביה" בה (גליבה).

רדיו

18. — „השבת השחורה" — סיפור ושיחזור. „השבת השחורה" — 29 ביוני ... בה ערכו שלטונות המנדט פעולה כלל־ארצית נגד הישוב. התכנית מביאה אותה שבת כפי שזכורה לאנשים, ביניהם אנשי קיבוץ ... צעירי רפיח ד׳ ואנשים שהצליחו להתחמק.
20. — „קונצרט התז־

מורת הסימפונית של רשות השידור — (שידור ישיר בי סטראו מתיאטרון ירושלים). מנצח: לוקאס פוס. עם דוד בר אילן (פסנתר), יוסף טל (פסנתר), צבי זייל (צ׳לו) ואחרים. בתכנית: מוסיקה אלקטרונית. גאז, ריקוד. סרטים ליצירות מאת מאהלר, שנברג, קופלנד, לוקאס פוס, דוויזבסקי, יוסף טל, עדן פרטוש, א. א. בוסקוביץ וצבי אבני (א).

קולנוע

ירושלים:

„גברים במלכודת" (אורנע) — מסע הענוגות ספורטיבי על פני נהר גועש והיה בהדרגה סיוט רצוף, כשאסון גורר אסון ומשבר פסיכולוגי אחד רודף את השני. סרט אלים ומהמם בכוחו, המציג את האדם במערומיו — אדם הלוחם, ראשית כל למען עצמו, לצורך השארות בחיים. שפור מדעה, שהוא גם יצירה קולנועית נאותה.

„הליצנים" (ירושלים) — פליני סוקר בנוסטאלגיה ואהבה את עולם הליצנים, ממנו שאב כליבר הרבה, שלם הנוסס נגד עינינו. סרט פרטי יפהפה.

* „קאבארט" (אוריון) — מחזמר פוליטי־פסיכולוגי שעלילתו מתרחשת בברלין בצל הנאציזם בי תחילת שנות השלושים. סרט הי מכסס שירה, אינטנסית ומנגינה ביצוע נחוד בייחוד זה של לייזה מינלי.

* „טאנגו אחרון בפאריס" (רון) — הפרסומת הרעשנית עשתה שרות דב לסרט מצטיין, בעל אוירה נפלאה, ביצוע אישי בלתי רגיל. סרט על בדידות על אהבה, על סין על בלבול מושגים. סרט פליקטיקפה צלייניגרפי על המבר הסקס של האנושית, בורגנית קצת יותר מדי סיצוניית סמליה בכל המישורים בסוף הכל — סרט חשוב מרתק ומטרף — גם אם אלה פליני כי הוא „בגעיל" — ויהיו באלה.

* „הסנדק" (מכחין) — סרט מרתק, שוסף יצקיר על מיבנה ומיכאניזם פנימי של משפחת־המאפיה באה״ב. אמנם סרט בלתי מוסרי כי הסימפטיות עלך עם ה„מאפיוזים" הטיפוסיים כנגד „ה רעים" אך היחס המוסרי אינו משחק תפקיד — אתה נסחף אחרי הביצוע המהדר והמשחק המרשים.

* „לילה באופרה" (ארנון) — סרט יקן ומצויין של האחים מארקס. המגאוד שתי נוסחאות — זו של הקומדיה שלהם וזו של המלודראמה ההוליבודית המזיקת. השילוב נעשה בצורה מושלמת ממש. אולי קצת על חשבון ה להטוטים הקיצוניים של האחים מארקס, כפי שהתבטאו בסרטים הי קודם „מרק־ברווז". תאווה בשביל כל חובב־קולנוע.

תל־אביב:

* „סיזר ורוזאלי" (צפון) — סרט עדין על אנשים יפים ועשירים. משולש תפוז שבאביבה הנמר שה בין שני גברים הם נעשים חברים צמודים כשהאשה נא־צת ל־ קוגב. איב מונטאן, סאמי פריי ורומי שניידר מרכיבים את המשולש בסרטו היפה של קלוד סוטה.

* „מעשיות קנטרברי" (מוגרבי) — אנגליה הצליה החשוכה. הי סיפורת הנואפת והסיבאה של ימי הביניים בביצוע של הבמאי האיר טלקי פאזוליני. צליפי יצירתו של המשורר האנגלי ג׳פרי צ׳וסר הרי בה תבונות ושצמדים מרהיבים ימשעשעים. אך מצליכר לא נשאר הרבה.

* הצגת הקולנוע האחרונה (פריז) — שיחזור עוגבה מקסיר בית משנות החמישים — מקום קטן ונידח שאין בו חיים אף בפעיר — הכל על רקע המות ההדרגתי של הקולנוע המקומי. סרט מעודן ומשכנע על אנשים הודיבציים במבוי סתום של מציאות מנוונת. סרט ללא תקוה אך עם לב — קצת יותר מדי שונא נשים.

* „סוד הקסם של הבורגנות" (תכלת) — יצירה מושלמת של לואיס בונואל. התקפה חזיתית על החברה הבורגנית. האוד־ זה הבביטה האכזרית, המתפשת וההוית, מתורות יהלה. המהורים כרמים, הדיפלומטים בבריחים. הי בנוא ורוצה המשטרה מפנת. החי גסה בתמעופות רצורות להוקים. ד׳ אגנם על המרית כרחף מעל לכל החברה הזה, או עדיין מוקדם. עדיין אין לה תחליף. הקסם הכי כוי שלה משרת איתה היטב־היטב.

* „זמנים מודרניים" (גת) — צ׳אפלין בגדולתו — פארודיה על העולם הממוכן, ההורס את האדם האינדיבידואלי. סרט מהיה. ש הוא הרצאה כבוכה־הסוציאלית רק ונוקב על התופעות החיצוניות, בבלי להעמיק דבר. כמו האמנותי של צ׳אפלין הוא כה רב, עד ש אתה צבנך מסוגל להשלים את התמונה החברתית. גם זאת, צ׳אפלין מפגין כאן אופטימיות הלושה, העוגבת לא רק את „הדר בורהראיזם". אלא גם את יסודות השקפתו שלו.

„גברים במלכודת" (דקל) — ראה „אורנע", ירושלים.

* „קראו לו רוח־הקודש" (תל אביב) — פארודיה מעודנית על סרטי המערב הפרוע עם הכ לבות מוכסרות. אך שטויות לבי בי שהייזה, צביגות, תאוות־בצע יבר בימינו. סרט משעשע ומפתיע.

„וידויו של קצין משטרה" (פאר) — שתי יתפרסות לגבי חוק וצדק מוצגות בסרט איטלקי ה בצורה אישית, בזעד וקיצונית. כל זה על רקע מוכר של מאפיה כליבולה, רקע אלים ואף הוא קיצוני, המהליש את הבעיה ה עיקרית והגוצע עומק. אוירה מבוד יינת. מתח ומשחק מעולה, ביחוד של פראנקו נרו.

חיפה

* „קאבארט" (שבים) — ראה „אוריון" ירושלים.
* הצגת הקולנוע האחרונה (עממי) — ראה קולנוע „פריז", תל־אביב
* „סיזאר ורוזאלי" (אורה) — ראה „צפון" תל־אביב.
* „טאנגו אחרון בפאריס" (פאר) — ראה „רון", ירושלים.

* „שביל החלב" (בית רוטשילד) — סרט נהדר של לואיס בונואל על גורלו של אדם בי היסטוריה, על דת ועל משטורים על אמונה וכפירה. סרט של אירוניה וסמלים וללא גיבורים. סרט פילוסופי רצוף, שיש בו הרבה מאוד הומור מוטשש ואיכשהו רוח של השתעשעות בלתי־מרי־ ינבה".

תיאטרון ובידור

* „שעיר אחד לעזאזל", תל־אביב (הקאמרי) — עיצוב בימתי מבריק לחויה הסרי־פבר ובתמשך כדי. גנים אלוני כתב מחזה עמוס שבפרט־ליבון הברקות מילולית על כרגלים, ריגול, אהבה ומוות — מחזה שבמאמץ רב אפשר לראות בו אליגוריה על גורלו של האדם, הבבוי רבי־מהוראה. המשחק הטוב של השחקנים המרכזים, יפי הבמה והמוסיקה הנפלאה של אלכס כגן לא הצילו את ההצגה מרדידותה.

* „הנזיר והרוח", תל־אביב (האונזרה) — הצגה „לכל המשפחה" של סיפור מעולם האגדה: בקתת עצים, ילדים תופים בידי מכשפה, מלאכים — וכמובן „האפ־ אנדי". הצגה נקיה, זמרה טובה ומשחק משעשע השתתפות מרים זהרון, ביביאנה גולדנסל, מיכאל כתנא ולילה שני. בחלקו השני של הערב — מחולות עממיים.

* „שלושה בזוזה אחת" תל־אביב — שלושה שחקנים צעירים בעלים שלושה מחזות קצרים של שלושה מחזאים צעירים. ברמה הכללית של הערב יש ברחוב לשיפור. אך יש גם בלויים של משחק טוב (אלון לב) ושל התלהבות מעוררת סימפטיה.

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

נסיון אחר

(המשך מעמוד 9)

ומצד שני — הקיבוץ עצמו אינו מתראה כלפי־חוץ כצורת חיים אידיאליסטית, באה בעצמה, בעלת מערכת יחסים חברתיים בעלים יותר (העמליים לטמס פיצוי לפיגור התומרי בהשוואה לעיר), ובעלת רמה הרבותית גבוהה יותר. במקום להקרין על סביבו ולהביא לכך שהחברה שמחוצה לו תשאף להידמות אליו, הוא נוהה יותר להידמות לחברה שמחוצה לו.

האם יש לך אכזבה מן הקיבוץ?

בהדך כלל לא. (תשובה: גניה והוא מתקבלים לחברות! ובאותו ערב צמו צמחה האסיפה הכללית להחליט על קבלתם). הוא מאושר בעבודתו ובלימודיו, וגניה — אם יאפשרו לה גם בשנה הבאה לעבוד במקצועה — בחקר ביקוליבי — תהיה גם היא ברוכה. החיים השיתופיים — האכילה בגוהתא בחדר־האוכל, החינוך המשותף וכד׳ — מוצאים חן בעיניהם. ואין הם סובלים מהעדר האינדיבידואליות.

אך לא הכל התאים לציפיות:

ראשית, השוויון. השוויון אינו אידיאלי. הוא שוויון בתנאים הבסיסיים, המינימאליים — אך לא למעלה מזה. 500 הל״י במענקים שמקבל כל חבר לשנה — רחוקים מלהספיק לצרכים הדמיוניים התרבותיים. איך מתכסה ההפרש בין הצריכה והאספקה? על־ידי מתנות מן החוץ, עזרת בני משפחה וכד׳. ומי שאין לו קרובים בעיר? ומי שאינו מקבל מתנות?

שנית, היחסים החברתיים. אולי היתה זו אשליה — לחשוב ש„כולם חברים" בקיבוץ, שיש איזו חובה־משכבת של מאורעות הדדי. למעשה, יש התחברות רבה. הותיקים יש להם חברות משלהם, בני־הקיבוץ הצעירים יש להם חברה משלהם, ועולה חדש — ביחוד בזמן הראשון, כשהשפה עוד לא שגורה על־פיו — נופל בין אלה לאלה.

אבל גניה ובוריס אינם מתאוננים. סוף־סוף, שום דבר בחיים אינו אידיאלי. הקיבוץ עשה למענם כמיטב יכולתו. ביום הם עובדים ולומדים. בערב הם קוראים הרבה, משתתפים בפעולות הקבוץ, נפגשים מדי פעם עם כמה זוגות הקרובים ללבם ובעיקר —

בעיקר שיש תינוקת קטנה. היא כבר ילידת הקיבוץ.

אהרן מגד

אספירין

(המשך מעמוד 9)

הקמת חומות מכס גבוהות על מוצרים אמריקאים ובסיכוב לפי תוה ב„סיבוב ניקסון" על קשרי הסחר בין אירופה לאמריקה. אך אף הקהיליה עצמה עלולה להישבר, תוך כדי נסיונות חברותיה לצאת בנפרד מן המפולת, בנזק מצומצם ככל האפשר. התפתחות מעין זו, בכיוון של הסתגרות והתבדלות כלכלית אנוכית של המדינות העשירות, כל אחת בפני עצמה, תגרום לכולן נזק כלכלי קשה. לדידן של מדינות חלשות מבחינה כלכלית היא תהיה בבחינת אסון, שאת חומרתו קשה לשער מראש.

על כן יש לישראל עניין ראשון במעלה בצעדים של ממש בכיוון של הבראת מערכת הכספים הבינלאומית. עניין שאינו יכול להתמצות בספירת המארקים והיאנים, שבזכותם גדלה, כביכול, הרזרות שלנו. כאשר עושים את החשבון בדולארים, שערכם יורד מיום ליום ומשנה לשנה, חשבון כזה ראוי לספסר מטבע, לא למדינה.

ישראל גויכן

תיאטרוני ישראל

הערב 10.7

הבימה:
כל מה שבנן:
תל־אביב האולם הקטן

הקאמרי:
שעיר אחד לעזאזל:
תל־אביב

יחי החופש:
תיאטרון חיפה

התיאטרון העירוני חיפה:
יחי החופש:
חיפה
סטאטוס קוו ואדים:
חיפה שבים

קולנוע

תל־אביב

בשעות 9.30, 7.15, 4.30
אופיר — רוצח לעונת הקיץ
אסתר — חזק יותר חברים
אורלי — מסעות עם דודתי
אלנבי — שבע נשרים
בן־יהודה — דקבוק 69
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — זמנים מודרניים
דקל — גברים במלכודה
דרייבאין — 9.30
7.15 — מסע בממלכת השוקולדה
4 זבובים על קטיפה
הוד — קובלן
המרכז — הרוצח
זמיר — התאוה לאושר
חן — המיטה המעופפת
ליסור — טיפול בהלם
מוגרבי — מעשיות קנטרברי
מתמיד — האגרופים והאטיצים
מקסים — הארטיסטים בחופשה
סינרמה — קובלן
סמדר — הטנגו האחרון
עדן — מסמנה
פאר — וידויו של קצין משטרה
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — סיזאר ורוזלי
רמת־אביב — פרנזי
תכלת — סוד הקסם הבורגני
תמר — הבת האירוטית
תל־אביב — קוראים לי רוח הקודש

יפו

נגה — הליצנית המתוקה
צליל — נשואים קולקטיביים

בת־ים

רמת־יוסף — בקסטר

רמלה

המרכז — כנופיית הקרטה
פאר — כלבי הקש

חולון

ארמון — אנקת גבהים
7.15 — 9.30
4: אנשי המתומנת
מגדל — ג׳ו קיד

ירושלים

אדיסון — אגרוף מול אגרוף
אוריון — צ׳רלסטון בלו
אורנע — גברים במלכודת
ארנון — לילה באופרה
אור־גיל — אונס בפארק
הבירה — חתולים בגברית
חן — הארטיסטים בחופשה
ירושלים — השוטר בהימוט
סמדר — הסמיק
עדן — קובלן
רון — הטנגו האחרון בפריס

חיפה

אורדין — קרב הקרטה האחרון
אורה — סיזאר ורוזלי
אורלי — ברנז שווה מליון
אמפיתיאטרון — אונס בפארק
ארמון — בא וגאלם
בית־רוטשילד — מילכוד 22
חן — מעבר להזוב 110
מירון — בחורה מכוכב הקסם
עצמון — קובלן
עממי — הצגת הקולנוע האחרונה
פאר — הטנגו האחרון בפריס
רון — אהבה נוסח קופנהגן
שבים, הר הכרמל — הרפתקאה בפוסידון 7.00; „סטטוס קוו ואדים" 9.15

קרית טבעון

יובל־אור — הוציקוק פרנזי
זהר — זר בירוחו

רמת־גן וגבעתיים

אורדע — מי רצח את ג׳יני
אואזיס — המיטה המעופפת
ארמון — אנקת גבהים
גל־אור — ד״ר פופל
הדר — קובלן
לילי — הצגת הקולנוע האחרונה
רמה — קובלן
רמת־גן — הרפתקה בפוסידון
שבים — אהבה נוסח קופנהגן

נתניה

אסתר — 9.15, 7.15 — המחסל במודיון
פתוח: תמונתו של דוריאן גריי
סגור: הגן של פינצ׳י קונטיני
שרון — 9.30 — 7 — קובלן

הרצליה

דגניה — 9—7 — לילה על העיר

כפר־סבא

עמל — חתולים בצבכרת
חן — קומפניירוס 9.30—6.00

הוד־השרון

בית הפועלים — 6.30—8.30
אלופי הקרטה
יום הולדת למיקי מאוס 4.00

חדרה

הוף — סלוטר

פתח־תקוה

אודון — אלימות שאטו
הדר — איזה מין גימנסיה
היכל — קובלן
שלום — אונס בפארק

קרית שמונה

הרמון — קראו לי הלילה
שגיר — הארנון

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 2468/73
2489/73

בענין: המנוח דוד רוזנברג ז״ל בעל ת.ז. 4173092 שנפטר ביום 11.9.72

המנוחה רבקה רוזנברג ז״ל בעלת ת.ז. 4173091 שנפטרה ביום 18.12.72

המבקשת: איטה גניה רוזנברג ת.ז. 10196253 מבדרה רח׳ פרנקל 8 ע״י ב״כ עו״ד ד. ברגמ מרח׳ תרזה 15 רמת־גן.

להווי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט למתן צו המכריז על יורשות המנוח דוד רוזנברג והמנוחה רבקה רוזנברג ז״ל.

הרואה כהוגן בזאת כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בצוואות הנ״ל והרוצה להתנגד לה להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הודעה זו, התנגדות לאותן הכי רמת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כבקשה.

דוד ולך — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

טלוויזיה כללית

16.12 — שידור ישיר מהמכביה ה־9; 17.30 — קיצור החדשות; 17.32 — מכביה; 18.00 — סיפורי עיר הכובעים; 18.15 — השבוע לפני 25 שנה; תבניות ערבית; 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — שירים שבחרנו לך; 19.00 — לי משפחה; 19.30 — „אישים במשבר"; 20.30 — מבט לחדשות; 20.50 — ארכן לופף; 21.40 — „רקע 73" על פרשת ווטרגייט; 22.30 — פסוק מתהילים; 22.35 — יומן המכביה — בריכה.

טלוויזיה לימודית

15.30 כאלה אנחנו — האם אני נחמד? 15.49 אנגלית ס׳. 16.36 סיפור שאהבתי — מבצע 52. 16.48 „זמנים שכאלה" — ההתישבות בראשית המאה העשרים.

הגל הקל

06.00 מה טוב. 06.05 חדשות. 06.10 התעמלות. 06.20 שעון מוסיקלי. 06.59 רגע של עברית. 07.00 חדשות. 07.20 זמר זכור לך. 07.55 אור ירוק. 08.00 חדשות. 08.05 הודעות. 08.10 בוקר טוב. 08.55 היום לפני 25 שנה. 09.00 חדשות. 09.05 בוקר טוב. 10.00 חדשות. 10.05 לעקרת הבית. 11.00 חדשות. 11.05 לעקרת הבית. 11.40 לאן הערב ומוסיקה קלה. 12.00 חדשות. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 בחצי היום. 13.00 חדשות. 13.05 בחצי היום. 14.00 חדשות וסקירת עתוני הצהרים. 14.10 כפופ לצד בכלל. 15.00 חדשות. 15.05 שירים משלנו. 15.53 הדרך. 16.00 חדשות. 16.05 רגע של עברית. 16.07 בצלילי המזרח כבקשתך. 16.30 בתקווה שתבין את הרמז. 16.35 מצלילי המזרח כבקשתך. 17.00 חדשות. 17.05 מן המכבש. 18.00 חדשות. 18.05 שירים שאהבנו. 18.45 היום בספורט. 19.00 עברית לעם. 21.00 חדשות. 21.06 לטעמי. 22.00 חדשות. 22.05 שאלה של טעם. 22.52 נעימות קלות. 23.00 חדשות. 23.05 פגישה באה. 24.00 חדשות. 00.10 פזמונים לא בים. 01.00 חדשות.

רשת א׳

08.00 חדשות. 08.05 קונצרט בוקר — פרנץ בנדה: קונצ׳רטו במי־מינור לחליל ולתזמורת; סן־סנס: קונצ׳רטו מס. 2 בסול־מינור לפסנתר ולתזמורת, אופוס 22; קרלוס שאבז: „סינפוניה אינדיה". 09.00 חדשות. 09.05 קונצרט בוקר — ברליוז: הפתיחה „קרנבל רומאי"; שוברט: „הרועה על הסלע"; שומאן: סימפוניה מס. 3 במי־במול מג׳ור („הריינית"). 10.00 חדשות. 10.05 קונצרט בוקר — ביזה: „הנערה מארל", סויטה מס. 1; פרוקופייב: סימפוניה־קונצ׳רטו לצ׳לו ולתזמורת. 11.00 עברית לעם — עיקר החדשות. 11.15 שעור באנגלית. 11.30 שידורים לתלמידים בחופשה — „הכיתה המעופפת". „המגזוקנת עם העגילים". 12.00 חדשות. 14.00 חדשות וסקירת עתוני הצהרים. 14.10 לאם ולילד — ניסן ורחמים — שיר ערש, שירים „בבקשתכם", לילדים הגדולים — המדע בימינו. 15.00 חדשות. 15.05 היום לפני 25 שנה. 15.10 רצף מוסיקלי. 16.00 רגע של עברית. 16.06 ספר חדש — סקירה. 16.10 שעור בתלמוד לתלמידי תיכון. 16.30 צלילים מלוא חפניים — ארתור גלברון. 17.30 כאן באר־שבע. 18.55 לחקלאי — שורות ידיעות יומי. 19.00 חדשות ו„היום הזה". 19.30 שירים עבריים. 19.50 פרקי היום בתנ״ך: תהילים. פרקים קל״א, קל״ב. 20.00 חדשות. 20.06 זכרונות ארץ־ישראל. 20.15 לקראת קונצרט. 20.30 התזמורת הסימפונית של רשות־השידור — מאראתון של יצירות מאת מלחינים יהודיים בני המאה ה־20. 23.00 חדשות. 23.05 מה פתאום. 24.00 חדשות. 00.10 רגע של שיר.

גלי צה״ל

שדורי צהרים

11.00 — חדשות. 11.05 — חמים וטעים. 11.30 — זה קר, זה קרת. 11.35 — חמים וטעים. 12.00 — חדשות. 12.05 — חמים וטעים. 12.30 — פינת הפגישות. 12.35 — חמים וטעים. 13.00 — חדשות. 13.05 — חמים וטעים. 13.30 — לחומי העבר. 13.35 — חמים וטעים. 13.55 — הודעות לחיילים. 14.00 — חדשות. 14.05 — הודעה אישיות.

שדורי ערב

15.00 — חדשות. 15.05 — בא לצלצל. 16.00 — חדשות. 16.05 — בא לצלצל. 17.00 — חדשות. 17.05 — ד״ש עם שיר. 17.40 — יומן צה״ל. 18.00 — חדשות. 18.05 — „השבת השחורה" ספור ושחזור. 19.00 — חדשות. 19.05 — מבנו אליך ד״ש מיוחד. 20.00 — חדשות. 20.05 — הוסס ד־ 21.00 — חדשות. 21.05 — האדם השלישי. 22.00 — חדשות. 22.05 — בוא נדבר. 23.00 — חדשות. 23.05 — בוא נדבר. 24.00 — חדשות. 00.05 — קויה חצות.

רופאים

בתל־אביב

ד״ר יעקב רח׳ אפשטיין. טל. 443281 ד״ר סגל. רח׳ בלוך 13. טל. 247860

בתי־מרקחת

בירושלים

הרצל, רחוב יפו 36, טל. 25059. רמות אשכול, מרכז מסחרי רמות אשכול טל. 805622. אל בתרא רח׳ צלאח א־דין טל. 84123.

בתל־אביב

גורדאו, רחוב בן־יהודה 183, טל. 242673. בושקוביץ, רחוב ההלך בזורגי 25, טל. 282650. בן־בסרס, רחוב אצ״ל 60, שכ׳ התקוה, טל. 32105.

בחיפה

מזור, הנביים 17, טל. 524113.

בני ברק

רבה, רח׳ ז׳בוטינסקי 65, רמ״ג.

ברמת גן

רבה, רמת־גן, רח׳ ז׳בוטינסקי 65 טל. 793483.

הלוח החודש דבר

בהשתתפות כוכבי האופרה מטרופוליטן

תל־אביב, היכל התרבות, מחר, יום רביעי, 11-7-73, מוצ״ש 14-7-73

קיסריה — האמפיתיאטרון הרומי, יום שלישי 17-7-73

ההופעות מתחילות בשעה 8.30 בערב

כרטיסים למכירה:
תל־אביב: קופת היכל התרבות, אוזיון, רוקוקו, לאן, כנף, קסטל והדרן
חיפה: קופת „חיפה" ובמשרדים; נתניה: טיגל; רמת־גן: רכניץ

הנחה למנויים לפי תלוש מס׳ 115

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה על ידי ברוניסלב הוברמן · יועץ מוסיקלי: זובין מהטה

„מצדה 967" — אופרה-בכורה עולמית

ליברית: ישראל אליראז
מוזיקה: יוסף טל
מנצח: גארי ברתיני
במאי: ליאונרד שך

קול: ד״ר אקהרד מרין היינץ ליבוב
בעצב במה ותאורה: ארוגן אדר
מפיקה: רות שהר
הכנה מוזיקלית: יצחק שמיגר
תלבושות: אנדריאה מהצר

סולנים:
מירה זכאי, לואיג יבנאלי, גילה ירון, ג׳רום באדי, טיבור הורן, ג׳ון מיצ׳ינסון
עדי עציוני, סילביה שמאי, אברהם שלומון, דן פרידה, דוד קורל, הלל גוטמן־דיין

היסטוריון: שמעון בר

ילדים:
שדית אדלר, מיכל אפשטיין, אהובה דלאריאה
הדר כרמל, חגית פישר, דפנה רפאלי

מקהלת הגברים של „רינה"

17, 18, 19, 21 ביולי — ירושלים, תיאטרון ירושלים

ההתחלה בשעה 20.30, במוצ״ש בשעה 21.00

כרטיסים בירושלים להשיג במשרדים ובערבי ההצגה בקופה.
כרטיסים בת״א — משרד אוזיון — דיזנגוף 118

הפסטיבל הישראלי 1973

ברידג׳

מאת רחל מטלון

מזל ביש

מספר תכניות לביצוע משחק, אף עליו לבחור, כמובן, בתכנית שסיכוייה גדולים ביותר. ברור, שלשחק ארוך, בודדה זו היא ההגיונית ביותר. בכל זאת לפעמים קורה שהתכנית בעלת הסיכוי הקטן יותר היא דווקא התכנית המצליחה.

ביד הבאה, אילו היה הכרוז יודע באיזו משתי התכניות לבחור, היה גם מצליח בביצוע החוזה.

	צפון	
	♠ Q 4 3 ♥ J 7 2 ♦ 7 6 4 3 2 ♣ K Q	
מערב ♠ J 10 9 8 2 ♥ 10 ♦ Q 10 9 ♣ J 8 5 2		**מזרח** ♠ K 7 5 ♥ 9 8 ♦ 8 5 ♣ 10 9 7 6 4
	דרום ♠ A 6 ♥ A K Q 6 5 4 3 ♦ A K J ♣ A	

לאחר כצפון פתח את ההכרזה ב־2 קלאבס וצפון ענה 2 בלי־שליט (יד אמוזנת עם 8 עד 10 נקודות), סיים דרום ב־7 הארטס. מערב הוביל עם בן־מלך ספייד. הכרוז שם את המלכה, מזרח כיסה עם המלך והכרוז זכה באלוף. עתה משך את האלוף הארט ושני יריבים ענו לצבע. מה הם שני קווי המשחק שלפני הכרוז לבצע? ואיזה מהם עדיף?

א) למשוך את המלך הארט, את האלוף קלאב והאלוף דיאמונד, לעבור לדומם עם בן־המלך שליט, להשליך על המלך קלאב ספייד, ולנסות את העקיפה בדיאמונד. מה הוא הסיכוי של תכנית זו? הכרוז מצליח אם המלכה דיאמונד נמצאת ביד מזרח או אם היא בודדה ביד מערב. סיכוי זה מהווה כ־53%.

ב) לאחר שהכרוז מושך את האלוף שליט ושני היריבים ענו לצבע, עליו למשוך את האלוף קלאב ואת האלוף והמלך דיאמונד. לאחר מכן עליו לעבור לדומם עם בן־המלך שליט ולהשליך את בן־המלך דיאמונד על המלך קלאב, לחתוך דיאמונד ביד ובעזרת היד שליט לעבור לדומם כדי להשליך את הספייד המפסיד על הדיאמונד שהוגבה. מה הם סיכוייה של תכנית זו? תכנית ב׳ מצליחה אם הדיאמונדים מחולקים 3:2 (68%) או אם המלכה דיאמונד בודדה ביד מערב או מזרח (5.6%). הסיכוי של תכנית ב׳ הוא כ־73%, ולכן ברור כי על הכרוז לבחור בה. במקרה שהמלכה דיאמונד דבר ציה ביד מזרח, רק תכנית א׳ יכולה להצליח.

במידה שעל האלוף הארט אחד היריבים לא ענה לצבע, על הכרוז למשוך את האלוף קלאב, אלוף דיאמונד ומלך הארט — ולעבור לדומם עם בן־המלך שליט. לאחר שהכרוז משליך את הספייד על המלך קלאב, עליו לנסות עקיפה בדיאמונד.

תקליטים

מאת זאב רב־נוף

חליל — במקום כנור או פסנתר

...ג וטלמאן — ארבע ...שבי לחליל ולתזמורת... אר. סי. איי. — ...תקליט מצויין של חברת... בהשתתפות החלילן ה־

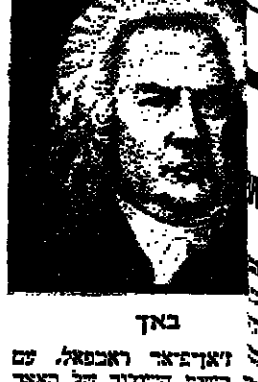

באך

ז׳אן־פיאר ראמפאל, עם ...רשות השידור של ... של קארל ריסטנפארט. ...ראשון כולל שתי יצירות ...: קונצ׳רטו בסול מינור ...וקונטינואו וקונצ׳רטו ב־...ור לחליל וקונטינואו. ש־...צירות אינן מקוריות, אלא ...טרנספוזיציה מקובלת בתחלה. ...רטו הראשון מבוסס על ...רטו החמישי לפסנתר ב־...ינור (ב.וו.ו. 1956) ואילו ...נכתב לכינור ולא לחליל. ...נות כוכיפה, כי הסימרים ...ההולכים הוא השני — ...סנגר, צ׳מבלו או חליל ...אבוב. דברים רבים נעשו על־ידי באך עצמו, אחרים הוד־ אמר בתקופה מאוחרת יותר — הכל עניין של גישה. גישת ראמפאל היא, כרגיל, בלתי־רגילה, הביצועים עשיריים, עסיסיים, בוהקים ומרגיעים גם יחד. שני הקונצ׳רטים של טלמאן (בדו מאז׳ור ורה מאז׳ור) הם משהו אחר. סגנונם אינו אחיד כמו של באך, הם קלילים יותר ובהם הרבה מאוד מההשפעה האיטלקית הפריבולינית במקצת. נראה, כי ראמפאל נהנה מאוד מההבדלים ומהגיש אותם וההבדל מעמיק, כמובן, אופי תקליט זה ובגוון אותו.

„באך — קונצ׳רטי לצ׳מבאלו" (אר. סי. איי.) — הזדמנות נדירה כבים להשוואה. התקליט זה כולל ארבעה קונצ׳רטי של באך. שניים לשני צ׳מבלו (דו מאז׳ור ודו מינור) ושני קונצ׳רטי לצ׳מבאלו אחד (פה מינור וסול מינור). המבצעים הם ג׳ורג׳ מאלקולם עם סימון פרסטון, כאשר יהודי מנוחין מנצח על התזמורת של הפסטיבל הקרויה על שמו. אין צורך להסביר את השוני בביצוע בהשוואה לתקליט הקודם. ההרכב שונה. לצ׳מבאלו זקוקים כשלו, אך גם הגישה שונה. בהשוואה לגישה „החיה" של ראמפאל, זוהי גישה קלאסית, אלגנטית ומאופקת. קשה לומר מה עדיף. זה לא רק שאלה של טעם, אלא גם של רוח ברגע זה או אחר. אין צורך להעדיף אחת הגישות באורח כהחמירה. מה שמסקרן הוא, כי שני הקונצ׳רטי של באך, אותם ציינו על גבי התקליט הקודם, מופיעים גם כאן בהרכב, גישה וביצוע שונים לחלוטין. הקונצ׳רטו מס׳ 5 בפה מינור (ב.וו.ו. 1056) מופיע בביצוע של שני צ׳מבאלו בהר־ כבת קאדנצה של מאלקולם. קר בצ׳רסו זה מופיע בתקליט הקודם בצורתו של חליל ובסולם סול מינור. הקונצ׳רטו אותו מבצע ראמפאל בלה מינור (ב.וו.ו. 1041) מבוצע כאן על־ידי מאלקולם כקונצ׳רטו מס׳ 7 בסול מינור (ב.וו.ו. 1058) והוא מבוסס כולו על המקור הקודם (שנכתב ממילא בשביל כינור).

„ג׳י לאפיטי" (אר.סי.איי.) —

יהודי מנוחין

ג׳י לאפיס הוא נגן־ג׳אז בלתי־רגיל, רגיש, רך, מדבר אליך בסאקסופון הנהדר שלו. האיש מוסיקאי מובהק, מלחין, מעבד, מבצע ובעל אישיות עצבית חזקה. ההופעה כאן נופך חדש ורענן גם לצלילים המוכרים ביותר. המלצה חמה לכל חובבי ג׳אז!

„ליליף" (אר. סי. איי.) — זוהי זמרת היוזית, בעלת מרץ בלתי־נדלה, סגנון חזק, אולי קצת גס. אך עם הרבה עממיות צפיסית, מעין אינטימיות הבוק־ צת ההקלטה, בלי לדבר, כמובן, על מפגש עמה במועדון־לילה או בהרם. ליליף היא בלי ספק סגנון בפני עצמו שיש בו משהו יהודי ומשהו פולני (היא יהודיה מפולין), כיתוו כהקרצה של מועדון־לילה פאריסאי ומשהו כצלילי הבולבאר. ובכל זאת היא יודעת לשלב את הדברים באחדות כזו שהיא נשארת שלימה ומקורית בלבד.

„להיטים הגדולים של צ׳רלי קאלברט" (אר. סי. איי.) — פעם הכירוהו בכל העולם (וגם בישראל) כ„איש בעל החצוצרת הזהב". קשה עתה לעבור בתור סיקה זו שכבר עבר זמנה להחזר סין. גם לא השתי כום נוסטאלגיה. סגנון אקסהיביציוניסטי קר הבנוי על יסודות של שמאלץ (כולל יהודי) ואולי זוהי הרגשה אישית בלבד — בלי לדעת מה חושבים אחרים.

„ג׳וני נאש — אני יכול לראות עכשיו בהיר" (סי.בי.אס.). — ג׳וני נאש הוא בעל קול מצוין ורגש חם וחוש מוסיקלי גם כמלחין. הוא משתייך לסוג הנקרא „זמרים בביניים", סוג שהשתייכו אליו בזמן זה או אחר הן אלוויס פריסלי והן קליף ריצ׳ארד. נאש הוא „זמר נפשי" בהבה ההמונית, לא המקורית. יש לה כאבור, כה לכבר, גם הן רב; אולם זוהי בלי ספק שאלה של טעם אישי לחלוטין.

„שירי הזהב של הפרברים" (סי.בי.אס.) — מי שמחפש כעוד של כמה מן הלהיטים של „הפרברים" הנה יש לו תקליט נוסף. מן ה„מאספים" של חברת „סי. בי. אס." שהם שימושיים במיוחד למתנות נעימות, מ„יש לי אהבה" ועד „רוח תפוח", מ„דבשי" ועד „ערב של סוטניבי", ועוד כהנה וכהנה.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

לתשומת לב מנויי סדרות 8, 7, 6 בתל־אביב —

במקום הסויטה מתוך הבלט „אגם הברבורים" אופ׳ 20 מאת צ׳ייקובסקי

ינוגן הקונצ׳רטו ב־סי מינור לצ׳לו ולתזמורת אופ׳ 104 מאת דבוז׳אק — עם הסולן צבי הראל.

מועצה אזורית הגליל העליון

מכרז מס׳ 7/ב

בדק בית במוסדות חנוך באליפלט

1. המועצה מבקשת בזה הצעות לעבודה הנ״ל.
2. בפרטים ובמיות אפשר לקבל במשרד המחלקה של המועצה.
3. הצעות יש להגיש עד יום ד׳ 13.7.73 בתיבת המכרזים של המועצה.

מזכיר המכרז — ראש המועצה

هكذا من الأصل

שקר המבשר רעות

ועידת שרי החוץ האירופיים ב־הלסינקי היתה כשלעצמה מאורע היסטורי; היא שיקפה ביסודה את השאיפה לבצר את השלום ביבשת ההיא ולסלק כוחות את גורמי המתיחות האפשריים.

עם זאת אין להתעלם מתופעה חמורה שנתגלתה בוועידה. אפילו אין אולי לדרוש אמירת אמת ברופה ביחסים הבין־לאומיים — לדידם של דיפלומטים די בדרך כלל בחצאי־אמיתות — יש לפקפק באפשרות לבנות מערכת יחסים תקינים הבנויה על שקר בי מצח נחושה.

ווסאליבוד סופינסקי, הדובר הסובייטי בוועידה, נשאל אם ב־עקבות סיכומי הוועידה ולאור ה־עקרונות היפים המוצגים על־ידי הסובייטים תיתכן גם בעתיד הת־ערבות סובייטית נוסח צ'כוסלו־בקיה 1968. תשובתו היתה רבת־משמעות: „ביחסים הבין־לאומיים יש להוציא אל מחוץ לחוק כל התערבות זרה. אך במקרה של צ'כוסלובקיה לא היתה התערבות כי־אם היענות לבקשת ממשלת צ'כוסלובקיה לעזרה מבעלי־ברי־תה".

סופינסקי הוא אחת מן הש־תיים: או שקרן, שאפילו גאבלס לא יכול היה ללמוד עוד פרק נוסף באמנות הרמייה, או בור בתולדות ימינו. לעולם יהיו זכו־רות עדיין יפה פניות ממשלת צ'כוסלובקיה לאו"ם, במחאה על ההתערבות הצבאית וההחלטות ה־חגיגיות המלוכדות של המוסדות הפרלמנטריים והמפלגתיים הקומו־ניסטיים של צ'כוסלובקיה, בימי סוף אוגוסט וראשית ספטמבר 1968, בגנות הפלישה. יש להשוש כי שלום שיוקם על שקרים מעין אלה לא ירבה ברכה באי־רופה.

ישראל נוימן

תפילת־שחרית
(מרשה, „סידרויטשה צייטונג")

אור המכביה מסנוור נהגים

כמובן, שמחים אנו לארח את המכביה התשיעית, ובטוחים אנו כהיא תשמש אור לגויים. אך לא שיערנו שהאור הזה יזיק לנו. הסילוני האור מהמתקנים הזה־רים שהותקנו מעל האיצטדיון ב־רמת־גן, לא יביאו ברכה לנו. ליתר דיוק, לצם היושב על הה־בה בישראל. הזרקורים הללו ש־הותקנו בגובה רב מאוד ושיער־דם להאיר את השטח באור חזק פי תשעה (כמספר המכביה) מזה ששורר עד כה באזור, מכים ב־כוחון כל נהג מכבן המוזמן ל־סביבה ברדיוס של כמה קילומט־רים בכל הכיוונים.

לא חשוב אם אתה בא מכוון שדרות רוקח, פונה אל כביש הרצליה הישן, או שאתה נוסע בכביש הרצליה לכיוון כביש אבא הלל, או שאתה בא מרחוב מר־דיכין של רמת־גן — נוסע עתה במצב בלי לראות דבר. בגלל הזרקורים הללו. הדבר מסוכן מאוד, לא רק לנהג, אלא לכל נוסע או עובר־אורח בסביבה.

העוסקים במלאכה חייבים לתת את דעתם על הבעיה, ולעשות את הדרוש כדי לכוון את סילוני האור המסנוורים רק כלפי מטה ולמנוע סנוור מסוכן למעלה. הד־בר הוא דחוף ביותר, כי עלולים להתרחש תאונות קטלניות.

חוה נובק

קטרינג לפלמ"ח

אחרי 28 שנים ל„שבת השחו־רה" התכנסנו בהוילה מפוארת ב־רמת־גן אצל חברה לנשק — ל־מפגש חברים. הזמן לא נעצר. אבנים הכריסו הקריחו. ואחרים שמרו על צורתם הנאה. מי ש־היה פעם מיטב הנוער הם כיום מבישב המימסד.

יש להניח שכל אחד מהם תורם תרומה מקצועית לנשק. מה תרו־מתם של הפלמחניקים הותי־קים, שלא בחרו במסלול פוליטי — לבעיות החברה הישראלית. קשה היה לקבוע במפגש נוס־טלגי שהוקדש לעברם כלוחמים צעירים.

אין לקונן על תהליכים ביו־לוגיים ונפשיים שעשו את שלהם. יופיים של שירי הפלמ"ח נשר אך כשהיה, רק במקום המדורה, שמסביבה שרנו אותם אז. הגב־בה צתה התיקרובת. כמנהג ימי־נו, ע"י שרות „קאטרינג".

דני צדקוני

היכן המקורות שלא נוצלו?

המהנדס שמחה בלאס מנהל, כידוע, מאבק עיקש נגד הכינסת האחראי לפיתוח מקורות מים ב־מדינה. לדעתו, האשמה העיקרית במחסור במים כעת אינה העוב־דה, שאין מים. הוא טוען, כי אין מים בפועל משום שלא פיתחו את מקורות המים בכוח, ואלה קיי־מים גם קיימים, והסיבה העיקרית לאי־פיתוח מקורות המים היא ה־ריכוזיות הגדולה בידי המדינה של הטיפול בכל הנוגע למים. ריכוזיות זו, היא אשר מונעת מאנשים פרטיים או אגודות ל־פתח מקורות מים ולהשקיע כס־פים בנושא זה.

בלאס סבור, כי פוטנציאל ה־מים בישראל הוא 4 מיליארד מ"ק בשנה לעומת האומדן ה־רשמי של מומחי המים המסתכם ב־1.5 מיליארד מ"ק מים בשנה. מסקנתו היא שלא עשו ובגלל המדיניות הקיימת גם לא יעשו את הדרוש בפיתוח מקורות מים בצורה אשר קיימים. לדעתו, נוסף לכך תשקיע המדינה מאות מיליוני לירות בהקמת מפעל המ־תקה גדול, השקעה שהוא שולל אותה לחלוטין.

נראה לי, שבלאס מפריז ב־קיצוניותו. אין להתעלם בשום אופן ממעשיה של המדינה בפי־תוח מקורות מים. שום אגודת מים ושום אדם פרטי לא היה מרים משא כמו המוביל הארצי, מפעל ירקון־נגב ומפעלי מים אח־רים. גם אין הולכים עוד למפעל המתקה, כי מחירי המים הם יק־רים ביותר, והתגוזה היא, כי מפ־על גדול כזה יהיה בארץ רק בעוד 10—12 שנים.

בנושא כה רגיש וחיוני למדי־נה, כמו המים אסור ליצור אנר־כיה ולהביא לגורמים פרטיים לפ־עול כאוות נפשם. העבר הו־כיח, כי אגודות מים ומקומות ישוב. שלא חסכו בשאיבה המלי־חו את בארותיהם והיה הכרח ל־ספק להם מים ממקור אחר.

דויד מושיוב

משרד העבודה
האגף להכשרה והשתלמות מקצועית
מחוז באר־שבע והנגב
מרכז קופ"ח
מודיעים
נמשכת ההרשמה לבית הספר
לטכנאות רנטגן
יתקבלו מועמדים בוגרי בית־ספר תיכון משוחררי צה"ל. תחילת הלימודים בחודש אוקטובר 1973.
משך הלימודים שנתיים, בתנאי פנימיה.
התלמידים יהנו מדמי כיס.
עם ההסמכה יקבל כל בוגר עבודה בקופת־חולים בהתאם לכישוריו ומקום מגוריו.
בדבר פרטים: נא לפנות בכל יום בשעות 8.00 — 14.00 למדור הרנטגן במרכז קופת חולים, תל־אביב, רחוב ארלוזורוב 101, חדר 433, טלפון 262211.
שאלוני הרשמה ופרוספקטים ישלחו לכל דורש בדואר.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי לודים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי תכנית מפורטת מס' גז/3/49" — המרת חלק בשטח צבורי פתוח לצפה מגורים ב' (בעלי מקצוע). ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית חלק מגושים: 6240, 6242.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו. רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד' תמוז תשל"ג, 8.7.73

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הבצורת האיומה הפוקדת זה שלוש שנים את מרכז אפריקה, דרומית ממדבר סהרה, הפילה עד כה מיליוני קרבנות: עדרים שלמים של בקר וצאן מתו מרעב ומצמא ומיליוני בעלי חיים אחרים צפויים אף הם לגורל דומה בקרוב· אדמות המרעה הפכו מכבר לגושי עפר והנהרות ומקורות־המים האחרים הולכים ומתייבשים· בתמונה: עדרי צאן ועזים מזי רעב ליד נהר סנגאל· נהר גדול זה, החוצה את גבולות שתיים מארצות מרכז אפריקה — מאלי ומאוריטניה — שבימים כתיקנם זרם בזרם אדיר, מתייבש אף בצורה מאיימת וגורל אכזרי צפוי לחי ולצומח באזור המשתרע על מיליוני קילומטרים מרובעים ביבשת·

ביטול שוויון בשרות הרפואה?

בהסתמכו על העובדה שבימי השביתה פנו פחות חברים לקב־לת עזרה רפואית — עובדה שבי־מחשבה של חמש דקות אפשר למצוא לה חמישה הסברים אל־טרנטיביים — מציע אשר ידלין לאפשר לחברי הקופה לפנות אל כל רופא בביתו, כשעיקר ה־הוצאה יכוסה על־ידי קופ"ח („דבר" 3.7). בכך מציע אשר ידלין ליצור בקופ"ח שני מעמ־דות: כאלה שיכולים להסתפק ב־כיסוי „עיקר" הוצאות טיפולם ה־רפואי, וכאלה שאין בידם לשלם את ההפרש בין „עיקר" ל„סכל". הראשונים יבחרו לעצמם את ה־רופאים, ואילו האחרונים ילכו אל אותם הרופאים אשר אין בוחרים בהם.

לדעתי, טמונה בחובה הצעה זו לא רק סכנה חברתית חמורה, אלא גם סכנה לקופ"ח כמוסד רפואי למופת (כך היא מוגדרת גם על־ידי מומחים הבאים מחו"ל): כאשר החברים „בעלי־היכולת" יפתרו את בעיותיהם יקטן או יתבטל הלחץ לשפר ולחדש את שירותי קופ"ח. לבסוף יצאו כל החברים נפסדים.

ולסיכום: כיום, כאשר אפילו מחוץ לשורות תנועת העבודה נשמעים קולות המתריעים על ה־פער העלול ליהפך לתהום שבה ניפול כולנו, לא יתכן שדווקא בתוך המפעל ההסתדרותי שלנו ניצור מוקד חדש של אי־שוויון.

קרית־טבעון נעמי הגנר
סמינר הקיבוצים „ארנים"

אידיש מקרבת סבתות ונכדים

בצער ועגמת נפש גרמו לי ול־רבים כמוני מכתבו של אמנון שמוש אל נכדיה של גולדה, („דבר" מ־27.6.73). וצערי לא רק על עצם דעותיו של כותב המכ־תב בקשר לבעיית שפת אידיש, אלא צער לי כפליים על כך ש־זאת גישתו של מחנך יקודי, מב־קר ספרותי, סופר ומחבר ספרי ילדים, שהחינוך מהווה עבורו את־גר ויעוד כאחד.

לדעתו של שמוש הנימוק ה־עיקרי נגד לימוד שפת אידיש הוא, ששפה זו גורמת, כביכול, לפילוג העם ולהרגשת קיפוח („בצדק או לא בצדק" כדבריו) אצל מחצית העם שאינו שומע אידיש. באופן עקרוני נשאלת ה־שאלה, איך אפשר לטעון, במיוחד בהקשר, שלימוד שפה נוספת עלול לגרום לפילוג העם ובמיוחד את השפה אידיש שהיא, לכל הדעות, איננה סתם שפה נוספת, לגבי היהודים. אידיש היא שפתם של מיליוני היהודים שנשרפו על־ידי הנאצים ועל עפרם קמה מדינת ישראל. וכמו שאנו מכבדים את זכר השואה, חייבים אנו לכבד את שפת אידיש, כעזבון החי ש־השאיר לנו העם הנשרף.

שפת אידיש היא יצירת של הגניוס היהודי בגולה ואין אנו צריכים להתבייש בה ובגולה, כי העם היהודי יצר ערכים עליונים לא רק בגלות בבל, אלא גם בגלות אירופה. שפת אידיש מק־רבת לבבות בין הסבתות לבין נכדיהן, היא מעשירה נפש היל־דים, מקרבת אותם לתולדות ה־משפחה והעם, מקיימת את שר־שרת הזהב מהעבר אל העתיד. כל זאת מבקש שמוש לגזול מה־ילדים, בטענה שמחצית העם מר־גיש את עצמו מקופח כביכול, בשום שהמחצית השניה שומעת אידיש. אם בכלל יש רגליים לט־ענה כזאת, יהיה זה יותר מתקבל על הדעת שהמתנגדים שלבו יפ־עלו לחיסול הרגשה אבסורדית כזאת, במידה שהיא בכלל קיימת.

לא מדובר על כך שהעם יחולק בין דוברי עברית לבין דוברי אידיש, אלא שחלק, הרוצה בכך, ילמד גם אידיש וזה לא צריך ולא יכול לגרום לא לפילוג ולא לקיפוח. „ישראל השניה" מקופ־חת לא מבחינה לשונית אלא כל־כלית.

פליאני על כך שדווקא מחנך הוא אשר קורא למרוד הילדים נגד הסבתות ובמיוחד נגד הסב־תא הראשונה של המדינה. לא ללמוד שפה נוספת ולנתק שרש־רת הזהב הקושרת אותנו עם ה־עבר. בצער רב עלי לומר, שגי־שה זו היא לא רק אנטי־היסטו־רית, אלא גם אנטי־הומניסטית, אנטי־תרבותית ואנטי־לאומית.

מאושר העם שבראשו עומדת סבתא היודעת נוסף לסוד חכמת המדינה, גם את סוד חכמת ה־חיים ומודיכה בהתאם את נכדיה וכך היא משמשת דוגמה לעמו איך להגן את הילדים התבנה יהירה מאשר כתבים מקצועיים אחרים.

גדעון קראמפ

מה קוראים הבנים

לא ברור לי, אם בעיית המל־המה בלעז בארצנו המתחדשת, מע־סיקה את אמנון שמוש. אני לער־כת זאת, מצטער צער רב על מספר כה רב של עתונים בלו־עזית המופיעים אצלנו וכן על כך שצעירינו בארץ וגם בקיבוץ קוראים יותר אנגלית מאשר עב־רית, ובכן, לדעתי צריכים חיצי הביקורת להיות מופנים לחזית זו ולאו דווקא לאידיש. מדוע יצא הקצף על שפתנו השניה, אשר בה כתבו גדולי סופרינו?

א. ש. קובע במשמות „אידיש הוא הסימן הבולט ביותר המאפיין כלפם את האשכנזים ומבדילם מאלה שאינם אשכנזים". בתוך עכי אני יושב וכשאני מנסה לע־רוך סטירת בזק הריני מגיע ל־מסקנה, שמספר דוברי האידיש בתוך הקיבוץ שלי זעום ביותר לעומת ילידי הארץ ועולים הד־כים. אשר אין להם כל ידיעה באידיש. גם בקבוצות הנוער, ש־התכנסו בתוכנו במרוצת השנים, גם בתוך האולפנים — גיליתי מעטים מאוד צעירים שידעו מי־לים ספורות באידיש. אפילו בין עולי ברה"מ, אשר היו נמצאים באולפן אצלנו — רק בודדים „מגמגמים" קצת באידיש.

א. ש. מעיד על שמו ש„אהב ספרות היידיש, משלום עליכם עד איציק מאנגר, וכי צר לו שאלה „לקרוא את יצירותיהם בתרגום". אם הוא מיצר על כך, כיצד יכול ליעץ לאחרים שלא ילמדו אי־דיש?

הרי אותם הנכדים יוכלו להצ־יג בפניו שאלה נוקבת: מדוע זה עלינו להקדיש שעות רבות במשך שנים כדי ללמוד, לקרוא אנגלית במקור, ואילו את יצי־רותיהם של מנדלי ושלום עליכם, אש, פרץ, מארקיש וברגלסון, יהואש ומאנגר עלינו לקרוא ב־תרגום בלבד? מדוע אין בכל תכנית הלימודים של משרד החי־נוך אף לא שעה אחת בשבוע ללימוד שפתנו השניה?

ודאי לא נעלמה מא. ש. העוב־דה שבני עמנו במיליוניהם עודם מרוכזים בגולה, ביחוד בארצות אמריקה, ומתנהלת מערכה כב־דה נגד התרחקות הבנים משפת אבותיהם (אידיש), והתבוללותם עד כדי ניתוק מגוף האומה, הת־ליחים, מהם מורים צעירים חני־כי בתי אולפנא של מדינתנו, צריכים לבוא אל הגולה כשהם מצויידים בשפת אידיש. מה היה עונה אמנון שמוש במקומו של בני. אשר נודמן לאחת מארצות אמריקה הדרומית כאשר נשאל: כיצד נוכל אנו כאן לשכנע את בנינו שלא יתכחשו לשפת העם, כאשר אתם שם במדינת ישראל מתעלמים כליל ממנה?

בית־אורן מרדכי רישפי

ביאליק על אידיש

בכרינו, ילדינו חייבים לדעת אידיש לא לשם התדברות עם סבתות אלא למען לדעת יצירו־תיהם המקוריות המהוללות של אדירי הרוח באידיש. הקלסיקונים מנדלי, שלום עליכם, פרץ, אש, שניאור, לייוויק וכיוצאים באלה צד הגדולים שבאידיש בדורנו. בכדי לדעת מורשות הרוחנית של גלותנו קנייני תרבות האידיש אשר נוצרה במשך מאות שנים. לפני חדשים אחדים נערך בבית „הבימה" טקס חגיגי בפעם הח־מישית של חלוקת „פרס איציק מאנגר ליצירה ספרותית באי־דיש", בהשתתפותו של זלמן שזר נשיאנו דאז, שהעלה בדברים נר־גשים את התרומה הגדולה של אידיש לקיום עמנו בגולה האדי־כה.

ח"נ ביאליק ענק הספרות ה־עברית החדשה, כדיבר ואף כתב אידיש אמר במסגה על פני אר־צות הגולה במזרח אירופה (ב־1931) „אידית הרי היתה אכס־ניה לכולנו, סרים הרי היא שפת אבותינו, סרים הרי יצרה האומה, התפללה, בכתה בלשון זו. תהיינה ברוכות הידיים היוצרות בשביל העם באידיש". ובנשף קבלת פנים בת"א (1927) לשלום אש ולפרץ הירשביין אמר ביאליק: „...בשתי הלשונות האלה (עברית ואידיה) יש איזה זיווג מן השמים שלא ניתנו להיפרד. שתיהן היו נושפות יחד, היו חיות יחד זו בצד זו שתיהן היו יונקות כציבור אחד (מובאות מ„דברים שבעל־פה" מאת ביאליק, ספר שני).

לנכדים של גולדה מאיר בקיר בוץ רביבים אגיד: היו גאים בסבתא הגדולה הגדולה שלכם. למדו אצלה אידיש כשם שהוריכם יודעים לשון זו!

מרדכי המפר

*

אם כוונתו של א. ש. סיים להרחיק שפת ותרבות אידיש על־מנת להשתיק רגשות מסויימים בזלזק מהצם ועל ידי כך להגיע ללימוד יתר — החטיא את המ־טרה בכל אורך רשימתו. לא ב־זילזול ערכי תרבות ומורשת יק־רה ולא בביטול לימוד שפה לשמה ולשם ציגור הבנת הדורות — נגיע למיזוג עדתי. אמנון שמוש יודע היטב, כי יש דרכים נאותות ויעילות יותר להגיע למ־טרה זו.

ומשנגבע להולשתה של סבתא גולדה שהוא מבליט באוזני נכ־דיה — עוד חולשות רבות כאלה — ונתחזקה...

קבוצת דברת בן־ציון אפשטיין

*

ידיעת אידיש, בפי ילדינו ה־משרשים בתרבות העברית במו־לדת איננה „מרחיקה לבבות ומ־פלגת העם" כדברי א. שמוש. ההיפך מזה הנכון: זה יגביר ו־יחזק את הקשר לעם ולמורשתו לבל יגתק, ועובדה היא שרוב הצברים כמוהם רשואפים לזה.

גבעתיים מרדכי כדמה

טעויות בידיעה

ב„דבר" מיום 2.7.73 נתפרסמה ידיעה תחת הכותרת: „בא לפקוד את קבר אחיו וגילה אח ואחות חיים". טוב שהביא העתון ידיעה מרגשת זו לידיעתו של הציבור. אך הפרסום לקה במספר טעויות עד כדי פגיעה בכבוד המת.

א. התייר, בן ה־70, דוד דו־מיניץ, בא לישראל וחיפש אחר קבר אביו שנפטר בשיבה טובה לפני כ־26 שנים (ולא אחיו).

ב. ברשומות „חברה קדישא" רשום שהאב הובא לקבורה על־ידי בנימין דומיניץ יבל"א, ולא על־ידי יהודה דומיניץ ז"ל, אשר לפי הידיעה הוא עדיין חי. אח זה נספה בתאונה לפני כ־16 שנים, חדשים לאחר מות אבנו.

ג. דוד דומיניץ לא ידע על מות אחיו הגדול (ועל מות אמו) כפי שלא ידע על קיום אחיו וא־חותו, היחידים שנותרו בחיים ממשפחה ענפה.

ה. אכן, הודות לעירנותו של איש „חברה קדישא" נוצר הקשר בין האח והאחות לבין אחיהם המבוגר, ועל כך תודתנו העמוקה לאיש „חברה קדישא".

משפחות דומיניץ—שפי
קבוצת עקידה — הגיה כ'

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

שו"ר עצמון והברת נס־הגולן בע"מ הגישו בקשה לועדה ז' ל־בנית דירה בקומת קרקע בגוש 6123 חלקה 261 רחוב צפורה — נוה יעקב אשר מגורים א' ת.ב.ב. 93 א', וזה שלא בהתאם לתכנית המתאר מס' 106 א', לבני־ברק.

כל מי שיש לו עניין בקרקע הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת תוך 14 יום מתאריך ה־הודעה זאת. לאחר מכן תתן הוע־דה המקומית את המלצתה לאשור הבקשה לועדה המחוזית לבנין ערים תל־אביב, כראות עיניה.

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

תיק ירושה 2760/73

בענין: ירושת המנוח ויבנוביץ יהודה ז"ל ממקוה ישראל שנפטר ביום 27.9.72

והמבקש: חיים יכין ע"י ב"כ ה. קיינסנר ו/או ה. להבי עו"ד מ־חיפה רח' ירושלים 4.

הודעה

להווי ידוע, כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו הכרזת על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להת־נגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. התנגדויות לבקשה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כמבוקש בעיניי.

דוד הלך — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בקרו ביריד
חוצות היוצר
ירושלים
לאמנות ואומנות
1-14.7.1973
פתוח בשעות 20"-24"
(להוציא יום ו')
חטיבת ירושלים 14/16 מול מגדל דוד
אריגה, אמייל, גלריה א', גילוף עץ, הדפסי משי ובד, זכוכית, פיסול, ציור, צילום אמנותי, קרמיקה, שטיחי קיר, תחריטים, תשמישי קדושה ומלאכת מחשבת.

משרד התיירות פיתוח מזרח ירושלים בע"מ עירית ירושלים

המועצה המקומית קרית־ים

מכרז מס' 14/73

ביצוע עבודות במפעל הביוב בקריית־ים

רשת ביוב תחנת שאיבה וקו סניקה בצפון קרית־ים

הארכה

המועצה המקומית קרית־ים מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע העבודה הנ"ל.

את תנאי המכרז וטפסי ההצעות לביצוע העבודה אפשר לקבל במשרד מהנדס המועצה, הדר 110, תמורת תשלום של 100.— ל"י שלא יוחזרו.

בדבר פרטים נוספים אנא לפנות למהנדס המועצה.

על המעונין להשתתף במכרז הנ"ל להגיש למועצה הצעת מחירים ב־2 עותקים על גבי הטפסים שהומצאו לו, עד ליום י"ג תמוז תשל"ג — 13.7.1973 שעה 12.00.

על המשתתף במכרז להיות רשום אצל רשם הקבלנים כקבלן מוכר לביצוע העבודה הנ"ל.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית לטובת המועצה בשיעור של 10% מערך הצעתו בהתאם לפרטים המפורטים בתנאי המכרז. אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו. המחאות פרטיות, שטרות ו/או ערבוי־ות חברות בטוח לא יתקבלו כערבות.

התשלום: בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי המכרז.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בה עלול לגרום לפסילה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

קרית־ים, ט' בתמוז תשל"ג 9 ביולי 1973

בנימין אפרת — ראש המועצה

עירית קרית־אתא

מכרז מס' 60/73

בדבר סלילת כביש רחוב קרן היסוד בקרית אתא.

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים רשומים לסלילת כביש רחוב קרן היסוד בקרית אתא.
2. טפסים למלוי הצעות, תכניות תמורת 75.— ל"י שלא יוחזרו הסברים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר כל יום (פרט לימי ו' שישי) בין השעות 09.00 — 12.00.
3. את ההצעות במעטפות סגורות ועליהן הכתובת „מכרז מס' 60/73" יש לשים בתיבת ההצעות במשרד מהנדס העיר לא יאוחר מ־רביעי כ"ה תמוז תשל"ג (25.7.73) בשעה 12.00.
4. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך 6.000.— ל"י לת־של 2 חדשים מתאריך הגשת ההצעה.
5. כל שנוי ו/או מחיקה בחוזה, תנאי החוזה, במפרט וברשימות ו־יות וכן אי צירוף ערבות בנקאית או אי מלוי כל הסעיפים ב־הכמויות והמחירים יפסלו את ההצעה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו שהיא.

מ. כהנא — מ"מ ראש העיר

עירית קרית־אתא

מכרז מס' 57/73

בדבר הרוס הספריה הצבורית ברחוב רמז בקרית אתא.

1. מוזמנות בזה הצעות קבלנים להרוס בספריה הצבורית ברחוב רמז בקרית־אתא.
2. טפסים למלוי ההצעות, תכניות תמורת 100.— ל"י שלא יוחזרו הסברים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר כל יום (פרט לימי ו' שישי) בין השעות 09.00 — 12.00.
3. את ההצעות במעטפות סגורות ועליהן הכתובת „מכרז 57/73 לשים בתיבת ההצעות במשרד מהנדס העיר לא יאוחר מיום ג' כ"ה תמוז תשל"ג (25.7.73) בשעה 12.00.
4. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך 10.000.— ל"י לת־של 3 חדשים מתאריך הגשת ההצעה. כן יהיה חייב המשתתף ב־להוכיח את כושר בצוע נשוא המכרז לשביעות רצון מהנדס העיר.
5. כל שנוי ו/או מחיקה בחוזה, תנאי החוזה, במפרט וברשימות ו־יות וכן אי צרוף ערבות בנקאית, או אי מלוי כל הסעיפים ב־הכמויות והמחירים, יפסלו את ההצעה.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה שהיא.

מ. כהנא — מ"מ ראש העיר

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי יזרעאלים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, יזרעאלים, הופקדה תכנית מתאר הנקראת „תכנית מתאר מס' 1239 — כפורי ריש לקיש" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גושים: 17591, 17592, 17598—17606, 17612—17618, 17641—17644, 17653, 17656.

חלקי גושים: 17593, 17594, 17597, 17611, 17619, 17621, 17624, 17625, 17629, 17636, 17639, 17640, 17645, 17646, 17649, 17655, 17660.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המק־מית האמורה.

ו' באדר תשל"ג 4.3.1971

י. קינג
יו"ר ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „השרון־הדרומי"

רח' מקלים משכית 2, ת"ד טל. 916547, 916784

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה להיתר ל:

1. בית מגורים על מבנה קיים ע"י מלמוד אריה בגוש 6447 חל' — כפר־מל"ל הוקלה: שתי יחידות דיור על המגרש. רמ/205
2. בית מגורים חדש במקום מבנה להריסה ע"י חבאבי משה 7638 חלקה 17 — ירחיב הקלה: בשטח מגרש מינימלי. רמ/7
3. תוספת למבנה קיים ע"י מלודי משה בגוש 6721 חלקה 6 — הקלה: בשטח מגרש מינימלי. רמ/74/179
4. בית מגורים חדש ע"י שרה ושמואל בראל בגוש 6721 חלקה מעש הקלה: בשטח בניה. רמ/73/179
5. בית מגורים — מבנה שני על חלקה ע"י שמעון מוניסה 6661 חלקה 14 — צופים הקלה: מבנה שני על חלקה רמ/4
6. הקמת קוטג' על ידי מרים בלום (ע"י ה. צוקרמן) בגוש 6689 ח 73 — גני־יהודה הקלה: בשטח הבניה רמ/222/149
7. הקמת קוטג' ע"י שלמה יעקבי בגוש 6726 חלקה 104 — מג רם 143/47 הקלה: א) הקלה בשטח הבניה ב) הקלה בשטח מינימלי ג) הקלה במספר השמות.
8. תשריט חלוקה ע"י מ. מרגולין בגוש 6123 חלקה 96 — סביון הקלה בשטח מגרש מינימלי.

כל המעונין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע בבנים או ב־אחרים שהתכנית — משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהצעות ה במשרדי הועדה המקומית, בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנג לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

6.7.1973

ע. לאור
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ו־ „השרון הדרומי"

המועצה המקומית מגדל העמק

מכרז מס' 3/73

בנית אולם התעמלות בבית־ס אלי כהן במגדל העמק

המועצה המקומית מגדל העמק מזמינה בזה הצעת קבלנים לבנית אולם התעמלות בביה"ס אלי כהן במגדל העמק.

את המפרט הכמויות של המכרז אפשר לקבל במשרד מזכיר המועצה החל מתאריך 12.7.73 תמורת תשלום של 150.— ל"י שלא יוחזרו. את ההצעה יש להגיש במעטפה סגורה הנושאת את שם ומספר המכרז ולהכניסה לתיבת המכרזים לא יאוחר מתאריך 27.7.73 בשעה 12.00.

על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך הצעתו. קבלן שלא יצרף ערבות בנקאית, הצעתו לא תובא לדיון ותיפסל.

אין המועצה המקומית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אברהם בן שמעון — מ"מ ראש המועצה